පරිසර අමාත්‍යාංශය

சுற்றாடல் அமைச்சு

Ministry of Environment

2024 ප්‍රගති වාර්තාව සහ 2025 ක්‍රියාත්මක සැලැස්ම

2024 முன்னேற்ற அறிக்கை மற்றும் 2025 செயல் திட்டம்

2024 Progress Report and Action Plan 2025

2024 ප්‍රගති වාර්තාව සහ 2025 ක්‍රියාත්මක සැලැස්ම

පරිසර අමාත්‍යාංශය

පරිසර අමාත්‍යාංශය

වෛද්‍ය දම්මික පටබැඳි මැතිතුමා

පරිසර අමාත්‍ය

ඇන්ටන් ජයකොඩි මැතිතුමා

පරිසර නියෝජ්‍ය අමාත්‍ය

අමාත්‍යාංශයේ ප්‍රධාන නිලධාරීන්

කේ. ආර්. උඩුවාවල මහතා
ලේකම්

පී කේ එස් සුභෝධිනි මෙය
අතිරේක ලේකම් - පාලන

එච් එම් බී වී හේරත් මහතා
අතිරේක ලේකම් - පාලන

ආර් එච් එම් පී අබේකෝන් මිය
අතිරේක ලේකම් - පරිසර ප්‍රතිපත්ති

එස් රණසිංහ මිය
අතිරේක ලේකම්- සංවර්ධන

ඩබ් ඩී එස් සී වැලිවත්ත මහතා
අතිරේක ලේකම් - ස්වභාවික සම්පත්

වයි ඩී එස් එස් මල්සිංහ මිය
අතිරේක ලේකම්- ව්‍යාපෘති

ඩබ්.ජී. කුමාරගම මිය
අතිරේක ලේකම් - පරිසර ව්‍යාපෘති හා අධ්‍යාපන

ඩබ් ඒ එච් විජේරත්න මිය
අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් - ක්‍රමසම්පාදන

ආර් ඩී එස් ජයතුංග මහතා
අතිරේක ලේකම් - පරිසර සංවර්ධන

යූ පී එල් ඩී පතිරණ මිය
අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් - විමර්ශන

පී මුදලිගේ මහතා
අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් - ක්‍රමසම්පාදන

ඒ කේ පෙරේරා මහතා
ප්‍රධාන මූල්‍ය නිලධාරී

සුනේත්‍රා පතිරත්න මිය
ප්‍රධාන මූල්‍ය නිලධාරී

අමාත්‍යාංශයට අයත් රාජ්‍ය හා ව්‍යවස්ථාපිත ආයතන

වෙරළ සංරක්ෂණ හා වෙරළ සම්පත් කළමණාකරණ දෙපාර්තමේන්තුව

- ආර් ඒ එස් රණවක මහතා, අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්

වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව

- ඊ ඒ පී එන් එදිරිසිංහ මහතා, වන සංරක්ෂක ජනරාල්

වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව

- එම් ජී සී සූරියබණ්ඩාර මහතා, අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්

ජාතික සත්වෝද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුව

- එම් එස් එල් ආර් පී මාරසිංහ මහතා, අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්

ජාතික උද්භිද උද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුව

- එච් සී පී ජයවීර මිය, අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (වැ.බ)

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය

- තිලක් හේවාවසම් මහතා, සභාපති
- පී බි හේමන්ත මහතා, අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්

භූ විද්‍යා සමීක්ෂණ හා පතල් කාර්යාංශය

- ජේ එම් එස් එන් ජයසිංහ මහතා, සභාපති
- එච් එම් ආර් ප්‍රේමසිරි මහතා, අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්

සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය

- ඒ ජේ එම් ගුණසේකර මහතා, සාමාන්‍යාධිකාරී (වැ.බ)

රාජ්‍ය දැව සංස්ථාව

කේ පී එල් නිශාන්ත පටබැඳි මහතා - සභාපති

- එන් ඩී රුවන්පතිරණ මහතා, සාමාන්‍යාධිකාරී

ජල සම්පත් මණ්ඩලය

- ආර් එම් එස් බණ්ඩාර මහතා, සභාපති
- ටී එච් බී ඒ දේශප්‍රිය මහතා, සාමාන්‍යාධිකාරී (වැ.බ)

සීමාසහිත GSMB තාක්ෂණික සේවා (පුද්ගලික) සමාගම

- එච් ඩී එස් සී හේවාවිස්ස මහතා, ප්‍රධාන විධායක නිලධාරි

ශ්‍රී ලංකා ක්ලයිමෙට් ෆන්ඩ් (ප්‍රයිවට්) ලිමිටඩ්

- කේ එච් එම් එච් එච් අබේරත්න මිය, ප්‍රධාන විධායක නිලධාරි (වැ.බ)

ගරු පරිසර අමාත්‍යතුමාගේ පණිවිඩය

මිනිස් ප්‍රජාව ප්‍රමුඛ සියලු ජීවීන්ගේ යහපැවැත්ම තහවුරු කරන මතු පරපුර උදෙසා තිරසාර පරිසරයක් නිර්මාණය කිරීමේ මඟපෙන්වන්නා සහ මෙහෙයවන්නා ලෙස කටයුතු කරන පරිසර අමාත්‍යාංශයේ "2024 ප්‍රගති වාර්තාව සහ 2025 වර්ෂයට අදාළ ක්‍රියාකාරී සැලසුම" පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කරන අවස්ථාවේ පණිවිඩයක් ඉදිරිපත් කිරීමට ලැබීම පිළිබඳව සතුටු වෙමි.

තිරසර සංවර්ධන රාමුවක් තුළ රටේ නිවැරදි පරිසර කළමනාකරණයක් සහතික කර ගැනීම මගින් ආර්ථික වශයෙන් සංවර්ධිත පරිසර හිතකාමී මානව සමාජයක් බිහි කිරීම අරමුණු කර ගනිමින් ජනතාවගේ සන්තුෂ්ටිය මුල් කරගත් සංවර්ධනයක් උදෙසා පුරෝගාමීව කටයුතු කිරීම පරිසර අමාත්‍යාංශයේ වගකීමක් වන අතර වර්තමානයේ පවතින ආර්ථික අභියෝග හමුවේ රටෙහි ආර්ථික වර්ධනය වැදගත් සේම, එය ලබා ගත යුත්තේ අපගේ සුවිශේෂී පරිසර පද්ධතිය පරදුවට තැබීමෙන් නොවන බව ද සිහිපත් කර ගත යුතු වේ.

"පොහොසත් රටක්- ලස්සන ජීවිතයක්" තේමාව කරගනිමින් ඉදිරි වර්ෂයන් හිදී ජාතික නිෂ්පාදන ආර්ථිකයක් ගොඩනැගීමේ ක්‍රියාවලියේ දී ශ්‍රී ලංකාවට මුහුණ පෑමට සිදුව ඇති ආර්ථික හා සමාජීය අර්බුදකාරී වාතාවරණය යටතේ වුවද ගෝලීය වශයෙන් ළඟාකර ගැනීමට බැඳී සිටින තිරසර සංවර්ධන ඉලක්කයන් මුදුන්පත් කර ගැනීම අපගේ අරමුණ වේ. එමෙන්ම ආචාරධර්මීය ප්‍රතිපත්ති වැඩි දියුණු කිරීමට වඩාත් පිරිසිදු භෞතික පරිසරයක් සහ සංස්කෘතික වශයෙන් පොහොසත් පුරවැසියෙක් සඳහා ආමන්ත්‍රණය කිරීම අරමුණු කර ගත් Clean Sri Lanka වැඩසටහන, දියුණු ශ්‍රී ලාංකේය ජාතියක් නිර්මාණය කිරීම සඳහා සෑම පුරවැසියෙකුටම එකමුතු වී ක්‍රියා කිරීමට ලැබී ඇති මහඟු අවස්ථාවක් වේ.

පරිසරය හා අදාළව අන්තර්ජාතික සම්මුතීන් හා පිලිගැනීම්වලට අනුගතව එම අරමුණු සාක්ෂාත් කරගැනීමට අවැසි ස්වභාවික සම්පත් සංරක්ෂණය හා තිරසාර භාවිතය සඳහා මඟපෙන්වන විවිධ ප්‍රතිපත්ති උපායමාර්ග හා ක්‍රියාකාරී සැලසුම් මෙම අමාත්‍යාංශය මගින් සකස් කර ඇති අතර, එම සැලසුම් තුළින් තවදුරටත් පරිසර පද්ධති මෙන්ම වන ජීවීන් ආරක්ෂා කර ගැනීම උදෙසා කටයුතු සිදු කරමින් පවතී. එපමණක් නොව "තිරසර ජෛව ලෝකයක් තුළින් සදාහරිත ජීවිතයක්" උරුම කර දීම උදෙසා ජල සම්පත සුරකිමින්, සාගරයේ තිරසාර පැවැත්ම තහවුරු කරන ක්‍රමවේද හඳුනා ගනිමින් හා සියලු පරිසර පද්ධති වල පවතින අන්තර් සම්බන්ධතාවයන් හඳුනා ගනිමින් සමාජ ආර්ථික සංවර්ධනය උදෙසා පාරිසරික යහපැවැත්ම තහවුරු කිරීමේ සාමූහික ක්‍රියාවලීන්ට අමාත්‍යාංශය අනුගත වෙමින් සිටී.

ආර්ථික සංවර්ධනය සහ පරිසරය අතර සමතුලිතතාවය රැකෙන පරිදි ස්වභාවික සම්පත් භාවිත කරමින් දැනුම, කුසලතා, ආකල්ප මගින් ගොඩනැගෙන නීරෝගී ජන සමාජයක් සහ සමතුලිත පරිසරයක් උදෙසා මතු පරපුරේ ද උරුමය වෙනුවෙන් පරිසරය සුරැකීම සියලු දෙනාගේ වගකීමකි.

මාගේ අමාත්‍යාංශයත්, ඊට අනුබද්ධිත ආයතනත්, සමස්ත ජනතාවට මෙන්ම ඉදිරි පරම්පරාවට ද තිරසරව ප්‍රතිලාභ ලැබෙන අයුරින් සියලු සංවර්ධන වැඩසටහන් සහ ව්‍යාපෘතීන් පරිසර හිතකාමීව මෙහෙය වීමටත්, නියාමනය කිරීමටත් අවශ්‍ය සියලුම පියවර ගනු ලබන අතර ඒ සඳහා සහයෝගය දක්වමින් කටයුතු කරන සමස්ත කාර්ය මණ්ඩලයට මාගේ ස්තුතිය පිරිනමමි.

වෛද්‍ය දම්මික පටබැඳි (පා.ම.)

පරිසර අමාත්‍ය

ගරු පරිසර නියෝජ්‍ය අමාත්‍යතුමාගේ පණිවිඩය

පරිසර අමාත්‍යාංශයේ "2024 කාර්ය සාධන වාර්තාව සහ 2025 වර්ෂයට අදාල ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම" ඉදිරිපත් කරමින් ශ්‍රී ලංකාවේ ස්වභාවික උරුමයන් ආරක්ෂා කිරීම සහ තිරසර සංවර්ධනය ඉදිරියට ගෙන යාම වෙනුවෙන් පරිසර නියෝජ්‍ය අමාත්‍යවරයා ලෙස මෙම පණිවිඩය ඉදිරිපත් කරනුයේ ඉතාම සතුටිනි.

ශ්‍රී ලංකාවේ පරිසරය සුරැකීමේ සහ අපගේ අනාගත පරපුරේ ප්‍රයෝජනය සඳහා තිරසර සංවර්ධනයක් ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ අත්‍යවශ්‍ය කාර්යය අඛණ්ඩව, වඩාත් ඵලදායි ලෙස ඉටුකිරීම සඳහා සියලු දෙනාගේ කැපවීම ඉතා වැදගත් වේ.

ශ්‍රී ලංකාව එහි පොහොසත් ජෛව විවිධත්වය සහ අද්විතීය පරිසර පද්ධති සමඟ ගෝලීය පාරිසරික භූ දර්ශනයේ වැදගත් ස්ථානයක් ගනී. එහෙත්, දේශගුණික විපර්යාස සහ වන විනාශයේ සිට පරිසර දූෂණය සහ වාසස්ථාන අහිමි වීම දක්වා අප මුහුණ දෙන පාරිසරික අභියෝග පිළිබඳව ද අප දැඩි ලෙස දනිමු. මෙම අභියෝග ජය ගැනීම සඳහා අධිෂ්ඨානශීලි ක්‍රියාමාර්ග අවශ්‍ය වේ. වඳවීමේ තර්ජනයට ලක්ව ඇති ජීවී විශේෂ සහ වාසස්ථාන ආරක්ෂා කිරීම සඳහා සංරක්ෂණ මූලාරම්භයන් ශක්තිමත් කිරීම මෙන්ම අපගේ කාබන් පියසටහන අඩු කිරීමට සහ බලශක්ති තිරසර බව වැඩි කිරීම, පුනර්ජනනීය බලශක්ති ව්‍යාපෘති ප්‍රවර්ධනය කිරීම හා අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය කිරීම සඳහා අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම, ප්‍රතිචක්‍රීකරණය සහ නැවත භාවිත කිරීමේ සංස්කෘතියක් ඇති කිරීම තුලින් පිරිසිදු ශ්‍රී ලංකාවක් ගොඩනැංවීම අපේ අරමුණ විය යුතුය. එම අරමුණ ජය ගැනීම සඳහා පරිසර අමාත්‍යාංශය කැප වී සිටී.

එමෙන්ම පාරිසරික හිතකාමී පිළිවෙත් අනුගමනය කිරීමෙන්, සංරක්ෂණ ක්‍රියාකාරකම් වලට සක්‍රියව සහභාගී වීමෙන් හෝ පාරිසරික සෞඛ්‍යයට ප්‍රමුඛත්වය දෙන ප්‍රතිපත්ති වෙනුවෙන් පෙනී සිටීමෙන් අප සෑම කෙනෙකුටම ඉටු කිරීමට කාර්යභාරයක් ඇත. පරිසර අමාත්‍යාංශය ගැටළු වලට තිරසර විසඳුම් සෙවීමේ ප්‍රයත්නයන්වල පෙරමුණ ගෙන සිටිම සතුටට කරුණකි.

අනාගතයේදී තිරසර කර්මාන්ත සඳහා සහාය වීම පිණිස හරිත මූල පිරීම් පුළුල් කරමින්, දේශගුණික බලපෑම් වලට ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව වැඩි දියුණු කරමින්, සම්පත් සහ විශේෂඥතාව බලමුලු ගැන්වීම සඳහා ජාත්‍යන්තර හවුල්කාරිත්වයන් තවදුරටත් ශක්තිමත් කරමින් "පොහොසත් රටක් ලස්සන ජීවිතයක්" උදාකරලීමේ කර්තව්‍ය සඳහා එක්ව කටයුතු කිරීම වැදගත් වේ.

ඒ අනුව පාරිසරික භාරකාරත්වය සඳහා, හරිත තිරසර ශ්‍රී ලංකාවක් කරා යන මාවත සකස් කිරීම සඳහා නොසැලෙන කැපවීම වෙනුවෙන් අමාත්‍යාංශයේ කාර්යය මණ්ඩලයට හා පාර්ශ්වකරුවන්ට මාගේ හදපිරි කෘතඥතාව පුද කරමි.

ඇන්ටන් ජයකොඩි (පා.ම.)

පරිසර නියෝජ්‍ය අමාත්‍ය

පරිසර අමාත්‍යාංශ ලේකම්තුමාගේ පණිවිඩය

පරිසර අමාත්‍යාංශය විසින් සම්පාදිත “2024 ප්‍රගති වාර්තාව හා 2025 ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම” මඟින් 2024 වර්ෂය සඳහා අමාත්‍යාංශයේ මෙහෙයවීම යටතේ අමාත්‍යාංශයේ ස්ථාපිත අංශ හා ආයතන මඟින් මෙරට තිරසර සංවර්ධනය උදෙසා පරිසරය ආරක්ෂණය හා සංරක්ෂණය පෙරදැරිව 2024 දෙසැම්බර් මාසය දක්වා ක්‍රියාත්මක කරන ලද වැඩසටහන් හා ව්‍යාපෘතිවල ප්‍රගතිය සහ 2025 වර්ෂය සඳහා ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම ඉදිරිපත් කර ඇත. ඒ සඳහා, එහි ලේකම්වරයා වශයෙන් මෙම පණිවිඩය නිකුත් කරනු ලබනුයේ හද පිරි සතුටිනි.

මේවන විට ගෝලීය අවධානය දේශගුණික විපර්යාසවල අහිතකර බලපෑම් කෙරෙහි යොමු වී තිබෙන අතර හරිතාගාර වායු විමෝචනය අවම රාජ්‍යයන්ට ගැනෙන රටක් ලෙස අප රට පැවතිය ද, දේශගුණික විපර්යාස මගින් රටෙහි ආර්ථිකය මත ඇතිකරන බලපෑම සුළුපටු නොවේ. මේ වන විටත්, 2050 වර්ෂය වන විට ශ්‍රී ලංකාව කාබන් වලින් නිදහස් රටක් බවට පත් කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමටත් ඒ සඳහා මඟපෙන්වන්නා ලෙසත් පරිසර අමාත්‍යාංශය ක්‍රියාත්මක වෙමින් සිටී.

සුවදායි දෙරණක් ඇති කිරීම උදෙසා 2030 වන විට මෙරට භූමි හායනය අවම කිරීම සඳහා ඉලක්ක සැකසීමේ ක්‍රියාවලිය එක්සත් ජාතින්ගේ කාන්තාරීකරණය පිටු දැකීමේ සම්මුතියේ ආධාර ඇතිව පරිසර අමාත්‍යාංශය විසින් ක්‍රියාවට නංවා ඇති අතර මෙරට වන වැස්ම 29% සිට 32% දක්වා වැඩි කිරීම උදෙසා වැඩසටහන් රැසක් ක්‍රියාත්මක වේ. එමෙන්ම දේශගුණ විපර්යාස, ජෛවවිවිධත්ව හායනය හා පරිසර දූෂණය යන අභියෝග හමුවේ අනාගත පරපුරේ තිරසර පැවැත්ම සහතික කිරීම සඳහා අමාත්‍යාංශය මඟින් ව්‍යාපෘති රැසක් ක්‍රියාවට නංවා ඇත.

දේශගුණික විපර්යාස හරහා පැමිණෙන අභියෝග ජය ගැනීම සඳහා වැඩසටහන්, ජෛවවිවිධත්ව සංරක්ෂණ වැඩසටහන්, වායු සම්පත් කළමනාකරණ වැඩසටහන්, අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ, පරිසර දූෂණ පාලන හා නියාමන කටයුතු, රසායනික ද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ කටයුතු හා භූමි සම්පත් කළමනාකරණ කටයුතු සිදු කර ඇත. මෙම වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී අවශ්‍ය මූල්‍ය හා තාක්ෂණික දායකත්වය දේශිය හා විදේශිය ආයතන රැසකින් ලබා ගැනීමට හැකි වීමද අප අමාත්‍යාංශය ලද සුවිශේෂී ජයග්‍රහණයකි.

පරිසර විෂය භාර නව අමාත්‍යවරුන්ගේ මඟ පෙන්වීම යටතේ නීති සහ අණ පනත් වලට මෙන්ම ජාත්‍යන්තර පරිසර සම්මුතීන්වලටද අනුකූලව පරිසර විෂයට අදාලව ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය කරමින් මෙම අමාත්‍යාංශය යටතේ ඇති අංශ සහ ව්‍යවස්ථාපිත ආයතන මඟින් පරිසර සංරක්ෂණය හා මනා කළමනාකරණය සඳහා අදාල බලගැන්වීම සිදු කරනු ඇත. එමෙන්ම අනෙකුත් අමාත්‍යාංශ, රාජ්‍ය සහ රාජ්‍ය නොවන ආයතන සමඟ එක්ව ශ්‍රී ලංකාවේ තිරසර සංවර්ධනය සඳහා අවශ්‍ය කටයුතු ආරම්භ කර ඇති අතර 2025 වර්ෂයේ මෙම අමාත්‍යාංශයට අදාල වාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා සියලුම පාර්ශවකරුවන්ගේ සහය තව දුරටත් අපේක්ෂා කරමි.

කේ. ආර්. උඩුවාවල
ලේකම්
පරිසර අමාත්‍යාංශය

		පටුන	පිටු අංක
1.		**1 පරිච්ඡේදය**	01
	1.1	හැඳින්වීම	01
	1.2	අමාත්‍යාංශයේ දැක්ම හා මෙහෙවර	02
	1.3	ප්‍රධාන කාර්යයන්	03
	1.4	සංවිධාන සටහන	04
2.		**2 පරිච්ඡේදය - ප්‍රගතිය**	06
	2.1	පරිසර අමාත්‍යාංශයේ එක් එක් අංශ මගින් ක්‍රියාත්මක කරන වැඩසටහන්වල ප්‍රගතිය	06
	2.1.1	පාරිසරික ප්‍රතිපත්ති විශ්ලේෂණය හා ක්‍රියාකාරී සැලසුම්	06
	2.1.2	ශ්‍රී ලංකාවේ ජෛවවිවිධත්ව සංරක්ෂණය	07
	2.1.3	දේශගුණික විපර්යාස අභියෝග ජයගැනීම	07
	2.1.4	වායු සම්පත් කළමනාකරණය	08
	2.1.5	පරිසර සැලසුම් හා ආර්ථික	09
	2.1.6	පරිසර දූෂණ පාලන හා රසායන ද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය	11
	2.1.7	ස්වභාවික සම්පත් සංරක්ෂණය	12
	2.1.8	පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීම්	12
	2.1.9	අන්තර්ජාතික පාරිසරික සබඳතා	14
	2.1.10	පාරිසරික දින සැමරීම	15
	2.1.11	ආයතනික කටයුතු	16
	2.1.12	මානව සම්පත් සංවර්ධන	17
	2.1.13	අභ්‍යන්තර විගණන	17
	2.1.14	පරිසර ගැටළු පිළිබඳ මහජන පැමිණිලි, අභියාචනා හා මාධ්‍ය වාර්තා	17
	2.1.15	නෛතික කටයුතු	17
	2.2	අමාත්‍යාංශය යටතේ ක්‍රියාත්මක ව්‍යාපෘති වල ප්‍රගතිය	18
	2.2.1	එක්ව කළමනාකරණය කිරීම: වන විද්‍යාව, කෘෂිකර්මාන්තය සහ සංචාරක අංශ වෙත ප්‍රජාව කේන්ද්‍ර කරගත් පරිසර පද්ධති මත පදනම් වූ ප්‍රවේශයන් ඒකාබද්ධ කිරීම	18
	2.2.2	එක්සත් ජාතීන්ගේ කාන්තාරකරණය වැළැක්වීමේ සම්මුතියේ අධීක්ෂණය හා වාර්තාකරණය වැඩිදියුණු කිරීමට යොමු කිරීම සඳහා පාර්ශවකාර ආයතන හා වෘත්තිකයන්ගේ ධාරිතා සංවර්ධනය සඳහා වූ ව්‍යාපෘතිය (UNCCD) - ගෝලීය පරිසර පහසුකම - 7 -Umbrella IV	19
	2.2.3	ශ්‍රී ලංකාව තුල මොන්ට්‍රියල් සන්ධානයේ විධිවිධාන ක්‍රියාත්මක කිරීම	19
	2.2.4	සමුද්‍රීය අපද්‍රව්‍ය සහ ක්ෂුද්‍ර ප්ලාස්ටික්: ප්ලාස්ටික් අපද්‍රව්‍ය පරිසර හිතකාමී ලෙස කළමනාකරණය කිරීම ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහ ප්ලාස්ටික් අපද්‍රව්‍ය ජනනය වැළැක්වීම සහ අවම කිරීම	20
	2.2.5	මිනමාටා සම්මුතියට අයත් විශේෂිත ජාත්‍යන්තර වැඩසටහන යටතේ ක්‍රියාත්මක රසදිය අඩංගු හා රසදිය මිශ්‍ර වූ අපද්‍රව්‍ය අවම කිරීම සඳහා ජාතික ධාරිතා වර්ධන ව්‍යාපෘතිය	21
	2.2.6	කෘෂිකර්ම, වනාන්තර හා වෙනත් ඉඩම් පරිහරණ ක්ෂේත්‍ර සඳහා විනිවිදභාවය වැඩිදියුණු කළ රාමුවක් සකස් කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය	22
	2.2.7	සුවදායි භූමිදර්ශ ව්‍යාපෘතිය	23

		පිටු අංක
2.3	අමාත්‍යාංශය යටතේ ක්‍රියාත්මක ආයතනවල ප්‍රගතිය	24
2.3.1	මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය	24
2.3.2	භූ විද්‍යා සමීක්ෂණ හා පතල් කාර්යාංශය	27
2.3.3	ජී එස් එම් බී ටෙක්නිකල් සර්විසස් (පුද්) සමාගම	31
2.3.4	ශ්‍රී ලංකා දේශගුණ අරමුදල (ප්‍රයිවට්) ලිමිටඩ්	34
2.3.5	මූල්‍ය ප්‍රගතිය	37
2.4	නාගරික සංවර්ධන සහ නිවාස අමාත්‍යාංශය යටතේ ක්‍රියාත්මක වූ ආයතන වල ප්‍රගතිය	38
2.4.1	වෙරළ සංරක්ෂණ හා වෙරළ සම්පත් කළමණාකරණ දෙපාර්තමේන්තුව	39
2.4.2	සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය	42
2.5	සංචාරක අමාත්‍යාංශය යටතේ ක්‍රියාත්මක වූ ආයතනවල ප්‍රගතිය	47
2.5.1	ජාතික උද්භිද උද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුව	48
2.6	ජල සම්පාදන අමාත්‍යාංශය යටතේ ක්‍රියාත්මක වූ ආයතනවල ප්‍රගතිය	53
2.6.1	ජල සම්පත් මණ්ඩලය	54
2.7	වනජීවී හා වන සම්පත් සංරක්ෂණ අමාත්‍යාංශය යටතේ ක්‍රියාත්මක වූ ආයතන වල ප්‍රගතිය	57
2.7.1	වනජීවී හා වන සම්පත් සංරක්ෂණ අංශය	58
2.7.2	වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව	63
2.7.3	වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව	67
2.7.4	ජාතික සත්වෝද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුව	74
2.7.5	රාජ්‍ය දැව සංස්ථාව	79
3	**3 පරිච්ඡේදය**	82
	ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම 2025	82

01 පරිච්ඡේදය

1.1 හැඳින්වීම

අතිගරු ජනාධිපතිතුමා විසින් නිකුත් කරන ලද අංක 2412/08 දරණ 2024.11.25 දිනැති අති විශේෂ ගැසට් නිවේදනය අනුව "පරිසර අමාත්‍යාංශය" පිහිටුවන ලදි. ඒ අනුව පරිසර විෂය හා සම්බන්ධ ආයතන පරිසර අමාත්‍යාංශය යටතට ගැනුණු අතර, මෙම අමාත්‍යාංශයට වනාන්තර, වනසතුන්, හා තුරුලතා සංරක්ෂණය කරමින්, තිරසාර පරිසර සංකල්පයෙහි වැදගත්කම පිළිබඳව ජනතාව තුල ආකල්පමය වර්ධනයක් ඇති කිරීම මෙන්ම, වගුරු බිම් හා කඩොලාන අරක්ෂා කිරීම, වන සනත්වය සුරක්ෂිත කිරීම හා වන ආවරණය පුළුල් කිරීම, පරිසර දූෂණය වැලැක්වීම හා නවීන කළමනාකරණ හා තාක්ෂණය යොදා ගනිමින් පරිසර වෙනස්කම් සහ කාබන් භාවිතය අවම ආර්ථිකයක් සහිත තිරසාර සංවර්ධනයකට ගැලපෙන පරිදි පරිසර ප්‍රතිපත්ති හා නීති සම්පාදනය, උපායමාර්ග ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ ආයතනවලට අදාළ කටයුතු සිදු කිරීමේ කාර්යයන් පවරා ඇත. වර්තමානය වන විට වෛද්‍ය දම්මික පටබැඳි මහතා මහතා විසින් පරිසර අමාත්‍ය ධූරය හොඹවන අතර ඇන්ටන් ජයකොඩි මහතා විසින් නියෝජ්‍ය අමාත්‍ය ධූරය හොඹවනු ඇත.

රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති හා අනෙකුත් ජාතික ප්‍රතිපත්තීන් මත පිහිටා "තිරසර පරිසරයක්" නිර්මාණය කිරීම සඳහා නීති සහ අණපනත්වලට අනුකූලව පරිසර විෂයට අදාළ ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය, ජාතික අයවැය, රාජ්‍ය ආයෝජන හා ජාතික සංවර්ධන වැඩපිළිවෙල යටතේ ඇති ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම යන ප්‍රමුඛ කාර්යයන් සඳහා පරිසර අමාත්‍යාංශය නායකත්වය සැපයීම සිදු කරනු ලබයි.

මේ වන විට ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකයට සිදුව ඇති පීඩාකාරී තත්ත්වය හේතුවෙන් ආර්ථික, සමාජීය, දේශපාලන ව්‍යුහයේ බොහෝ වෙනස්කම් රැසකට මුහුණ දී ඇති අතර එය පාරිසරික වෙනස්කම් රැසකට ද බලපා ඇත. එබැවින් පරිසරයට සිදු වන බලපෑම් අවම කර ගනිමින් සීඝ්‍ර ආර්ථික ප්‍රවණතා සහ ස්වභාවික සම්පත් භාවිතය සම්බන්ධව සමබරතාව පවත්වාගෙන යමින් රටෙහි පරිසරය හා ස්වභාවික සම්පත් කළමණාකරනය සඳහා පරිසර අමාත්‍යාංශ හා අනුබද්ධිත ආයතන ප්‍රමුඛව සමස්ත රාජ්‍ය යාන්ත්‍රනයේ ආයතනික, නෛතින හා තාක්ෂණික රාමුව ගොඩනැංවීම සඳහා විෂයභාර ඇමතිතුමාගේ උපදෙස් හා නායකත්වය යටතේ ක්‍රියාත්මක කෙරේ.

ඒ සඳහා වෙරළ සංරක්ෂණ හා වෙරළ සම්පත් කළමණාකරණ දෙපාර්තමේන්තුව, වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව, වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව, ජාතික සත්වෝද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුව, ජාතික උද්භිද උද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුව, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය, භූ විද්‍යා සමීක්ෂණ හා පතල් කාර්යාංශය, සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය, රාජ්‍ය දැව සංස්ථාව, ජල සම්පත් මණ්ඩලය, සීමාසහිත GSMB තාක්ෂණික සේවා (පුද්ගලික) සමාගම හා ශ්‍රී ලංකා ක්ලයිමෙට් ෆන්ඩ් (ප්‍රයිවට්) ලිමිටඩ් යන ආයතන සමග පරිසර අමාත්‍යාංශය රටෙහි ආර්ථික සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය වේගවත් වීමත්, ජනතාවගේ ජීවන ක්‍රමය වෙනස්වීමත්, හේතුවෙන් පරිසරයට ඇතිවන බලපෑම් අවම කිරීම සඳහා සමස්ත රාජ්‍ය යාන්ත්‍රණයේම ආයතනික, නෛතික හා තාක්ෂණික රාමුව ශක්තිමත් කරමින් ජනතාවගේ ජීවන තත්ත්වය තිරසරව හා සකසුරුවම්ව ගොඩනැංවීම සඳහා සුවිශේෂී කාර්යයක් ඉටු කිරීම සඳහා බැඳී සිටිනු ඇත.

මෙම වාර්තාව මගින් පරිසර අමාත්‍යාංශයේ නව විෂය පථය යටතේ ක්‍රියාත්මක ආයතන අමාත්‍යාංශයේ සියළු අංශ හා ව්‍යාපෘති මගින් 2024 වර්ෂයේ සිදු කරන ලද සංවර්ධන හා සංරක්ෂණ කාර්යය පිළිබඳ ප්‍රගතිය හා 2025 වර්ෂයට අදාල ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ.

1.2 ආයතනයේ දැක්ම හා මෙහෙවර

අමාත්‍යාංශයේ දැක්ම

"තිරසර පරිසරයක් උරුම සංවර්ධිත ශ්‍රී ලංකාවක්"

අමාත්‍යාංශයේ මෙහෙවර

පරිසර කළමනාකරණය පිළිබඳ ජාතික වැඩසටහන් ක්‍රියාවට නංවමින්, වනජීවී සංරක්ෂණය, ස්ථානීය වන සංරක්ෂණය, ශාක හා සත්ත්ව විශේෂ පරිබාහිර සංරක්ෂණය, වෙරළ සංරක්ෂණය හා කළමනාකරණය, සමුද්‍රීය පරිසර දූෂණ පාලනය, භූමි සම්පත් කළමනාකරණය, භූ ජල සම්පත් කළමනාකරණය, තිරසර දැව කර්මාන්තය ප්‍රවර්ධනය, කාබන් උදාසීනත්වය ලගාකරගැනීමට දායකත්වය ලබාදීම මෙන්ම දේශගුණ විපර්යාස හා පරිසර සංරක්ෂණය පිළිබඳ ජාත්‍යාන්තර බැඳීම් තහවුරු කරමින් ස්වභාවික සම්පත් සංරක්ෂණය සහ තිරසර භාවිතය සඳහා නායකත්වය ලබාදීම.

1.3 පරිසර අමාත්‍යාංශයේ ප්‍රධාන කාර්යයන්:

- පරිසර සංරක්ෂණය හා කළමනාකරණ පිළිබඳ ප්‍රතිපත්ති සහ සැලසුම් සම්පාදනය කිරීමට අදාළ පාර්ශ්වකරුවන්ට දැනුම් දීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම තහවුරු කිරීම.
- ස්වභාවික සම්පත් (ජෛවවිවිධත්ව, ජලය, වාතය, පස හා ඛණිජ ආදී) තිරසර කළමනාකරණයත්, දේශගුණික බලපෑම් හා පරිසර දූෂණය අවම කර ගනිමින් ශ්‍රී ලංකාවේ සංවර්ධන ඉලකක් ලගාකර ගැනීමත්, සඳහා ක්‍රමවේදයන් සකස් කර ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- පාරිසරික වෙනස්කම් සහ කාබන් අවම ආර්ථිකයක් සහිත තිරසර සංවර්ධනයක් ඇති කිරීම සඳහා ප්‍රතිපත්ති හා නීති සම්පාදනය කරමින් උපායමාර්ග ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- තිරසර පරිසර සංකල්පයෙහි ඇති වැදගත්කම පිළිබඳව මෙන්ම වෙනත් ප්‍රධාන පාරිසරික ක්‍රියාදාමයන් පිළිබඳව ජාතික මට්ටමෙන් ජනතාව දැනුවත් කිරීම.
- ප්‍රතිපත්තීන් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී පරිසරයට සිදුවන බලපෑම් පිළිබඳ පර්යේෂණ පැවැත්වීම, එම තොරතුරු විශ්ලේෂණය කිරීම සහ එම තොරතුරු මහජනතාව ඇතුළු අදාළ අංශ වලට යොමු කිරීම.
- වගුරු බිම්, කඩොලාන පරිසර පද්ධති, වනාන්තර, වනසතුන්, තුරුලතා ආරක්ෂා කිරීම හා සංරක්ෂණය මඟින් යහපත් වූ පරිසර කළමනාකරණයක් සඳහා නවීන කළමනාකරණ ක්‍රම හා තාක්ෂණ යොදා ගනිමින් රාජ්‍ය රාජ්‍ය නොවන අංශවල හා මහජනතාවගේ කැපවීම සඳහා සුදුසු පරිසරයක් නිර්මාණය කිරීම.
- නිවාස, දේපල, වගාවන් සඳහා වන සතුන්ගෙන් වන හානිය අවම කර ගැනීමත්, වන අලි - මිනිස් ගැටුම් වැලැක්වෙන පරිදි ගම්මාන හා ජනාවාස ආරක්ෂාව සඳහා ග්‍රාමීය ප්‍රජා දායකත්වයෙන් යුතු ඒකාබද්ධ ක්‍රමවේදයක් සකස් කර ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- පරිසර හා ස්වභාවික සම්පත් ක්ෂේත්‍රයට අදාළ පසු විපරම් කිරීමේ ක්‍රමවේදයන් සැකසීම හා පසු විපරමෙන් ලැබෙන තොරතුරු මත පරිසර කළමනාකරණය සඳහා සුදුසු ක්‍රමෝපායයන් යෙදීම.
- වර්තමානය සහ අනාගත පරපුර උදෙසා ශ්‍රී ලංකාව විසින් අත්සන් තබා ඇති බහු පාර්ශ්වික පාරිසරික සම්මුතීන්ට අනුකූලව ශ්‍රී ලංකාව විසින් ඉටුකළ යුතු ජාත්‍යන්තර බැඳීම් ඉටු කිරීම තහවුරු කිරීම හා තවදුරටත් ජාත්‍යන්තර සහයෝගිතාව වර්ධනය කිරීමට පියවර ගැනීම.

1.4 අමාත්‍යාංශයේ සංවිධාන සටහන - පරිසර අමාත්‍යාංශය

පරිසර

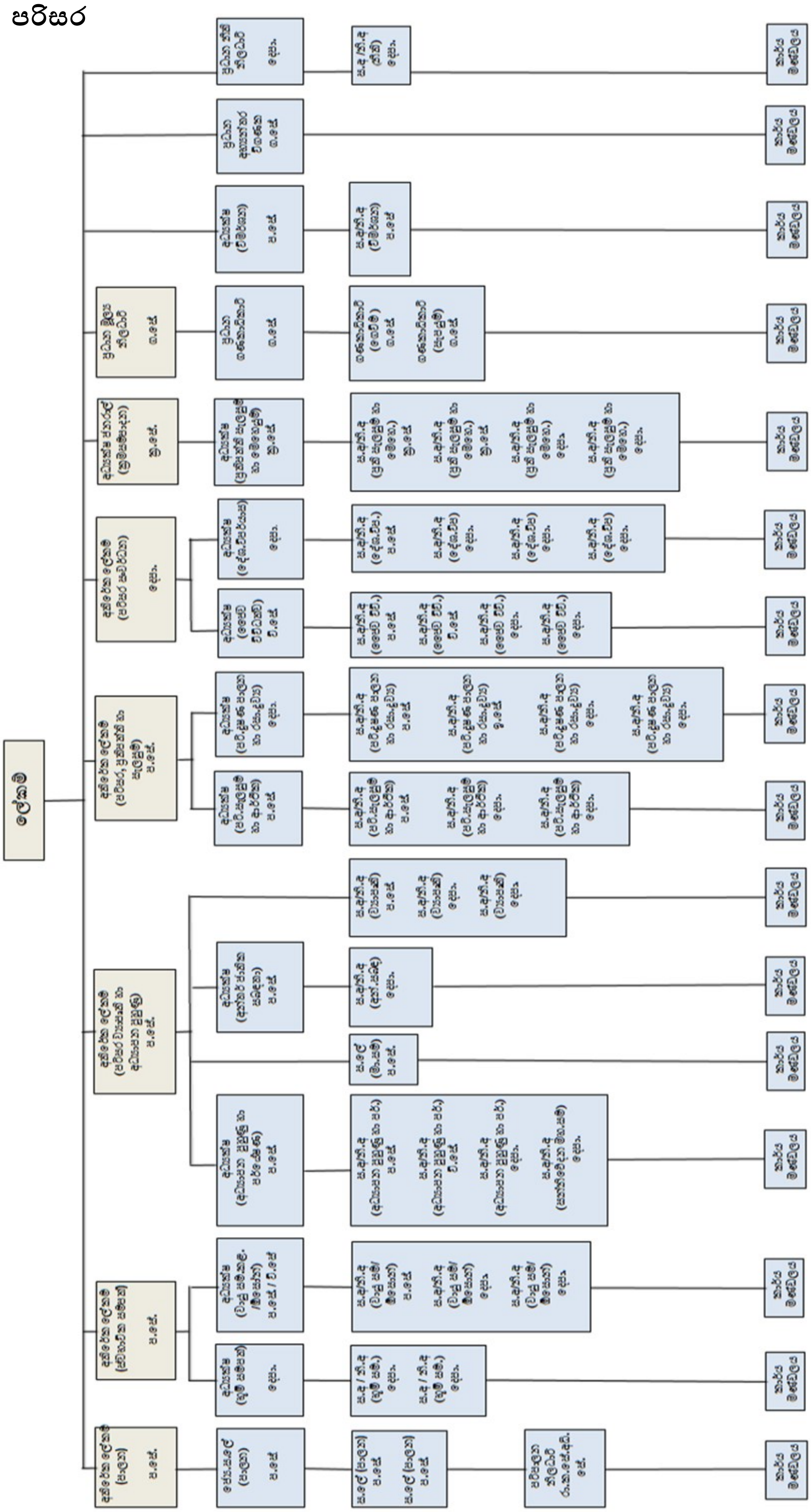

වනජීවී වන සම්පත්

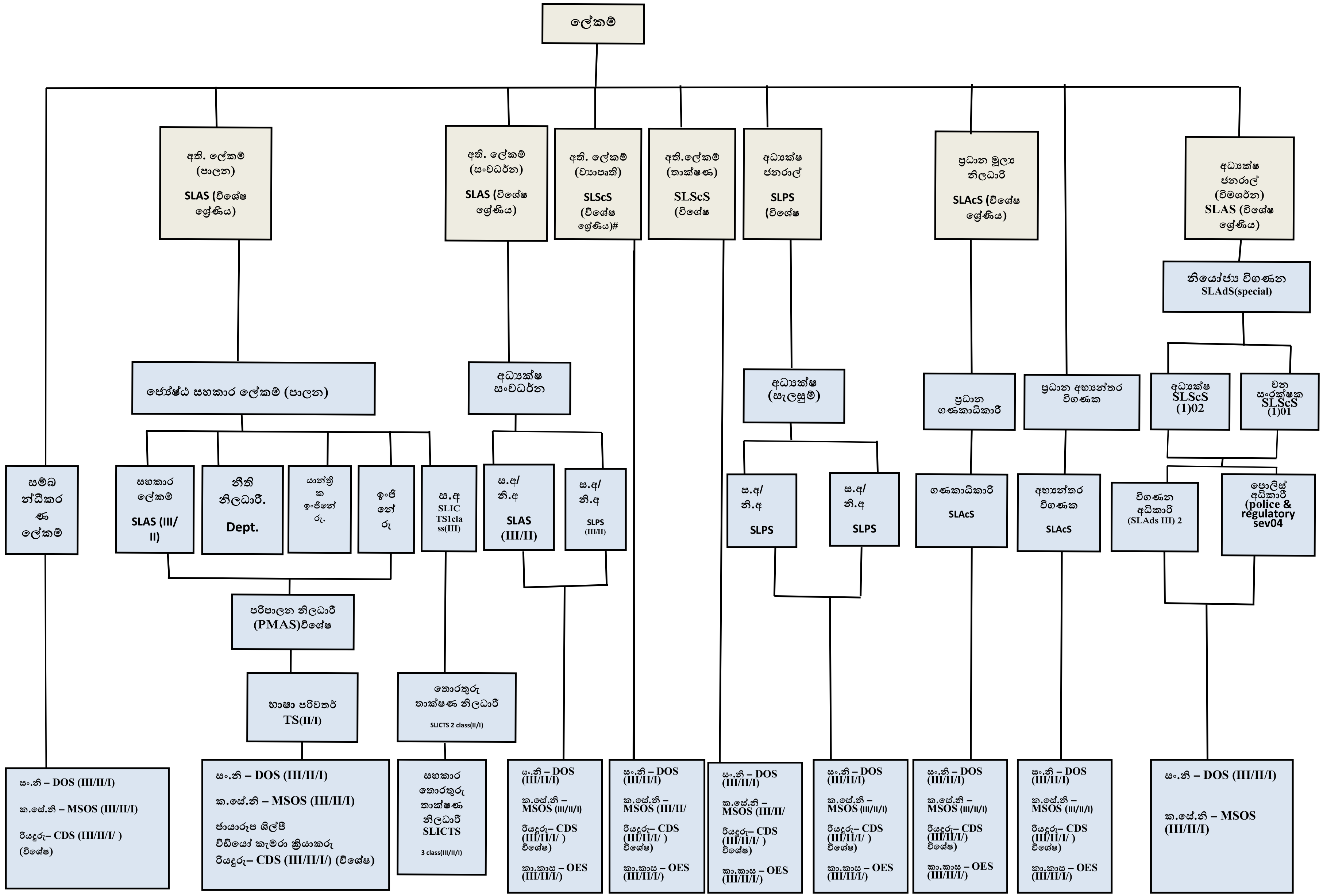

#2020/08/01 දිනැති අංක 20/0010/227 දරන අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණයට අනුව, එය දරන්නාට පෞද්ගලිකව සහ තනතුරේ වරප්‍රසාදවලට බලපෑමක් නොවන පරිදි අනුමත කර ඇති අතර, විශ්‍රාම යාමෙන්, ඉල්ලා අස්වීමෙන් හෝ පිටව යාමෙන් එම තනතුර අහෝසි වනු ඇත. වෙනත් ඕනෑම හේතුවක්.

02 පරිච්ඡේදය – ප්‍රගතිය

2.1 පරිසර අමාත්‍යාංශයේ අංශ මගින් සිදු කරන ලද වැඩසටහන්වල ප්‍රගතිය

2.1.1 පාරිසරික ප්‍රතිපත්ති විශ්ලේෂණය හා ක්‍රියාකාරී සැලසුම්

හරිත ප්‍රසම්පාදනය පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය

පාරිභෝගික හැසිරීම වෙනස් කිරීම තුලින් සම්පත් කාර්යක්ෂමතාව ඉහල නැංවීම, පරිසරය හා මානව සුභසාදනය සඳහා වන නිශේධාත්මක බලපෑම් අවම කිරීම සහ තිරසාර සංවර්ධනය සඳහා සහය වීම උදෙසා පරිසර හිතකාමී ප්‍රසම්පාදන ප්‍රවර්ධනය කිරීම අරමුණු කරගනිමින් ජාතික හරිත ප්‍රසම්පාදන ප්‍රතිපත්තිය 2024 මුදල් අමාත්‍යාංශය සහ ජාතික ප්‍රසම්පාදන කොමිෂන් සභාව ඇතුළු ප්‍රධාන පාර්ශ්වකරුවන් සමඟ සහයෝගයෙන් පරිසර අමාත්‍යාංශය විසින් ලෝක පරිසර දිනයට සමගාමීව එළිදක්වන ලදී.

ජාතික දේශගුණික විපර්යාස ප්‍රතිපත්තිය

ශ්‍රී ලංකාවේ නැගී එන දේශගුණික අවදානම්, වෙනස් වන ජාතික ප්‍රමුඛතා, නව ගෝලීය වර්ධනයන් සහ දේශගුණය ආශ්‍රිත වැඩසටහන්, යාන්ත්‍රණ සහ ප්‍රතිලාභ හේතු කොටගෙන 2012 වසරේ දී සම්පාදනය කරන ලද ජාතික දේශගුණික විපර්යාස ප්‍රතිපත්තිය පරිසර අමාත්‍යාංශය විසින් යාවත්කාලීන කර ඇත. ඒ අනුව, ප්‍රතිපත්ති විශ්ලේෂණ වාර්තාව සහ දේශගුණික විපර්යාස පිළිබඳ ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික ප්‍රතිපත්තියේ පළමු කෙටුම්පත සකස් කරන ලද අතර මේ වන විට ජාතික ප්‍රතිපත්තිය කැබිනට් අනුමැතියෙන් පසුව එළිදක්වන ලදී .

ශ්‍රී ලංකාවේ 2050 කාබන් ශුද්ධ ශුන්‍ය මාර්ග සිතියම සහ උපායමාර්ගික සැලසුම

කාබන් ශුද්ධ ශුන්‍ය 2050 මාර්ග සිතියම සහ උපායමාර්ගික සැලැස්ම ඩුබායි හි CoP28 සමුළුවේ දී එළි දක්වන ලදී. කාබන් විමෝචනය අවම කිරීම සඳහා වගකිවයුතු අංශ වලට අදාල අමාත්‍යාංශවල කාබන් ශුද්ධ ශුන්‍ය ලේකම් කාර්යාල පිහිටවීම සඳහා සම්බන්ධීකරණ නිලධාරීන් හඳුනා ගන්නා ලද අතර මෙම අමාත්‍යාංශයේ දේශගුණික විපර්යාස ලේකම් කාර්යාලය සහ පොදුරාජ්‍ය මණ්ඩලීය ලේකම් කාර්යාලයේ සහයෝගීතාවයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ කාබන් ශුද්ධ ශුන්‍ය 2050 මාර්ග සිතියම සහ උපායමාර්ගික සැලැස්ම සඳහා තාක්ෂණික සැසියක් අසර්බයිජාන්, බකු හි CoP29 සමුළුවේ දී සිදු කරන ලදී.

තිරසාර නයිට්‍රජන් කළමනාකරණය පිළිබඳ ක්‍රියාකාරී සැලසුම සකස් කිරීම

2030 වන විට ශ්‍රී ලංකාවේ නයිට්‍රජන් නාස්තිය අඩකින් පමණ අඩු කිරීමේ අරමුණ ඇතිව පරිසර අමාත්‍යාංශය, පේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලය සමඟ එක්ව ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයින්, විද්වතුන්, සිවිල් පරිපාලන නිලධාරීන්, සංවර්ධන වෘත්තිකයන්, ක්‍රියාකාරීන් සහ අනෙකුත් සියලුම උනන්දුවක් දක්වන පාර්ශ්වකරුවන්ගේ සහභාගිත්වයෙන් තිරසර නයිට්‍රජන් කළමනාකරණය පිළිබඳ ක්‍රියාකාරී සැලසුම සකස් කිරීම සම්බන්ධයෙන් අදාල පාර්ශවකාර ආයතන සමග එක්ව කෙටුම්පත් කර ඇත .

ශ්‍රී ලංකාවේ විද්‍යුත් හා ඉලෙක්ට්‍රොනික අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය

මෙම ප්‍රතිපත්තියෙහි ප්‍රධාන අරමුණ වනුයේ ජාතික, පළාත් සහ ප්‍රාදේශීය මට්ටම්වල පාරිසරික ගැටළු අවම කිරීම සඳහා විද්‍යුත් අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය කිරීමට මගපෙන්වීමයි. ශ්‍රී ලංකාවෙහි විද්‍යුත් හා ඉලෙක්ට්‍රොනික අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය අවසන් සමාලෝචනය සිදුකර එය සිංහල හා දෙමළ භාෂාවන් වලට පරිවර්තනය කර ඇති අතර මුද්‍රණය කිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු සිදු කරමින් පවතී.

2.1.2 ශ්‍රී ලංකාවේ ජෛවවිවිධත්ව සංරක්ෂණය

ශ්‍රී ලංකාවේ ආක්‍රමණික ආගන්තුක ජීවී විශේෂ සම්බන්ධයෙන් පවතින වර්තමාන ගැටළු පිළිබඳව හා ආක්‍රමණික ආගන්තුක ශාක හා සත්ව ජීවී විශේෂ තක්සේරු ප්‍රමුඛතාගත කිරීම පිළිබඳව විශේෂඥ කණ්ඩායම් රැස්වීමක් ලයිට් හවුස් ගැලේහිදී පවත්වන ලදී.

මීට අමතරව ආක්‍රමණික ආගන්තුක ජීවී විශේෂ පිළිබඳ වූ ඒකක කළමනාකරුවන්ගේ රැස්වීමක් පරිසර අමාත්‍යාංශයේදී පවත්වනු ලැබිය. මෙහි අරමුණු වූයේ ආක්‍රමණික ආගන්තුක ජීවීන් සම්බන්ධයෙන් පළාත් මට්ටමින් පවතින වර්තමාන තත්ත්වය පිළිබඳව විමසීම හා ඒ පිළිබඳව අත්දැකීම් හුවමාරු කර ගැනීම වේ.

අන්තර්ජාතික පරිසර දිනයට සමගාමීව ජෛවවිවිධත්ව සංරක්ෂණය අරමුණු කර ගනිමින් අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයේ තන්තිරිමලේ රජමහා විහාරයේ දහම් පාසැල් දරු දැරියන් 130 ට පමණ බුදු දහමෙන් සුරුකෙන ජෛවවිවිධත්වය මැයෙන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් පවත්වන ලදී. මෙයට අමතරව එදින එම විහාරස්ථානයේ අටවිසි බෝධීන් වහන්සේලා රෝපණය කිරීමේ වැඩසටහනක් ද පවත්වන ලදී.

නිල කාබන් පරිසර පද්ධති ප්‍රතිෂ්ඨාපනය, සංරක්ෂණය හා තිරසර භාවිතය පිළිබඳව දෙදින පුහුණු වැඩමුළුවක් ත්‍රිකුණාමලය දිස්ත්‍රික්කයේ අදාළ පාර්ශ්වකාර ආයතන නිළධාරීන් 60 දෙනෙකු සඳහා ත්‍රිකුණාමලය සර්වෝදය මධ්‍යස්ථානයේදී පවත්වන ලද අතර ත්‍රිකුණාමලය දිස්ත්‍රික්කයේ නිල කාබන් පරිසර පද්ධති හඳුනා ගැනීම සඳහා ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයනයක් සාම්පලතිව් ප්‍රදේශයේදී සිදු කරන ලදී.

නිල කාබන් පරිසර පද්ධති හඳුනා ගැනීම -සාම්පලතිව්

ජාතික ආක්‍රමණශීලී ජීවී විශේෂ පිළිබඳ විශේෂඥ කමිටු රැස්වීම පරිසර අමාත්‍යාංශයේදී පවත්වන ලද අතර මෙම සාකච්ඡාවේදී ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ජීවී විශේෂ සම්බන්ධයෙන් වන අවදානම් තක්සේරු ඇගයීම්, ප්‍රොටකෝලයන් යාවත්කාලීන කිරීම හා ශ්‍රී ලංකාවේ අළුතින් වාර්තාවන නව ජීවී විශේෂ සම්බන්ධයෙන් ගතයුතු ක්‍රියාමාර්ග හා අළුතින් හඳුනාගත් නව ජීවී විශේෂ සඳහා වන මාර්ගෝපදේශයන් පිළිබඳව සාකච්ඡා කරන ලදී.

හවුල්කාරීත්ව සහ නව්‍යකරණ මූල්‍යකරණ ක්‍රමවේද තුළින් තෙත් කළාපයේ ජෛවවිවිධත්වය අනුප්‍රවාහගත කිරීම සහ තිරසර ඉඩම් කළමනාකරණය පිළිබඳ වූ ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳ ආරම්භක වැඩමුළුව 2024 ජූලි 16 වැනි දින බත්තරමුල්ල වෝටර්ස් එජ්හිදී පවත්වන ලද අතර ආරම්භක වැඩමුළුවේ ප්‍රධාන අරමුණු වූයේ ව්‍යාපෘති කණ්ඩායම සහ පාර්ශවකරුවන් හඳුන්වා දීම, ව්‍යාපෘතියේ වගකීම, ක්‍රියාකාරකම් සහ ව්‍යාපෘති උපාය මාර්ග සාකච්ඡා කිරීම වේ.

2.1.3 දේශගුණික විපර්යාස අභියෝග ජයගැනීම

හරිත දේශගුණික අරමුදල (GCF) අරමුදල් සඳහා ව්‍යාපෘති සංකල්ප පත්‍රිකා ගොඩනැගීම

"ශ්‍රී ලංකාවේ දේශගුණික විපර්යාස අවම කිරීම සඳහා GCF රට වැඩසටහන (Country Program)" ලේඛනය සකස් කර GCF වෙත ඉදිරිපත් කරන ලදී. හරිත දේශගුණික අරමුදලේ 2024-2027 කාලය සඳහා ප්‍රමුඛතා ව්‍යාපෘති හඳුනාගෙන සංකල්ප සටහන් පහක් සකස් කරන ලද අතර GCF ප්‍රතිතන උපකාරක කවුළුව පිහිටුවන ලදී.

සියලුම අමාත්‍යාංශ සහ නියෝජිතායතනවලින් තෝරාගත් නිලධාරීන් සඳහා සංකල්ප පත්‍රිකා ලිවීම පිළිබඳ ධාරිතා ගොඩනැගීමේ වැඩමුළු පැවැත්වීම

ධාරිතා ගොඩනැගීමේ වැඩමුළු ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන වැඩසටහන් පාර්ශවකරුවන්ගේ ධාරිතාව ඉහළ නැංවීම ප්‍රධාන අරමුණ වේ. මෙයට පරිසර අමාත්‍යාංශය - ජාතික නම් කරන ලද අධිකාරිය, යෝජිත සෘජු ප්‍රවේශ ආයතන සහ ආංශික පාර්ශවකරුවන් ඇතුළත් වේ. ඉලක්ක කණ්ඩායම NDCs හි අංශ 15 සහ NDA හි කාර්ය මණ්ඩලය නියෝජනය කරනු ඇත. මෙම පුහුණුවේ අරමුණු වන්නේ GCF අරමුදල් යෝජනා හඳුනා ගැනීම සහ සංවර්ධනය කිරීම, ව්‍යාපෘති සංවර්ධන ක්‍රියාකාරී කණ්ඩායමේ විභව සාමාජිකයින් සමඟ සම්බන්ධ වීම සහ GCF සංකල්ප සටහන් දක්වා වර්ධනය කළ හැකි ව්‍යාපෘති අදහස් සඳහා විෂය පථය හඳුනා ගැනීමයි. GCF වෙත ව්‍යාපෘති යෝජනා සංවර්ධනය සඳහා පහසුකම් සැලසීම සඳහා ව්‍යාපෘති යෝජනා සංවර්ධන ක්‍රියාකාරී කණ්ඩායම පිහිටුවන ලදී.

දේශගුණ සුහුරු ගම්මාන සංවර්ධනය සඳහා මාර්ගෝපදේශයක් සකස් කිරීම

මෙම වැඩසටහන යටතේ, ග්‍රාමීය පරිසර පද්ධතීන් ආරක්ෂා කරගනිමින් ග්‍රාමීය ප්‍රජාවගේ සමාජ ආර්ථික තත්වය හා ආධ්‍යාත්මික ගුණ වගාව ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා හරිත රැකියා හා තිරසර ජීවනෝපාය ප්‍රවර්ධනය, කෘෂිකාර්මික ජෛව විවිධත්වය ප්‍රවර්ධනය කිරීම, ප්‍රජා වන වගාව හා ග්‍රාමීය ප්‍රජා මූලික සංවිධාන සවිබල ගැන්වීම වැනි කටයුතු ඉටු කිරීමට අපේක්ෂිතය.

ඒ අනුව මෙම වැඩසටහන යටතේ මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයක් සකස් කිරීම සඳහා පාර්ශවකරුවන්ගේ සහභාගිත්වයෙන් 2024 වසරේ රැස්වීම් 02ක් පවත්වන ලද අතර ලබාගන්නා ලද දත්ත අනුව මෙම මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහය සකස් කිරීමට බලාපොරොත්තු වේ.

ජාතික අනුහුරුවීම සැලසුම් සූදානම සහාය (NAPRS) ව්‍යාපෘතිය හරහා දේශගුණ විපර්යාස සඳහා ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව ගොඩනැගීම

ජාතික සහ පළාත් මට්ටමින් දේශගුණ විපර්යාස සඳහා ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව ගොඩනැගීම සඳහා 2024 වර්ෂය තුළ ජාතික අනුහුරුවීමේ සැලැස්ම (2025-2034) යාවත්කාලීන කිරීම සඳහා හඳුනාගත් අංශ 13 සඳහා ආංශික උපදේශන සහ නාභිගත කණ්ඩායම් සාකච්ඡා සිදු කරන ලදී. පළාත් නවය සඳහා වන පළාත් අනුහුරුවීමේ සැලසුම් පාර්ශවකරුවන්ගේ උපදේශන කිහිපයකින් පසුව වැඩි දියුණු කොට සමාලෝචනය කරන ලදී. පළාත් ධාරිතා අවශ්‍යතා ඇගයීම සිදු කරන ලද අතර ඒ අනුව දේශගුණික තත්ත්වයන් ප්‍රධාන වශයෙන් සංවර්ධන සැලසුම්කරණයට අනුහුරුවීම් කිරීම සඳහා එක් එක් පළාත් සඳහා දෙදින පළාත් මට්ටමේ ධාරිතා වර්ධනය කිරීමේ වැඩමුළු පවත්වන ලදී. මුහුදු මට්ටම ඉහළ යාම සහ ආන්තික කාලගුණික සිදුවීම් පිළිබඳව දැනුවත් කිරීම සඳහා වෙරළබඩ පළාත් පහ සඳහා පළාත් නිලධාරීන් සහ වෙරළබඩ ප්‍රජාවන් ඉලක්ක කර ගනිමින් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පවත්වන ලදී.

ජාතික අනුහුරුවීමේ අරමුදලක් (National Adaptation Fund) පිහිටුවීම සඳහා ශක්‍යතා වාර්තාවේ කෙටුම්පත ඉදිරිපත් කරන ලදී.

ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය සහ සමාජ ඒකාබද්ධ කිරීමේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම පාර්ශවකරුවන්ගේ උපදේශන හරහා සමාලෝචනය කරන ලදී.

ජාතික වශයෙන් නිර්ණය කළ දායකත්ව ක්‍රියාත්මක කිරීමේ සැලැස්ම (NDCs 2021-2030)

2023 වර්ෂය සඳහා වන ප්‍රගතිය නිරීක්ෂණය කිරීම සඳහා NDC ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා වූ ජාතික මෙහෙයුම් කමිටුවක් 2024 ජූලි 03 වන දින පවත්වන ලදී. විශේෂයෙන්ම විදුලිබල (විදුලි උත්පාදන) අංශයේ සැලකිය යුතු ප්‍රගතියක් ඉස්මතු විය. මෙහිදී 2025-2035 කාලසීමාව සඳහා යාවත්කාලීන කරන ලද NDCs වඩාත් අභිලාෂකාමී සහ ප්‍රගතිශීලී ඉලක්ක සමඟ 2025 පෙබරවාරි 10 වන දිනට ඉදිරිපත් කිරීමේ අවශ්‍යතාවය අවධාරණය කරන ලදී.

දේශගුණ විපර්යාස පිළිබඳ එක්සත් ජාතීන්ගේ රාමුගත සම්මුතියේ පාර්ශවකරුවන්ගේ 29 වැනි සමුළුව

අසර්බයිජාන් හිදී බකු නුවර 2024.11.11 සිට 2024.11.22 දක්වා පවත්වන ලද මෙම සමුළුව පරිසර අමාත්‍යාංශය නියෝජනය කරමින් නිලධාරින්ද, පෞද්ගලික අංශය සහ අධ්‍යන අංශය නියෝජනය කරමින් පිරිසක්ද සහභාගී විය. දේශගුණ විපර්යාස සඳහා ඉතා අවදානමට ලක්විය හැකි රටක් ලෙස Small Island Developing States (SIDS) කණ්ඩායම තුලට ඇතුළු වීම සඳහා මූලික සාකච්චා මෙම සමුලුවෙහිදී සිදු කරන ලදී.

එමෙන්ම සුහුරු කෘෂිකර්ම ආයෝජන සැලැස්මක් සකස් කිරීම 3 වන ජාතික බලයලත් අධිකාරිය සවිබල ගැන්වීමේ ව්‍යාපෘතිය හරහා ආරම්භ කරන ලදී.

2.1.4 වායු සම්පත් කළමනාකරණය

කොළඹ නාගරික බල ප්‍රදේශයේ වායු තත්ත්ව කළමනාකරණය පිළිබඳ සාක්ෂි පදනම් කරගත් උපාය මාර්ග සහ ප්‍රතිපත්ති වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා ධාරිතා සංවර්ධනය

වාතයේ ගුණාත්මකතාවය ඉතා සංවේදී ක්‍රියාවක් වන අතර ශ්‍රී ලංකාව තුල වාතයේ ගුණාත්මකතාවය නිර්ණය කිරීම සඳහා ස්වයංක්‍රිය වායු තත්ත්ව මැනීමේ උපකරණ තුනක් බත්තරමුල්ල, කොළඹ සහ මහනුවර නගරයන්හි ස්ථාපිත කර ඇත. එමගින් වාතයේ පවතින PM-10, PM-2.5,NOx, SOX, CO, ඕසෝන් පිළිබඳ දත්තයන් ලබා දෙනු ලැබේ. මෙහිදී ශ්‍රී ලංකාවේ ඇතැම් නාගරික ප්‍රදේශ වල සමහර දින වලදී සංසරණය වන වාතයේ PM_{10} සහ $PM_{2.5}$ සම්මත අගයන්ට වඩා අධිකව පවතින බව තහවුරු කරගෙන ඇත.

මේ පිළිබඳ සැලකිල්ලට ගනිමින් ප්‍රංශ තාක්ෂණික සහයෝගීත්වය යටතේ කොළඹ නාගරික ප්‍රදේශය තුල වායු තත්ත්ව කළමනාකරණය පිළිබඳ සාක්ෂි පදනම් කරගත් උපාය මාර්ග සහ ප්‍රතිපත්ති

වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා ධාරිතා සංවර්ධනය පිළිබඳ ඉදිරිපත් කරන ලද ව්‍යාපෘතිය මේ වන විට ක්‍රියාත්මක කරමින් පවතී. මෙහි තුන්වන පාර්ශවීය ආයතනය වන ප්‍රංශ සංවර්ධන ඒජන්සියට අදාල නියෝජිතයකු මේ වන විට වායු සම්පත් කළමනාකරණ හා ජාතික ඕසෝන් ඒකකය සමග සම්බන්ධව කටයුතු කරයි. මෙම ව්‍යාපෘතිය මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය හා ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ ආයතනය හා සිදු කරගෙන යනු ලැබේ.

නිල් අහස සඳහා පිරිසිදු වාතය පිළිබඳ පස්වන ජාත්‍යන්තර දිනයට සමගාමීව තෝරාගත් කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ කර්මාන්ත ආයතනය 20ක නිලධාරීන්, පරිසර අමාත්‍යාංශ නිලධාරීන් හා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරී නිලධාරීන් සීතාවක ආයෝජන කලාපයේ කර්මාන්ත ආයතන විසින් වායු දූෂණය අවම කිරීම සඳහා ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ග ප්‍රායෝගිකව පෙන්වීම සඳහා අධ්‍යයන චාරිකාවක් 2024 සැප්තැම්බර් මස 03 දින සිදු කරන ලදී.

2.1.5 පරිසර සැලසුම් හා ආර්ථික

හරිත ප්‍රසම්පාදනය

හරිත ප්‍රසම්පාදනය පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය 2024 ලෝක පරිසර දිනයේදී එළිදක්වන ලදී. පරිසර අමාත්‍යාංශය, ජර්මානු සහයෝගීතා ආයතනය (GIZ) සමඟ එක්ව තිරසාර පරිභෝජනය සහ නිෂ්පාදන ප්‍රවේශය යටතේ මීළඟ පස්වන ආසියා ව්‍යාපෘතිය 2024 දී ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීම ආරම්භ කර ඇත. වෙළඳපල සූදානම විශ්ලේෂණයක් සහ රාජ්‍ය අංශයේ මිලදී ගැනීම් පිළිබඳව සමීක්ෂණයක් සංකල්පගත කර ඇති අතර මෙම ව්‍යාපෘතියේ සහාය යටතේ සිදු කෙරේ.

එමෙන්ම හරිත රාජ්‍ය ප්‍රසම්පාදනය ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශවලට ඇතුළත් කිරීම සඳහා ජාතික ප්‍රසම්පාදන කොමිෂන් සභාව සමඟ සහයෝගයෙන් කටයුතු කරමින් පවතී.

පාරිසරික ලේබල්කරණය පිළිබඳ ජාතික රාමුව ක්‍රියාත්මක කිරීම

ලේබල් කිරීමේ සහ සහතික කිරීමේ යෝජනා ක්‍රමවල විවිධත්වය සහ හරිත ශෝධන (Green Washing) හැකියාව වැනි කරුණු සැලකිල්ලට ගනිමින්, ශ්‍රී ලංකාවේ පාරිසරික ලේබල් කිරීම සඳහා වූ ජාතික රාමුව ශ්‍රී ලංකා ප්‍රතීතන මණ්ඩලය (SLAB) සහ ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනය ඇතුළු ප්‍රධාන පාර්ශවකරුවන් සමඟ පරිසර අමාත්‍යාංශය විසින් සකස් කර වලංගු කරන ලදී.

මේ සඳහා 2022 වර්ෂයේදී අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය ලැබී ඇති අතර, ජර්මානු සංවර්ධන සහයෝගීතාවය (GIZ) සමඟ එක්ව තිරසාර පරිභෝජනය සහ නිෂ්පාදන ප්‍රවේශය යටතේ ජාතික රාමුව ක්‍රියාත්මක කිරීම ආරම්භ කිරීමට කටයුතු කර ඇත.

එමෙන්ම තිරසර නිෂ්පාදනය හා පරිභෝජන (SCPO) ව්‍යාපෘතිය යටතේ රාමු නිර්ණායක සංවර්ධනය සිදු වෙමින් පවතී.

හරිත නිෂ්පාදන හා හරිත රැකියා ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන

පරිසර අමාත්‍යාංශය මගින් තිරසර පරිභෝජනය හා නිෂ්පාදන රටාවක් රට තුල ව්‍යාප්ත කිරීමේ අරමුණින් පරිසර හිතකාමී නිෂ්පාදන හඳුනා ගැනීමේ හා ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කරනු ලබයි.

මෙම වැඩසටහන යටතේ දීප ව්‍යාප්තව සිටින පරිසර හිතකාමී නිෂ්පාදනකරුවන් හා හරිත රැකියාවල නිරතවූවන් පිළිබඳ තොරතුරු අප අමාත්‍යාංශයට අනුයුක්තව ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලවල සේවයේ නියුතු පරිසර නිලධාරීන් මගින් එකතු කිරීම සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් හා ධාරිතා වර්ධන වැඩසටහන් මුළු දිවයිනම ආවරණය වන පරිදි පවත්වන ලදී .

එම තොරතුරු අනුව මාතලේ හා මහනුවර දිස්ත්‍රික්කවල ජනතාව සඳහා පරිසරය සමග සහජීවනයෙන් ජීවත් වෙමින් ආර්ථික තත්ත්ව ඉහළ මට්ටමකට ගෙන ඒමට අවැසි හරිත ක්‍රමෝපායන් පිළිබඳ වැඩමුළු 2ක් පවත්වන ලදී.

එමෙන්ම පරිසර හිතකාමී නිෂ්පාදන හඳුනා ගැනීමේ හා හරිත රැකියා ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන මගින් අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයේ මධ්‍යම නුවරගම් පළාත ප්‍රදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ තල් කොළ හා පන් ආශ්‍රිත භාණ්ඩ නිෂ්පාදන ත්‍රෛයි මාසික පුහුණු වැඩසටහනක් පවත්වන ලදී.

තල් කොළ හා පන් ආශ්‍රිත භාණ්ඩ නිෂ්පාදන ත්‍රෛයි මාසික පුහුණු වැඩසටහන

පරිසර සංවේදී ප්‍රදේශ වල ජෛවවිවිධත්ව සංරක්ෂණය සහ පරිසර පද්ධති සේවා නඩත්තුව වැඩිදියුණු කිරීමේ වැඩසටහන

ශ්‍රී ලංකාවේ පාරිසරික සංවේදී ප්‍රදේශ (ESA) පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය පරිපාලනය, ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ අධීක්ෂණය කිරීම, හඳුනාගත් පාරිසරික සංවේදී ප්‍රදේශ ප්‍රකාශ කිරීම කළමනාකරණය සහ මඟ පෙන්වීම උදෙසා ඒකාබද්ධ ජාතික මෙහෙයුම් කමිටුව ස්ථාපිත කරන ලදී.

මෙහිදී පාරිසරික සංවේදී ප්‍රදේශ පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය, පාරිසරික සංවේදී ප්‍රදේශ (ESAs) පාලනය කිරීමේ රාමුව, සත්ත්ව විශ්ලේෂණය මත පදනම්ව හඳුනාගත් පාරිසරික සංවේදී ප්‍රදේශ නියමිත පරිදි සම්මත කර ගැනීම සහ ඉදිරි ගමන් මඟ පිළිබඳව සාකච්ඡා කරන ලදී.

කටාන සහ මීනුවන්ගොඩ හඳුනාගත් ESA අධ්‍යයනය

මේ වන විට ESAs 139ක් සත්ත්ව විද්‍යාත්මක විශ්ලේෂණ හරහා හඳුනාගෙන ඇත. මීට අමතරව, ජල හා ශාක යන අංශ දෙකෙහිම විද්‍යාත්මක තක්සේරු කිරීම් සිදු වෙමින් පවතී.

මුළු දිවයිනම ආවරණය වන පරිදි සත්ත්ව විශ්ලේෂණය මත පදනම් වූ පරිසර සංවේදී ප්‍රදේශ (ESA) Ver.1.0 මෙටා දත්ත කට්ටලය සහ පරිසර සංවේදී ප්‍රදේශ (ESA) Ver.1.1 මෙටා දත්ත කට්ටලය සකසා ඇත.

ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන පරිපාලන ආයතනයේ සහයෝගය ඇතිව ප්‍රාදේශීය පරිපාලන නිලධාරීන් සඳහා ක්ෂේත්‍ර චාරිකාවකින් ඇතුලත්ව පාරිසරික සංවේදී ප්‍රදේශ හඳුනාගැනීම හා කළමනාකරණය පිළිබඳ දින 3ක නේවාසික ධාරිතාව ගොඩනැගීමේ වැඩසටහනක් පවත්වන ලදී.

ශ්‍රී ලංකා වයඹ විශ්වවිද්‍යාලය, ස්වභාවික සම්පත් අංශය සහ අදාළ පාර්ශ්ව සමඟ පාරිසරික සංවේදී ප්‍රදේශ පිළිබඳ දත්ත පද්ධතිය සැකසීම, යාවත්කාලීන කිරීම, සහ සේවාදායක පහසුකම් (Server facilities) ලබා ගැනීම සහ වෙබ් අඩවිය සංවර්ධනය පිළිබඳ සාකච්ඡා පවත්වන ලදී.

BESASL දත්ත සමුදාය යාවත්කාලීන කිරීම සම්බන්ධයෙන් වයඹ විශ්වවිද්‍යාලය සමඟ රැස්වීම් පවත්වා සම්බන්ධීකරණය කර ඇත.

හරිත ගිණුම්කරණය

එක්සත් ජාතීන්ගේ සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව තවත් ජාත්‍යන්තර ආයතන කිහිපයක් සමඟ එක්ව හරිත ගිණුම්කරණය ලෙස ප්‍රචලිත පාරිසරික හා ආර්ථික ගිණුම්කරණ පද්ධතිය (SEEA) හඳුන්වා දෙන ලදී.

මෙම වැඩසටහන යටතේ අමාත්‍යාංශ කාර්ය මණ්ඩලය සහ රේඛීය ආයතන (CEA, GSMB) දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන් සහ විශේෂඥ කමිටු සාමාජිකයින් විසින් සම්පත් දායකත්වය සපයන ලදී. එමෙන්ම පාර්ශවකරුවන්ගේ උපදේශන වැඩසටහන හා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්ද පවත්වන ලදී.

පැරිස් ගිවිසුමේ 6 වැනි වගන්තිය රට තුළ ක්‍රියාත්මක කිරීම

ඒකාබද්ධ කාබන් හර කිරීමේ යාන්ත්‍රණය

අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ඇතිව කාබන්හර කිරීමේ යාන්ත්‍රණය JCM පිළිබඳ ඒකාබද්ධ කමිටුව පිහිටුවන ලද අතර ඒකාබද්ධ කමිටුවේ පළමු හා දෙවන රැස්වීම් පවත්වන ලදී. JCM යාන්ත්‍රණය යටතේ ව්‍යාපෘති සංකල්ප තුනක් සඳහා ඒකාබද්ධ කමිටුව එකඟතාව ලබා දී ඇත.

ජපාන නියෝජිතයින් සමඟ 2024 අගෝස්තු මස දක්වා 6 වැනි වගන්තිය පිළිබඳ මූලික වාර්තාව සකස් කිරීම පිළිබඳ පුහුණු වැඩමුළුවක් සහ ඒ පිළිබඳ සාකච්ඡා පවත්වන ලදී.

පැරිස් ගිවිසුමේ 6 වැනි වගන්තිය යටතේ සහයෝගීතාව සඳහා ශ්‍රී ලංකාව සහ සිංගප්පූරුව අතර අවබෝධතා ගිවිසුම (MOU)

ගිවිසුම් කෙටුම්පත පිළිබඳ ශ්‍රී ලංකාවේ අදහස් සහ යෝජනා සිංගප්පූරු රජය වෙත දැනුම්දීමට හා ශ්‍රී ලංකාවේ අනුමත කාබන් වෙළෙඳපොළ ප්‍රතිපත්ති රාමුව සහ මාර්ගෝපදේශ මූලධර්ම යටතේ ගිවිසුම අත්සන් කිරීමට කමිටු රැස්වීමේදී තීරණය විය.

ශ්‍රී ලංකාවේ කාබන් වෙළඳ රාමුව සකස් කිරීම

එක්සත් ජාතීන්ගේ දේශගුණවිපර්යාස පිළිබඳ රාමුගත සම්මුතියෙහි ඩුබායිහි පිහිටි කළාපීය සහයෝගීතා මධ්‍යස්ථානයෙහි (RCC Dubai UN-FCCC) තාක්ෂණික හා මූල්‍ය දායකත්වයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ කාබන් වෙළඳ රාමුව සකස් කිරීම පිළිබඳ රැස්වීම් හා වැඩමුළු මාලාවන් 2ක් අදාල පාර්ශවකරුවන් හා පවත්වන ලදී.

අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතියෙන් පසු ධනාත්මක ව්‍යාපෘති ක්ෂේත්‍ර ලැයිස්තුව පරිසර අමාත්‍යාංශයේ වෙබ් අඩවියේ ප්‍රකාශයට පත්කරන ලද අතර මෙමගින් වෙළඳපල අවස්ථා සඳහා යෝග්‍ය ව්‍යාපෘති ක්ෂේත්‍ර හඳුනා ගැනීමට ව්‍යාපෘති යෝජකයන්ට වඩා හොඳ මඟපෙන්වීමක් සපයනු ඇත.

එක්සත් ජාතීන්ගේ දේශගුණ විපර්යාස පිළිබඳ රාමුගත සම්මුතියෙහි ඩුබායිහි පිහිටි කළාපීය සහයෝගීතා මධ්‍යස්ථානයෙහි තාක්ෂණික හා මූල්‍ය දායකත්වයෙන් කාබන් වෙළඳාම පිළිබඳ ප්‍රතිපත්ති රාමුව හා මාර්ගෝපදේශ කෙටුම්පත් කර ඇත.

ජාතික හරිත වාර්තාකරණ ක්‍රමවේදය

2024 වර්ෂය තුළදී පසුගිය කාල වකවානුව තුල අක්‍රියව පැවති හරිත වාර්තාකරණ ක්‍රමවේදය නැවත ස්ථාපිත කිරීමට කටයුතු කර ඇත.ජාතික හරිත වාර්තාකරණ මෙහෙයුම් කමිටුව නැවත ස්ථාපිත කරන ලද අතර නව ව්‍යවසායකයින් ලියාපදිංචි කිරීම නැවත ආරම්භ කර ඇත. නව සේවා සැපයුම් සහ නිෂ්පාදන හරිත වාර්තාකරණ ක්‍රමවේදය යටතේ ලියාපදිංචි කිරීම ආරම්භ කිරීම පිළිබඳව ව්‍යවසායකයින් දැනුවත් කිරීම සඳහා පුවත්පත් දැන්වීම් පළකරන ලදී.

තවද පැවති හරිත වාර්තාකරණ ක්‍රමවේදයට අදාළ මාර්ගෝපදේශයන් නූතන ගෝලීය තිරසර වාර්තාකරණ රාමු වලට අනුගත වන පරිදි යාවත්කාලින කිරීම ආරම්භ කර ඇත. එමෙන්ම මේ යටතේ හරිත වාර්තාකරණ මාර්ගෝපදේශ යාවත්කාලීන කිරීමේ පාර්ශ්වකාර උපදේශන වැඩමුළුවක් පවත්වන ලදී.

2.1.6 පරිසර දූෂණ පාලන හා රසායන ද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය

ශ්‍රී ලංකාවේ පාර්ලිමේන්තුව අසලින් ගලා යන දියවන්නා ඔයේ ජල දූෂණ පාලනය කිරීම සහ එහි තත්ත්වය වැඩි දියුණු කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය

ශ්‍රී ලංකාවේ පාර්ලිමේන්තුව අසලින් ගලා යන දියවන්නා ඔයේ ජලය දූෂණය පාලනය කිරීම සහ එහි තත්ත්වය වැඩි දියුණු කිරීමේ ව්‍යාපෘතියේ කාර්යසාධක බලකායේ කාරක සභා රැස්වීමක් 2024.03.20 වන දින පැවැත්වූ අතර එහිදී ඒ වන තෙක් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය, ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් සංවර්ධන සංස්ථාව සහ ජල සම්පත් මණ්ඩලය යන ආයතන විසින් සිදු කල කාර්යයන් පිළිබඳව ප්‍රගතිය වාර්තා කරන ලදී. තවද, පාර්ලිමේන්තු ජලාශයේ වත්මන් තත්වය හා ප්‍රතිපාදනවල අවශ්‍යතාවය පිළිබඳ පාර්ලිමේන්තු මැති ඇමතිවරුන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් 2024.04.26 දින ශ්‍රී ලංකා පාර්ලිමේන්තුවේ දී පවත්වන ලදී. එසේම, කාර්යසාධක බලකාය විසින් දියවන්නා ඔය ආශ්‍රිත ජල මාර්ගවල දූෂණය පාලනය කිරීම සහ ජලයේ ගුණාත්මක බව ඉහළ නැංවීමේ අරමුණින් සකස් කල කළමණාකරණ සැලැස්ම මේ වන විට මුද්‍රණය කර ඇත.

සොබාදහම සංරක්ෂණය සඳහා වූ අන්තර්ජාතික සංගමය (IUCN) සහ ලංකා පරිසර අරමුදල (LEF) යන ආයතන පරිසර අමාත්‍යාංශය සමඟ එක්ව, සාගරය හා වෙරළ දූෂණය අවම කිරීමේ පියවරක් ලෙස අතහැර දැමූ, නැතිවූ සහ වෙනත් ආකාරයකින් ඉවතලන ධීවර ආම්පන්න (ALDGF) නිසා ඇති වන පාරිසරික බලපෑමට විසඳුම් සෙවීම ආරම්භ කර ඇත. තවද, ධීවර අමාත්‍යාංශය සහ ධීවර හා ජලජ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුවෙහි සහභාගිත්වයත් සමග දැනට ශ්‍රී ලංකාවේ ALDFG කළමනාකරණය සඳහා වූ දත්ත, දැනුවත් කිරීම්, ප්‍රතිපත්තිමය හිඩැස් ආමන්ත්‍රණය කිරීමට ක්‍රියාකාරකම් ආරම්භ කර ඇත. මේ යටතේ ALDFG පිළිබඳ ජාතික උපදේශන කමිටු රැස්වීම් දෙකක් පවත්වන ලදී. තවද ව, ධීවරයින්, ධීවර වරායන් සහ ධීවර නිලධාරීන් සඳහා සම්මත මෙහෙයුම් ක්‍රියා පටිපාටි (Standard Operating Procedures) සකස් කරන ලද අතර ඒවා සමාලෝචනය කිරීම දෙදින වැඩමුළුවක් පවත්වන ලදී. එමෙන්ම ALDFG අත්පොත ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද අතර ධීවර ප්‍රජාව පුහුණු කිරීම සඳහා ALDFG අත්පොත භාවිතා කරනුයේ කෙසේද යන්න පිළිබඳව මන්නාරම ධීවර නිලධාරීන් සඳහා පුහුණු කිරීමේ වැඩසටහනක් පවත්වන ලදී.

සමුද්‍ර දූෂණ කළමනාකරණය පිළිබඳ ප්‍රජාව දැනුවත් කිරීම හා ඔවුන්ගේ ධාරිතා වර්ධනය සඳහා ධීවර නිලධාරීන් සමඟ ප්‍රජා සාමාජිකයින් 250 දෙනෙකු සඳහා සැසිවාර සඳහා පුහුණුවක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

"PET බෝතල් සඳහා විශේෂ අවධානයකින් යුතුව ශ්‍රී ලංකාවේ PET (Polyethylene Terephthalate) හා HIPS (High Impact Polystyrene) පසු භාවිත ප්ලාස්ටික් ඇසුරුම් සඳහා QR පාදක තැන්පතු ආපසු ගෙවීම් පද්ධතියක් (DRS) ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහායෝජනා 3ක් ඉදිරිපත් වුනු අතර මේ වන විට තෝරාගැනීමේ ක්‍රියාවලියේ පවතී.

"භාවිතා කරන ලද ඇඳුම් ආනයනය පාලනය කිරීම /තහනම් කිරීම" පිළිබඳ අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශය අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය සඳහා ඉදිරිපත් කර ඇත.

2.1.7 ස්වභාවික සම්පත් සංරක්ෂණය

නියඟය සඳහා පෙර සූදානම් යාන්ත්‍රණයක් සකස් කිරීම

එක්සත් ජාතීන්ගේ කාන්තාරකරණය පිටුදැකීමේ අන්තර්ජාතික සම්මුතියේ (United Nations Convention to Combat Desertification - UNCCD) 15 වන පාර්ශවකාර රැස්වීමේදී ගෝලීය ප්‍රජාව විසින් නියඟය පිටුදැකීම පිළිබඳ උපායමාර්ගික අරමුණු හඳුන්වා දුන් අතර, ඒ අනුව පරිසර අමාත්‍යාංශය විසින් අදාල පාර්ශවකාර ආයතන සමඟ අවශ්‍ය සැලසුම් සකස් කරන ලදී. ඒ සඳහා සියලු පාර්ශවකාර ආයතන විසින් සහයෝගය ලබාදුන් අතර එක්සත් ජාතීන්ගේ ආහාර හා කෘෂිකර්ම සංවිධානය විසින් "GEF -7 Enabling Activities for Implementing UNCCD COP Drought Decisions" හි කලාපීය ව්‍යාපෘතිය මඟින් අවශ්‍ය මූල්‍යම සහ තාක්ෂණික සහය ලබා දෙන ලදී.

කාන්තාරකරණය, ඉඩම් හායනය අවම කිරීමේ උපාය මාර්ග සහ ක්‍රියාකාරී සැලසුම්වලට අනුගත කිරීම වෙනුවෙන් උපදේශන සේවාවක් සිදු කිරීම

ජාතික උපදේශනයේ පරමාර්ථ වන්නේ කාලීන අයිතිවාසිකම් ශක්තිමත් කිරීම සහ ඉඩම් පාලනය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා ඵලදායී මාර්ග ගවේෂණය කිරීම අරමුණු කරගත් බහු පාර්ශ්වකරුවන්ගේ වේදිකාවක්, පුළුල් ජාතික උපාය මාර්ගයක් සහ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් සකස් කිරීම, ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ ඉඩම් හායනයට දායක විය හැකි අනාරක්ෂිත ඉඩම් අයිතිය පිළිබඳ අවදානම් පිළිබඳව ප්‍රධාන පාර්ශවකරුවන්ගේ ආයතන, අවදානමට ලක්විය හැකි කණ්ඩායම්, සිවිල් සමාජය සහ පෞද්ගලික අංශය දැනුවත් කිරීම වේ. එක්සත් ජාතීන්ගේ කාන්තාරකරණය පිටුදැකීමේ අන්තර්ජාතික සම්මුතිය විසින් ජාතික උපදේශන සංවිධානය කළ පළමු රටවල් පහෙන් එකක් ලෙස ශ්‍රී ලංකාව තෝරාගන්නා ලදී.

කාන්තාරකරණය, ඉඩම් හායනය අවම කිරීම පිළිබඳ උපදේශන සේවාවක් සිදු කිරීම

සෑම වසරකම ජූනි මස 05 දිනට යෙදෙන ජගත් පරිසර දිනය හා සමගාමීව 2024 වසරේ පරිසර දින සැමරුම් සතිය හා සමගාමීව වැඩසටහන් රාශියක් පවත්වන ලදී. ඵලදායී භූමි පරිහරණයෙන් සුවදායී දෙරණක් තේමා කරගනිමින් පැවැත්වූ මෙම වැඩසටහනේදී අමාත්‍යාංශ පරිශ්‍රයේදී රුක් රෝපණ වැඩසටහනක් සිදු කරන ලදී. එමෙන්ම, ගෙවතු වගාව පිළිබඳව කෘෂිකර්ම උපදේශකයෙකු විසින් අමාත්‍යාංශය නිලධාරීන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් ද පැවැත්වූ අතර එළවළු බීජ ද බෙදා දීම සිදු කෙරිණි.

2.1.8 පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීම්

හරිත ව්‍යවසායකත්ව ප්‍රවර්ධනය මඟින් පරිසර සංරක්ෂණය වැඩසටහන යටතේ දිවයින පුරා පැළ තවාන් 650ක් සිටුවීමේ වැඩසටහන.

දිවයිනේ වන වැස්ම ඉහල නැංවීම සඳහා වන පැල අවශ්‍යතාවය සපුරා ගැනීම උදෙසා සහ හරිත ව්‍යවසායකයින් බිහිකිරීම අරමුණින් "හරිත ව්‍යවසායකත්ව ප්‍රවර්ධනය මඟින් පරිසර සංරක්ෂණ" වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

තෝරා ගත් අඩු අදායම්ලාභී පවුල් අතර එක් පැළ තවානක් වෙනුවෙන් රු. 300,000.00 ආධාරයක් ලබා දෙන ලද අතර තෝරාගනු ලැබූ තවාන්කරුවන් සඳහා අවශ්‍ය පුහුණුව ද පරිසර අමාත්‍යාංශය හා එහි පාර්ශවකරුවන් ද සමග එක්ව ලබා දීමට කටයුතු කරන ලදී. මෙම ව්‍යාපෘතිය මගින් හරිත ව්‍යවසායකයින් 336ක් සඳහා හරිත ගෘහ ලබා දී ඇත. තවද හම්බන්තොට, මොනරාගල, අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්ක ආවරණය වන පරිදි පැළ තවාන් වල පසු විපරම් කටයුතු සිදු කිරීමද සිදු කරන ලදී.

දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් වලට සමගාමීව පාරිසරික දැනුම හා ආකල්ප වර්ධනය කිරීමේ අරමුණින් පාසල් සිසුදරුවන්, ගුරුභවතුන් මහජනතාව, හා ශාන්ත ජෝශප් විද්‍යාලයේ සිසුන් 192ක් සඳහා පරිසරය පිළිබඳ දේශනයක් මෙන්ම ප්‍රායෝගික පුහුණුවක් ලබා දෙන ලදී.

එමෙන්ම, පරිසර අධ්‍යාපනය පිළිබඳව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් අමාත්‍යාංශ නිලධාරීන්ගේ ප්‍රධානත්වයෙන් මොරටුව මෙතෝදිස්ත උසස් විද්‍යාලයේ ළමුන් 300 ක් සඳහා පවත්වනු ලැබීය.

අනුරාධපුර, මන්නාරම, වව්නියාව, පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කවල පාසල්හි විද්‍යා විෂය උගන්වන ගුරුවරුන් සහ ගුරු උපදේශකවරුන් 105 ක් සඳහා පාරිසරික විෂය සංවේදී කරුණු පිළිබඳව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් අනුරාධපුර පසු අස්වනු තාක්ෂණ ආයතනයේදී පවත්වන ලදී.

එම වැඩමුළුවේදී වනාන්තර කළමනාකරණය, පරිසර දූෂණය පාලනය පිළිබඳ දැනුවත් කරන ලදී.

ජගත් පරිසර දිනයට සමගාමීව දිවයිනම ආවරණය වන පරිදි සියළු ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලවලින් ව්‍යාපෘති යෝජනා කැඳවන ලදී.

ඒ අතරින් තෝරාගත් සාර්ථක පරිසර ව්‍යාපෘතියක් සඳහා රු.10,000 ක් බැගින් යෝජිත පරිසර දින ව්‍යාපෘති 285ක් සඳහා ප්‍රතිපාදන වෙන් කර පරිසර දිනය හා පරිසර සතිය ඇතුලත එම ව්‍යාපෘති දියත් කිරීම අදාල ප්‍රාදේශීය ලේකම්ගේ ප්‍රධානත්වයෙන් සිදු කරන ලදී.

"සොබා" සඟරාව 2024 කලාපය

පරිසර අමාත්‍යාංශය මඟින් වාර්ෂිකව ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලබන "සොබා" පාරිසරික සඟරාවේ 2024 වර්ෂයේ පළමු කලාපය "ප්ලාස්ටික් මඟින් සිදුවන දූෂණය පිටු දකිමු." යන්න තේමා කරගනිමින් සඟරා 1500ක් මුද්‍රණය කරන ලදී.

2024 ජූනි 05 දිනට යෙදී තිබුණු ජගත් පරිසර දිනයට සමගාමීව එළිදැක් වූ මෙම සඟරාව පාසැල් පුස්තකාල, මහජන පුස්තකාල, රාජ්‍ය ආයතන සහ පළාත් පාලන ආයතන වෙත බෙදා හරින ලදී.

තවද, සොබා සඟරාවේ 2024 දෙවන කලාපය "ආර්ථික සංවර්ධනය හා පාරිසරික සමතුලිතතාවය" යන තේමාව යටතේ මුද්‍රණය කර අවසන් අතර ඉදිරියේදී බෙදා හැරීමට නියමිතය.

සොබා වලන" හා "සොබා සේයා" කෙටි චිත්‍රපට හා පාරිසරික ඡායාරූප තරඟාවලිය පැවැත්වීම.

සොබා දහම කලාත්මකව දකිමු යන්න තේමා කොට ගනිමින් සොබා සේයා පාරිසරික ඡායාරූප තරගාවලිය සංවිධානය කරනු ලැබේ. ඒ අනුව සොබා වලන කෙටි චිත්‍රපට තරඟාවලියට අදාළව පුහුණු වැඩමුළුවක් 2024 ජූලි මස 03 වන දින අමාත්‍යාංශ ශ්‍රවණාගාරයේදී අයදුම්කරුවන් 200 දෙනකුගේ සහභාගීත්වයෙන් සාර්ථකව පවත්වන ලදී.

කෙටි චිත්‍රපට හා පාරිසරික ඡායාරූප තරඟාවලියේ ජයග්‍රාහකයින් සඳහා ත්‍යාග ප්‍රදානය

"සොබා වලන" හා "සොබා සේයා" කෙටි චිත්‍රපට හා පාරිසරික ඡායාරූප තරඟාවලියේ ජයග්‍රාහකයින් ඇගයීම සඳහා ත්‍යාග ප්‍රදානොත්සවය 2024/12/10 වන දින අමාත්‍යාංශයේදී පවත්වන ලදී.

වායු තත්ත්ව කළමනාරණය පිළිබද දැනුවත් කිරිමේ වැඩසටහන්

ජාතික ඕසෝන් ඒකකය විසින් 2022 වර්ෂයේදී එළි දක්වන ලද ගෘහස්ථ වායු තත්ත්ව කළමනාකරණය සඳහා මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයට අදාලව විවිධ ක්ෂේත්‍රයන් සහ මහජනතාව සඳහා දැනුවත් කිරිමේ වැඩසටහන් පරිසර දිනයට සමගාමීව කෑගල්ල දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලයේදී හා රත්නපුර, ගාල්ල, යාපනය, මාතර, හම්බන්තොට, බදුල්ල, මොණරාගල, අනුරාධපුරය, පොළොන්නරු දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාල වලදී පවත්වන ලදී.

ඕසෝන් ක්ෂයකාරක රසායන ද්‍රව්‍ය හා ඕසෝන් ක්ෂයකාරක නොවන රසායන ද්‍රව්‍ය පිළිබඳ දැනුවත් කිරිමේ වැඩමුළු 2 ක් භාණ්ඩ නිශ්කාශන අංශයේ රේගු නිලධාරීන් සඳහා පවත් වන ලදී.

ශීතකරණ හා වායුසමන ක්ෂේත්‍රයේ යහපුරුදු හා ගිනිගන්නා සුළු ශීතකාරක හා ඒවා අඩංගු උපකරණ හැසිරවීම පිළිබඳ එක් දින හා දෙදින පුහුණු වැඩමුළු 08 ක් කාර්මික ශිල්පීන් සඳහා පවත්වන ලදී.

ගිනි ගන්නා සුළු ශීතකාරක හැසිරවීම හා ශීතකරණ ක්ෂේත්‍රයේ යහ පුරුදු පිළිබඳ හා කිගාලි සංශෝධනය හඳුන්වා දීම සඳහා වැඩමුළු 05 ක් ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාපයන්හි සේවයේ නියුතු කාර්මික ශිල්පීන් සඳහා පවත් වන ලදී.

තෙදින හා දෙදදින ශීතකරණ හා වායුසමන ක්ෂේත්‍රෙය් යහ පුරුදු සම්බන්ධව නිපුණතා පාදක ඇගයීම්කරුවන් පුහුණු කිරීමේ වැඩමුළු 2 ක් පවත්වන ලදී.

වායුසමන හා ශීතකරණ වැඩහල් අධීක්ෂණය හා ඇගයීම් කරණ වැඩසටහන් 4 ක් පවත්වන ලද අතර වායුසමන හා ශීතකරණ අවසාන පාර්භෝගිකයා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් පවත්වන ලදී.

ජාතික ඕසෝන් ඒකකය මඟින් ඕසෝන් පුහුණුකරුවන් ලෙස පුහුණු කරවන ලද මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ නිලධාරීන් මඟින් දිවයින පුරා පාසල් ළමුන්, ගුරුවරුන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් 11 ක් පවත්වන ලදී.

බාලදක්ෂිකා සංගමය හා ජාතික ඕසෝන් ඒකකය ඒකාබද්ධව Ceylona camp වැඩමුළුව දේශීය හා

විදේශීය බාලදක්ෂිකාවන් 5000 ක් සමඟ ඉබ්බාගමුව ජාතික පාසලේදී පවත් වන ලදී.

ජාතික ශාක නිරෝධායන සේවයේ සහයෝගීතාවයෙන් මීතයිල් බ්‍රෝමයිඩ් ප්‍රතිකාර සපයන්නන් හා ආනයනකරුවන් සඳහා මීතයිල් බ්‍රෝමයින් ආනයනය,පාලනය හා විධිමත් කිරීම ශක්තිමත් කිරීමේ වැඩමුළුවක් පවත් වන ලදී.

ජෛවවිවධත්වය පිලිබඳ දැනුවත් කිරීම

ජෛවවිවිධත්වය හා බැඳුණු පාරම්පරික දැනුම සංරක්ෂණය පිළිබඳ කළුතර දිස්ත්‍රික් රාජ්‍ය නිලධාරීන්, පාසැල් නියමු දරු දැරියන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩමුළුවක් කලුතර දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලයේදී පවත්වන ලදී.

යාවත්කාලීන කරන ලද ජාතික රතු දත්ත ලේඛණය පිළිබඳ අදාළ පාර්ශවකරුවන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් පේරාදෙණිය ජාතික උද්භිද උද්‍යානයේදී පවත්වන ලද අතර තර්ජනයට ලක්ව ඇති ශාක විශේෂ තර්ජිත තත්ත්වයෙන් මුදවා ගෙන ආරක්ෂා කර ගැනීමට අවශ්‍ය පියවර ගැනීමේ අරමුණින් මෙම දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන පවත්වන ලදී.

ශ්‍රී ලංකාවේ ආක්‍රමණික ආගන්තුක ජීවී විශේෂ හඳුනාගැනීම, පාලනය හා කළමනාකරණය පිළිබඳව රාජ්‍ය නිළධාරීන් හා ප්‍රජාව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහක් මාතර තිහගොඩ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේදී පවත්වනු ලැබීය. පරිසර අමාත්‍යාංශයේ තාක්ෂණික දායකත්වයෙන් ශ්‍රී ලංකා නාවික හමුදා නිළධාරීන් සඳහා මෙන්ම පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කයේ අදාළ රාජ්‍ය නිළධාරීන් සඳහා කඩොලාන පරිසර පද්ධති සංරක්ෂණය කිරීමේ වැදගත්කම සම්බන්ධයෙන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩමුළු 2ක් පිළිවෙලින් ලයිට් හවුස් ගැලේහිදී හා ආනවිලුන්දාවේ දී පවත්වන ලදී.

2.1.9 අන්තර්ජාතික පාරිසරික සබඳතා

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජය හා මහා බ්‍රිතාන්‍යයේ එක්සත් රාජධානියේ රජය සහ උතුරු අයර්ලන්ත රජය අතර සමුද්‍රික රාජ්‍යයන්ගේ හවුල්කාරිත්ව වැඩසටහන සඳහා සහයෝගිතාව පිණිස වූ අවබෝධතා ගිවිසුම සඳහා අත්සක් තැබීම ශ්‍රී ලංකාවේ බ්‍රිතාන්‍ය මහ කොමසාරිස් ගරු ඇන්ඩෲ පැට්‍රික් මහතාගේ සහභාගීත්වයෙන්, Blue Planet Fund හි නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ සාරා රස්ලින් මහත්මිය සහ පරිසර අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් අතර 2024.05.17 දින සිදු කරන ලදී.

ගෝලීය පාරිසරික පහසුකමහි 8 වන චක්‍රය (GEF 8) මගින් ක්‍රියාත්මක කිරීමට යෝජිත ව්‍යාපෘති

STAR ප්‍රතිපාදන ලබා ගැනීමේ අපේක්ෂාවෙන් GEF ආයතනයේ අනුමැතිය සඳහා පහත සඳහන් ව්‍යාපෘති යෝජනා ඉදිරිපත් කරන ලදී.

ව්‍යාපෘතියේ නම	හවුල්කාර ආයතනය
ශ්‍රී ලංකාවේ ගංගා ද්‍රෝණි තුනක් ආශ්‍රිත ප්‍රජාව හා පරිසර පද්ධති සවිබල ගැන්වීම සඳහා සහල් පාදක තිරසර කෘෂි පද්ධති	ආහාර හා කෘෂිකර්ම සංවිධානය (FAO)
දේශගුණ සුහුරු හා තිරසර නගර	එක්සත් ජාතීන්ගේ පරිසර වැඩසටහන (UNEP)
ශ්‍රී ලංකාවේ නැගෙනහිර වෙරළ ආශ්‍රිත සුවිශේෂී ජෛව විවිධත්ව හා පරිසර පද්ධති සේවා සංරක්ෂණය තුළින් තිරසර ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ප්‍රවර්ධනය	එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවර්ධන වැඩසටහන (UNDP)
දේශගුණ අනුහුරුතාව හා ගෝලීය පාරිසරික ප්‍රතිලාභ ඉහළ නැංවීම සඳහා ජෛව විවිධත්වයෙන් ඉහළ, පාරිසරික වශයෙන් සංවේදී හා ගෝලීයව වැදගත් මධ්‍යම කඳුකර භූමි ප්‍රදේශ සහ-කළමණාකරණය	සොබාදහම සංරක්ෂණය සඳහා ජාත්‍යන්තර සංගමය (IUCN)
GEF ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය වැඩසටහන	එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවර්ධන වැඩසටහන (UNDP)

ජාත්‍යන්තර පාරිසරික සම්මුතිය, සංධානය, සහයෝගිතා වැඩසටහන හෝ ජාත්‍යන්තර ආයතන සඳහා වාර්ෂික දායකත්ව මුදල් හෝ සත්කාරක මුදල් ගෙවීම

අංක 22/1134/604/012 සහ 2022අගෝස්තු 31 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය මගින් ගෙවීම් සිදු කිරීමට අනුමැතිය ලබා දී ඇති පහත සඳහන් ආයතන වෙනුවෙන් ගෙවීම් සිදු කර ඇත.

- ජාත්‍යන්තර පාරිසරික සම්මුතිය, සංධානය,සහයෝගිතා වැඩසටහන හෝ ජාත්‍යන්තර ආයතනයඑක්සත් ජාතීන්ගේ , පාරිසරික වැඩසටහන(UNEP) එක්සත් ජාතීන්ගේ දේශගුණ විපර්යාස පිළිබඳ රාමුගත සංමුතිය (UNFCCC), ජෛව විවිධත්ව සම්මුතිය (CBD), කියෝතෝ සංධානය

2.1.10 පාරිසරික දින සැමරීම

ලෝක මුහුදු තෘණ දිනය සැමරීම

(2024 මාර්තු 01)

නීල පිබිදුම ප්‍රජා උන්නතිය උදෙසා සශ්‍රීක මුහුදු තෘණ (Blue for blooming: vitalizing seagrass resilience for livelihoods)' යන තේමාව යටතේ අන්තර්ජාතික මුහුදු තෘණ දිනය පාර්ශවකරුවන්ගේ සහභාගිත්වයෙන් පවත්වන ලදී. මෙම වැඩසටහනට සමගාමීව චිත්‍ර තරඟයක්, පාපැදි සවාරියක් සහ සරුංගල් සංදර්ශනයක් පැවැත්වීම ද සිදු කරන ලදී.

ඉන්දියානු සාගර රිම් සංගම් දිනය සැමරීම

(2024 මාර්තු 10)

අතිගරු ජනාධිපතිතුමාගේ සහභාගීත්වයෙන් ගාලු මුවදොර පිටියේදී සමරන ලද අතර මෙම දිනයේ අරමුණ වූයේ අනාගත පරම්පරාව සඳහා තිරසාර ඉන්දියානු සාගරයක් උරුම කිරීමයි. මෙහිදී සමස්ත දිවයින ආවරණය වන පරිදි පාසල් ළමුන් දැනුවත් කිරීම සඳහා වැඩසටහන් සිදු කරන ලද අතර කඩොලාන සහ මුහුදු තෘණ සංරක්ෂණය, සමුද්‍රික ප්ලාස්ටික් දූෂණය වැලැක්වීම සම්බන්ධයෙන් ළමුන් සහ මහජනතාව දැනුවත් කිරීම සඳහා පරිසර අමාත්‍යාංශය විසින් ප්‍රදර්ශන කුටි සංවිධානය කරන ලදී.

ජාත්‍යන්තර ජෛවවිවිධත්ව දිනය සැමරීම

(2024 මැයි 22)

"ජෛවවිවිධත්ව සංරක්ෂණ සැලැස්මේ කොටස්කරුවකු වෙමු " යන තේමාව යටතේ මෙවර අන්තර්ජාතික ජෛවවිවිධත්ව දිනය සැමරීමේ ජාතික උත්සවය වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව හා එක්ව නුවරඑළිය හෝර්ටන්තැන්න ජාතික වනෝද්‍යානයේ දී පවත්වනු ලැබිය. ජෛවවිවිධත්වයට තර්ජනයක්ව පවතින ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලි ශාක විශේෂයක් වන යුලෙක්ස් (*Ulex europaeus*) ශාකය ඉවත් කිරීමේ ප්‍රායෝගික වැඩසටහනක් පවත්වන ලද අතර මේ සඳහා රජයේ ආයතන, රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන, පුද්ගලික අංශය, තරුණ පරිසරවේදීන්, විශ්ව විද්‍යාල සිසුන්, පාසැල් දරුවන් හා ප්‍රජාව සහභාගී විය

ජගත් පරිසර දිනය සැමරුම් වැඩසටහන

(2024 ජුනි 05)

"එලදායි භූමි පරිහරණයෙන් සුවදායී දෙරණක්" යන තේමාව යටතේ ජගත් පරිසර දින සැමරීම සිදු කරන ලදි. පරිසර දින සැමරුමට සමගාමීව 2024.05.30 දින සිට පරිසර සතියක් ප්‍රකාශයට පත් කල අතර, එය දිවයින පුරාම ක්‍රියාත්මක කරන ලදි. එම සතිය මැයි 30 දින සිට පිළිවෙලින් රුක් රෝපණ දිනය, වායු දූෂණය සහ එහි අහිතකර බලපෑම් අවම කිරීමේ දිනය, පරිසර පවිත්‍ර කිරීමේ දිනය, ජෛව විවිධත්ව සංරක්ෂණ දිනය, ජලය හා ජල මූලාශ්‍ර සංරක්ෂණ දිනය, තිරසර ඉඩම් කලමනාකරණ දිනය, ප්ලාස්ටික් අපද්‍රව්‍ය කලමනාකරණ දිනය හා ජගත් පරිසර දින සැමරුම ලෙස දිවයිනම ආවරණය වන පරිදි ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. ජාතික සැමරුම් වැඩසටහනට සමගාමීව හරිත ප්‍රසම්පාදන ප්‍රතිපත්තිය එළිදැක්වීම රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයේ වර්ණගලවත්ත පරිසර ආරක්ෂණ කලාපය ප්‍රකාශයට පත් කිරීම, හොඳම හරිත දුම්රිය ස්ථාන 10 ක් සඳහා ත්‍යාග හා සහතික පත්‍ර ප්‍රදානය කිරීම සිදු කරන ලදී.

කාන්තාරකරණය සහ නියඟය පිටු දැකීමේ ජාත්‍යන්තර දිනය සැමරීම

(2024 ජුනි 17)

"අපේ උරුමය සහ අනාගතය වෙනුවෙන් භූමිය උදෙසා එක්සත් වෙමු" තේමාව යටතේ අනාගත පරම්පරාවන් සඳහා ඉඩම් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා සාමූහික ක්‍රියාකිරීමේ අවශ්‍යතාව අවධාරණය කරමින් පරිසර අමාත්‍යාංශ ශ්‍රවනාගාරයේදී පාර්ශවකාර ආයතන දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් පවත්වන ලදී.

කඩොලාන පරිසර පද්ධති සංරක්ෂණය සඳහා වූ අන්තර්ජාතික දින සැමරුම

(2024 ජුලි 26)

පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කයේ පුබුදුගම කඩොලාන සංරක්ෂිත වනාන්තරය ආශ්‍රිතව පවත්වන ලදී. මෙහිදී හායනයට පත් වී ඇති හෙක්ටයාර 15.3 ක පමණ කඩොලාන පරිසර පද්ධති ප්‍රදේශයක, කඩොලාන ප්‍රතිෂ්ඨාපන කටයුතු විද්‍යානුකූලව ආරම්භ කරන ලදී. මෙදින කඩොලාන පරිසර පද්ධති සංරක්ෂණය කිරීම සඳහා සාමූහික කැපවීම සහ පාරිසරික දැනුවත්භාවය වැඩි දියුණු කිරීමද මෙම වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම මගින් සිදු කරන ලදී.

ජගත් ඕසෝන් දිනය සැමරීම

(2024 සැප්තැම්බර් 16)

“දේශගුණ ක්‍රියාකාරකම් වැඩිදියුණු කිරීම යන මැයෙන් 2024 වර්ෂයේ ඕසෝන් දින සැමරුම පරිසර අමාත්‍යාංශයේදී සිදු කරන ලදී. මෙහිදී “ශීතකාරක ප්‍රතිචක්‍රීකරණ යන්ත්‍රයක් එකලස් කිරීමේ” තරඟයේ ජයග්‍රාහකයින් සඳහා ත්‍යාග ප්‍රදානයද සිදු කරන ලදී. ඕසෝන් දින සැමරුම් උත්සවයට සහභාගීවූවන් සඳහා නිවසේ සිටුවිය හැකි පලතුරු පැලයක්ද ලබා දෙන ලදී. ඕසෝන් දින සැමරුම් උත්සවය පාදක කරගනිමින් ඕසෝන් වියන සුරැකීම සම්බන්ධයෙන් ජනතාව අතරට පණිවිඩයක් රැගෙන යා හැකි ආකාරයට සකසන ලද ටී ෂර්ට්, භාණ්ඩ රැගෙන යා හැකි බෑගයක්, කුඩයක් හා තනිරුල් පොත් සකස් කරන ලදී.

අන්තර්ජාතික කඳුකර දින සැමරුම

(2024 දෙසැම්බර් 11)

‘තිරසර අනාගතයක් සඳහා කඳුකර විසඳුම් සෙවීම නවෝත්පාදන අනුහුරුවීම් හා තාරුණ්‍යයෙන් ඔබ්බට’ යන තේමාව පෙරදැරිව මෙවර ජාතික උත්සවය හන්තාන කඳුකරය ආශ්‍රිතව පවත්වන ලදී. කඳුකර පරිසරයන්හි ජීවත් වන ජීවී විශේෂ හඳුනාගැනීම, එම ජීවී විශේෂ ආරක්ෂා කිරීමෙන් ජෛවවිවිධත්වය සුරැකීම සඳහා මෙම වසරේ තේමාවට අදාලව යොවුන් පරපුර දායක කර ගැනීම අරමුණ කර ගනිමින් විශ්වවිද්‍යාල මහාචාර්යවරුන් සහ පරිසර විශේෂඥයින් විසින් හන්තාන කඳුකරයේ පාරිසරික වැදගත්කම සහ ශාක හා සත්ව විශේෂ විවිධත්වය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් සහ ක්ෂේත්‍ර චාරිකාවක් සිදු කරන ලදී.

2.1.11 ආයතනික කටයුතු

බඳවා ගැනීම්	
නීති නිලධාරී	01
සේවා ස්ථිර කිරීම්	
දීපව්‍යාප්ත සේවා	01
කාර්යාල සේවක සේවය	02
උසස් කිරීම්	
දීපව්‍යාප්ත සේවා	01
රාජ්‍ය කළමණාකරන සේවය	02
සංවර්ධන නිලධාරී සේවය	10
කාර්යාල සේවක සේවය	02
විශ්‍රාම ගැන්වීම්	
රාජ්‍ය කළමනාකරණ සේවය	03
ඒකාබද්ධ රියදුරු සේවය	04
ඉල්ලා අස්වීම්	
සංවර්ධන නිලධාරී	04
තනතුර අතහැරයාම්	
සංවර්ධන නිලධාරී	06
ණය ලබා දීම්	
ආපදා ණය	108
දේශීය නිවාඩු රාජ.පරි.ච.14/2022	03
විදේශ නිවාඩු රාජ්‍ය.පරි.ච. 14/2022	03
හැඳුනුම්පත් සකස් කිරීම්	17
පාර්ලිමේන්තු ප්‍රශ්න සඳහා පිළිතුරු ඉදිරිපත් කිරීම	07
වාර්ෂික වාර්තා හා කාර්ය සාධන වාර්තා පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කිරීම්	**02**
සහනදායී පදනම මත වාහන ආනයන බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම්	**15**
අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශ	**20**

2.1.12 මානව සම්පත් සංවර්ධන

ජාතික අයවැය චක්‍රලේඛ අංක 01/2024 යටතේ ඇති ප්‍රතිපාදන අනුව දේශීය පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීම සඳහා රජයේ වියදම් පාලනය කිරීමට යටත්ව 2024 වර්ෂය සඳහා මානව සම්පත් සංවර්ධන ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම ක්‍රියාත්මක කිරීමට අදාළව පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීම සේවා ව්‍යවස්ථාව, බඳවා ගැනීමේ ප්‍රතිපත්ති සහ චක්‍රලේඛ ප්‍රකාරව අදාළ නිලධාරීන් විසින් ඉටු කළ යුතු අනිවාර්ය පුහුණු ක්‍රියාකාරකම් සඳහා මූලිකත්වය දෙමින් සැලසුම් කරන ලදී.

මානව සම්පත් සංවර්ධන අංශය විසින් අමාත්‍යාංශයේ, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ, භූ විද්‍යා සමීක්ෂණ හා පතල් කාර්යාංශයේ සහ දේශගුණික අරමුදලේ නිලධාරීන් සියයකට වැඩි පිරිසක් සඳහා විදේශ පුහුණු වැඩසටහන් මෙන්ම ජාත්‍යන්තර රැස්වීම්, සම්මන්ත්‍රණ, සමුළු සඳහා සහභාගී වීමට අවශ්‍ය සම්බන්ධීකරණ කටයුතු සිදු කර ඇති අතර රුපියල් මිලියන හතක පමණ මුදලක් එම සංචාර සඳහා දීමනා ලෙස ලබා දීමට කටයුතු කර ඇත.

2.1.13 අභ්‍යන්තර විගණන

අමාත්‍යාංශය හා ඊට අයත් ආයතනවල අභ්‍යන්තර පාලනය විධිමත්ව ශක්තිමත් කිරීම සඳහා අභ්‍යන්තර විගණන අංශය පිහිටුවා ඇත.

අමාත්‍යාංශයේ අභ්‍යන්තර විගණන අංශය විසින් 2024 වර්ෂය සඳහා සංශෝධිත විගණන සැලැසුම යටතේ විගණන හා කළමනාකරණ කමිටු රැස්වීම් වාර්තා ඇතුලත්ව විගණන වාර්තා 26 ක් නිකුත් කිරීමට සැලසුම් කර ඇත.

ඒ අනුව 2024.12.31 දක්වා, විගණන කළමනාකරණ කමිටු රැස්වීම් 03 ක් පවත්වා ඇති අතර ඊට අදාළ කමිටු වාර්තා නිකුත් කර ඇත. විගණන කටයුතු අවසන් කරන ලද විගණන වාර්තා 20 ක් ඉදිරිපත් කර තිබේ. විගණන සැලසුමට පරිබාහිරව විශේෂ විමර්ශන 01 ක් සිදු කර ඇත.

2.1.14 පරිසර ගැටළු පිළිබඳ මහජන පැමිණිලි, අභියාචනා හා මාධ්‍ය වාර්තා

වාර්තාකරණ කාලසීමාවට අදාලව පරිසර අමාත්‍යාංශයේ විවිධ අංශවලට, අමාත්‍යාංශයට අයත් ආයතන හා වෙනත් අමාත්‍යාංශ හා ආයතන වෙත විමර්ශන කටයුතු සඳහා පැමිණිලි 190ක් ලැබී ඇති අතර 99 සඳහා වාර්තා කැඳවා ඇති අතර පිළිතුරු ලැබීම් 71 ක් හා විමර්ශන 13 ක් සිදු කර අවසන් අතර විමර්ෂණ 28 ක් සිදු කරමින් පවතී.

ජාතික පාරිසරික පනත යටතේ අභියාචනා 22 ක් සඳහා තීරණ ලබා දී ඇති අතර, පතල් හා ඛනිජ පනත යටතේ අභියාචනා 19ක් සඳහා තීරණ ලබා දී ඇත.

2.1.15 නෛතික කටයුතු

ක්‍රියාකාරකම	ප්‍රගතිය
බදුල්ල හා රත්නපුර දිස්ත්‍රික්ක වල පොලිස් නිලධාරීන් සඳහා පාරිසරික සම්බන්ධ නීති හා රෙගුලාසි පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩ සටහන් පැවැත්වීම.	රු.මි. 0.39
අමාත්‍යාංශයට අදාළ උසාවි නඩු, මානව හිමිකම් නඩු සහ ඔම්බුඩ්ස්මන් නඩු සඳහා සහාය ලබා දීම	නඩු 19
විශේෂයෙන් නීති කෙටුම්පත් සම්පාදකගේ එකඟතාව සහ අනුමැතිය ලබා ගැනීම සඳහා නීති ලේඛන සකස් කිරීමේදී සහාය ලබා දීම	රෙගුලාසි 01
අමාත්‍යාංශය හා රේඛීය නියෝජිතායතන සම්බන්ධ ගිවිසුම සකස් කිරීම	ගිවිසුම් 33

2.2 පරිසර අමාත්‍යාංශය යටතේ ක්‍රියාත්මක ව්‍යාපෘතිවල ප්‍රගතිය

2.2.1 එක්ව කළමනාකරණය කිරීම: වන විද්‍යාව, කෘෂිකර්මාන්තය සහ සංචාරක අංශ වෙත ප්‍රජාව කේන්ද්‍ර කරගත් පරිසර පද්ධති මත පදනම් වූ ප්‍රවේශයන් ඒකාබද්ධ කිරීම

එක්ව කළමනාකරණය කිරීමේ ව්‍යාපෘතියේ අරමුණ වන්නේ ශ්‍රී ලංකාවේ අනුරාධපුර මල්වතු ඔය ද්‍රෝණිය, මන්නාරම, පුත්තලම සහ වව්නියාවේ තෝරාගත් අත්හදා බැලීමේ භූමි දර්ශකවලට අයත් කෘෂිකර්මාන්තය, සංචාරක හා වන වගාව සැලසුම් කිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ජෛව විවිධත්ව සංරක්ෂණය ඇතුළත් කිරීම සඳහා සාකල්‍ය භූමි දර්ශක ප්‍රවේශයක් ස්ථාපිත කිරීමයි. මල්වතු ඔය ද්‍රෝණියේ වෙන් වශයෙන් පිහිටි ප්‍රදේශ තුනක එනම් ගොඩබිම් ප්‍රදේශ දෙකක් (රිටිගල සිට මිහින්තලය යෝධ වැව /මඩු පාර- විල්පත්තුව) සහ එක් මුහුදු ආශ්‍රිත කලාපයක (මන්නාරම බොක්ක/ වන්කාලෙයි-අරිප්පු-සිලාවතුර) ඉඩම් පරිහරණය සැලසුම් කිරීම සඳහා දිස්ත්‍රික් සහ ප්‍රාදේශීය මට්ටමින් රජය සහ බහුවිධ ප්‍රාදේශිය සහ පළාත් බල ප්‍රදේශ පුරා පැතිරුණු සිවිල් සමාජය සමඟ ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කරනු ඇත.

ආක්‍රමණශීලී ආගන්තුක ජීවී විශේෂ හඳුනාගැනීම, පාලනය හා කළමනාකරණය

ආක්‍රමණශීලී ආගන්තුක ජීවී විශේෂ හඳුනාගැනීම, පාලනය හා කළමනාකරණය පිළිබඳව අදාල පාර්ශවකාර ආයතනයන්හි රාජ්‍ය නිලධාරීන් ඇතුළුව තොරාගත් පාර්ශවකරුවන් දැනුවත් කිරීමේ හා ධාරිතා වර්ධන වැඩසටහන පාර්ශවකාර ආයතනයන්හි රාජ්‍ය නිලධාරින්ගේ සහභාගීත්වයෙන් රිටිගල වනජීවී පර්යේෂණ හා පුහුණු මධ්‍යස්ථානයේදී, ඔක්තෝම්බර් මස 28 හා 29 දෙදින පුරා සාර්ථකව පැවැත්විය. තවද අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයේ විද්‍යා ගුරුවරුන් සඳහා පුහුණු වැඩසටහනක් ජාතික පසු අස්වනු තාක්ෂණ ආයතනයේදි පවත්වන ලද අතර මේ සඳහා පාසැල් ගුරුවරුන් 115 පමණ සහභාගී විය. මෙහිදී මල්වතුඔය ආශ්‍රිතව ජෛවවිවිධත්වය හා එහි වැදගත්කම පිළිබඳව දැනුම ලබාදෙන ලදී.

අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයෙහි මැදවච්චිය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයට අයත් මහවැවෙහි ආක්‍රමණශීලී ආගන්තුක ශාක විශේෂ ඉවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් පවත්වන ලදී. මෙහිදී ජපන් ජබර (Eichchornia crassipres) හා සැල්වීනියා (Salvinia molesta) යන අක්‍රමණශීලී ආගන්තුක ජලජ ශාක විශේෂ ඉවත් කිරීම සිදු කෙරුණි.

එමෙන්ම ආක්‍රමණශීලි ශාක සත්ව විශේෂ පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් මැදවච්චිය ප්‍රාදේශිය ලේකම් කාර්යාලයේදී අදාල නිලධාරීන් හා ගොවි සංවිධාන නියෝජිතයින් 100 දෙනෙකුගේ පමණ සහභාගීත්වයෙන් පැවැත්විය.

ආක්‍රමණශීලී ආගන්තුක ශාක විශේෂ ඉවත් කිරීම- මැදවච්චිය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය

අනුරාධපුර හෝටල් පෙදෙස උද්‍යානය “ සමනල උද්‍යානයක් “ ලෙස සංවර්ධනය කිරීම

පරිසර හිතකාමී වටපිටාවක් හරහා සමනලුන් සංරක්ෂණය කිරීම හා දැනුවත් කිරීම හා ඒ ආශ්‍රිත ඊකියා ප්‍රවර්ධනය අරමුණු කර ගනිමින් පර්චස් 110 ක වපසරියකින් යුක්ත උද්‍යානයක් සංවර්ධනය කිරීම උතුරු මැද පළාත් සභාවේ සංචාරක අමාත්‍යාංශය හා ජෛවවිවිධත්ව අංශය එක්ව කටයුතු කරනු ලබයි.

පොල් වගාවන් ක්‍රමවත්ව පවත්වා ගෙන යාමට හා ජෛවවිවිධත්ව සංරක්ෂණය උදෙසා අලිවැට සකස් කිරීම හා වගා බිමෙහි ජෛවවිවිධත්වය ඇති කිරීම.

අලිවැට සකස් කිරීම හා වගා බිමෙහි ජෛවවිවිධත්වය ඇති කිරීම- මැදවච්චිය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය

මැදවච්චිය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයට අයත් අංක 63 , තම්මැන්නා ඇලවක වසමේ උඩුම්බුගල ගමේ ප්‍රතිලාභීන් 13 දෙනෙකුට අයත් පොල්වගා බිම්, වල් අලීන්ගෙන් ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා

අලිවැට සකස් කිරීම හා වගා බිමෙහි ජෛවවිවිධත්වය වැඩිදියුණු කරමින් මිශ්‍ර බෝග වගාව හා ජීව වැට ස්ථාපනය කිරීම මේ යටතේ සිදු කරන ලදී.

මන්නාරම් දිස්ත්‍රික්කයේ නීල කාබන් (Blue Carbon) පරිසර පද්ධති හා ජෛවවිවිධත්වය පිළිබඳව දෙදින පුහුණු වැඩමුළුවක් නාවික හමුදා නිළධාරින් 60 දෙනෙකු සඳහා මන්නාරම දිස්ත්‍රික්කයේ මොල්ලිකුලම් නාවික මධ්‍යස්ථානයේදී පවත්වන ලද අතර කඩොලාන, ලවණ වගුරු, මුහුදු තෘණ හඳුනා ගැනිම සඳහා ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයනයක් සිදු කරන ලදී.

කෘෂිකර්ම, වනාන්තර, හා සංචාරක ක්ෂේත්‍ර සඳහා ජෛවවිවිධත්වය අනුප්‍රවාහගත කිරීමේ ක්‍රමවේදයන් පිළිබඳව මන්නාරම් දිස්ත්‍රික්කයේ හා අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයේ රාජ්‍ය නිලධාරීන් දැනුවත් කිරීම් වැඩසටහන් පවත්වන ලදී.

කහටගස්දිගිලිය ප්‍රදේශයේ මීමැසි පාලනය මගින් ජීවනෝපාය වැඩිදියුණු කිරීම.

කහටගස්දිගිලිය ප්‍රාදේශිය ලේකම් කාර්යාලයේ සහාය ඇතිව මී මැසි පාලනය පිළිබද තෝරාගත් ප්‍රතිලාභීන්ට අවශ්‍ය පුහුණුව ලබාදීම, තෝරාගත් ගොවිපළ වෙත මී මැසි පෙට්ටි සහ මීමැසි ජනපද බෙදා දීම සිදු කරන ලදී.

2.2.2 එක්සත් ජාතීන්ගේ කාන්තාරකරණය වැළැක්වීමේ සම්මුතියේ අධීක්ෂණය හා වාර්තාකරණය වැඩිදියුණු කිරීමට යොමු කිරීම සඳහා පාර්ශවකාර ආයතන හා වෘත්තිකයන්ගේ ධාරිතා සංවර්ධනය සඳහා වූ ව්‍යාපෘතිය (UNCCD) - ගෝලීය පරිසර පහසුකම - 7 -Umbrella IV

ගෝලීය පරිසර පහසුකම් වැඩසටහන(GEF) යටතේ ලැබුණු මෙම ව්‍යාපෘතිය මඟින් භූමිය පදනම් කර ගනිමින් සකස් කරනු ලැබූ ජාතික දත්ත පද්ධතිය යාවත්කාලීන කිරීම සඳහා ජාතික මට්ටමේ ආයතනික හා තාක්ෂණික ධාරිතාවය වර්ධනය කිරීම මෙන්ම භූමිය සම්බන්ධ ගැටළුවලට සම්බන්ධ රාජ්‍ය ආයතනවලට සහාය ලබා දීම හා පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීම හා තාක්ෂණික උපකරණ මිලදී ගැනීමට අපේක්ෂා කෙරේ.

UNCCD ව්‍යාපෘතිය මඟින් ශ්‍රී ලංකාවේ භූමි හායනය පිළිබඳව තත්ත්ව වාර්තාකරණය සඳහා අවශ්‍යය දත්ත රැස්කර, දත්ත පද්ධතියක් ස්ථාපිත කිරීම මේ වන විට ආරම්භ කර ඇත. කාන්තාරණය වැළැක්වීමේ සම්මුතියේ (UNCCD) වාර්තාකරණ ව්‍යාපෘතිය මගින් එම ව්‍යාපෘතියේ ජාතික වාර්තාකරණ කාර්යය සඳහා වැදගත්වන දත්ත හා තොරතුරු ජනනය කරනු ලබන ආයතනවල නිලධාරීන් සඳහා ධාරිතා සංවර්ධන වැඩමුළු පැවැත්වීම යටතේ වනරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන් හා පරිසර අමාත්‍යාංශයේ නිලධාරීන් සඳහා QGIS වැඩමුළු දෙකක් නිලධාරීන් 100 දෙනෙකු සඳහා පවත්වන ලදී. පළමු වැඩසටහන 2024.10.20 සිට 2024.10.24 දින දක්වාත්, දෙවන පුහුණු වැඩසටහන 2024.11.25 සිට 2024.11.28 දක්වාත් නුවරඑළිය, සඳතැන්නහි පිහිටි ශ්‍රී ලංකා වන විද්‍යායතනයේදී සාර්ථකව පවත්වන ලදී.

2.2.3 ශ්‍රී ලංකාව තුල මොන්ට්‍රියල් සන්ධානයේ විධිවිධාන ක්‍රියාත්මක කිරීම

ඕසෝන් වියන සුරැකීම සඳහා වූ වියානා සම්මුතිය හා ඕසෝන් ක්ෂය කාරක ද්‍රව්‍ය පාලනය සඳහා වූ මොන්ට්‍රියල් සන්ධානයේ පාර්ශවකරුවෙකු වශයෙන් 1989 වසරේ සිට ශ්‍රී ලංකාව, ඕසෝන් ස්ථරය ආරක්ෂා කිරීම සඳහා එම පාර්ශව කමිටුව විසින් ගනු ලබන තීන්දු තීරණ ක්‍රියාත්මක කරනු ලබයි.

මේ යටතේ හයිඩ්‍රොක්ලෝරෝෆ්ලෝරෝකාබන් (HCFC) ශ්‍රේණියේ රසායන ද්‍රව්‍යයන් 2030 වන විට 100%ක් පරිභෝජනය අවම කිරීමට අපේක්ෂිත වන අතර 2024 සිට 2045 දක්වා කාලරාමුව තුල HFC අවම කිරීමේ අපේක්ෂිත වන අතර 2024 සිට 2045 දක්වා කාලරාමුව තුල HFC අවම කිරීමේ කළමනාකරණ සැලැස්ම සකස් කරමින් පවතී. ඒ අනුව HCFCs ආනයනය කිරීම පාලනය කිරීම සඳහා බලපත්‍ර ක්‍රමවේදය ක්‍රියාත්මක වීම හා කෝටා නිකුත් කිරීම සිදු වේ.

ඕසෝන් ක්ෂයකාරක රසායන ද්‍රව්‍යයක් වන හයිඩ්‍රොෆ්ලෝරෝකාබන් අදියර ගතව ඉවත් කිරීමේ කළමනාකරණ සැලැස්ම මේ වන විට ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී. ඕසෝන් ක්ෂයකාරක ද්‍රව්‍ය (ODS) හා ඕසෝන් ක්‍ෂයකාරක නොවන

රසායන ද්‍රව්‍යයන් පරිභෝජනය පාලනය කිරීම හා නියාමනය සඳහා ආයතනික ශක්තිමත් කිරීම යන සංරචකය 2023-2024 කාලරාමුව තුල ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී.

ජාතික ඕසෝන් ඒකකය හා එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවර්ධන වැඩසටහන (UNDP) එක්ව කිගාලි ක්‍රියාත්මක කිරීමේ සේවා ක්ෂේත්‍රයේ උපායමාර්ග හා ක්‍රියාත්මක සැලැස්ම සැකසීම සකස් කර අවසන් කරන ලදී.

ඕසෝන් ක්ෂකාරක නොවන රසායන ද්‍රව්‍යයන් ශිතකරණ හා වායුසමන ක්ෂේත්‍රයේ හා අනෙකුත් ක්ෂේත්‍රයන් ශක්තිමත් කිරීම සඳහා අදාල පාර්ශවකරුවන් ශක්තිමත් කිරීම එම ක්‍රියාවලින් විධිමත් කිරීම සහ වෘත්තීය පුහුණු ක්ෂේත්‍රයේ ධාරිතා වර්ධනය කිරීම වැනි කටයුතු සම්බන්ධයෙන් දත්ත හා තොරතුරු සමීක්ෂණය හා විශ්ලේශණය මඟින් KIP (Kigali Implementation Plan) උපාය මාර්ගය හා ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ ක්‍රියාක්මක කිරීමේ සංරචකය සකස් කර නිම කරන ලදී.

ශ්‍රී ලංකා රේගු ආයතනයේ නිලධාරීන් සඳහා පුහුණු කිරීම, දැනුවත් කිරීම හා ධාරිතා වර්ධනය කිරීමේ වැඩසටහන් පවත්වන ලද අතර අදාල පාර්ශවකරුවන් සමඟ ද ව්‍යාපෘති මෙහෙයුම් කමිටු රැස්වීම පවත්වන ලදී .

HCFC ආනයන පංගු ක්‍රමවේදය යටතේ 2024 වර්ෂය තුළදී කෝටා නිකුත් කිරීම සඳහා වන (quota distribution) ඕසෝන් ප්‍රහීනකාරක රසායනික ද්‍රව්‍ය පාලනය සඳහා ක්‍රියාත්මක යාන්ත්‍රණය යටතේ HCFC 159065.6kg ක් ආනයනය කිරීමට සුදුසුකම් ලත් ආයතන 19 ක් හා HFC 1,119,155CO2 Tons ආනයනය කිරීමට සුදුසුකම් ලත් ආයතන 37 කට බෙදා දෙන ලදී. මෙම කෝටාව ආනයනය කිරීමේදී ජාතික ඕසෝන් ඒකකයේ නිර්දේශය මත ආනයන හා අපනයන පාලන දෙපාර්තමේන්තුවේ ආනයන පාලන බලපත්‍රයක් සහිතව ආනයනය කිරීම සිදු කරන අතර **HFC** පසුවිපරම් කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා රේගුවේ **ASYCUDA** පද්ධතියට පිවිසීමට හැකියාව ලැබී ඇත.

ජාතික ආධුනිකත්ව හා කාර්මික පුහුණු අධිකාරිය (NAITA) හා තෘතියික හා වෘත්තීය අධ්‍යාපන කොමිෂන් සභාව (TVEC) සමඟ එක්ව කාර්මික ශිල්පීන් 97ක් සඳහා මුල්‍ය හා තාක්ෂණ දායකත්වය ලබාදී ඇත. එම කාර්මික ශිල්පීන්ගේ හැකියාවන් වර්ධනය කිරීම සඳහා කඩිනම් තාක්ෂණික වැඩමුළු 02 ක් පවත්වන ලදී.

පෙර ඉගෙනුම් පාදක ඇගයීම් ක්‍රමවේදය ඔස්සේ (RPL) සහතිකරණයක් ලබාගත් කාර්මිකයින් සඳහා, බලපත්‍රලාභී කාර්මිකයකුවීම සඳහා අවශ්‍ය මූලික කටයුතු මහජන උපයෝගිතා කොමිෂන් සභාව (PUCSL) සමඟ සහයෝගීව සිදු කරන ලදී. තවද RAC කාර්මික ශිල්පීන් 326 දෙනෙකු NVQ මට්ටම 3 ලබා ගන්නා ලදී.

පරණ මධ්‍යම වායුසමන යන්ත්‍ර ඉවත් කිරීමට උපාය මාර්ග සකස් කිරීම හා වඩාත් කාර්යක්ෂම ක්ෂේත්‍රයන් හඳුන්වා දීම සඳහා මධ්‍යම වායුසමන යන්ත්‍ර (chillers) සමීක්ෂණය පිළිබඳ වාර්තාවක් සුනිත්‍ය බලශක්ති අධිකාරිය සමඟ ජාතික ඕසෝන් ඒකකය එක්ව සකස් කරන ලදී.

ශීතන බහාළුම් හා ජංගම වායුසමන ක්ෂේත්‍රය පිළිබඳ පුහුණුවන්නාගේ මාර්ගෝපදේශය හා පුහුණු කරන්නාගේ මාර්ගෝපදේශය තෘතියික හා වෘත්තීය අධ්‍යාපන කොමිෂන් සභාව (TVEC) මගින් කෙටුම්පත් කර ජාතික ඕසෝන් ඒකකය වෙත යොමු කර ඇත.

HFCs සඳහා විකල්ප ලෙස භාවිතා කරන ශීතකාරක ගිනි ගන්නා සුළු විෂ සහිත වන අතර ඒවා අඩංගු උපකරණ සහ ශීතකාරක සඳහා ප්‍රමිතීන් සකස් කිරීම සඳහා පේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලයෙන් උපදේශන සේවාව ලබා ගන්නා ලදී.

2.2.4 සමුද්‍රීය අපද්‍රව්‍ය සහ ක්ෂුද්‍ර ප්ලාස්ටික්: ප්ලාස්ටික් අපද්‍රව්‍ය පරිසර හිතකාමී ලෙස කළමනාකරණය කිරීම ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහ ප්ලාස්ටික් අපද්‍රව්‍ය ජනනය වැළැක්වීම සහ අවම කිරීම

මෙම ව්‍යාපෘතිය පරිසර අමාත්‍යාංශය සහ ජපානයේ ගෝලීය පරිසර උපාය මාර්ග ආයතනය (IGES) විසින් UNEP/BRS ලේකම් කාර්යාලයෙහි සහයෝගය ඇතිව ශ්‍රී ලංකාව තුළ ක්‍රියාත්මක කෙරේ. මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා අරමුදල් සපයනු ලබන්නේ සංවර්ධන සහයෝගීතාවය සඳහා වූ නෝර්වීජියානු නියෝජිතායතනය (NORAD) විසිනි. ව්‍යාපෘතියේ පරමාර්ථය වන්නේ රට තුළ ගොඩබිම ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම්වලින් සමුද්‍රීය අපද්‍රව්‍ය සහ ක්ෂුද්‍ර ප්ලාස්ටික් ජනනය වැළැක්වීම සහ සැලකිය යුතු ලෙස අඩු කිරීම මගින් තිරසාර සංවර්ධන ඉලක්ක (SDG) ඉලක්ක 14.1 වෙත දායක වීමය.

ව්‍යාපෘතිය මගින් ද්‍රව්‍ය ප්‍රවාහ විශ්ලේෂණය (Material Follow Analysis) ක්‍රමය හරහා ජාතික ප්ලාස්ටික් අපද්‍රව්‍ය ඉන්වෙන්ටරිය "National Plastic Waste Inventory for Sri Lanka: A Material Flow Approach" පරිසර අමාත්‍යාංශය සහ ජපානයේ ගෝලීය පරිසර උපාය මාර්ග ආයතනය (IGES), පේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ උපදේශනය සමඟින් සකස් කර ප්‍රකාශ කර ඇති අතර 'ශ්‍රී ලංකාවේ කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ හෝටල් ක්‍රියාකරුවන්ගේ ප්ලාස්ටික් භාවිතය අවම කිරීම සඳහා තිරසාර පිළිවෙත්' "Towards Plastic Free Hospitality- A Guide to Manage Plastic Waste at Small and Medium Hotels in Sri Lanka" සඳහා මාර්ගෝපදේශයක් සකස් කර ප්‍රකාශ කර ඇත.

එමෙන්ම ප්ලාස්ටික් අපද්‍රව්‍ය සහ සමුද්‍රීය අපද්‍රව්‍ය අවම කිරීම සඳහා ක්‍රියාකාරකම් පදනම් කරගත් ප්‍රවේශයක් තුළින් සිසුන් දැනුවත් කිරීම සඳහා " Marching with the Next Generation towards a plastic waste-free future in Sri Lanka " පිළිබඳ ගුරු මාර්ගෝපදේශ පොත සහ ශිෂ්‍ය ක්‍රියාකාරකම් පොතේ කෙටුම්පත සකස් කරන ලද අතර 5 වන අන්තර් රාජ්‍ය සාකච්ඡා කමිටුව (Intergovernmental Negotiating Committee 5) සඳහා සූදානම් වීම සඳහා රැස්වීම් පැවැත්විණි.

2.2.5 මිනමාටා සම්මුතියට අයත් විශේෂිත ජාත්‍යන්තර වැඩසටහන යටතේ ක්‍රියාත්මක රසදිය අඩංගු හා රසදිය මිශ්‍ර වූ අපද්‍රව්‍ය අවම කිරීම සඳහා ජාතික ධාරිතා වර්ධන ව්‍යාපෘතිය

මිනමාටා සම්මුතියට අයත් විශේෂිත ජාත්‍යන්තර වැඩසටහන (Specific International Programme) සහ එක්සත් ජාතීන්ගේ පාරිසරික වැඩසටහන (United Nations Environmental Programme) එක්ව රුපියල් මිලියන 32.15 මූල්‍ය පහසුකම් සලසන මෙම ව්‍යාපෘතියෙහි මූලික අරමුණ වන්නේ රසදිය අන්තර්ගත හෝ රසදිය මිශ්‍ර අපද්‍රව්‍ය පරිසර හිතකාමී ලෙස බැහැර කිරීම හා කළමනාකරණය සඳහා අවශ්‍ය ජාතික ධාරිතා වර්ධනය මගින් ශ්‍රී ලංකාව තුල මිනමාටා සම්මුතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමට සහාය දැක්වීම වේ.

මෙම ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රධාන සංරචක ලෙස කාර්මික, සෞඛ්‍ය හා අධ්‍යාපන අංශවල භාවිතා වන රසදිය අන්තර්ගත නිෂ්පාදන වෙනුවට භාවිතා කල හැකි රසදිය අන්තර්ගත නොවන පරිසර හිතකාමී විකල්ප නිෂ්පාදන හඳුන්වා දීම, රසදිය අන්තර්ගත අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සඳහා ජාතික මාර්ගෝපදේශ හඳුන්වාදීම සහ කාර්මික, සෞඛ්‍ය, අධ්‍යාපන අංශවල ධාරිතා වර්ධන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම ඇතුළුව රසදිය අන්තර්ගත අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය පිළිබඳව එම අංශ සහ සාමාන්‍ය ජනතාව දැනුවත් කිරීම සඳහා වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම හඳුනාගෙන ඇත. ඒ අනුව, කර්මාන්ත, අධ්‍යාපන, සෞඛ්‍ය සහ ගෘහාශ්‍රිත ක්ෂේත්‍ර සම්බන්ධයෙන් දේශීයව හෝ ජාත්‍යන්තරව පවතින රසදිය රහිත විකල්ප ලැයිස්තුවක් සකස් කරන ලද අතර ශක්‍ය විකල්ප හඳුනාගැනීම සඳහා පිරිවැය ප්‍රතිලාභ විශ්ලේෂණයක් සිදු කරන ලදී. එමෙන්ම රසදිය රහිත විකල්ප පිළිබඳ පිළියෙළ කරන ලද වාර්තාව මගින් ඉහත අංශවල නිෂ්පාදන හා ක්‍රියාවලීන්ට අදාළ මිනමාටා සම්මුතියේ වගකීම් ඉටු කිරීම සඳහා නිර්දේශ ඉදිරිපත් කරයි.

තවද රසදිය අඩංගු උපකරණ සඳහා විකල්ප ප්‍රදර්ශනය කිරීම මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ හඳුනාගත් එක් ක්‍රියාකාරකමක් වේ.

මෙය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා 'රිජ්වේ ආර්යා ළමා රෝහල' තෝරා ගන්නා ලද අතර, රෝහලෙහි භාවිත වන රසදිය රුධිර පීඩන මාපක, රසදිය උෂ්ණත්වමාන හා CFL බල්බ, රසදිය රහිත විකල්ප මගින් ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීම සඳහා ව්‍යාපෘතිය සහාය දැක්විය. ඒ අනුව රෝහල සඳහා ඇනරොයිඩ් රුධිර පීඩන මාපක 120 ක්, ඩිජිටල් උෂ්ණත්වමාන 200 ක් සහ LED බල්බ 1400 ක් ලබා දෙන ලදී.

රිජ්වේ ආර්යා ළමා රෝහල සඳහා ඇනරොයිඩ් රුධිර පීඩන මාපක ඩිජිටල් උෂ්ණත්වමාන ලබා දීම

මෙමගින් රිජ්වේ ආර්යා රෝහලේ ඉවතලන CFL / ප්‍රතිදීප්ත බල්බ කිලෝග්‍රෑම් 295.6ක්, මුල්ලේරියාව ජාතික මානසික සෞඛ්‍ය ආයතනයේ CFL /ප්‍රතිදීප්ත බල්බ කිලෝග්‍රෑම් 629

ක් සහ ශ්‍රී ලංකා ජාතික රෝහලේ CFL/ප්‍රතිදීප්ත බල්බ කිලෝග්‍රෑම් 968.5ක් ප්‍රතිචක්‍රීකරණය කිරීමට පහසුකම් සලසා ඇත. රසදිය අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සඳහා වන ජාතික තාක්ෂණික මාර්ගෝපදේශ අදාළ පාර්ශවකරුවන්ගේ සහභාගීත්වයෙන් පවත්වන ලද වැඩමුළු මාලාවක් හරහා සකස් කර ඇත. මෙම මාර්ගෝපදේශ ජීවන චක්‍ර ප්‍රවේශය අනුගමනය කරමින් සකස් කර ඇති අතර මෙමගින් ප්‍රසම්පාදන අදියරේ සිට හැසිරවීම, අන්තර්කාලීන ගබඩා කිරීම, අපද්‍රව්‍ය වෙන් කිරීම සහ ගබඩා කිරීම හා අවසානයේ රසදිය ආශ්‍රිත ද්‍රව්‍ය ඇසුරුම් කිරීම සහ ලේබල් කිරීම, ආරක්ෂිතව ප්‍රවාහනය සඳහා දක්වා අවශ්‍ය තාක්ෂණික මාර්ගෝපදේශ සපයයි.

පුහුණුකරුවන් පුහුණු කිරීමේ (TOT) වැඩසටහන් තුනක් සහ කර්මාන්ත, සෞඛ්‍ය හා අධ්‍යාපන අංශ සඳහා පුහුණු වැඩසටහන් 17 ක් ඇතුළු පුහුණු වැඩසටහන් මාලාවක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. රසදිය අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සඳහා පුහුණු මොඩියුල 06කින් සමන්විත පුහුණු විෂය මාලාවක් සකස් කල අතර ඉහත විෂය මාලාව මත පදනම්ව සියලුම පුහුණු වැඩසටහන් පවත්වන ලදී.

පුහුණු වැඩසටහන්වලට අමතරව රසදිය අඩංගු උපකරණ සහ නිෂ්පාදන ආරක්ෂිතව හැසිරවීම පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් 25ක් පවත්වා ඇත. මීට අමතරව, ඉලක්ක කණ්ඩායම් සහ රටේ සාමාන්‍ය ජනතාව දැනුවත් කිරීම සඳහා රසදිය කළමනාකරණය පිළිබඳ අත් පත්‍රිකා සහ පෝස්ටර් සකස්කර ඇත.

2.2.6 කෘෂිකර්ම, වනාන්තර හා වෙනත් ඉඩම් පරිහරණ ක්ෂේත්‍ර සඳහා විනිවිදභාවය වැඩිදියුණු කළ රාමුවක් සකස් කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය

කෘෂිකාර්ම, වනාන්තර හා වෙනත් ඉඩම් පරිහරණ ක්ෂේත්‍රය සඳහා විනිවිදභාවය වැඩිදියුණු කළ රාමුවක් සකස් කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය සඳහා ගෝලීය පාරිසරික පහසුකමේ මූල්‍ය ප්‍රදානයක් යටතේ පරිසර අමාත්‍යාංශය විසින් එක්සත් ජාතීන්ගේ ආහාර හා කෘෂිකර්ම සංවිධානයේ සහයෝගයෙන් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබයි.

මෙහිදී ජාතික වශයෙන් තීරණය කරන ලද දායකත්වයට අනුකූලව දත්ත, තොරතුරු රැස් කිරීම, සත්‍යාපනය හා වාර්තාකරණය සඳහා ධාරිතා ගොඩනැගීමේ වැඩසටහන් 32 ක්, පුහුණුකරුවන් පුහුණු කිරීමේ වැඩසටහනක් පුහුණුකරුවන් පුහුණු කිරීමේ වැඩසටහනක් (TOT) සහ පාර්ශවකරුවන්ගේ අදහස් හා යෝජනා සඳහා සැසි දෙකක් පැවැත්විය. අදාල පුහුණු කිරීම් සඳහා අත් පොත් හා පත්‍රිකා සකස් කර පාර්ශවකරුවන්ගේ පරිශීලනයට යොමු කරන ලදී.

එමෙන්ම පැරිස් ගිවිසුමේ විනිවිදභාවය වැඩිදියුණු කළ රාමුව යටතේ වාර්තා කිරීම සඳහා අවශ්‍යතා සකස් කිරීම සඳහා දේශගුණික විපර්යාස ලේකම් කාර්යාලයේ නිළධාරීන් හා පරිසර අමාත්‍යාංශයේ අනෙකුත් අංශවල නිලධාරීන්ගේ ධාරිතා වර්ධනය කිරීම සඳහා වැඩසටහන් 08 ක් පවත්වා සියලුම වැඩසටහන් අවසානයේ දැනුම පරීක්ෂණයක් පවත්වන ලදී.

ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකාර්ම, වනාන්තර හා වෙනත් ඉඩම් පරිහරණ ක්ෂේත්‍රය සඳහා ප්‍රගතිය විනිවිදභාවයෙන් යුතුව වර්තාකිරීම සඳහා ඊට අදාළවන්නා වූ ජාතිකව නිර්ණය කළ දායකත්වයන්හි ප්‍රගතිය වාර්තාකරණයේදී හා හරිතාගාර වායු ඉන්වෙන්ට්‍රිය අවශ්‍ය දත්ත හා තොරතුරු ගබඩා කිරීම හා සත්‍යාපනය සඳහා දත්ත පද්ධතියක් සකස් කර ඇත. ඒ සඳහා අදාළ ආයතනයන්හි තාක්ෂණික දැනුම වර්ධනය සඳහා පාර්ශවකරුවන් දැනුවත්කිරීම කර ඇත. මේ සඳහා එම විෂය ක්ෂේත්‍රය පිළිබඳ පුළුල් දැනුමක් ඇති උපදේශකවරුන්ගේ සහභාගිත්වයෙන් යුතුව මෙම වැඩසටහන්/වැඩමුළු පවත්වන ලදී.

පාර්ශවකරුවන් සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීම

තවද, වනාන්තර මැනීම හා වන යොමු මට්ටම අදාළව වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් කටයුතු කර ගෙන යන අතර එම දත්ත පිළිබඳ භූමි නිරවද්‍යතාවය තහවුරු කරමින් පවතී.

ඊට අමතරව, හරිතාගාර වායු විමෝචනය හා අවශෝෂණය ගණනය සඳහා අවශ්‍ය වන්නාවූ ශ්‍රී ලංකාවට අදාල විමෝචන අගයන් ලබා ගැනීම සඳහා පර්යේෂණ ආයතන සමග වැඩ කටයුතු කරගෙන යමින් පවතී.

ජාතික විනිවිදභාවයෙන් යුතුව වර්තාකිරිමේ ක්‍රමවේදය අධීක්ෂණ සහ වාර්තාකරණ සඳහා මාර්ග සිතියම පාර්ශවකරුවන්ගේ සක්‍රීය සහභාගීත්වය ඇතිව සකස් කරන ලදී. දත්ත පද්ධතිය සඳහා දත්ත සපයන්නන් පුහුණු කිරීම සඳහා මිනුම් ප්‍රොටෝකෝලය සහ QC / QA ප්‍රොටෝකෝල සකස් කරන ලදී.

2.2.7. සුවදායි භූමිදර්ශ ව්‍යාපෘතිය

එල්ලංගා පාරිසරික පද්ධතිය හා එහි ජෛවවිවිධත්වය තිරසාරව නඩත්තු කිරිම තුලින් කෘෂිකාර්මික ඉඩම් තිරසාර පරිභෝජන ප්‍රවර්ධනය, ආහාර සුරක්ෂිතතාව, යහ පැවැත්ම හා පරිසර හිතකාමීත්වය ප්‍රවර්ධනය කිරීම අරමුණ ඇතිව සුවදායි භූමිදර්ශ ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ තුම්බිකුලම වැව ඇතුළුව තවත් වැව් 6 ක් සංවර්ධනය කරීම, ඒ ආශ්‍රිත වගා බිම් තිරසර භූමි කළමණාකරණය අනුව සකස් කිරීම, එල්ලංගා පද්ධතිය ආශ්‍රිතව නව ආර්ථික ප්‍රවණතා සොයා බැලිම හා පාරිසරික සංචාරක කර්මාන්තය ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ විභවතා හඳුනා ගැනීම, එල්ලංගා පද්ධතිය ආශ්‍රිතව රජරට විශ්වවිද්‍යාලය තුල ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා පාඨමාලාවන් 2ක් හඳුන්වා දීම සහ එල්ලංගා පද්ධතිය ආශ්‍රිතව නිෂ්පාදන විකිණීම සඳහා හෙළ බොජුන් හලක් ස්ථාපනය කිරීම සිදු කරන ලදී.

හෙළ බොජුන් හල ස්ථාපනය කිරීම

2.3 අමාත්‍යාංශය යටතේ ඇති ආයතනවල ප්‍රගතිය

2.3.1 මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය

ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලවීම

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ප්‍රධාන කාර්යාලය, පළාත් කාර්යාල නවය සහ ප්‍රධාන කාර්යාලයේ ජල තත්ව රසායනාගාරය ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සහතික කර ඇති තත්ත්ව කළමනාකරණ පද්ධතියක් යටතේ ක්‍රියාත්මක වේ. ප්‍රධාන කාර්යාලය සහ පළාත් කාර්යාල සඳහා ISO 9001:2015 ලබා ගෙන ඇති අතර ප්‍රධාන කාර්යාලයේ ජල තත්ව රසායනාගාරය සඳහා ISO 17025 ලබා ගෙන ඇත.

ජාතික පාරිසරික පනත සංශෝධනය

මෙම වසර තුළ දී 1980 අංක 47 දරණ ජාතික පාරිසරික පනත සංශෝධනය සඳහා නීතිපති අනුමැතිය ලබා ගන්නා ලදි.

පරිසර දූෂණ පාලනය ක්‍රියාකාරකම්

2024 දෙසැම්බර් 31 වන විට, දිවයින පුරා බලපත්‍රලාභී කර්මාන්ත 22,501 ක් ඇති අතර, ඒවායින් 16,245 ක් 2024 වසර තුලදී නිකුත් කර ඇත. එමෙන්ම, කර්මාන්ත 429 ක් නව පාරිසරික ආරක්ෂණ බලපත් (පා.ආ.බ.) ලබා ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය තුළ පවතින අතර, කර්මාන්ත 5,827 ක් බලපත්‍ර අළුත් කර ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය තුල පවතී. මීට අමතරව, 2024 වසර තුලදී ම.ප.අ. විසින් නව කර්මාන්ත 1406 ක් සඳහා පාරිසරික නිර්දේශ නිකුත් කර ඇත.

පරිසර දූෂණ පාලනය සඳහා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය මඟින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන පාරිසරික ආරක්ෂණ බලපත්‍ර හා පාරිසරික නිර්දේශ ක්‍රියාවලින් වඩාත් විධිමත් වූ ක්‍රමවේදයක් අනුව ක්‍රියාත්මක කිරීම අරමුණු කරගනිමින් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ නිලධාරීන් සඳහා “පාරිසරික ආරක්ෂණ බලපත්‍ර සහ පාරිසරික නිර්දේශ නිකුත් කිරීම සඳහා වන ගුරු උපදෙස් මාලාව - 2024” ප්‍රකාශයට පත් කිරීම සහ “කුඩා පරිමාණ දූෂකාරක කර්මාන්ත / නියමිත කටයුතු සඳහා පාරිසරික ආරක්ෂණ බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම පිළිබඳ පලාත් පාලන ආයතන සඳහා මාර්ගෝපදේශ” නිකුත් කිරීම සිදු කරනු ඇත.

කර්මාන්ත වල පාරිසරික අනුකූලතාවය සහ පසුවිපරම් කිරීම

පරිසර හිතකාමී කර්මාන්ත පිහිටුවීම අරමුණු කරගනිමින් කර්මාන්තකරුවන් දැනුවත් කිරීමට “වී මෝල් - 2024” සහ “හුණු පෝරණු -2024” යන මාර්ගෝපදේශ මාලාවන් ප්‍රකාශයට පත් කිරීම සිදු කර ඇත.

2024 වසර තුලදී ‘අ’ කාණ්ඩයේ කර්මාන්ත 503 ක ද ‘ආ’ කාණ්ඩයේ කර්මාන්ත 2334 ක ද සහ ‘ඇ’ කාණ්ඩයේ කර්මාන්ත 1,638ක වාර්ෂික අනුකූලතා පසුවිපරම් කටයුතු සිදු කරන ලදී.

ජල හා වායු තත්ව කළමණාකරනය කිරීම

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් පළාත් ආවරණය කරමින් කැළණි ගඟ, කළු ගඟ, නිල්වලා ගඟ දැදුරු ඔය, නුවර වැව, වැනි ප්‍රධාන ජල මූලාශ්‍ර 23 ක ජල තත්ව පසුවිපරම් ක්‍රියාවලිය අඛණ්ඩව සිදු කරනු ලබයි.

වායු තත්ව කළමණාකරනයට අදාලව පහත ක්‍රියාකාරකම් සිදු කර ඇත.

- ජාතික වායුතත්ත්ව දර්ශකය (AQI-SL) ගණනය කිරීම පිළිබඳ මාර්ගෝපදේශනය සකස් කරන ලදී.
- ශ්‍රී ලංකාවේ වායු ගුණාත්මක තත්වයෙහි හදිසි වෙනස්කම් සිදුවන අවස්ථා සඳහා හදිසි ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම (Contingency Response Action Plan) සකස් කරන ලදී. (CRAP-DAQ-SL)
- UNEP මඟින් ප්‍රදානය කරන ලද වායු තත්ත්වය මැනීමේ අඩු වියදම් සංවේදක උපකරණ (Low Cost IQ Air Sensor) දිස්ත්‍රික්ක 05 ක (මුලතිව්, මන්නාරම, පුත්තලම, රත්නපුර, කිලිනොච්චිය) ස්ථානගත කරන ලදී.
- දිවයින පුරා වායු තත්ත්ව අධීක්ෂණ මධ්‍යස්ථාන ඒකාබද්ධ කිරීම සහ වාතයේ ගුණාත්මක තත්ත්වයන් පිළිබඳ යාවත්කාලීන තොරතුරු මහජනතාවට බෙදා හැරීම සඳහා මෘදුකාංගයක් සකස් කිරීමට අදාල කාර්යන් සිදු කරමින් පවතී.

පාරිසරික බලපෑම් ඇගයීම් ක්‍රියාකාරකම්

2024 වසර තුලදී, නව ව්‍යාපෘති සඳහා පාරිසරික බලපෑම් ඇගයීම් අනුමත කිරීම් 01 ක් ද මූලික පාරිසරික පරීක්ෂණ අනුමත කිරීම් 134 ක් ද ලබාදී ඇති අතර, පාරිසරික බලපෑම් ඇගයීම් අනුමත කාලය අවසන් වීමට නියමිත එහෙත් ඉදිකිරීම් කටයුතු අවසන් කර නොමැති අනුමත ව්‍යාපෘතීන් 03 ක් සඳහා වලංගු කාලය දීර්ඝ කර ඇත.

පාරිසරික බලපෑම් ඇගයීම සහ මූලික පාරිසරික පරීක්ෂණ කොන්දේසි වලට අනුකූලව අනුමත ව්‍යාපෘතීන් ක්‍රියාත්මක වේද යන්න සහතික කිරීම සඳහා අනුමත ව්‍යාපෘතීන් 31ක් පසුවිපරම් කිරීම සිදු කරනු ලදී. එමෙන්ම, පාරිසරික බලපෑම් ඇගයීම සහ මූලික පාරිසරික ක්‍රියාවලිය ක්‍රියාත්මක කරන නියෝජිත ආයතන වෙත නියමිත ව්‍යාපෘති 64ක් සඳහා තාක්ෂණික සහාය ලබාදෙන ලදී.

උපායමාර්ගික පාරිසරික ඇගයීම ක්‍රියාකාරකම්

මේ යටතේ කර්මාන්ත, පුනර්ජනනීය බලශක්ති සහ සංචාරක ක්ෂේත්‍ර සඳහා සිදු කරනු ලබන ජාතික උපායමාර්ගික පාරිසරික ඇගයීමේ මූලික අධ්‍යයනයන් සම්පූර්ණ කිරීම සහ අදාළ පාර්ශවකාර ආයතන විසින් ලබා දෙනු ලැබූ තොරතුරු අනුව භූගෝලීය තොරතුරු තාක්ෂණය භාවිතා කරමින් මූලික සිතියම් සැකසීම සිදු කරන ලදී.

පරිසර අමාත්‍යාංශයේ අධීක්ෂණය යටතේ ජනාධිපති ලේකම් කාර්යාලයේ උපදෙස් පරිදි තවද ජාතික උපායමාර්ගික පාරිසරික ඇඟයීම සිදු කිරීම හා ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරිය විසින් යෝජිත ත්‍රිකුණාමල වරාය ආශ්‍රිත කාර්මික සංවර්ධනය සඳහා වූ ප්‍රධාන සැලැස්ම පිළිබඳ උපායමාර්ගික පාරිසරික ඇගයීම සිදු කිරීම.

ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණය

ලෝක තෙත්බිම් දින ජාතික වැඩසටහන 2024 පෙබරවාරි මස 2-3 යන දෙදින තුල තලවතුගොඩ දියසරු උද්‍යානයේ දී පවත්වන ලදි. මෙම වැඩසටහන ප්‍රදර්ශන කුටි 17 කින් සහ වනජීවී ඡායාරූපකරණය පිළිබඳ ප්‍රායෝගික වැඩසටහන්, තෙත්බිම් ආශ්‍රිත ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීම් චාරිකා වැනි විවිධ ක්‍රියාකාරකම් රාශියකින් සමන්විත වූ අතර, "තෙත්බිම් සැඳෑව" තෙත්බිම් හා පරිසරය ආශ්‍රිත ගීත රසවින්දන හා විචාරාත්මක වැඩසටහනක් ද පවත්වන ලදී.

මඩකලපුව දිස්ත්‍රික්කයේ මාන්මුනායි දකුණු එරුවිල්පත්තු ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයේ පිහිටි හෙක්ටයාර් 36.42 ක ඒතාලෛයිකුලම් වැව ආශ්‍රිත තෙත්බිම් පරිසර පද්ධතිය අංක 2369/39 දරණ ගැසට් නිවේදනය මඟින් පරිසර ආරක්ෂණ ප්‍රදේශයක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත්කරන ලදී.

රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයේ කුරුවිට ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයේ සහ අඩවිකන්ද ග්‍රාම නිලධාරි වසම තුල සහ කෑගල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ දැරණියගල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයේ පිහිටි හෙක්ටයාර් 502.69ක වර්ණගලවත්ත ප්‍රදේශය අංක 2387/22 දරණ ගැසට් නිවේදනය මඟින් පරිසර ආරක්ෂණ ප්‍රදේශයක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී.

ජාතික පාරිසරික පනතේ ප්‍රතිපාදන ප්‍රකාර ප්‍රකාශයට පත්කර ඇති පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශ 13 හි තිරසර පැවැත්ම උදෙසා අදාල කළමනාකරණ හා සංරක්ෂණ ක්‍රියාකාරකම් ලෙස ආක්‍රමණශීලී ශාක ඉවත් කිරීම, මායිම් කණු යොදා භූමියේ මායිම් සලකුණු කිරීම, ශාක විශේෂ විතැන් සංරක්ෂණය (Ex-situ conservation) ආදී කටයුතු සිදු කරන ලදී.

පොලිතීන් හා ප්ලාස්ටික් රෙගුලාසි බලාත්මක කිරීම

2024 වසර තුලදී, වැටලීම් 7,802 ක් සිදු කරන ලද අතර, නීති කඩකිරීම් 340 ක් අනාවරණය වන ලදි. එමෙන්ම, පොලිතීන් ආහාර දවටන කිලෝග්‍රෑම් 11,611.5 ක ප්‍රමාණයක් අත් අඩංගුවට ගන්නා ලදී.

අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ක්‍රියාකාරකම්

උපලේඛණගත අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ බලපත්‍ර (SWML) 2024 වසර තුලදී දිවයින පුරා කර්මාන්ත/ ආයතන 531 ක් සඳහා බලපත්‍ර නිකුතු කර ඇත. තවද ග්‍රීන්පාර්ක් ඒකාබද්ධ කසල කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය මඟින් 2024 වර්ෂයේ දී ප්‍රතිචක්‍රීකරණය කළ නොහැකි ඝණ අපද්‍රව්‍ය ටොන් 3446.3 ක් පරිසර දූෂණය පාලනය කරමින් විධිමත් පරිදි කළමණාකරණය කර ඇත. එමෙන්ම, දිරාපත් වන අපද්‍රව්‍ය ටොන් 406.63 ක් කොම්පොස්ට් පොහොර නිෂ්පාදනය කර ඇති අතර එම නිෂ්පාදිත පොහොර වගා කටයුතු සඳහා භාවිතයට අලෙවිකර ඇත.

ශ්‍රීපාද පුදබිම සඳහා අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ වැඩසටහනක් ක්‍රියාවට නංවන ලද අතර, එමඟින් ජනනය වන අපද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය අඩු කර හඳුනාගත් ප්‍රදේශය සඳහා ස්ථිර දිගුකාලීන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ සැලැස්මක් ස්ථාපිත කිරීම සිදු කරනු ලබයි.

කැලණි ගඟේ ගලා යන දිරාපත් නොවන අපද්‍රව්‍ය එකතු කිරීම සඳහා යුනිලීවර් (පුද්ගලික) සමාගම සමඟ එක්ව "නිල්දහර" වැඩසටහන පවත්වන ලදී.

Online වාර්තා කරණ පද්ධතියක් ඇති කිරීම සඳහා EPR (නිෂ්පාදකයාගේ විස්තීරණ වූ වගකීම) රෙගුලාසිය ජාතික පාරිසරික පනතෙහි සංශෝධනයට ඇතුළත් කිරීම සිදු කරන ලදී.

ලෝක පරිසර දිනයට සමගාමීව ඉලෙක්ට්‍රොනික අපද්‍රව්‍ය එක්රැස් කිරීමේ වැඩසටහනක් 2024 ජුනි මස 3-4 යන දෙදින තුල බස්නාහිර, දකුණ, නැගෙනහිර සහ ඌව පලාත් වල දිස්ත්‍රික්ක 11 ක් පුරා සංවිධානය කරන ලදී.

එක්රැස් කරන ලද අපද්‍රව්‍ය මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ලියාපදිංචි බලයලත් ඉලෙක්ට්‍රොනික අපද්‍රව්‍ය එක්රැස් කරන්නන් වෙත භාරදෙන ලදී.

ජාත්‍යන්තර සම්මුතීන්

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය ශ්‍රී ලංකාව තුල බාසල් සම්මුතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ බලයලත් ආයතනය වන අතර, 2024 වසර තුලදී, උපද්‍රවකාරි අපද්‍රව්‍ය ආනයන අනුමැතීන් 601ක්, අපනයන අනුමැතීන් 123 ක් නිකුත් කරන ලද අතර, දේශ සීමා හරහා ප්‍රවාහනය සඳහා අනුමැතීන් 34ක් සහ ප්‍රතිනැව්ගත කිරීම් සඳහා අනුමැතීන් 19 ක් ද ලබාදෙන ලදී.

එමෙන්ම, රොටර්ඩෑම් සම්මුතියේ කාර්මික රසායනික ද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සඳහා වූ බලයලත් ආයතනය ලෙස ඇස්බැස්ටර්ස් ආනයනය කිරීම සඳහා ආනයන අනුමැතීන් 143 ක් සහ රසායනික ද්‍රව්‍ය ආනයනය කිරීම සඳහා ආනයන අනුමැතීන් 389 ක් 2024 වසර තුලදී ලබාදී ඇත.

ජනාධිපති පරිසර සම්මාන

10 වැනි "ජනාධිපති පරිසර සම්මාන - 2024" ප්‍රධානෝත්සවය 2024 ජුනි 28 වන දින බණ්ඩාරනායක අනුස්මරණ ජාත්‍යන්තර සම්මන්ත්‍රණ ශාලාවේ දී (BMICH) පවත්වන ලදී.

එහිදි, කර්මාන්ත, පාසල්, රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික ආයතන, පරිසර සංවිධාන, පළාත් පාලන ආයතන, නවෝත්පාදන, පුනර්ජනනීය බලශක්ති ව්‍යාපෘති, විද්‍යුත් සහ මුද්‍රිත මාධ්‍ය යන අංශ නියෝජනය කරමින් සම්මානලාභීන් 124 දෙනෙකු එදින ජනාධිපති පරිසර සම්මාන ලබාගන්නා ලදී.

සම්මානලාභීන් 124 දෙනෙකු විසින් ජනාධිපති පරිසර සම්මාන ලබා ගැනීම

පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීම

අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය සහ ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය සමඟ එක්ව ජාතික අධ්‍යාපන විද්‍යාපීඨවල ගුරු අභ්‍යාසලාභීන්ව පරිසර ආරක්ෂාව හා සංරක්ෂණය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම සඳහා "හරිත නායක" වැඩසටහන දියත් කරන ලදී.

17 වැනි පරිසර නියමු ජාතික කඳවුර 2024 අගෝස්තු 15 සිට 18 දක්වා මහරගම ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේ දී (NIE) සාර්ථකව පවත්වන ලදී. මෙම කඳවුර සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ සියළුම පළාත් නියෝජනය කරමින් පාසල් 57කින් රන් පදක්කම්ලාභී පරිසර නියමුවන් 230 ක් ඔවුන්ගේ ගුරුවරුන් සමඟ සහභාගී වන ලදී. මෙහි දී, පාරිසරික සාක්ෂරතාවය ඉහළ නැංවීම උදෙසා පරිසර හිතකාමී නව නිපැයුම්, ශිල්ප ප්‍රදර්ශන, ක්ෂේත්‍ර චාරිකා, සංගීත වැඩසටහන් සහ තවත් බොහෝ ක්‍රියාකාරකම් සිදු කරන ලදී.

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ඩිජිටල්කරණයේ මූලික පියවරක් ලෙස එහි ප්‍රධාන පුස්තකාලය වන ජාතික පාරිසරික තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය මේ වන විට ඉතා සාර්ථක ඩිජිටල් පුස්තකාලයක් ලෙස සංවර්ධනය කර ඇත.

රුක් රෝපණ වැඩසටහන්

2024 ලෝක පරිසර දිනයට සමගාමීව දිවයින පුරා රුක් රෝපණ වැඩසටහන් 116 ක් සංවිධානය කරන ලදී.

එමෙන්ම නිදහස් දිනයට සමගාමීව දොම්පේ මහමෙව්නාව අසපුවේ දී පැල 500 ක් සිටුවන ලද අතර අත්තිඩිය සොබාකෙත මධ්‍යස්ථානයේ දී එච්. අයි. ජාත්‍යන්තර විද්‍යාලය සහ ගල්කිස්ස උසස් බාලිකා විද්‍යාලය සමඟ රුක් රෝපණ වැඩසටහනක් සංවිධානය කරන ලදී.

ශ්‍රී ලංකාවේ දුම්රිය ස්ථාන තුල පරිසර හිතකාමී භාවිතයන් ප්‍රවර්ධනය කිරීම උදෙසා "හොඳම හරිත දුම්රිය ස්ථානය" තේරීමේ වැඩසටහන හඳුන්වාදෙන ලදී. මෙම වැඩසටහන යටතේ දී පරිසර හිතකාමී හොඳම හරිත දුම්රිය ස්ථානය තේරීම සිදුකළ අතර, දුම්රිය ස්ථානාධිපති වරුන්ගේ උත්සහාය අගය කරමින් කාණ්ඩ 02 ක් යටතේ (ප්‍රධාන දුම්රිය ස්ථාන සහ උප දුම්රිය ස්ථාන) සම්මාන පිරිනමන ලදී.

මහජන පැමිණිලි හැසිරවීම හා විමර්ශණ කටයුතු

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් මාර්ගගත පැමිණිලි දත්ත පද්ධතියක්, පැය 24 පුරා ක්‍රියාත්මක ක්ෂණික ඇමතුම් '1981' සේවාවක් සහ වෙබ් අඩවියක් පවත්වාගෙන යනු ලබයි. 2024 වසර තුලදී මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියට මහජන පැමිණිලි 3016 ක් ලැබී තිබූ අතර, ඉන් පැමිණිලි 2,347 ක් (78%) විසඳීමට කටයුතු කර ඇත. 2024 වසර තුළ විශේෂ විමර්ශන 19 ක් ලැබී ඇති අතර ඉන් 17ක් අවසන් කර ඇත.

2.3.2 භූ විද්‍යා සමීක්ෂණ හා පතල් කාර්යාංශය

භූ විද්‍යා අංශය ප්‍රගතිය

ව්‍යාපෘති	2024 වර්ෂය සඳහා කාර්යය	2024 ප්‍රගතිය %	සම්පූර්ණ ප්‍රගතිය %
සිතියම් අංක 19 සම්පාදනය: අලුත්ගම -ගාල්ල	දත්ත සම්පාදනය සිතියම පිළියෙල කිරීම සහ මුද්‍රණය කිරීම	25%	75%
සිතියම් අංක 15 ක්ෂේත්‍ර කටයුතු: පදියතලාව - තිම්පඩි- කණ්ඩායම 1	ක්ෂේත්‍ර කටයුතු	100%	14%
සිතියම් අංක 15 ක් ක්ෂේත්‍ර කටයුතු: පදියතලාව - තිම්පඩි- කණ්ඩායම 2	ක්ෂේත්‍ර කටයුතු	100%	14%
කුඹුරු වලින් එකතු කරන ලද පස් වල භූ රසායනික සහ ඛණිජ විද්‍යාත්මක ගුණ අධ්‍යනය කිරීම	රසායනික විශ්ලේෂණය	75%	50%
සිලිකා වැලි පිළිබඳ පොත් පිංචක් පිළියෙල කිරීම	පාෂාණ විද්‍යාගාර විශ්ලේෂණය සඳහා යොමු නියැදි සැකසීම	50%	25%
ISO 17025 ප්‍රතීතනය ලබාගැනීම	විශ්ලේෂණ රසායනා ගාරය - ISO 17025 ප්‍රතීතනය නැවත ලබාගැනීම සඳහා අවශ්‍ය ලිපිගොනු සැකසීම	100%	-
	පාෂාණ විද්‍යාගාරය - ISO 17025ප්‍රතීතනය අයදුම් කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ලිපිගොනු සැකසීම	25%	25%

ව්‍යාපෘති	2024 වර්ෂය සඳහා කාර්යය	2024 ප්‍රගතිය %	සම්පූර්ණ ප්‍රගතිය %
වැලි සමීක්ෂණ			
මහවැලි	ක්ෂේත්‍ර කටයුතු	100%	100%
කළු ගඟ	ක්ෂේත්‍ර කටයුතු	100%	100%
මා ඔය	ක්ෂේත්‍ර කටයුතු	100%	100%
මුන්දෙනි ආරු	ක්ෂේත්‍ර කටයුතු	100%	100%
ගොඩවැලි සමීක්ෂණ			
කරුවලගස්වැව	ක්ෂේත්‍ර කටයුතු	100%	100%
පාරිසරික අධ්‍යනයන්			
සතික මොඩලය මහවැලි ගඟ	ක්ෂේත්‍ර කටයුතු	100%	100%
කළු ගඟ	ක්ෂේත්‍ර කටයුතු	100%	100%
ඒකාබද්ධ ක්ෂේත්‍ර අභ්‍යාසය 2025 (අන්තර්ජාතික න්‍යෂ්ටික අවිහරණය පිළිබඳ ගිවිසුම් සංවිධානය) –IFE 2025			
මූලික සංවිධානය- (ව්‍යාපෘතිය කල්යන ලදී) ස්ථාන 05ක ඉදිකිරීම් සිදුකිරීමට නියමිතව තිබුණි.	ක්ෂේත්‍ර කටයුතු	10%	10%
අනෙකුත් කටයුතු නාවිකයන්, විශ්ව විද්‍යාල සිසුන් සඳහා වැඩමුලු පැවැත්වීම සඳහා සම්පත් දායකත්වය දෙන ලදී.	-	100%	100%

සිතියම්ගත කිරීම සහ භූ තොරතුරු ප්‍රගතිය

ව්‍යාපෘති	2024 වර්ෂය සඳහා කාර්යය	2024 ප්‍රගතිය %	සම්පූර්ණ ප්‍රගතිය %
1:50,000 චාතුර්ථික සිතියම්කරණය - සිතියම් අංක 28: ත්‍රිකුණාමලය	ක්ෂේත්‍ර කටයුතු, සිතියම් සම්පාදනය	ක්ෂේත්‍ර කටයුතු 100% සිතියම් සම්පාදනය 20%	50%
1:50,000 චාතුර්ථික සිතියම්කරණය - සිතියම් අංක 51: පදිරිප්පු	ක්ෂේත්‍ර කටයුතු	100%	30%
1:50,000 චාතුර්ථික සිතියම්කරණය - සිතියම් අංක 57: අම්පාර	ක්ෂේත්‍ර කටයුතු	100%	40%
සවිස්තරාත්මක භූ විද්‍යාත්මක සිතියම්කරණය 1: 25,000 පරිමාණය - සිතියම් අංක 48 මාතලේ	ක්ෂේත්‍ර කටයුතු	100%	30%
	සිතියම් සම්පාදනයෙන් 20%	100%	
සවිස්තරාත්මක භූ විද්‍යාත්මක සිතියම්කරණය 1: 25,000 පරිමාණය - නිලාවැලි සිතියම	ක්ෂේත්‍ර කටයුතු	100%	100%
	සිතියම් සම්පාදනය	100%	
පළාත්බද ඛණිජ සම්පත් සිතියම් - බස්නාහිර පලාත් ඛනිජ සිතියම	ක්ෂේත්‍ර කටයුතු	95%	75%
	සිතියම් සම්පාදනයෙන් 50%	75%	
පළාත්බද ඛණිජ සම්පත් සිතියම් - උතුරු පලාත් ඛනිජ සිතියම	ක්ෂේත්‍ර කටයුතු	95%	75%
	සිතියම් සම්පාදනයෙන් 75%	90%	
ප්‍රකාශන - වාර්ෂික ඛනිජ වාර්තාව	දත්ත රැස් කිරීම	90%	40%
	වාර්තාව සම්පාදනයෙන් 10%	100%	
දත්ත පද්ධති යාවත්කාලීන කිරීම - භූ තොරතුරු දත්ත පද්ධතිය		100%	
පුස්තකාලය - පොත් නැවත මුද්‍රණය කිරීම		75%	75%
පුස්තකාලය - ධූමායනය		100%	100%
පුස්තකාලය - KOHA මෘදුකාංගය සම්පූර්ණ කිරීම (පරිශීලක විස්තර ඇතුලත් කිරීම)		5%	80%
පුස්තකාලය - KOHA පද්ධතිය හරහා පුස්තකාල කටයුතු ආරම්භ කිරීම		5%	
භූ කම්පන දත්ත ලබා ගැනීමේ හැකියාව වැඩිදියුණු කිරීම	භූ කම්පන මධ්‍යස්ථානයක් ස්ථාපනය කිරීම	5%	5%
භූ කම්පන අවදානම් තක්සේරුව / ශ්‍රී ලංකාවේ භූ කම්පන සිතියම සකස් කිරීම	දත්ත රැස් කිරීම	90%	25%
භූ කම්පන මධ්‍යස්ථාන 04 ක් නඩත්තු කිරීම සහ භූ කම්පන නිරීක්ෂණ මධ්‍යස්ථානය ක්‍රියාත්මක කිරීම	නඩත්තු කිරීම	90%	95%
භූ කම්පන මධ්‍යස්ථානයේ ක්‍රියාකාරිත්වය	භූ කම්පන නිරීක්ෂණය	100%	100%
ශ්‍රී ලංකාව සහ ඒ අවට භූ කම්පන සහ භූ විද්‍යාව පිළිබඳ වැඩිදුර අධ්‍යනය	පර්යේෂණ වැඩසටහන් දෙකක්	25%	25%

ආදායම උපදවන කර්තව්‍යයන්

විද්‍යාගාර

තනි ගනුදෙනුකරුවන් සඳහා සිදු කරන ලද පරීක්ෂණයෙන් ලැබෙන සෘජු ආදායම

විද්‍යාගාරය	විශ්ලේෂණය කල සාම්පල ගණන	ආදායම
පාෂාණ විද්‍යාගාරය	1730	රු. 12,037,999.00
විශ්ලේෂණ විද්‍යාගාරය	402	රු. 5,928,289.13

සාම්පල පිටරට යැවීම සඳහා ලිපි නිකුත් කිරීමෙන් ලැබෙන ආදායම

විද්‍යාගාරය	රු. 2,650,500.00

අභ්‍යන්තර කටයුතු, නීති කටයුතු, ශ්‍රී ලංකා රේගුව සහ රජයේ ආයතන සඳහා කරන ලද විශ්ලේෂණ (ආදායමක් නොමැත)

විද්‍යාගාරය	විශ්ලේෂණය කල සාම්පල ගණන	විශ්ලේෂණයෙහි වටිනාකම
පාෂාණ විද්‍යාගාරය	105 (ජලය)	රු. 1,575,000.00
විශ්ලේෂණ විද්‍යාගාරය	21	රු. 110,250.00

සේවාලාභී ඉල්ලීම් මත සිදුකරන ලද ව්‍යාපෘති

විස්තරය	සමීක්ෂණ සංඛ්‍යාව	ආදායම
කෙටි ක්ෂේත්‍ර සමීක්ෂණ	ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ - 19	රු. 2,625,513.01

ව්‍යාපෘතිය	ප්‍රගතිය (%)	සටහන්
අරණායක, අරාව ප්‍රදේශයේ මහ-3 පොම්ප ගබඩා බල ව්‍යාපෘතියේ ශක්‍යතා අධ්‍යයනය සඳහා ද්විමාන ප්‍රතිරෝධතා සමීක්ෂණය - ඉංජිනේරුමය කාර්යයන් පිළිබඳ මධ්‍යම උපදේශක කාර්යාංශය (CECB) (උප පෘෂ්ඨීයේ ස්වභාවය හඳුනාගැනීම සඳහා පෘථිවි මැනුම් සිදු කිරීම: අසුපිණි ඇල්ල)	100%	රු.1,101,289.28
මිනිරන් සමීක්ෂණ : ලිහිණියාව	100%	රු.666,824.60
ඛනිජ වැලි සමීක්ෂණය - Vetrivel Group Lanka Pvt Ltd EL/463	100%	රු.1,791,107.84
ඛනිජ වැලි සමීක්ෂණය - Ceylon Metal Private Limited EL/468,EL/466	50%	රු.1,245,304.03 රු.749,118.75
සීගිරිය ව්‍යාපෘතිය යටතේ සිදුකරන මධ්‍යම සංස්කෘතික අරමුදල සඳහා- චිත්‍ර ගුහාව අසල සිදුකරන නවීකරණ කටයුතු	50%	රු.1,472,733.08

කැණීම් අංශය

ක්‍රියාව	2024 දෙසැම්බර් 31 දක්වා භෞතික ප්‍රගතිය		
	වාර්ෂික ඉලක්කය	ප්‍රගතිය	ප්‍රගතියේ ප්‍රතිශතය වාර්ෂික ඉලක්කයට සාපේක්ෂව / %
ගවේෂණ බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම	30	36	120.0
AL/B බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම	1,692	1,330	78.6
AL/A බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම	1,033	835	80.8
IML/A බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම	64	64	100.0

ක්‍රියාව	2024 දෙසැම්බර් 31 දක්වා භෞතික ප්‍රගතිය		
	වාර්ෂික ඉලක්කය	ප්‍රගතිය	ප්‍රගතියේ ප්‍රතිශතය වාර්ෂික ඉලක්කයට සාපේක්ෂව / %
IML/B බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම	59	71	120.3
IML C & D බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම	2,561	1,984	77.5
SPI නිකුත් කිරීම	957	374	39.1
TDL A බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම	28	45	160.7
TDL B බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම	3,551	4,040	113.8
අපනයන බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම	500	506	101.2
ප්‍රවාහන බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම	622,000	840,454	135.1
පරීක්ෂණ පිපිරීම් පැවැත්වීම	170	117	68.8

කැණීම් පුනරුත්ථාපනයේ ප්‍රගතිය

කලාප	පුනරුත්ථාපනය කරන ලද භූමි	පුනරුත්ථාපනය යටතේ	නීති අංශය වෙත යවන ලද ගොනු ගණන	පරීක්ෂා කිරීම සඳහා ඉතිරිව ඇති ගොනු ගණන
අම්පාර	235	19	0	27
අනුරාධපුර	326	39	73	18
බදුල්ල	8	2	2	2
මඩකලපුව	73	3	5	14
කොළඹ	43	13	6	7
ගම්පහ	146	45	43	24
හම්බන්තොට	46	14	18	5
යාපනය	35	32	15	17
කළුතර	52	30	15	7
මහනුවර	11	5	0	3
කෑගල්ල	19	16	0	11
කුරුණෑගල	247	57	46	77
මන්නාරම	24	0	1	1
මාතලේ	11	2	11	3
මාතර	90	40	29	12
මොනරාගල	78	8	21	11
පොලොන්නරුව	119	13	23	3
පුත්තලම	214	18	41	71
රත්නපුරය	18	17	4	17
ත්‍රිකුණාමලය	54	43	2	13
වවුනියාව	54	27	5	5
මුළු එකතුව	**1903**	**443**	**360**	**348**

මූල්‍ය ප්‍රගතිය - 2024

සත්‍ය - 2023	විස්තරය	අයවැය - 2024	සත්‍ය - 2024	% ප්‍රගතිය
රු.		රු.		
5,652,772,821	ආදායම	4,308,243,746	3,937,108,520	**91%**
1,848,024,204	වියදම්	1,758,939,172	1,638,168,953	**93%**
3,804,748,617	**ආදායම සහ වියදම අතර වෙනස**	**2,549,304,574**	**2,298,939,567**	
2,768,045,859	රජයේ භාණ්ඩාගාරයට ගෙවීම්	2,310,802,500	2,118,235,625	
1,036,702,758	ලාභය	**238,502,074**	**180,703,942**	
** රෙගුලාසි වලට අනුව, 2024 අවසාන කාර්තුව සඳහා වූ රාජ්‍ය භාග එකතු කිරීම් 2025 ජනවාරි 31 දිනෙන් අවසන් වේ.				

2024 වසරේ අනෙකුත් වැදගත් ක්‍රියාකාරකම්

GSMB කැණීම් ඉංජිනේරුවරුන් හට ඩ්‍රෝන උපකරණය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම සඳහා එක් සමීක්ෂණයක් පවත්වන පවත්වන ලද අතර, ඉන් අනතුරුව කලුතර දිස්ත්‍රික්කයේ කැනීම් භූමි 21ක්, අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයේ කැනීම් භූමි 2ක්ම, ඩකලපුව දිස්ත්‍රික්කයේ කැනීම් භූමි 14 ක්, කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයේ 24ක්, මුලතිව් දිස්ත්‍රික්කයේ 2ක්, ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කයේ ස්ථාන 9ක්, කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයේ ස්ථාන 12ක් සහ රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයේ එක් ස්ථානයක මේ වනවිට සමීක්ෂණ කටයුතු නිමවී ඇත. හම්බන්තොට වරායේ ඇති ගල් සහ ගල් කුට්ටි තොග ඉලක්ක කර ගනිමින් පාෂාණ සංචිත සහ ගල් කුට්ටි අපනයනය සඳහා GSMB විසින් අපනයන බලපත්‍ර නිකුත් කිරීමේ ක්‍රියාවලියක නිරතව සිටින අතර එහි ස්ථාන දෙකෙන් එක් ස්ථානයක පරිමා සමීක්ෂණය අවසන් කර ඇත.කැණීම් බලපත්‍ර නිකුත් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය පිළිබඳ සවිස්තරාත්මක ඇගයීමක් සිදු කරන ලද අතර, අයදුම්පතක් භාර ගැනීමෙන් පසු පතල් බලපත්‍රයක් නිකුත් කිරීම සඳහා කැපවූ කාල රාමුවක් ස්ථාපිත කරනලදී. මෙය GSMB හි වෙබ් අඩවියේ පළ කර ඇත.

2.3.3 සීමාසහිත ජී එස් එම් බී ටෙක්නිකල් සර්විසස් (පුද්) සමාගම

1. කැණීම් අංශයේ ව්‍යාපෘති

- පිපිරුම් අධීක්ෂණ ව්‍යාපෘති
- පිපුරුම් පරීක්ෂණ වාර්තා
- GPS සමීක්ෂණ
- ශබ්ද මට්ටම මැනීම සහ පාලන සැලැස්ම
- දූලි අධීක්ෂණ වාර්තා
- භූ කම්පණ නිරීක්ෂණ
- ආර්ථික ශක්‍යතා වාර්තා
- තාක්ෂණික නිළධාරී සේවාවන්
- කැණීම් ක්ෂේත්‍රයේ ව්‍යාපෘති යෝජනා වාර්තා

2. භූ විද්‍යා අංශයේ ව්‍යාපෘති

- භූ විද්‍යාත්මක සිතියම් ගත කිරීම
- භූ භෞතික විද්‍යාත්මක සමීක්ෂණ
- භූ තාක්ෂණික සමීක්ෂණ
- ඛණිජ ගවේෂණ ව්‍යාපෘති
- ඛණිජ නිධි ප්‍රමාණ සමීක්ෂණ

3. වැලි කැණීමේ ව්‍යාපෘති

- මනම්පිටිය

4. වැලි තොග අංගන

- නව නගරය

ජී එස් එම් බී ටෙක්නිකල් සර්විසස් (පුද්) සමාගමේ 2024.01.01 සිට 2024.11.31 දක්වා ප්‍රගතිය

අයිතමය	සංරචකය	ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම	ඉලක්කය 2024 රු. මිලියන	මූල්‍යමය	2024.11.30 දක්වා අයවැයගත මුදල	2024.11.30 දක්වා ලබා කර ගත් මුදල	%
1.1	වැලි කැණීම් ව්‍යාපෘති	මනම්පිටිය	1107.3	මූ	1,015.02	995.63	98%
1.2	වැලි විකුණුම් අංගනය	නව නගරය	9.25	මූ	8.48	5.26	62%
1.3	කැණීම් අංශය	කැණීම් ව්‍යාපෘති	68.26	මූ	62.57	59.21	95%
1.4	භූ විද්‍යා අංශය	භූ විද්‍යාත්මක ව්‍යාපෘති	32.93	මූ	30.19	9.96	33%
1.5	වෙනත් ආදායම්	ස්ථාවර තැන්පතු	42.42	මූ	38.89	43.36	112%
		වෙනත් පොලී සහ වෙනත් ආදායම්	1.89	මූ	1.73	**1.80**	104%
	එකතුව		**1262.04**	මූ	**1,156.87**	**1,115.22**	**96%**

වැලි ව්‍යාපෘතීන්හි ප්‍රගතිය

සංරචකය	අයිතමය	ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම	ඉලක්කය 2024 රු. මිලියන	මූල්‍ය	2024.11.30 දක්වා අයවැයගත මුදල	2024.11.30 දක්වා ලබා කර ගත් මුදල	%
වැලි කැණීම් ව්‍යාපෘති	1.1	මනම්පිටිය	1,107.29	මූ	1,015.01	995.63	98%
වැලි විකුණුම් අංගන	1.2	නව නගරය	9.25	මූ	8.48	5.26	62%
එකතුව			**1,116.54**	මූ	**1,023.49**	**1,000.89**	98%

කැණීම් අංශයේ ප්‍රගතිය

සංරචකය	අයිතමය	ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම	ඉලක්කය 2024 රු. මිලියන	මූල්‍ය	2024.11.30 දක්වා අයවැයගත මුදල	2024.11.30 දක්වා ලබා කර ගත් මුදල	%
පිපිරුම් අධීක්ෂණ	2.1	පිපිරුම් අධීක්ෂණ	42.02	මූ	38.52	35.24	91%
පාරිසරික බලපෑම් අධ්‍යනය සහ අධීක්ෂණ නිළධාරි සේවාවන්	2.2	දූලි අධීක්ෂණ	17.49	මූ	16.03	15.27893	95%
	2.3	ශබ්ධ පරීක්ශණ					
	2.4	කම්පන අධීක්ෂණ					
	2.5	ආර්ථික ශක්‍යතා වාර්තා					
	2.6	පිපිරුම් සමීක්ෂණ					
	2.7	GPS වාර්තා					

සංරචකය	අයිතමය	ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම	ඉලක්කය 2024 රු. මිලියන	මූල්‍ය/ භෞතික	2024.11.30 දක්වා අයවැයගත මුදල	2024.11.30 දක්වා ලබා කර ගත් මුදල	%
පාරිසරික බලපෑම් අධ්‍යානය සහ අධීක්ෂණ නිළධාරී සේවාවන්	2.8	තාක්‍ෂණි නිළධාරී උපදේශන	8.74	මූ	8.02	8.69	108%
එකතුව			**68.26**	මූ	**62.57**	**59.21**	**95%**

භූ විද්‍යා අංශයේ ප්‍රගතිය:

සංරචකය	අයිතමය	ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම	ඉලක්කය 2024 රු. මිලියන	මූල්‍ය/ භෞතික	2024.11.30 දක්වා අයවැයගත මුදල	2024.11.30 දක්වා ලබා කර ගත් මුදල	%
භූ විද්‍යාත්මක ව්‍යාපෘති	3.1	සංචිත ඇස්තමේන්තු	1.28	මූ	1.17	0.53	45%
	3.2	පාරිසරික අධ්‍යයනය (EIA/ IEE)	3.50	මූ	3.21	-	-
	3.3	ඛනිජ ගවේෂණය	17.07	මූ	15.65	7.92	51%
	3.4	භූ තාක්ෂණික විමර්ශන	7.00	මූ	6.42	-	-
	3.5	භූ භෞතික අධ්‍යයනය	0.50	මූ	0.46	-	-
	3.6	වෙනත් භූ විද්‍යාත්මක ව්‍යාපෘති	3.59	මූ	3.29	1.51	46%
එකතුව			**32.93**	**මූ**	**30.19**	**9.96**	**33%**

ස්ථාවර තැන්පතු පොලී ආදායම සහ අනෙකුත් ආදායම් වල ප්‍රගතිය

සංරචකය	අයිතමය	ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම	ඉලක්කය 2024 රු. මිලියන	මූල්‍ය/ භෞතික	2024.11.30 දක්වා අයවැයගත මුදල	2024.11.30 දක්වා ලබා කර ගත් මුදල	%
වෙනත් ආදායම්	4.1	ස්ථාවර තැන්පතු පොලී ආදායම	42.42	මූ	38.89	43.36	112%
	4.2	වෙනත් පොලී සහ වෙනත් ආදායම්	1.89	මූ	1.73	1.8	104%
එකතුව			**44.31**	මූ	**40.62**	**45.16**	**111%**

2.3.4 ශ්‍රී ලංකා දේශගුණ අරමුදල (ප්‍රයිවට්) ලිමිටඩ්

ශ්‍රී ලංකා දේශගුණ අරමුදල (පුද්ගලික) සමාගම 2008 අප්‍රේල් 09 වන දින සමාගම් අංක පී.වී.63781 යටතේ 2007 අංක 07 දරන සමාගම් පනතින් පිහිටුවන ලද රජය සතු සමාගමක් වන අතර 2020 සැප්තැම්බර් 25 වන දින අති විශේෂ ගැසට් පත්‍රයක් මඟින් පරිසර අමාත්‍යාංශය විෂය පථය යටතට ඇතුලත් කර ඇත. සමාගම විසින් රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික අංශයන් සඳහා තිරසාර පාරිසරිකත්ව ව්‍යාපෘතීන් රැසක් දේශියව හා විදේශීයව ක්‍රියාත්මක කරනු ලබයි.

නිෂ්පාදන හා සේවා

ශ්‍රී ලංකා දේශගුණ අරමුදල විසින් තිසාර පරිසරයක් උදෙසා වූ ව්‍යාපෘතීන් හා උපදේශන සේවාවන් ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබේ. තිරසර පරිසරයක් ගොඩනැගීම සඳහා සිදු කරනු ලබන ව්‍යාපෘතීන් සත්‍යාපනය හා වලංගුකරණය මෙන්ම උපදේශන සේවාවන් සැපයීම සමාගමේ ප්‍රමුඛ සේවා වේ.

1.හරිතාගාර වායු සත්‍යාපනය

ශ්‍රී ලංකා දේශගුණ අරමුදල විසින් ISO 14064–1:2018, ISO 14067:2018 හා ISO 14046 යනාදී අනුකූලතා සහතිකපත් රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික ආයතන සඳහා පිරිනමනු ලැබේ. එසේ පිරිනමනු ලබන්නේ එම ආයතන විසින් ගණනය කරන ලද හරිතාගාර වායු විමෝචනය ශ්‍රී ලංකා දේශගුණ අරමුදල විසින් සත්‍යාපනය කිරීමෙන් අනතුරුවය. ශ්‍රී ලංකා ප්‍රතීතන මණ්ඩලය විසින් ශ්‍රී ලංකා දේශගුණ අරමුදලට ඉහත සඳහන් සත්‍යාපනය ක්‍රියාවලිය සඳහා අවසර ලබා දී තිබේ.

ජල පියසටහන් සත්‍යාපනය

ශ්‍රී ලංකා දේශගුණ අරමුදල විසින් ජල කළමනාකරණයේ වැදගත්කම අවබෝධ කරගෙන සිටින අතර, ජල පිය සටහන් තක්සේරු කිරීමට සහ ඒ පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමට ක්‍රියාකාරීව සිටින අතර මෙහිදී, ජල සම්පත් මත මානව ක්‍රියාකාරකම්වල සමස්ත බලපෑම සලකා බලනු ලැබේ.

වැඩසටහන් කාබන් පියසටහන් සත්‍යාපනය

ශ්‍රී ලංකා දේශගුණ අරමුදල විසින් යම්කිසි අවස්ථාවක ඇතිවන (වැඩ මුලුවක, උත්සව අවස්ථාවක වැනි) හරිතාගාර වායු විමෝචනය සත්‍යාපන සිදුකරනු ලැබේ. මුලපිරීම් සිදුවීම්, කාර්යයන් සහ අදාළ විශේෂ දිනය තුළ ජනනය වන කාබන් පියසටහන තක්සේරු කිරීමෙන් අනතුරුව සත්‍යාපනය කිරීම සිදුවේ.

2. ශ්‍රී ලංකා කාබන් ණය යෝජනා ක්‍රමය

මෙම යෝජනා ක්‍රමය මඟින් ශ්‍රී ලංකාවේ ක්‍රියාත්මක වන සුදුසුකම් ලත් කාබන් කළමණාකරන ව්‍යාපෘති ලියාපදිංචි කරන අතර අපේක්ෂිත පාර්ශව සඳහා ගුණාත්මක බව තහවුරු කළ ශ්‍රී ලාංකීය සහතික කරන ලද විමෝචන අඩු කිරීම් නිකුත් කරනු ලැබේ.

3. පවිත්‍ර සංවර්ධන යාන්ත්‍රණය

ශ්‍රී ලංකා දේශගුණ අරමුදල විසින් පුනර්ජනනීය බලශක්ති භාවිතයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ හරිතාගාර වායු විමෝචනය අවම කිරීම සඳහා පවිත්‍ර සංවර්ධන යාන්ත්‍රණය භාවිතා කිරීමට ආයෝජකයින් දිරි ගැන්වීම හා පහසුකම් සැපයීම සිදු කරනු ලැබේ.

තවද ව්‍යාපෘති සැලසුම් ලේඛනය, අධීක්ෂණ වාර්තාව, සකස් කිරීම සහ එක්සත් ජාතීන්ගේ දේශගුණික විපර්යාස පිළිබඳ රාමුගත සම්මුතියේ පවිත්‍රතා සංවර්ධන යාන්ත්‍රණය යටතේ ව්‍යාපෘති ලියාපදිංචි කිරීම සහ සහතික කරන ලද විමෝචන අඩුකිරීම් නිකුත් කිරීම සඳහා වලංගු කිරීම හා සත්‍යාපන ක්‍රියාවලියට පහසුකම් සපයනු ලැබේ.

4. ශුද්ධ ශුන්‍ය බලශක්ති සහතිකකරණය

ශුද්ධ ශුන්‍ය බලශක්ති සංකල්පය යනු බලශක්තිය භාවිතය මඟින් බලශක්ති සංරක්ෂණ කාර්යක්ෂමතාව සහ ස්ථානීය පුනර්ජනනීය උත්පාදනය 100% සපුරා ගනු ලැබූ බලශක්ති භාවිතය වේ.

5. දේශගුණික ධනාත්මක සහතිකකරණය

දේශගුණික ධනාත්මක සහතිකකරණය තුලින් ශක්තිමත් ආර්ථික වර්ධනයක් පවත්වා ගැනීමටත්,සැලකිය යුතු විමෝචනය අවම කිරිම තුලින් දිගුකාලීන යහපැවැත්මක් ලඟාකර ගැනීමටත් මඟ පෙන්වයි.

නිෂ්පාදන,සේවා හා සංවිධානයන්හි වාර්ෂික හරිතාගාර වායු විමෝචන සහතිකකරණය කිරීම මඟින් ඒවායෙහි හරිතාගාර වායු විමෝචනය පියවා ගැනීමටත් හැකියාව ලැබී ඇත. තවද දේශගුණික ධනාත්මක සහතිකය ලබා ගැනිම සඳහා ආයතනයේ මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම්හි විමෝචනය කෙරෙහි වාර්ෂිකව අවධානය යොමු කිරිම තුලින් වාර්ෂික හරිතාගාර විමෝචනය සහ එය සත්‍යාපනය කරමින් අතිරික්ත ප්‍රමාණය අළෙවි කර ගැනීමට අවස්ථාව සලසා දී ඇත.

6. උපදේශන සේවාවන්

කාබන් අවම ආර්ථිකයක් ගොඩනැගීම සඳහා තීරණ ගැනීමට අවශ්‍ය මඟපෙන්වීම හා නායකත්වය සපයයි. තවද ජාතික හරිත වාර්තාකරණ පද්ධතිය සඳහා උපදේශන සේවාවන් සපයයි.

7. SBTi (Science Based Targets Initiative)

උපදේශනය

ආයතන සඳහා SBTi සැකසීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා දේශගුණික අරමුදල උපදේශන සපයයි. නවතම දේශගුණ විද්‍යාව සමඟ සමපාත වන විමෝචන අඩු කිරීමේ ඉලක්ක සැකසීමට සමාගම් සඳහා ක්‍රමානුකූල සහ විද්‍යාව පදනම් කරගත් ප්‍රවේශයක් SBTi මුල පිරීම් සපයයි.

2024 වර්ෂයේ පාරිසරික උපදේශන සේවාවන් ලෙස නෙස්ලේ කිරි ගොවිපල දත්ත රැස් කිරීමේ වැඩසටහන අදියර 3 හා 4 යටතේ ගොවිපල 69 ක් සහ එක්සත් ජාතීන්ගේ රාමුගත සංධානයේ- BTR- ව්‍යාපෘති අදියර 1 සහ 2 යටතේ පාරිසරික උපදේශන සේවාවන් පවත්වන ලදී.

ශ්‍රී ලංකා දේශගුණ අරමුදලේ-2024 වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රගතියේ සාරාංශය

ක්‍රියාකාරකම්	වාර්ෂික ඉලක්ක (රු:මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය (රු:මි.)
හරිතාගාර වායු සත්‍යාපනය	28.90	19.98
වලංගුකරණය සහ සත්‍යාපනය ලියාපදිංචි කිරීම SLCCS යටතේ ව්‍යාපෘති	3.80	3.70
ජල පියසටහන සත්‍යාපනය	0.80	0.30
ශුද්ධ ශුන්‍ය අපද්‍රව්‍ය /බලශක්ති සහතිකකරණය, දේශගුණික ධනාත්මක සහතිකකරණය, වනාන්තර කාබන් සඳහා අනුකූලතා අවශ්‍යතා සහ ක්‍රමවේදයන් සංවර්ධනය කිරීම සහ සැපයීම සහතික කිරීමේ යෝජනා ක්‍රම සහ ව්‍යාපෘති සහ අරමුදල් කළමනාකරණය	6.60	19.21
මුළු ආදායම (රු:මිලියන)	**40.10**	**43.19**

හරිතාගාර වායු සත්‍යාපන ව්‍යාපෘති

අනු අංකය	ආයතනයේ නම
1	ඇමේසන් ට්‍රේඩින් (ප්‍රයිවට්) ලිමිටඩ්
2	ට්‍රිශේල් ෆැබ්රික්
3	හෙයලීයස් ඇග්රිකල්ච
4	හැටන් නැෂනල් බැංකුව
5	DFCC බැංකුව
6	නැෂනල් ඩිවෙලොප්මන්ට් බැංකුව
7	අලයන්ස් ෆිනෑන්ස් පි එල් සි
8	සොෆ්ට්ලොජික් ලයිෆ් ඉන්ෂුවරන්ස්
9	සෙලින්කෝ ලයිෆ් ඉන්ෂුවරන්ස්
10	එම්ජේ ඉන්ටර්නැෂනල් (ප්‍රයිවට්) ලිමිටඩ් , පෙන්ගුයින් ස්පෝර්ට්ස් වේය(ප්‍රයිවට්) ලිමිටඩ්
11	නොරිටාකේ පෝසිලෙන්
12	ඇතිමලේ ප්ලන්ටෂන්
13	ස්ට්‍රැච් ලයින් (ප්‍රයිවට්) ලිමිටඩ්
14	හේලීස් එකෝ සොලුටිඕන්ස් සේක්ට
15	ටෙක්ස්ට්‍රිප් (ප්‍රයිවට්) ලිමිටඩ්
16	G P ගර්මන්ට්ස් (ප්‍රයිවට්) ලිමිටඩ්
17	හෙලිස් පියුරිෆිකේෂන්
18	හේලීස් ෆැබ්රික් සමාගම
19	බියිරහ ෆාම්ස් පි එල් සි
20	ෆෝබ්ස් සහ වෝකරස් (ප්‍රයිවට්) ලිමිටඩ්
21	ෆෝබ්ස් සහ වෝකරස් (ප්‍රයිවට්) ලිමිටඩ්(ගබඩා)

අනු අංකය	ආයතනයේ නම
22	තලවකැලේ තේ වතු සමාගම
23	හේලිස් පි එල් සි: Consumer and Retail Sector
24	හොරණ වතු සමාගම
25	කැලනිවැලි වතු සමාගම
26	හේලිස් පි එල් සි - අනෙකුත්
27	හේලිස් වතු සමාගම -මැබ්රොක්
28	හේලිස් පි එල් සි: Industry Inputs, Power & Energy Sector
29	ඇලුමෙක්ස් (ප්‍රයිවට්) ලිමිටඩ්
30	හේලිස් පි එල් සි: Leisure Sector
31	හේලිස් Advantis
32	ඩිප් ප්‍රඩක්ට්ස්
33	ලංකා බැංකුව
34	සී.ඩී.බී බැංකුව (Citizens Development Business Finance PLC)
35	මැලිබන් සමාගම
36	ඇමේසන් ට්‍රේඩින් (ප්‍රයිවට්) ලිමිටඩ්
37	Personal Care Division, E.B. Creasy සමාගම
38	LOLC Finance PLC
39	කාගිල්ස් Food & Beverage Limited
40	මාස් කැපිටල් (ප්‍රයිවට්) ලිටිමඩ්
41	ඇරින්මා හෝල්ඩින්ස් පී එල් සී
42	Atire (ප්‍රයිවට්) ලිමිටඩ්
43	Walters Bay Teas (ප්‍රයිවට්) ලිමිටඩ්
44	හේලිස් Fentons Limited
45	කාගිල්ස් Confectionaries (ප්‍රයිවට්) ලිමිටඩ්
46	ඩීසල් සහ මෝටර් ඉංජිනේරු(ප්‍රයිවට්) ලිටිමඩ් (DIMO)
47	ශ්‍රී ලංකා ඉන්ෂුරන්ස්
48	රිසය්ප්ලස් ලිමිටඩ් RECYplas Limited
49	KSPA පැකේජින් (ප්‍රයිවට්) ලිමිටඩ්
50	KSPA Accessories (ප්‍රයිවට්) ලිමිටඩ්
51	Agromet Asia (ප්‍රයිවට්) ලිමිටඩ්
52	BoardPAC (ප්‍රයිවට්) ලිමිටඩ්
53	කාගිල්ස් Convenient Foods
54	ඇතිමලේ ප්ලාන්ටේෂන් පී එල් සී
55	ට්‍රිශේල් ෆැබ්රික් (ප්‍රයිවට්) ලිමිටඩ්
56	හයිඩර්මනි ඇඟලුම් (Hirdaramani Apparel) සමාගම

ජල පියසටහන සත්‍යාපන ව්‍යාපෘති

අනු අංකය	ආයතනයේ නම
1	හේලිස් ෆැබ්රික් පී එල් සී
2	South Asia Textiles Limited

ශුද්ධ ශුන්‍ය බලශක්ති සහතිකකරණ ව්‍යාපෘති

අනු අංකය	ආයතනයේ නම
1	බොගවන්තලාව ප්ලාන්ටේෂන් පී එල් සී

SLCCS යටතේ ව්‍යාපෘති

අනු අංකය	ආයතනයේ නම
1	බොගවන්තලාව ප්ලාන්ටේෂන් පී එල් සී (Solar – 3rd Verification)
2	Agraoya ජල විදුලි ව්‍යාපෘති (Hydro- 5th Verification)
3	Global Sea Food (Pvt) Ltd – Solar-(Validation)
4	Global Sea Food (Pvt) Ltd – Solar-(Verification)

දේශගුණික ධනාත්මක සහතිකකරණ ව්‍යාපෘති

අනු අංකය	ආයතනයේ නම
1	බොගවන්තලාව ප්ලාන්ටේෂන් පී එල් සී

2.3.5 මූල්‍ය ප්‍රගතිය - පරිසර අමාත්‍යාංශය

	විස්තරය	2024 සංශෝධිත ප්‍රතිපාදන (රු.මි)	2024.12.31 දිනට මූල්‍ය ප්‍රගතිය		
			වියදම (රු.මි)	අතැති බිල්පත්	මූල්‍ය %
මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය					
1	ප්‍රාග්ධන වියදම්	60.00	59.99	-	100%
2	පරිසර ප්‍රවර්ධන හා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන (පරිසර ප්‍රවර්ධන, දැනුවත් කිරීම් හා හරිත සම්මාන)	30.00	28.61	-	95%
	අනු එකතුව	**90.00**	**88.60**	-	**98%**
අමාත්‍යාංශය යටතේ ක්‍රියාත්මක ව්‍යාපෘති					
1	එක්සත් ජාතීන්ගේ කාන්තාරිකරණය පිටු දැකීමේ සම්මුතියේ වාර්තාකරන ව්‍යාපෘතිය Umbrella iv	9.40	6.31	-	67%
2	ශ්‍රී ලංකා තුල මොන්ට්‍රියල් සන්ධානයේ විධිවිධාන ක්‍රියාත්මක කිරීම .	66.00	64.86	-	98%
3	ප්‍රජා පාදක පරිසර පද්ධති ප්‍රවේශය තුලින් වන , කෘෂිකර්ම හා සංචාරක ක්ෂේත්‍ර ඒකාබද්ධව කළමනාකරණය කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය .	90.00	45.41	-	50%
4	කෘෂිකර්මාන්ත, වනාන්තර හා වෙනත් ඉඩම් පරිහරණ ක්ෂේත්‍ර සඳහා විනිවිදභාවය වැඩිදියුණු කල රාමුවක් සකස් කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය	138.50	33.19	-	24%
5	රසදිය අඩංගු හා රසදිය මිශ්‍ර වූ අපද්‍රව්‍ය අවම කිරීම සඳහා ජාතික ධාරිතා වර්ධන වැඩසටහන.	15.50	15.49	-	100%
6	සමුද්‍රීය අපද්‍රව්‍ය සහ ක්ෂුද්‍ර ප්ලාස්ටික් : ප්ලාස්ටික් අපද්‍රව්‍ය පරිසර හිතකාමී කළමනාකරණය කිරීම ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහ ප්ලාස්ටික් අපද්‍රව්‍ය ජනනය වැළැක්වීම සහ අවම කිරීම .	1.66	1.66	-	100%
7	පාරිසරික හා සමාජීය වශයෙන් සංවේදී කෘෂි පාරිසරික පද්ධති ස්ථාපිත කිරීම තුලින් භූමි හායනය අවම කිරීම හා ආහාර සුරක්ෂිතතාවය ඇති කරමින් සෞඛ්‍ය සම්පන්න ගොවිජනතාවක් හා සමෘද්ධිමත්භාවය තහවුරු කිරීම සඳහා වූ ව්‍යාපෘතිය .	42.60	41.54	-	98%
8	හවුල්කාරීත්ව හා නව මූල්‍යකරණ ක්‍රමවේද තුලින් ශ්‍රී ලංකාවේ තෙත් කලාපයේ ජෛවවිවිධත්වය සංරක්ෂණය සහ තිරසර ඉඩම් කළමණාකරණය පිළිබඳවූ ව්‍යාපෘතිය	1.00	0.75	-	75%
9	ශ්‍රී ලංකාවේ පළමු හා දෙවන ද්විවාර්ෂික විනිවිදභාවය පිළිබඳ වාර්තා හා හතරවන ජාතික සන්නිවේදන වාර්තාව දේශගුණික විපර්යාස පිළිබඳ එක්සත් ජාතීන්ගේ රාමුගත සම්මුතියට සකස් කිරීම	12.84	2.59	-	20%
	අනු එකතුව	**377.50**	**211.80**	-	**56%**
අමාත්‍යාංශයේ පවතින වාර්ෂික වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම					
1	අමාත්‍යාංශයේ වාර්ෂික ක්‍රියාකාරකම් ක්‍රියාවට නැංවීම (අංශ මඟින්)	33.50	30.82	-	92%
2	පරිසර සංරක්ෂණ ජාතික වැඩසටහන	20.00	14.87	-	74%
	අනු එකතුව	**53.50**	**45.69**	-	85%
	මුළු එකතුව	521.00	346.08	-	66%

ආදායම් උත්පාදන ප්‍රගතිය -2024

	විස්තරය	වාර්ෂික ආදායම් ඉලක්කය 2024 (රු.මි)	2024.12.31 දිනට ප්‍රගතිය		
			ආදායම (රු.මි)	වාර්ෂික %	ආයෝජන (රු.මි)
අමාත්‍යාංශය යටතේ පවතින ආයතන					
1	මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය	623.22	598.80	96%	-
2	භූ විද්‍යා සමීක්ෂණ හා පතල් කැනීම් කාර්යාංශය	4,308.24	3937.11	91%	-
3	GSMB තාක්ෂණික සේවා පුද්ගලික සමාගම	1,262.04	1115.22	88%	-
4	ශ්‍රී ලංකා දේශගුණික අරමුදල පුද්ගලික සමාගම	40.10	43.19	108%	-
	එකතුව	**6,233.60**	**5694.32**	**91%**	-

2.4 නාගරික සංවර්ධන සහ නිවාස අමාත්‍යංශය යටතේ ක්‍රියාත්මක වූ ආයතන වල ප්‍රගතිය

2.4.1 වෙරළ සංරක්ෂණ සහ වෙරළ සම්පත් කළමනාකරණ දෙපාර්තමේන්තුව

2.4.2 සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය

2.4.1 වෙරළ සංරක්ෂණ සහ වෙරළ සම්පත් කළමනාකරණ දෙපාර්තමේන්තුව

වෙරළ සංරක්ෂණ සහ වෙරළ සම්පත් කළමනාකරණ දෙපාර්තමේන්තුව 2024.09.27 දිනැති අංක 2403/53 දරණ අති විශේෂ ගැසට් නිවේදනය මගින් පරිසර, වනජීවී, වනසම්පත්, ජල සම්පාදන, වැවිලි සහ ප්‍රජා යටිතල පහසුකම් අමාත්‍යාංශය යටතට ගනු ලැබූ අතර 2024.11.25 දිනැති අංක 2412/08 දරණ අතිවිශේෂ ගැසට් නිවේදනය මගින් පරිසර අමාත්‍යාංශයට අයත් ආයතනයක් ලෙස පවතී.

2024.12.31 දක්වා ප්‍රගතිය - සාරාංශය

	ව්‍යාපෘතියේ නම	ව්‍යාපෘති කාලය	TEC (රු.මි.)	2024 ප්‍රතිපාදන වෙන් කිරීම (රු.මි.)	2024.12.31 සමුච්චිත මූල්‍ය ප්‍රගතිය	
					රු.මි.	%
1	ප්‍රාග්ධන වියදම් (වෙරළ සංවර්ධන, වෙරළ සම්පත් කළමනාකරණ, වෙරළබඩ ඉංජිනේරුමය විමර්ෂණ, පර්යේෂණ හා නිර්මාණ)	2024 ජනවාරි - දෙසැ.	305.17	300.0	246.10	80
එකතුව			**305.17**	**300.0**	**246.10**	**80**

ප්‍රගතිය - විස්තරාත්මකව

	ව්‍යාපෘතියේ නම/ උප සංරචක/ උප ක්‍රියාකාරකම්	ව්‍යාපෘති කාලය	TEC (රු.මි.)	2024 ප්‍රතිපාදන වෙන් කිරීම (රු.මි.)	2024.12.31 සමුච්චිත මූල්‍ය		භෞතික ප්‍රගතිය %
					රු.මි.	%	
1	මීටර් 400 රිවට්මන්ට් බැම්ම ඉදිකිරීම - කළුතර කැලිඩෝ (කළුතර) 2021 සිට ක්‍රියාත්මක	2023.02.01-2024.01.31	55.85	1.40	1.31	94	100
2	මීටර් 500 රිවට්මන්ට් බැම්ම අළුත්වැඩියා කිරීම - ලුනාව , මොරටුව (කොළඹ) 2021 සිට ක්‍රියාත්මක	2023.02.01-2024.04.15	63.62	3.60	3.58	99	100
3	මීටර් 200 දිග රිවට්මන්ට් බැම්ම ඉදිකිරීම - උතුරු උඩප්පුව (පුත්තලම)	2024.09.01-2024.12.15	27.50	27.50	3.26	11.9	15
4	ග්‍රොයින ශ්‍රේණිය ඉදිකිරීම - නින්දවූර් (අම්පාර) (ග්‍රොයින 07)	2023.12.01-2024.09.30	22.00	22.00	16.11	73	80
5	ග්‍රොයින ශ්‍රේණිය ඉදිකිරීම - සයින්දමරුදූ සිට මාලිගායිකාඩු දක්වා (අම්පාර)	2023.11.01-2024.08.30	54.17	44.00	43.31	94	100
6	මීටර් 100 ගේබියන් බැම්ම ඉදිකිරීම - මුතූර් (ත්‍රිකුණාමලය)	2024.05.01-2024.07.15	3.00	3.00	3.03	100	100
7	වෙරළ ආරක්ෂක ව්‍යුහය ඉදිකිරීම - මැඩිහ (මාතර)	2024.08.25-2024.10.25	8.00	8.00	0.26	3	
8	මීටර් 250 රිවට්මන්ට් බැම්ම ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම මුදුකටුව (පුත්තලම)	2024.07.15-2024.10.31	18.5	18.5	19.66	106	100
9	රිවට්මන්ට් බැම්ම අළුත්වැඩියා කිරීම - කහව (ගාල්ල)	2024.03.15-2024.09.15	36.5	36.5	33.96	91	100
10	ඉරණවිල ග්‍රොයින 07 ක්ප්‍රතිසංස්කරණය (පුත්තලම)	2024.02.15-2024.06.15	22.5	22.5	22.36	99	100

	ව්‍යාපෘතියේ නම/ උප සංරචක/ උප ක්‍රියාකාරකම්	ව්‍යාපෘති කාලය	TEC (රු.මි)	2024 ප්‍රතිපාදන වෙන් කිරීම (රු.මි.)	2024.12.31 සමුච්චිත මූල්‍ය		භෞතික ප්‍රගතිය
					රු.මි.	%	
11	මීටර් 120 ඇවිදින මංතීරුව ඉදිකාරිම - මිරිස්ස, බණ්ඩාරමුල්ල (මාතර) 2021 සිට ක්‍රියාත්මක	2024.08.15 - 2024.10.15	7.0	7.0		0	
12	හදිසි වෙරළ ආරක්ෂක කටයුතු	2024.01.01 - 2024.12.31	51.50	51.50	62.28	121	100
13	වෙරළ ඉංජිනේරුමය නිර්මාණ	2024.01.01 - 2024.12.31	0.5	0.5	0.02	4	100
14	වෙරළ ඉංජිනේරු විමර්ශන සහ අධ්‍යයනයන්	2024.01.01 - 2024.12.31	8.0	8.0	5.91	74	100
15	වෙරළබඩ ජල තත්ව පරික්ෂාව	2024.01.01 - 2024.12.31	3.0	3.0	1.66	70	100
16	ජාතිකව නිර්නය කල දායකත්ව (NDC) අනුව මුහුදු මට්ටම ඉහළ යාම පුරෝකථනය කිරීම.	2024.01.01 – 2024.12.31	3.0	3.0		0	100
17	ස්ථිර තුරුලතා තීරය සලකුණු කිරිම	2024.01.01 - 2024.12.31	1.5	1.5		0	
18	විද්‍යුත් බලපත්‍ර ක්‍රියාවලිය	2024.01.01 - 2024.12.31	4.0	4.0	3.58	89	100
19	අනවසර ඉදිකිරිම් කඩා ඉවත් කිරිම, අනවසර වැලි ඉවත් කිරිම,අධීක්‍ෂණය	2024.01.01 - 2024.12.31	1.0	1.0	0.3	30	100
20	විශේෂ ප්‍රදේශ /බලපෑමට ලක්වන ප්‍රදේශ හඳුනා ගැනීම සහ කළමනාකරණය. - උල්ල වැලිවැටිය (අම්පාර)	2024.01.01 - 2024.12.31		වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ගැසට් කිරීම සිදු කරනු ලබන අතර GPS ලකුණු සහ නාම පුවරු සමඟ සීමා මායිම් CC&CRMD මගින් සිදු කරනු ලැබේ.			
21	වෙරළබඩ දූෂණය අවම කිරිම/වෙරල පිරිසිදු කිරීම්	2024.01.01 - 2024.12.31	0.5	0.5	0.51	100	100
22	පුත්තලම, අම්පාර සහ වෙඩිතලතිව් කඩොලාන නැවත වගා කිරීම සඳහා තාක්ෂණික සහාය සහ අධීක්ෂණය	2024.01.01 - 2024.12.31		මෙම ව්‍යාපෘතිය 2023 දී කැස්බෑ සංරක්ෂණ ව්‍යාපෘතිය මගින් සිදු කරන ලද අතර 2024 සඳහා දීර්ඝ කිරීමක් නොමැත.			
23	අධ්‍යාපන/දැනුවත් කිරිමේ වැඩසටහන්	2024.01.01 - 202.12.31	1.0	1.0	0.79	79	100
24	වෙරළ සංරක්‍ෂණ සහ වෙරළ කලාප කළමනාකරණ සැලැස්ම සංශෝධනය	2024.01.01 - 2024.12.31	2.00	2.00	1.09	54.5	100
25	නිලාවේලි පරෙවි දූපත, කල්පිටිය බාධක පරය සහ මඩකලපුව කායන්කර්නි වෙරළ තීරයේ කොරල්පර ප්‍රතිසංස්කරණය සඳහා තාක්ෂණික සහාය සහ අධීක්ෂණය	2024.01.01 - 2024.12.31		මෙම ව්‍යාපෘතිය IUCN මගින් සිදු කරනු ඇත			
26	විභව සංචාරක ස්ථාන සංවර්ධනය වෙරළ තීරය	2024.01.01- 2024.12.31		CC&CRMD මගින් සංචාරක ස්ථාන හඳුනා ගැනීම සහ ව්‍යාපෘති සංකල්ප, සැලසුම් සහ EOI ඇමතුම් UDA විසින් සිදු කරනු ලැබේ.			
27	වෙරළ දර්ශන තීර / වෙරළ උද්‍යාන ඉදිකිරීම	2024.01.01 - 2024.12.31		සමහර වෙරළ දර්ශන තීර හඳුනාගෙන ඇති අතර ඒවා විභව සංචාරක ස්ථාන ක්‍රියාත්මක කිරීමේ සැලැස්මට ඇතුළත් කර ඇත.			

	ව්‍යාපෘතියේ නම/ උප සංරචක/ උප ක්‍රියාකාරකම්	ව්‍යාපෘති කාලය	TEC (රු.මි.)	2024 ප්‍රතිපාදන වෙන් කිරීම (රු.මි.)	2024.12.31 සමුච්චිත මූල්‍ය රු.මි.	2024.12.31 සමුච්චිත මූල්‍ය %	භෞතික ප්‍රගතිය
28	වෙරළ ප්‍රවේශ සැලැස්ම හඳුනා ගැනීම සහ සිතියම්ගත කිරීම, වෙරළ ප්‍රවේශ මාර්ග සංවර්ධනය කිරීම	2024.01.01-2024.12.31	24.0	24.0	23.87	99	100
29	අභ්‍යන්තර විගණන සැලැස්ම	2024.01.01-2024.12.31					
30	මීටර් 30ක ග්‍රොයින ව්‍යුහය ඉදිකිරීම ෆාමන්ට් ඇළ - අහංගම, හාතපැලැන - ගාල්ල	2024.08.15-2024.10.15	6.0	6.0	0.11	1	10
31	කඩොලාන තිර ප්‍රතිෂ්ඨාපනය	2024.01.01-2024.12.31					100
32	රිවට්මන්ට් බැම්ම ඉදිකිරීම, විදුලිබල මණ්ඩලයේ 33kW අධි වෝල්ටීයතා කුළුණ - උප්පාරු, කින්නියා (ත්‍රිකුණාමලය) – 2023 වර්ෂයේ සිට ක්‍රියාත්මක	2023.11.01-2024.01.31	18.56 (ප්‍රතිපාදන -ලංකා විදුලිබල මණ්ඩල)	18.56 (ප්‍රතිපාදන - ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය)	18.56	100	100
33	ධීවර තොටුපලේ දියකඩන බැම් ප්‍රතිසංස්කරණය - තල්දියවත්ත (ගම්පහ)	2024.08.01-2024.12.31	44.94 (ප්‍රතිපාදන -ධීවර දෙපාර්ත මේන්තුව)	44.94 (ප්‍රතිපාදන - ධීවර දෙපාර්තමේ න්තුව)	12.24	27	40
34	හු සළු ග්‍රොයින ව්‍යුහය ඉදිකිරීම - Whisky point, පොතුවිල් (අම්පාර)	2024.10.01-2024.11.30	19.02 (ප්‍රතිපාදන -සංචාරක සංවර්ධන අධිකාරිය)	19.02 (ප්‍රතිපාදන - සංචාරක සංවර්ධන අධිකාරිය)	0.24	1	5
35	ග්‍රොයින ශ්‍රේණිය ඉදිකිරීම - කල්මුණෛ (අම්පාර)	2024.08.01-2024.12.31	60.26 (ප්‍රතිපාදන ජනාධිපති ලේකම් කාර්යාල ය)	60.26 (ප්‍රතිපාදන - ජනාධිපති ලේකම් කාර්යාලය)	16.17	10	40
	එකතුව		**305.17**	**300.00**	**246.10**	**82**	**80**

මාර්ගගත බලපත්‍ර ක්‍රියාවලිය

2024.12.31 දිනට ලැබුණු අයදුම්පත් ප්‍රමාණය	සකස් වෙමින් පවතින	නිකුත් කළ ප්‍රමාණය	ප්‍රතික්ෂේපිත / අවලංගු	IEE/EIA
1764	157	1312	295	EIA - 01 IEE - 10

ආදායම් උත්පාදන ප්‍රගතිය -2024

වාර්ෂික ආදායම් ඉලක්කය 2024 (රු.මි)	2024.12.31 දිනට ප්‍රගතිය	
	ආදායම (රු.මි)	වාර්ෂික %
46.80	82.40	176%

2.4.2 සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය

සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියේ කොළඹ වරාය කාර්යාලය පුළුල්කොට ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම

කොළඹ වරායේ අපද්‍රව්‍ය ප්‍රතිග්‍රහණ සේවාව ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ආරම්භ කරන ලද සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියේ කොළඹ වරාය කාර්යාලය කන්ටේනර් බහාලුම් දෙකකින් සමන්විත කාර්යාලයක් විය. එය වැඩි ඉඩකඩක් සහ ඉහළ පහසුකම් සහිත කාර්යාලයක් බවට පත් කිරීම සඳහා කන්ටේනර් බහාලුම් හතරකින් සමන්විත කාර්යාලයක් බවට පුළුල්කොට නව උපකරණ සහිතව වැඩිදියුණු කර විවෘත කරන ලදී.

අලුතින් ඉදිකරන ලද වරාය කාර්යාලය පහත විශේෂාංග/ පහසුකම් වලින් සමන්විත වේ

- අපද්‍රව්‍ය ප්‍රතිග්‍රහණ සේවාව හෝ බංකර් සේවාව ලබා ගන්නා නැව් සඳහා බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම සඳහා වන කාර්යාල පරිශ්‍රය.
- අධිකාරිය විසින් සිදු කරනු ලබන නැව් පරීක්ෂා කිරීමේ කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය කාර්යාල පහසුකම්.
- කසළ විශ්ලේෂණය සඳහා රසායනාගාරයක් පවත්වාගෙන යාම සඳහා පහසුකම්.
- පැය 24 x දින 7 පුරාවට රාජකාරී මුරවලට සම්බන්ධ කාර්යාල කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා නවාතැන් සහ සනීපාරක්ෂක පහසුකම්.

CLS ව්‍යාපෘතිය - චන්ද්‍රිකා තාක්ෂණය ඔස්සේ තත්‍ය කාලීන තෙල් කාන්දු අධීක්ෂණ වැඩසටහන

ප්‍රංශ රජයේ අනුග්‍රාහකත්වයෙන් ප්‍රංශයේ CLS ආයතනයේ දායකත්වයෙන් චන්ද්‍රිකා තාක්ෂණය මත පදනම් වූ තත්‍ය කාලීන සමුද්‍රීය දූෂණ සිද්ධි අධීක්ෂණය සඳහා වසරක නියමු ව්‍යාපෘතියක් ක්‍රියාත්මක

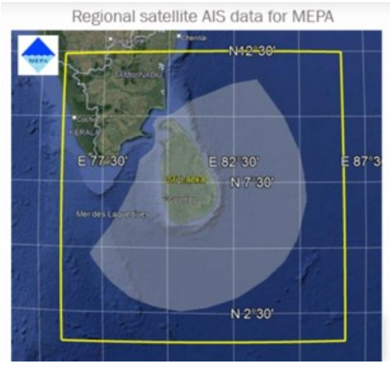

කෙරුණු අතර මේ ඔස්සේ නෞකා මගින් තෙල් කාන්දුවීම නිසා සිදුවූ සමුද්‍ර දූෂණ අවස්ථා කීපයක් නිරීක්ෂණය කර එම නෞකා වලට අදාලව මීලග ගමනාන්ත වරායන් වෙත එම සිද්ධීන් පිළිබඳව අන්තර්ජාතික වශයෙන් දැනුවත් කිරීම් සිදුකරන ලදී.

නව කොළඹ වරාය කාර්යාලය

ප්‍රධාන කාර්යාලයේ මෙහෙයුම් මැදිරියක් පිහිටුවීම

2024 වර්ෂය තුලදී සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියේ ප්‍රධාන කාර්යාලයේ මෙහෙයුම් මැදිරියක් පිහිටුවීමට කටයුතු කරන ලදී. මෙහි 24 X 7 පුරාවට රාජකාරී කටයුතු ක්‍රියාත්මක කෙරේ. මෙහි නවීන තාක්ෂණික ඉලෙක්ට්‍රොනික උපකරණ සමන්විත වන අතර අදාල පාර්ශවකාර ආයතන සම්බන්ධ කර ගනිමින් හදිසි සමුද්‍ර දූෂණ අවස්ථාවකදී කඩිනම් ප්‍රතිචාර දැක්වීමට අවශ්‍ය අනෙකුත් පහසුකම් ද සහිතව ක්‍රියාත්මක වේ. මේ හරහා;

- හදිසි තෙල් හා රසායනික කාන්දුවීම් පිළිබඳ තොරතුරු දැනුම් දීම.
- සමුද්‍ර පරිසරයට සිදුවන දූෂණ කටයුතු පිළිබඳ තොරතුරු රැස් කිරීම.

- සියලුම පාර්ශවකාර නියෝජිතායතනවල ක්‍රියාකාරී දායකත්වය සමඟ හදිසි තෙල්/ රසායනික කාන්දුවීම් අවස්ථා කාර්යක්ෂමව කළමනාකරණය කිරීම ආදිය මූලික වශයෙන් අපේක්ෂා කෙරේ.

නිල් ධජ වෙරළ ස්ථාපිත කිරීම හා සබැඳි ජාතික මට්ටමේ වැඩසටහන

නිල්ධජ වෙරළක් යනු, පාරිසරික අධ්‍යාපනය සඳහා වූ ජාත්‍යන්තර සම්මේලනය (FEO) මඟින් මෙහෙයවනු ලබන නිල්ධජ වැඩසටහන යටතේ, පාරිසරික අධ්‍යාපනය සඳහා වන පදනම FEE මගින් පිරිනමනු ලබන, නිල්ධජ සම්මානය හිමි වෙරළ තීරයකි. මෙම සහතිකය ලබා ගැනීම සඳහා ප්‍රධාන නිර්ණායක 33 ක් ඔස්සේ වෙරළ තීරයන්හි ගුණාත්මක තත්වය වැඩි දියුණු කල යුතු අතර ප්‍රධාන වශයෙන් සමුද්‍රීය නාන තොටුපළවල් තක්සේරුකරණය සඳහා, මෙම සංකල්පය වැදගත් වනු ඇත.

ඒ අනුව ශ්‍රී ලංකවේ වෙරළ තීරයන්ට වඩා වැඩි සංචාරක වටිනාකමක් ලබා දීම සඳහා සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය විසින් ක්‍රියාත්මක කල අතර ඒ සඳහා කැබිනට් අනුමැතිය ලැබී ඇති අතර 2024 සැප්තැම්බර් 13 වෙනිදා, නිල් ධජ වෙරළ ජාතික මට්ටමේ වැඩසටහන දියත් කරන ලදී. මෙම අවස්ථාවෙහිදී, FEE ආයතනය විසින් සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය වෙත අනුබද්ධ සාමාජිකත්වය ලබා දෙන ලදී.

FEE ආයතන නියෝජිතයෙකු විසින් සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය වෙත අනුබද්ධ සාමාජිකත්වය ලබා දීමේ අවස්ථාව

සංචාරක හා ඉඩම් අමාත්‍යාංශයේ අනුග්‍රහය ඇතිව පාසිකුඩා හා ආරුගම්බේ වෙරළ තීරයන් ද, අනෙකුත් ආයතන වල දායකත්වයෙන් දකුණු පළාතේ ඉහල සංචාරක ආකර්ශනයක් සහිත උණවටුන, මිරිස්ස හා බෙන්තර වෙරළ තීරයන් ඇතුළුව ශ්‍රී ලංකාවේ වෙරළ තීර පහක් මෙම වැඩසටහන යටතේ සංවර්ධනය කර නිල් ධජ තත්ත්වය ලබා ගැනීම මෙම ව්‍යාපෘතියේ පළමු අදියරය යටතේ සිදු කෙරේ.

පිවිතුරු සයුරක් පවත්වා ගැනීම සඳහා වෙරළ රැකබලාගන්නන් යෙදවීමේ වැඩසටහන

සමුද්‍ර දූෂණය වැලැක්වීම සඳහා ප්‍රජා සහභාගීත්වය ලබා ගනිමින්, ලංකාව වටා පිරිසිදු වෙරළක් සහතික කිරීම උදෙසා, සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය විසින් පිරිසිදු වෙරළ නගර වැඩසටහන රාජ්‍ය පුද්ගලික හවුල්කාරීත්වය යටතේ ආරම්භ කර ඇත. වෙරළ තීරයන්හි තිරසාර කළමනාකරණය සඳහා වෙරළ රැකබලා ගන්නන් ක්‍රියාවේ යෙදවීම, සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියේ ආයතනික සමාජ වගකීමක් ලෙස ඒකාබද්ධ වෙරළ හා සමුද්‍රීය ජල තත්ත්ව අධීක්ෂණය තුළින් සමුද්‍රීය දූෂණ කළමනාකරණය ඉහළ නැංවීම ක්‍රියාත්මක වේ.

තවද මෙම වැඩසටහන අඛණ්ඩව සමෘද්ධි සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව සමග එක්ව දිවයිනේ සියලුම වෙරළබඩ දිස්ත්‍රික්ක ආවරණය වන පරිදි ක්‍රියාත්මක වේ.

2024 වසර තුළ වෙරළ රැකබලා ගන්නන් වැඩසටහන සඳහා අනුග්‍රහය දක්වන සමාගම්;

1. ලංකා IOC සමාගම වෙරළ රැකබලා ගන්නන් 17 දෙනෙක් සඳහා අනුග්‍රහය දැක්විය.

2. හේමාස් කෝපොරේට් සර්විසස් සමාගම වෙරළ රැකබලා ගන්නන් 4 දෙනෙක් සඳහා අනුග්‍රහය දැක්විය.

3. ඊට අමතරව කිලින් ඕෂන් ෆෝස් හා ශ්‍රී ලංකා ජෛව විවිධත්ව යන ආයතන ද අනුග්‍රහය දැක්විය.

වැඩසටහන් ප්‍රගතිය

ශ්‍රී ලංකාවේ වෙරළ ආශ්‍රිතව වෙරළ රැකබලාගන්නන් 44 ක් යොදවා ඇති අතර ඔවුන් කි.මී.28.5 ක් දිග වෙරළ තීරයක් දිනපතා පිරිසිදු කරනු ලබයි.

2024 දෙසැම්බර් 31 වන විට වැඩසටහනේ ප්‍රගතිය

අංක	දිස්ත්‍රික්කය	වෙරළ රැකබලා ගන්නන් සංඛ්‍යාව	පිරිසිදු කරන ලද වෙරළ තීරයේ දිග (කි.මී)
1	කොළඹ	14	11.5
2	ගම්පහ	3	3
3	කළුතර	7	5
4	ගාල්ල	4	4
5	යාපනය	16	5

2024 වර්ෂය තුළ අපද්‍රව්‍ය එකතු කිරීමේ මුළු ප්‍රමාණය කිලෝග්‍රෑම 135,000කි. ඒවායින් බොහොමයක් PET බෝතල් සහ අනෙකුත් ප්ලාස්ටික් විය. එකතු කරන ලද මුළු PET බෝතල් ප්‍රමාණය 25,000 ක් පමණ විය.

ඒකාබද්ධ වෙරළ හා සමුද්‍රීය ජල තත්ත්ව අධීක්ෂණය තුළින් සමුද්‍රීය දූෂණ කළමනාකරණය ඉහළ නැංවීම

වෙරළබඩ හා සමුද්‍ර ප්‍රදේශවල ජලයේ ගුණාත්මකභාවය අධීක්ෂණය කිරීම සඳහා ජාතික මූලපිරීමේ අරමුණු සහ රාමුව සකස් කිරීම සඳහා මූලික රැස්වීමක් පවත්වන ලදී. මීට අමතරව සමුද්‍රීය පරිසර තත්ව වාර්තාව (State of Marine Environment Report-SOMER) සකස් කිරීම සඳහා වැඩමුළුවක් පවත්වන ලද අතර, වාර්තාවේ ව්‍යුහය සහ ප්‍රධාන අන්තර්ගතයන් සාකච්ඡා කිරීම සඳහා විශේෂඥයින් සහ පාර්ශවකරුවන් ඒකරාශී කරන ලදී. මෙම ක්‍රියාවලිය පාර්ශවකරුවන් සමඟ පැවති අවසන් උපදේශන රැස්වීමකින් අවසන් වූ අතර එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ශ්‍රී ලංකාවේ සමුද්‍රීය පරිසර කළමනාකරණය සඳහා තවත් සාර්ථක පියවරක් සනිටුහන් කරන ලදී.

සමුද්‍ර අපද්‍රව්‍ය පිළිබඳ OSPAR සමීක්ෂණය

OSPAR (Oslo and Paris Convention for the Protection of Marine Environment) කෙටුම්පත යටතේ ශ්‍රී ලංකාවේ වෙරළබඩ දිස්ත්‍රික්ක වල සිදු කරන ලද පුළුල් ක්ෂේත්‍ර සමීක්ෂණ මගින් වෙරළබඩ හා සමුද්‍ර පරිසර ආශ්‍රිත අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සඳහා අධිකාරිය ප්‍රයත්නයක් දරන ලදී. මෙම සමීක්ෂණ වෙරළබඩ දිස්ත්‍රික්ක 13 ක් පුරා සිදු කරන ලදී.

හදිසි තෙල් හා රසායන ද්‍රව්‍යය විසිරී යාමකදී ක්‍රියාත්මක ජාතික සැළැස්ම යාවත්කාලීන කිරීම

යාවත්කාලීන කරන ලද හදිසි තෙල් හා රසායන ද්‍රව්‍යය විසිරී යාමක දී ක්‍රියාත්මක ජාතික සැළැස්මෙහි සංශෝධන පිළිබඳ වැඩමුළුවක් 2024 මාර්තු 26 වන දින සියලුම හදිසි සිදුවීම් කළමනාකරණ කණ්ඩායමෙහි පාර්ශවකාර ආයතනයන්ගේ සහභාගිත්වයෙන් පැවැත්විය.

Ocean Country Partnership Program පුහුණු වැඩසටහන

එක්සත් රාජධානියේ Ocean Country Partnership Program (OCPP) හි අනුග්‍රහයෙන් සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියෙහි මූලිකත්වයෙන් හදිසි තෙල් විසිරීමකදී ප්‍රතිචාර දැක්වීම පිළිබඳව සිද්ධාන්ත හා ප්‍රායෝගික ක්‍රියාකාරකම් ඇතුළත්ව 2024 පෙබරවාරි මස 26 වන දින සිට 2024 මාර්තු 08 වන දින දක්වා සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියෙහි ප්‍රධාන කාර්යාලයේදී පැවැත්විය.

Remote Sensing හා GIS පුහුණු වැඩසටහන

Ocean Country Partnership Program යටතේ එක්සත් රාජධානියේ Centre for Environment, Fisheries and Aquaculture Science (Cefas) සහ Joint Nature Conservation Committee (JNCC) ආයතනයන්හි මූල්‍යමය හා සම්පත් දායකත්වයෙන් යුතුව සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියෙහි සම්බන්ධීකරණයෙන් 2024 අප්‍රේල් 29 වනදා සිට 2024 මැයි 3 වනදා දක්වාත් නැවත මැයි 6 හා 7 යන දිනයන්හිදී Cinnamon Grand හෝටල් පරිශ්‍රයේ දී නේවාසික පුහුණු සැසියක් ලෙසින් පැවැත්විය.

Remote Sensing හා GIS පුහුණු වැඩසටහන

මේ සඳහා සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියෙහි පාර්ශවකාරි ආයතන සහ ක්ෂේත්‍රයේ GIS සහ Remote Sensing යෙදවීම් සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියාකරන හඳුනාගත් ආයතන වල විශේෂඥයන් සහ නිලධාරීන් සම්බන්ධ විය.

දකුණු ආසියානු සහයෝගිතා පරිසර වැඩසටහන (South Asia Co-Operative Environment Program (SACEP) අනුකූල සමුද්‍ර දූෂණ සඳහා ප්‍රතිචාර දැක්වීම පිළිබඳ සම්මන්ත්‍රණය

දකුණු ආසියානු සහයෝගිතා පරිසර වැඩසටහන (South Asia Co-Operative Environment Program (SACEP)) හා අනුබද්ධව Ocean Country Partnership හි මූල්‍යමය හා සම්පත් දායකත්වයෙන් යුතුව හදිසි තෙල් විසිරයාමකදී ක්‍රියාත්මක කලාපීය සැලැස්ම පිළිබඳව සහ ඒ සඳහා ප්‍රතිචාර දැක්වීම පිළිබඳව පුහුණු සැසියක් 2024 නොවැම්බර් 18 වනදා සිට 22 වනදා දක්වා Cinnamon Grand හෝටලයේදී පැවැත්විය. මේ සඳහා SACEP සාමාජික රටවල් වන ඇෆ්ගනිස්ථානය, බංගලාදේශය, භූතානය, ඉන්දියාව, මාලදිවයින, නේපාලය, පාකිස්ථානය, සහ ශ්‍රී ලංකාව නියෝජනය කරමින් ක්ෂේත්‍රයේ විශේෂඥයන් සහ නිලධාරීන් සහභාගී විය. පුහුණුවට අදාල තෙල් විසිරීමකදී එයට ප්‍රතිචාර දැක්වීමට යොදාගන්නා උපකරණ ප්‍රදර්ශනයක් සහ ප්‍රායෝගික පුහුණුවක් දික්ඕවිට ධීවර වරාය පරිශ්‍රයේදී පැවැත්විය.

Mv X-press පර්ල් සිද්ධිය- වෙරළ පිරිසිදු කිරීමේ මෙහෙයුම්

නෞකා අනතුර හේතුවෙන් පාරිසරික හානියට පත් වෙරළ පිරිසිදු කිරීමේ මෙහෙයුම 27/5/2021 සිට ආරම්භ විය.

වෙරළ කලාපයන් පිරිසිදු කිරීමේ කටයුතු 2024 වර්ෂයේදීත් ක්‍රියාත්මක කළ අතර, එහිදී 2024 වර්ෂය සඳහා වෙරළ පිරිසිදු කිරීමේ මෙහෙයුම් කටයුතු වලට අදාල සංක්ෂිප්ත වාර්තාව පහත පරිදි වේ. පුත්තලම, ගම්පහ සහ කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයේ ස්ථාන කිහිපයක දැනට පිරිසිදු කිරීමේ මෙහෙයුම් සිදු කෙරේ.

2024.01.02 සිට 2024.12.31 දක්වා වෙරළ පිරිසිදු කිරීමේ කටයුතු වල සාරාංශය

පිරිසිදු කිරීම් කරනු ලැබූ මුළු වෙරළ කළාපයන් ගණන- 1,414

මිනිස්බලය - 33,499

එකතු කරන ලද මුළු මළු ප්‍රමාණය - 3074

එකතු කරන ලද මුළු අපද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය (ආසන්නව) 12,266 kg

පිරිසිදු කළ වෙරළ කළාපයන්හි දිග ප්‍රමාණය - 62,096 m

කඩොලාන ප්‍රතිස්ථාපන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම

කළුතර

කළුතර දිස්ත්‍රික්කය තුල කඩොලාන වගා කිරීමේ පිරිසිදු කිරීමේ වැඩසටහන් කිහිපයක් පවත්වා ඇත. කළුතර පාලම අසල දූපත් ප්‍රදේශයේ 2024 අප්‍රේල් 19 දින් වෙරළබඩ ශාක 100 ක් හා 2024 ජුනි 02 දින වෙරළබඩ ශාක 170 ක් සිටුවන ලදී. මෙම ව්‍යාපෘති විශ්වවිද්‍යාල, පාසල් හා වැනි සංවිධාන වල සහභාගීත්වයෙන් සිදුවිය.

කළුතර දිස්ත්‍රික්කය තුල කඩොලාන වගා කිරීමේ පිරිසිදු කිරීමේ වැඩසටහන් කිහිපයක් පවත්වා ඇත. කළුතර පාලම අසල දූපත් ප්‍රදේශයේ 2024 අප්‍රේල් 19 දින් වෙරළබඩ ශාක 100 ක් හා 2024 ජුනි 02 දින වෙරළබඩ ශාක 170 ක් සිටුවන ලදී. මෙම ව්‍යාපෘති විශ්වවිද්‍යාල, පාසල් හා වැනි සංවිධාන වල සහභාගීත්වයෙන් සිදුවිය.

2024 අගෝස්තු 19 දින කලුතර දකුණ කලපු ප්‍රදේශයේ වෙරළබඩ ශාක 150 ක් හා 2024 සැප්තැම්බර් 27 දින එම ප්‍රදේශයේම වෙරළබඩ ශාක 150 ක් සිටුවන ලදී.

දෙසැම්බර් 14 දින වෙරළබඩ ශාක 100ක් කලුතර පාලම අසල දූපත් ප්‍රදේශයේ සහ කලපු ප්‍රදේශයේ සිටවූ අතර තවද කලුතර මහනගර සභාව මගින් මෙම ප්‍රදේශය පිරිසිදු කරන ලදී. මෙම ප්‍රදේශයේම දෙසැම්බර් 29 දින ද වෙරළබඩ ශාක 100 ක් සිටුවන ලදී.

මෙම සියලු වැඩසටහන් සඳහා පැල ලබා දෙන ලද්දේ කලුතර දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය අයත් තවාන් මගිනි.

කඩොලන රෝපණය කිරීමේ වැඩසටහන්

පුත්තලම

පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කය තුල කඩොලාන නැවත වගාකිරීමේ වැඩසටහන් කිහිපයක් පවත්වා ඇත.ඒ අනුව පෙබරවාරි මස තුල පැල 200ක් , මාර්තු මස තුල පල 100 ක්, ජූලි මස තුල ලෝක කඩොලාන දිනය නිමිති කොට ගෙන, ආනවිලුන්දාව ප්‍රදේශයේ බීජ පැල 2500 ක් ඔක්තොම්බර් මස තුලදී පැල 200 ක් අනවිලුන්දව ප්‍රදේශයේම නැවත ප්‍රතිස්ථාපනය කරන ලදී. 2024 සැප්තෙම්බර් මසයේදී ශ්‍රී ලංකා නාවික හමුදාව, කුඩා ධීවර සමාගම් වල සහභාගීත්වයෙන් කඩොලාන තවාන් ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීම පිළිබඳව සාකච්ඡාවක් පවත්වන ලදී. තවද, කල්පිටිය ප්‍රදේශයේයේ,කඩොලාන ප්‍රතිසංස්කරණ කටයුතු මෙම මස තුල පවත්වා ඇත.

තවද, කල්පිටිය ඉච්චන්කඩුව ප්‍රදේශයේ තවාන් වල කඩොලාන බීජ පැල 500ක් ශ්‍රී ලංකා නාවික හමුදාව මඟින් නඩත්තු කෙරේ. ආනවිලුන්දාව ප්‍රදේශයට අමතරව මුන්දාල් ප්‍රදේශයේද කඩොලාන රෝපණය කිරීමේ වැඩසටහන් පවත්වන ලදී.

ජගත් සාගර දිනය

මන්නාරම

2024 ජගත් සාගර දිනය වෙනුවෙන් වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව සමඟ එක්ව 2024 ජුනි 5 වන දින රුක් රෝපණ වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. එහි දී ශාක 20ක් පමණ සිටුවන ලදී.

මාතර

ජගත් සාගර දිනයට සමගාමීව රුක් රූපණ වැඩසටහනක් පොල්අතුමෝදර වෙරළ තීරයේ දී පැවැත්විණි.

ජගත් සාගර දිනය සෑම වසරකම ජුනි 08 වන දිනට යෙදී ඇති අතර මෙවර එය සැමරීම සඳහා අධිකාරිය විසින් මට්ටක්කුලිය කාක දූපත වෙරළ තීරය පිරිසිදු කිරීමේ වැඩසටහනක් පැවැත්වූ අතර ඒ සඳහා රාජ්‍යය හා පෞද්ගලික ආයතන මෙන්ම ප්‍රජා සහභාගීත්වය සහිතව සාර්ථකව සිදුකළේය.

ඒ අනුව ප්‍රාදේශීය ප්‍රදේශීය කාර්යාල ලෝක සාගර දිනයට සමගාමීව වෙරළ පිරිසිදු කිරීමේ සහ දිය යට පිරිසිදු කිරීමේ වැඩසටහන් කිහිපයක් සංවිධානය කළේය.

ජාත්‍යන්තර වෙරළ පිරිසිදු කිරීමේ දිනය සහ ජාතික සමුද්‍ර සම්පත් සුරකිමේ සතිය

ජාත්‍යන්තර වෙරළ පිරිසිදු කිරීමේ දිනය සැප්තැම්බර් 21 වන දිනට යෙදී තිබූ අතර සමුද්‍ර දූෂණය අවම කිරීම සහ වෙරළබඩ පරිසර පද්ධති ආරක්ෂා කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ ජාත්‍යන්තර වෙරළ පිරිසිදු කිරීමේ දිනය සහ සමුද්‍රිය සම්පත් සුරකිමේ සතිය මෙම වසරෙහි සැප්තැම්බර් 14 සිට 21 දක්වා ශ්‍රී ලංකාව වටා වූ වෙරළබඩ දිස්ත්‍රික්ක 13ක වෙරළ පිරිසිදු කිරීම් සංවිධානය කරන ලදී. වෙරළ අපද්‍රව්‍යය තක්සේරු කිරීම, ජනතාව දැනුවත් කිරීම, සංරක්ෂණ ප්‍රයත්නයන් ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහ සංචාරක හා ධීවර කර්මාන්තයේ තිරසාරභාවයට සහාය වීම මෙම වැඩසටහනේ අරමුණයි. මේ සඳහා රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික ආයතන මෙන්ම ප්‍රජා සහභාගීත්වයද ඇතුළත්ව සාර්ථකව නිම කරන ලදී.

සමුද්‍ර දූෂණ සිදුවීම්

සිද්ධිය	ස්ථානය	ගනු ලැබූ ක්‍රියාමාර්ග
ග්ලෝබල් ක්‍රෙස්ට්ඉ (Globel Crest) නෞකාවෙන් සාගරයට තෙල් මුදා හැරීම	පානදුර අවට සාගර ප්‍රදේශයේ	මෙම සිදු වීම CLS චන්ද්‍රිකා තොරතුරු මත හදුනා ගත් අතර නෞකාව වරදකරු ලෙස ඔප්පු වීම හේතුවෙන් මිලියන 15 ක දඩ නියම කිරීම.
එම්.ටී ආර්ක් ප්‍රෙස්ටිජ් (ARK Prestige) නෞකාවෙන් සාගරයට තෙල් මුදා හැරීම	කොළඹ නාවික තටාකාංගනය	නෞකාව වරදකරු ලෙස ඔප්පු වීම හේතුවෙන් මිලියන 15 ක දඩ නියම කිරීම.
CPC ආයතනයට අයත් තෙල් නළයක් පුපුරා යාමෙන් තෙල් කාන්දුවක් සිදුවීම	කොළඹ වරාය පරිශ්‍රය	නීතිමය කටයුතු සිදු වෙමින් පවතී
එම් වි ලුසොන් (MV Luzon) නෞකාවෙන් සාගරයට තෙල් මුදා හැරීම	හම්බන්තොට වරාය	නෞකාව වරදකරු ලෙස ඔප්පු වීම හේතුවෙන් මිලියන 15 ක දඩ නියම කිරීම සහ මෙහෙයුම් වියදම් සඳහා මිලියන 2.56 ක මුදලක් නියම කිරීම
එම්.වී. එස්.එම්ග කාවේරි නෞකාවට කන්ටේනරයක් පැටවීමේදී අනතුරට ලක්වීමෙන් සාගරට කපු ලෙලි තෙල් දියර සාගරයට එක් වීම	SAGT පරියන්තය	SAGT පරියන්තය වරදකරු ලෙස ඔප්පු වීම හේතුවෙන් මිලියන 15 ක දඩ නියම කිරීම

ආදායම් උත්පාදන ප්‍රගතිය -2024

වාර්ෂික ආදායම් ඉලක්කය 2024 (රු.මි)	2024.12.31 දිනට ප්‍රගතිය	
	ආදායම (රු.මි)	වාර්ෂික %
101.26	306.36	303%

සාගර ඔත් ජීවින් (Biofouling) කළමනාකරණය - Glo-Fouling හවුල්කාරීත්ව ව්‍යාපෘතිය යටතේ 2024 දී පවත්වන ලද වැඩසටහන්

2024 වර්ෂයේ දී සාගර ඔත් ජීවී දූෂණ ගැටළුව කළමනාකරණය කිරීම සඳහා පියවර කිහිපයක් සනිටුහන් කරන ලදී.

1. ධීවර, ජලජීවී වගා සහ ශිල්පීය ක්ෂේත්‍ර සඳහා ජාතික සාගර ඔත් ජීවී කළමනාකරණ ප්‍රතිපත්තිය, උපාය මාර්ග සහ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සංවර්ධනය කිරීම ආරම්භ කිරීම සඳහා ඉතා වැදගත් පාර්ශවකරුවන්ගේ රැස්වීමක් 2024 ජනවාරි 16 වන දින සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියේ ප්‍රධාන කාර්යාලයේදී පැවැත්විණි.

ශ්‍රී ලංකාව සඳහා සාගර ඔත් ජීවී කලමනාකරණය පිළිබඳ උපායමාර්ගික හා ක්‍රියාකාරී රාමුවක් සකස් කිරීමට සමගාමීව ක්ෂේත්‍ර විශේෂිත ප්‍රමුඛතා පිළිබඳව මෙහිදී සාකච්ඡා කෙරිණි.

2. සාගර ඔත් ජීවී කළමනාකරණ සැලසුම් සහ වාර්තා පොත් පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහන- ශ්‍රී ලංකා පදනම් ආයතනය, කොළඹ 07

ඊට අනුකූලව 2024 ජනවාරි 17-18 දිනවල කොළඹ 07 ශ්‍රී ලංකා පදනම් ආයතනයේ දී පුහුණු වැඩසටහනක් ලබා දෙන ලදී. මෙම වැඩසටහන මගින් සාගර ඔත් ජීවී කළමනාකරණ සැලසුම් සහ වාර්තා පොත් කෙරෙහි අවධානය යොමු කරන ලද අතර කාර්යක්ෂමව ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අවශ්‍ය සියලු තාක්ෂණික දැනුම සහිත මාර්ගෝපදේශයන් ලබා දෙන ලදී.

3. **IMO** සහ **GloFouling** ව් යාපෘතිය සමඟ එක්ව කොළඹ ඩොක්යාර්ඩ් පීඑල්සී හි දී සිදු කරනු ලබන සාගර ඔත් ජීවී දූෂණ බලපෑම්, වැළැක්වීම සහ වියළි තටාක මෙහෙයුම් පිළිබඳ පුහුණුව 2024 ඔක්තෝබර් 03-04 දිනවල දී පවත්වන ලදී.ක්ෂේත්‍ර චාරිකාවක් ඇතුළු දෙදින වැඩමුළුව 2024 ඔක්තෝබර් මස 3 සහ 4 යන දෙදින කොළඹ ඩොක්යාර්ඩ් පීඑල්සී පරිශ්‍රයේදී පැවැත්විණි.

2.5 සංචාරක අමාත්‍යාංශය යටතේ ක්‍රියාත්මක වූ ආයතනවල ප්‍රගතිය

2.5.1 ජාතික උද්භිද උද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුව

2.5.1. ජාතික උද්භිද උද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුව

හැඳින්වීම

ශ්‍රී ලංකාව තුළ ශාක විවිධත්වය විතැන් සංරක්ෂණය කිරීම සඳහා ජාතික උද්භිද උද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුව විශාල දායකත්වයක් සපයන අතර උද්‍යාන අලංකරණය හා මල් වගාව ශ්‍රී ලංකාව තුළ ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා පර්යේෂණ හා තාක්ෂණික වැඩසටහන් ද එමඟින් ක්‍රියාත්මක කරයි. වෘත්තිකයන් සහ උද්‍යෝගයක් දක්වන තැනැත්තන්ගේ සිට පාසල් සිසුන් දක්වා සියලු ආකාරයේ කණ්ඩායම් සඳහා නිර්මාණය කර ඇති ක්‍රියාකාරකම් හරහා දැනුම ප්‍රවර්ධනය කරමින්, උද්භිද විද්‍යාව හා ස්වභාවධර්මය පිළිබඳ තොරතුරු මූලාශ්‍රයක් වශයෙන් ද මෙම දෙපාර්තමේන්තුව ක්‍රියා කරයි. මෙමගින් මහජනතාව දැනුම්වත් කිරීම ප්‍රවර්ධනය කෙරෙන අතර ස්වභාවධර්මය කෙරෙහි ඇති උනන්දුව ද වර්ධනය කරයි. විවේකය, විනෝදාස්වාදය, විනෝද ක්‍රීඩා, අධ්‍යාපනය සහ උද්භිද විද්‍යාව යනාදිය සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ උද්භිද උද්‍යානවලට සෑම වසරකම මිලියන 2.5 කට ආසන්න නරඹන්නන් පිරිසක් පැමිණේ.

ආදායම

ඇතුළත් වීමේ ගාස්තු, පැළ අළෙවිය සහ කුලී ආදියෙන් 2024 වර්ෂයේදී උපයාගෙන ඇති මුළු ආදායම රු. මිලියන 1,366.416කි. එය පසුගිය වසරේ ආදායමට (රු. මිලියන 901.099) සාපේක්ෂව 52%ක වර්ධනයකි.

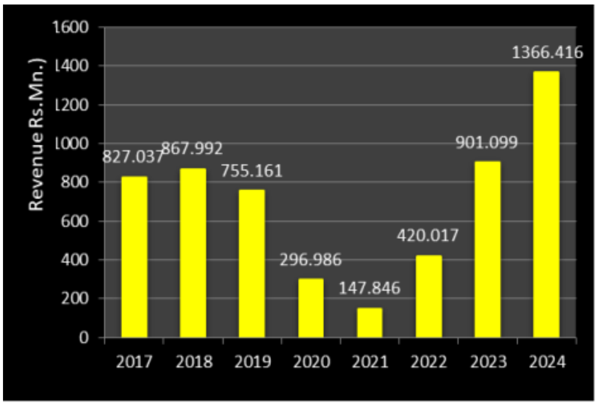

2017 සිට 2024 දක්වා මුලු වාර්ෂික ආදායම

උද්භිද උද්‍යානයට පැමිණි නරඹන්නන් සංඛ්‍යාව

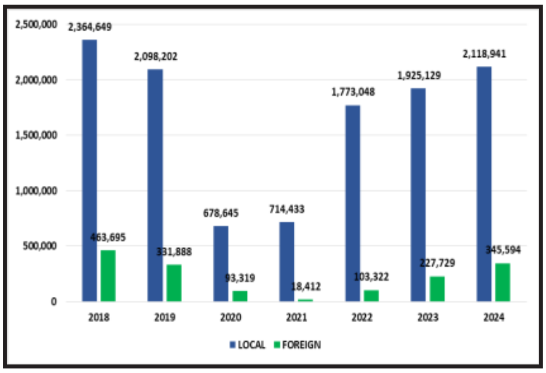

2018 සිට 2024 දක්වා පැමිණි නරඹන්නන් සංඛ්‍යාව

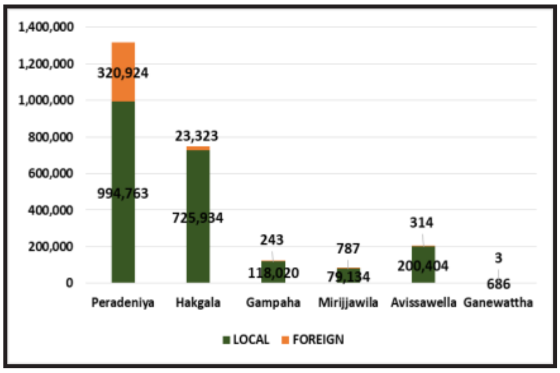

2024 වසරේදී පැමිණි නරඹන්නන් සංඛ්‍යාව

වියදම

මූලාශ්‍රය	ප්‍රතිපාදන (රු.මිලියන)	වියදම (රු.මිලියන)	%
ශ්‍රී ලංකා රජය	118.0	69.555	59
උද්භිද උද්‍යාන අරමුදල්	38.5	38.323	100
මුළු ප්‍රාග්ධනය	**156.5**	**107.878**	**69**
පුනරාවර්තන	752.05	689.781	91
මුළු එකතුව	**908.55**	**797.659**	**88**

උද්භිද උද්‍යානයන්හි ප්‍රධාන සංවර්ධන කටයුතු

- **පේරාදෙණිය රාජකීය උද්භිද උද්‍යානය (රා.උ.උ.)**

රාජකීය උද්භිද උද්‍යානයේ වසර 200ක් සපිරීම නිමිත්තෙන් ස්ථාපිත කරන ලද කෞතුකාගාරය 2025 ජනවාරි මාසයේදී මහජනතාව සඳහා විවෘත කිරීමට සැලසුම් කර ඇත.

දරුවන් සඳහා අධ්‍යාපන කේන්ද්‍රයක් ස්ථාපනය කර, පාසල් දරුවන් වෙනුවෙන් විශේෂ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

ඉලෙක්ට්‍රොනික ප්‍රවේශපත් ක්‍රමවේදය හඳුන්වා දෙමින් ප්‍රවේශපත්‍ර ලබාදීමේ ක්‍රමවේදය වැඩිදියුණු කරන ලදී.

- **හක්ගල උද්භිද උද්‍යානය (හ.උ.උ)**

සංචාරකයින් සඳහා උද්‍යානවල පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීමක් වශයෙන්, විදේශීය සංචාරකයින් සඳහා වැසිකිළි සංකීර්ණයක් ඉදිකර අවසන් කරන ලදී.

- **හෙනරත්ගොඩ උද්භිද උද්‍යානය, ගම්පහ (හෙ.උ.උ)**

ප්‍රධාන ජල ගබඩා ටැංකිය (ලීටර් 14,000ක ධාරිතාව) වැඩි දියුණු කිරීම, නව පිවිසුම අසල වැසිකිළිය සහ ආරක්ෂක කාමරය නවීකරණය කිරීම සහ පත්‍රික ශාක ප්‍රදර්ශනාගාරයේ වහලය අලුත්වැඩියා කිරීම අවසන් කරන ලදී.

- **ගනේවත්ත වන ඖෂධ උද්‍යානය (ව.ඖ.උ)**

මායිම් චේන්ලින්ක් වැට (දිග මීටර්) සහ ශාක සංරක්ෂණාගාරයේ වහලය අලුත්වැඩියා කරන ලදී.

- **මිරිජ්ජවිල වියළි කලාපීය උද්භිද උද්‍යානය (මි.වි.උ.උ.)**

උද්‍යානයේ ත්‍රිකෝණාකාර කොටස වටා (මීටර් 15 ක දිගින් යුතු) මායිම් වැටක් ඉදි කර අවසන් කරන ලදී.

- **සීතාවක තෙත් කලාපීය උද්භිද උද්‍යානය (සී.තෙ.උ.උ)**

උද්‍යානයේ කුඹුක් කොටසේ අඩිපාර වැඩි දියුණු කරන ලද අතර ශාක පිළිබඳ කරුණු ප්‍රදර්ශනය කරන තොරතුරු පුවරු ප්‍රතිසංස්කරණය කරන ලදී.

- **මීගලෑව_"හරිත පියස" පුහුණු මධ්‍යස්ථානය**

(ලීටර් 12000 ක ධාරිතාවකින් යුතු) වගා ළිඳ ඉදිකර අවසන් කරන ලදී.

හෙනරත්ගොඩ උ.උ අළුත්වැඩියා කරන ලද

ගනේවත්ත උද්‍යානයේ අළුත්වැඩියා කරන ලද වැට

මීගලෑව හරිත පියසේ ඉදි කළ වගා ළිඳ

සීතාවක උ.උද්‍යානයේ ස්ථාපිත කළ

උද්භිද උද්‍යානයේ පර්යේෂණ කටයුතු, විද්‍යාත්මක අධ්‍යයන සහ අධ්‍යාපන හා පුහුණු වැඩසටහන්
පර්යේෂණ හා විද්‍යාත්මක අධ්‍යයන

- **ශාක පිළිබඳ පර්යේෂණ හා අධ්‍යයනයන්**

මෙම වසර තුළදී පවත්වන ලද ජාතික උද්භිද විද්‍යා සමීක්ෂණය සඳහා එක්දින ක්ෂේත්‍ර චාරිකා දහතුනක් පවත්වන ලදී. මෙම ගවේෂණවල ප්‍රතිඵලයක් ලෙස හක්ගල දැඩි ස්වාභාවික රක්ෂිතයෙන් *Coleus hakgalensis* නැමැති නව විශේෂයක් හඳුනා ගන්නා ලදී.

රැස් කරන ලද ශාක නිදර්ශකවලින් සපුෂ්පික ශාක විශේෂ 110 ක් හඳුනාගෙන ඇති අතර 2020 රතු දත්ත පොතට අනුව විශේෂ 05 ක් වඳවීමේ තර්ජනයට ලක්ව ඇත.

පර්යේෂණ සහ අධ්‍යාපනය, ඖෂධ පැළෑටි කර්මාන්තය, අධිකරණ සේවා මෙන්ම ජාතික ශාක එකතුව වර්ධනය කිරීම සඳහා ජාතික ශාකාගාරය විසින් විවිධ ආයතන සඳහා ශාක නිදර්ශක 996ක් හඳුනා ගන්නා ලදී.

මීට අමතරව, අනෙකුත් උද්‍යාන මගින් සංරක්ෂණය සහ ශාක ක්‍රමවේද පිළිබඳ පර්යේෂණ වැඩසටහන් 14ක් සිදු කරමින් පවතියි.

එමෙන්ම, ශාක නිදර්ශක ඩිජිටල්කරණය කිරීම හා දැව ව්‍යුහ විද්‍යාත්මක දත්ත ගබඩාව වැඩිදියුණු කිරීම මගින් ශාකාගාර දත්ත පද්ධති යාවත්කාලීන කිරීම සිදු කරන ලදී.

මල්වගා පර්යේෂණ සහ අධ්‍යයනය

විවිධ මල්වගා බෝගවල වගා පිළිවෙත්, ක්ෂුද්‍ර ප්‍රචාරණය පිළිබඳ විශේෂ අවධානයක් යොමු කරමින් ශාක ප්‍රචාරණ ක්‍රමවේද, පළිබෝධ සහ රෝග කළමනාකරණය, පසු-අස්වනු තාක්ෂණය සහ අගය එකතු කිරීම යනාදිය පිළිබඳව පර්යේෂණ වැඩසටහන් 19 ක් සිදුකරන ලදී.

අධ්‍යාපනික සහ පුහුණු වැඩසටහන්

	වැඩසටහන	කාලය	අංශය	සහභාගී වන සංඛ්‍යාව
1.	මල්වගා හා උද්‍යාන අලංකරණ තාක්ෂණය පිළිබඳ ජාතික ඩිප්ලෝමාව - NVQ 5	අවුරුදු 1 මාස 06	මල්වගා සහ උද්‍යාන අලංකරණ පුහුණු පාසල (ම.උ.අ.පු.පා)	24
2.	භූදර්ශන තාක්ෂණික ශිල්පී සහතිකපත්‍ර පාඨමාලාව - NVQ 4	මාස 10	(ම.උ.අ.පු.පා)	28
3.	මල්වගා හා උද්‍යාන අලංකරණ පාඨමාලාව	මාස 04	(ම.උ.අ.පු.පා)	94
4.	NVQ 4,5 සහ 6 මට්ටමේ සිසුන් සඳහා රැකියාස්ථ පුහුණුව	මාස 06	(ම.උ.අ.පු.පා)	151
5.	උපාධි අපේක්ෂකයන් සඳහා සීමාවාසික පුහුණු වැඩසටහන - ජෛව පද්ධති තාක්ෂණය	මාස 06	(ම.උ.අ.පු.පා)	04
6.	භූ අලංකරණ වාස්තු විද්‍යා ගෞරව උපාධිය හදාරන සිසුන් සඳහා මොඩියුල තාක්ෂණය (Modules Technology) සම්බන්ධයෙන් වෘත්තීය පුහුණුව– මොරටුව විශ්වවිද්‍යාලය	මාස 06	(ම.උ.අ.පු.පා)	17
7.	උද්‍යාන හා ගෙවතු අලංකරණය	එක්දින	(ම.උ.අ.පු.පා)	706
8.	ඕකිඩ් වගාව	එක්දින	(ම.උ.අ.පු.පා)	138
9.	ඇන්තූරියම් වගාව	එක්දින	(ම.උ.අ.පු.පා)	135
10.	තවාන් කළමනාකරණය	එක්දින	(ම.උ.අ.පු.පා)	155
11.	විසිතුරු පත්‍රික ශාක වගාව	එක්දින	(ම.උ.අ.පු.පා)	49
12.	ජර්බරා වගාව	එක්දින	(ම.උ.අ.පු.පා)	14
13.	රෝස වගාව	එක්දින	(ම.උ.අ.පු.පා)	44
14.	ගෘහස්ථ ගෙවතු වගාව	එක්දින	(ම.උ.අ.පු.පා)	06
15.	ජලජ ශාක සහ බොන්සායි වගාව	එක්දින	(ම.උ.අ.පු.පා)	60
16.	ඇන්තූරියම්, ඕකිඩ්, පත්‍රික ශාක, රෝස වගාව, භූමි අලංකරණය සහ තවාන් කළමනාකරණය පිළිබඳ පාසල් සිසුන්, කෘෂිකාර්මික පාසල් සිසුන්, තාක්ෂණික ආයතන සිසුන් සහ විශ්ව විද්‍යාල සිසුන් සඳහා ප්‍රායෝගික සැසි පැවැත්වීම	එක්දින	(ම.උ.අ.පු.පා)	1076
17.	මල් වගාව සහ භූමි අලංකරණ ගෙවතු වගාව	මාස 01	(ම.උ.අ.පු.පා)	264

	වැඩසටහන	කාලය	අංශය	සහභාගී වන සංඛ්‍යාව
18.	තනි පුද්ගල ඉල්ලීම් සඳහා ප්‍රායෝගික සැසි (ඇන්තූරියම්, ඕකිඩ්, පත්‍රික, රෝස වගාව සහ තවාන් කළමනාකරණය)	එක්දින	(ම.උ.අ.පු. පා)	22
19.	පාසල් සහ විශ්වවිද්‍යාල සිසුන් සහ අනෙකුත් අදාළ පාර්ශ්ව සඳහා ජෛව විවිධත්වය සහ එහි සංරක්ෂණය, ශාක වර්ගීකරණය(systematics,), ශාකාගාර තාක්ෂණික ශිල්පීය ක්‍රම, ශාක විවිධත්වය සහ හඳුනාගැනීම	එක්දින / පැය 3	ජාතික ශාකාගාරය	740
20.	පාසල් සහ විශ්වවිද්‍යාල සිසුන් සහ අනෙකුත් අදාළ පාර්ශ්ව සඳහා ශාක විද්‍යාව සහ සංරක්ෂණය, උද්භිද උද්‍යාන විද්‍යාව, ශාක විතැන් සංරක්ෂණය, මල් වගා බෝග වගාව	එක්දින/ පැය 3 - 4	රා.උ.උ	1096
			හ.උ.උ	560
			හෙ.උ.උ	1309
.			මි.වි.උ.උ.	456
			සී.තෙ.උ.උ	255
21.	පාසල් සහ විශ්වවිද්‍යාල සිසුන් සහ අනෙකුත් අදාළ පාර්ශ්ව සඳහා ඖෂධීය ශාක කළමනාකරණය කිරීම හා වගා කිරීම	එක්දින/ පැය 3 - 4	ව.ඖ.උ	544
	එකතුව			**7,947**

ශාක නිෂ්පාදනය

සියලුම උද්‍යානවල පැළ නිෂ්පාදන කටයුතු සිදු කරන ලද අතර අලෙවිය සහ උද්‍යාන භාවිතය සඳහා පැළ 446,430ක් නිෂ්පාදනය කරන ලදී.

මල්වගා කර්මාන්තයේ වර්ධනය

දේශීය මල්වගා කර්මාන්තය නංවාලීම සහ ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා ජාතික උද්භිද උද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුවෙහි මල්වගා පර්යේෂණ හා සංවර්ධන අංශය මගින් 'සුවහස් මල්' ජාතික මල්වගා සංවර්ධන වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. මෙම වසර පුරාවට අඛණ්ඩ වැඩසටහන් මාලාවක් සිදු කරන ලදී;

- මල් වගාවේ නිරත ගොවීන් සුවහස් මල් සමිති වෙත බඳවා ගත් අතර නව සමිති 03ක් ඇති කරන ලදී.
- මාසික රැස්වීම් සහ තවාන් නිරීක්ෂණ චාරිකා මගින් සංවිධානාත්මක මල් වගාකරුවන්ට අවශ්‍ය තාක්ෂණික දැනුම ලබා දෙන ලද අතර දිස්ත්‍රික්ක 24ක් ආවරණය වන පරිදි තවාන් නිරීක්ෂණ චාරිකා 819ක් සහ මාසික රැස්වීම් 544ක් පවත්වන ලදී .
- මල් වගා කරන්නන් සඳහා වෙළඳපොළ සම්බන්ධතා ඇති කර ගැනීම සඳහා පහසුකම් සපයන ලද අතර පැළ අලෙවිය සඳහා දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් විශාල ප්‍රදර්ශන 16ක් සහ කුඩා ප්‍රදර්ශන 141ක් සංවිධානය කරන ලදී.
- මල් වගා පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ඒකකය විසින් ක්ෂේත්‍රයේ නියැලී සිටින සහ ක්ෂේත්‍රයට උනන්දුවක් දක්වන තැනැත්තන් 9,106 දෙනෙකු සඳහා ඇන්තූරියම්, ඕකිඩ්, රෝස, විසිතුරු ශාක, ජර්බරා, තවාන් කළමනාකරණය සහ පටක රෝපණය පිළිබඳ කෙටි පුහුණු සැසි පවත්වන ලදී.
- "අපනයනය ඉලක්ක කරගත් මල්වගාව සඳහා සඵලදායී අනාගතයක් ළඟා කර ගැනීම හා තිරසාර නවෝත්පාදනයන් බිහි කිරීම" යන තේමාව පාදක කර ගනිමින් මල් වගාව පිළිබඳ ජාතික සම්මන්ත්‍රණය (NaSFlor) දෙසැම්බර් 06 වැනි දින පවත්වන ලදී. එය ඵලදායී සැසියක් බවට පත් කරමින් පර්යේෂණ පත්‍රිකා 17ක් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද අතර මල්වගා කර්මාන්තයේ නියැලී සිටින පෞද්ගලික අංශයේ පර්යේෂකයන් සහ ගනුදෙනුකරුවන් ඒකරාශී කරගනිමින් සාරවත් කතිකාවතක් පැවැත්වීමටත් හැකි විය.

2025 වර්ෂය සඳහා සැලසුම් කර ඇති ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ කෙටි විස්තරයක්

ශාක සංරක්ෂණය

- දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රධාන ශාක ගවේෂණ වැඩසටහනක් වශයෙන් (මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ) ඇඹොක්ක සහ (මහනුවර දිස්ත්‍රික්කයේ) දුනුමණ්ඩලාව රක්ෂිත වනාන්තරවල තර්ජනයට ලක්ව ඇති ශාක විශේෂ ගවේෂණය කිරීම සහ එකතු කිරීම පිළිබඳ උද්භිද සමීක්ෂණ කටයුතු මෙ වසරේ ද අඛණ්ඩව සිදු කිරීමට අපේක්ෂිතය.

මෙමගින් ජෛවවිවිධත්ව සංරක්ෂණ ක්‍රමවේද හා විතැන් සංරක්ෂණ ක්‍රමවේද ක්‍රියාවට නැංවීමට සහ විවිධ කර්මාන්තවල ආර්ථික වශයෙන් තිරසර ශාක විශේෂ හඳුනා ගැනීමට අවස්ථාව සළසනු ඇත.

විකුණුම් සහ ගෙවතු භාවිතය සඳහා සියලුම උද්‍යානවල පැළ 500,000ක් නිෂ්පාදනය කිරීමට අපේක්ෂිතය.

•පර්යේෂණ සහ අධ්‍යාපනය

2025 වසරේදී මල්වගා සහ මල්වගා පර්යේෂණ ක්‍රියාකාරකම් අඛණ්ඩව සිදු කෙරෙන අතර විවිධ මල්වගා බෝගවල වගා පිළිවෙත්, ක්ෂුද්‍ර ප්‍රචාරණය පිළිබඳ විශේෂ අවධානයක් යොමු කරමින් ශාක ප්‍රචාරණ ක්‍රම, පළිබෝධ සහ රෝග කළමනාකරණය, පසු-අස්වනු තාක්ෂණය සහ අගය එකතු කිරීම යනාදිය කේන්ද්‍ර කර ගනිමින් පර්යේෂණ වැඩසටහන් 30ක් පැවැත්වීමට නියමිතය.

මල් වගාව සහ ශාක ආශ්‍රිත ක්ෂේත්‍ර පිළිබඳව පුද්ගලයින් 25,000ක් පුහුණු කර දැනුම්වත් කරනු ඇති අතර, භූ අලංකරණ ගෙවතු වගාව සහ මල්වගාව පිළිබඳ NVQ මට්ටමේ පාඨමාලා යටතේ පුද්ගලයින් 60 දෙනෙකු පුහුණු කිරීමට අපේක්ෂිතය.

•මල්වගා සංවර්ධනය

දැනටමත් ක්ෂේත්‍රයේ නියැලී සිටින පහළ සහ මධ්‍යම මට්ටමේ වගාකරුවන් සවිබලගැන්වීම සඳහා පුහුණුවීම් සහ වැඩමුළු පැවැත්වීමෙන් ඔවුන්ට අවශ්‍ය තාක්ෂණික දැනුම ලබාදීමට, ක්ෂේත්‍රයේදී ඇති වන ගැටලු විසඳා ගැනීමට ක්ෂේත්‍රය තුළදීම උපදෙස් ලබා දීමට, ක්ෂේත්‍රයේ වඩාත් හොඳ කාර්ය සාධනයක් සඳහා අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය, උපකරණ ලබා ගැනීමට හා යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීමට ආධාර සැපයීමට, සහ වගාකරුවන්ගේ අධ්‍යාපනය සඳහා මල්වගාව ආශ්‍රිත තොරතුරු ඇතුළත් ප්‍රකාශන ලබා දීමට අපේක්ෂිතය.

- සංචාරක සංවර්ධන

උද්‍යානය වටා සංචාරය කිරීමේදී උද්‍යානයට පැමිණෙන නරඹන්නන්ට පහසුකම් සැලසීම සඳහා පේරාදෙණිය රාජකීය උද්භිද උද්‍යානය, හක්ගල උද්භිද උද්‍යානය, සීතාවක තෙත් කලාපීය උද්භිද උද්‍යානය සහ මිරිජ්ජවිල වියළි කලාපීය උද්භිද උද්‍යානය සඳහා බැටරි බලයෙන් ක්‍රියාත්මක වන නවතම රථ 08ක් මිලදී ගැනීමට නියමිත අතර, උද්‍යාන නරඹන්නන්ට ප්‍රශස්ථ අත්දැකීමක් ලබාදීම සඳහා හෙනරත්ගොඩ උද්භිද උද්‍යානයට සහ සීතාවක තෙත් කලාපීය උද්භිද උද්‍යානයට පැඩල් බෝට්ටු 04ක් මිලදී ගැනීමට නියමිතය.

2025 වසරේදී අක්මීමන කඩොලාන උද්භිද උද්‍යානයේ සංවර්ධන කටයුතු අඛණ්ඩව සිදු කිරීමට අපේක්ෂිතය.

විසිතුරු පැළවල විවිධත්වය පිළිබඳව නරඹන්නන් අතර දැනුවත්භාවය ඇති කිරීම සඳහා ශාක ප්‍රදර්ශනාගාරයක් සීතාවක තෙත් කලාපීය උද්භිද උද්‍යානයේ ස්ථාපිත කිරීම් කටයුතු සැලසුම් අපේක්ෂිතය.

ආදායම් උත්පාදන ප්‍රගතිය -2024

වාර්ෂික ආදායම් ඉලක්කය 2024 (රු.මි)	**2024.12.31** දිනට ප්‍රගතිය	
	ආදායම (රු.මි)	වාර්ෂික %
1,150.00	1,366.42	119%

2.6 ජල සම්පාදන අමාත්‍යංශය යටතේ ක්‍රියාත්මක වූ ආයතනවල ප්‍රගතිය

2.6.1 ජල සම්පත් මණ්ඩලය

2.6.1 ජල සම්පත් මණ්ඩලය

ජල සම්පත් මණ්ඩලය මේ වන විට අප රටේ භූගත ජල සම්පත පිළිබඳව වගකීම දරණ ප්‍රධාන ආයතනය වන අතර 1964 අංක 29 දරන ජල සම්පත් මණ්ඩල පනතට හා 1999 අංක 42 දරන සංශෝධිත පනතට අනුව අනාගත පරපුර වෙනුවෙන් භූ ජල සම්පත ආරක්ෂා කර ගැනීම, වැඩි දියුණු කර ගැනීම හා තිරසර කළමනාකරනයකින් යුක්තව භාවිතා කර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය කටයුතු සිදු කිරීමේ බලය මෙම මණ්ඩලයට ලබා දී ඇත. එමෙන්ම 2017 මාර්තු 16 වන දින ප්‍රකාශයට පත්කරන ලද 2010/23 දරණ අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රය මගින් භූ ගත ජලය අවභාවිතා කිරීම වලක්වාලීම හා භූගත ජලය සංරක්ෂණය කිරීමෙහිලා එය නියාමනය කිරීම සඳහා ජල සම්පත් මණ්ඩලය වෙත බලය ලබා දී ඇත. දැනට ඒ අනුව රට තුල පවතින භූගත ජල මූලාශ්‍ර නියාමනය කරගැනීම පිණිස අවශ්‍ය කටයුතු සිදු කරගෙන යනු ලබයි.

ශ්‍රී ලංකාව තුල සිදු කරගෙන යනු ලබන කළුගල්, පස්/බොරළු, වැලි සහ මැණික් ඇතුළු අනෙකුත් ඛනිජ ද්‍රව්‍යයන් කැණීමේ ව්‍යාපෘති සඳහා අදාළ ප්‍රදේශ වල පවතින භූගත ජලයට සිදු විය හැකි බලපෑම පිළිබඳ පරීක්ෂණ සිදු කිරීම සහ එම බලපෑම් අවම කර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය නිර්දේශ ලබා දීම ජල සම්පත් මණ්ඩලය මගින් සිදු කරනු ලබයි. මෙම කටයුතු, භූවිද්‍යා සමීක්ෂණ හා පතල් කාර්යාංශය, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය සහ අදාළ අනෙකුත් ආයතන සමග ඒකාබද්ධව සිදු කරනු ලැබේ. 2024 වර්ෂය තුල මෙම ඒකාබද්ධ ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ 216ක් සඳහා ජලසම්පත් මණ්ඩලය සහභාගී වී ඇති අතර එම වැඩසටහන් වලදී භූගත ජලය සංරක්ෂණයෙහි ලා අවශ්‍ය නිර්දේශ ලබා දෙන ලදී.

ශ්‍රී ලංකාවේ විවිධ ප්‍රදේශ වල පවතින භූගත ජල ධරයන් ආශ්‍රිතව භූගත ජලයෙහි ප්‍රමාණාත්මක හා ගුණාත්මක භාවයෙහි විචලනයන්මෙන්ම එම ප්‍රදේශ වල භූ ජල විද්‍යාත්මක තත්වයන් අධ්‍යයනය කිරීම සහ සිතියම් ගත කිරීම සඳහා ව්‍යාපෘති කිහිපයක් භාණ්ඩාගාර ප්‍රතිපාදන, ලෝක බැංකු ආධාර සහ UNICEF ආධාර යටතේ සිදු කරගෙන යනු ලැබේ. මෙම පර්යේෂණ හා නිමාන ව්‍යාපෘති හරහා ලබා ගනු ලබන දත්ත සහ තොරතුරු පදනම්ව රටෙහි භූගත ජල සම්පත් නියාමනය, කළමනාකරණය, සංවර්ධනය සහ අනෙකුත් උපාය මාර්ගික ක්‍රියාදාමයන් සැලසුම්කොට සිදු කරගෙන යනු ලබයි.

දැනට ශ්‍රී ලංකාවේ භූ ගත ජලයේ ගුණාත්මක භාවයන් සහ ජල මට්ටම් වල විචලනයන් අධ්‍යයනය කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා භූමියෙන් 40% පමණ ප්‍රමාණයක් ආවරණය වන පරිදි නිමාන ස්ථාන 952 කින් යුතු දීර්ඝ කාලීන නිමාන පද්ධතියක් ස්ථාපනය කර ඇත. මෙම දීර්ඝ කාලීන නිමාන පද්ධතීන් මගින් භූගත ජල සම්පතෙහි ගුණාත්මක භාවය සහ භූගත ජල මට්ටම් විචලනය පිළිබඳ තොරතුරු වසරකට දෙවතාවක් (Biannual) අවශ්‍ය ක්ෂේත්‍ර ක්‍රියාකාරකම් සමග රසායනාගාර විශ්ලේෂණ මගින් ලබා ගැනේ.

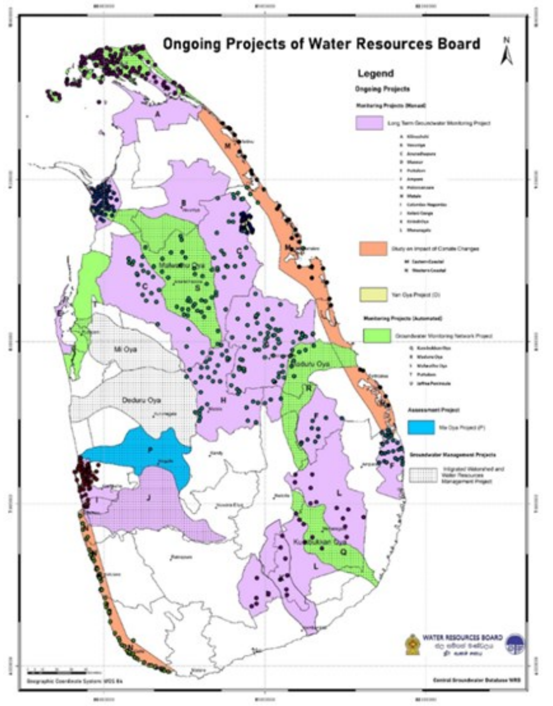

දීර්ඝ කාලීන භූගත ජල නිමානන ජාලය

2024 වර්ෂයේ දීද අවස්ථා දෙකකදී ජල සාම්පල 1200 විශ්ලේෂණය සිදු කරනු ලැබූ අතර භූගත ජල මට්ටම් විචලනය ඇතුළු ප්‍රදේශයේ භූ ජල විද්‍යාත්මක තත්වයන් පරීක්ෂා කරන ලදී.

මෙම නිමානන පද්ධතිය 2025 අවසන් වන විට 50% ප්‍රමාණය දක්වා පුළුල් කිරීමට කටයුතු සිදු කරන අතර එමගින් භූගත ජල සම්පත් හි හැසිරීම සහ ප්‍රවනතාවයන් අධ්‍යයනය කොට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග වෙත යොමු වීම ආයතනයෙහි ප්‍රධාන දැක්ම ලෙස භූගත ජල සම්පත් නිසි කලමනකරණය සහ නියාමනයෙහි කාර්යක්ෂමතාවය සහ සඵලතාවය වැඩි කර ගැනීමට යොදා ගනු ලබයි.

එසේම අනාගතයේදී රට තුල සිදු කිරීමට අපේක්ෂිත සංවර්ධන ව්‍යාපෘති වලදී වැදගත්ම සාධකය වන ජල අවශ්‍යතාවයන් සඳහා භූගත ජල සම්පත් ආරක්ෂා කර ගැනීම උදෙසා ප්‍රාදේශීය වශයෙන් භූගත ජලයේ පවතින තත්වයන් පදනම්ව කළමනාකරණ නිර්දේශයන් වහා ක්‍රියාත්මක වීම සිදු කෙරේ. (ඇස්තමේන්තුගත වියදම රු.මිලියන 6.0)

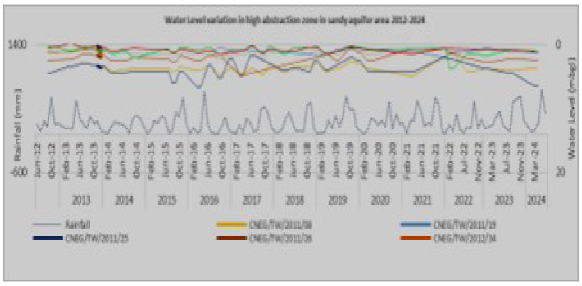

බටහිර වෙරල තීරයේ වැලි සහිත ජල ධරය ආශ්‍රිතව භූගත ජල මට්ටම් විචලනය

ශ්‍රී ලංකාවේ පවතින ගංගා ද්‍රෝණි 03ක් සහ භූගත ජලය සඳහා සංවේදී කලාප 02ක් (මල්වතුඔය, මාදුරුඔය, කුඹුක්කන් ඔය, යාපනය සහ පුත්තලම) සඳහා ස්ථාන 190කින් සමන්විත තත්කාලීන දත්ත රැස් කිරීමේ (Real-time data) නිමාන ජාලයන් පිහිටුවා ඇති අතර භූගත ජල මට්ටම, ජලයේ සන්නායකතාවය සහ වර්ෂාපතන (High resolution data) එක් රැස් කරමින් පවතී. මෙමගින් භූගත ජලය අධික ලෙස උකහා ගැනීම් හේතුවෙන් ගුණාත්මක භාවයේ සහ ජල මට්ටම් වල සිදු වන වෙනස් කම් අධ්‍යනය සිදු කරනු ලබයි. එමගින් අදාළ ප්‍රදේශ වල භූගත ජල කළමනාකරණය සහ නියාමනය යන කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය තොරතුරු ලබා ගැනීම මූලිකව සිදු කරන අතර රටෙහි භූගත ජල සම්පත් සඳහා අවශ්‍ය ජාතික ප්‍රතිපත්තියක් සකස් කිරීමට අවශ්‍ය මූලික තොරතුරු මෙමගින් ලබා දේ.

දැනට ශ්‍රී ලංකාවේ භූ ගත ජලයේ ගුණාත්මක භාවයන් සහ ජල මට්ටම් වල විචලනයන් අධ්‍යයනය කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා භූමියෙන් 40% පමණ ප්‍රමාණයක් ආවරණය වන පරිදි නිමාන ස්ථාන 952 කින් යුතු දීර්ඝ කාලින නිමාන පද්ධතියක් ස්ථාපනය කර ඇත. මෙම දීර්ඝ කාලින නිමාන පද්ධතීන් මගින් භූගත ජල

සම්පතෙහි ගුණාත්මක භාවය සහ භූගත ජල මට්ටම් විචලනය පිලිබඳ තොරතුරු වසරකට දෙවතාවක් (Biannual) අවශ්‍ය ක්ෂේත්‍ර ක්‍රියාකාරකම් සමග රසායනාගාර විශ්ලේෂණ මගින් ලබා ගැනේ.

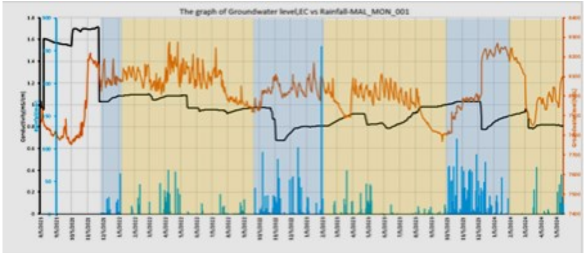

භූගත ජල මට්ටම, විද්‍යුත් සන්නායකතාවය සහ වර්ෂාපතන විචලනය

වර්තමානයේ බහුල වශයෙන් කතා බහට ලක් වී ඇති දේශගුණ සහ කාලගුණ විපර්යාස වල බලපෑම හේතුවෙන් ශ්‍රී ලංකා වෙරල තීරයේ පවතින අධි සංවේදී භූගත ජල ධරයන් වල සිදු වන වෙනස්කම්, තිරසාර ලෙස භූගත ජලය උකහා ගැනීම් හා භූගත ජලය දූෂණය වීම වලක්වා ගනිමින් එම කලාපයේ භූගත ජලය සංරක්ෂණය කිරීම සඳහා වන නිර්දේශ හා කළමනාකරණ ක්‍රියාවලියන්ට අදාළ පර්යේෂණ අධ්‍යයනයන් ශ්‍රී ලංකාවේ මුහුදු තීරය ආවරණය වන පරිදි සිදු කරනු ලබයි. (මෙය තව දුරටත් 2025 වර්ෂය තුලද සිදු කිරීමට නියමිත අතර 2025 වසර සඳහා ඇස්තමේන්තුගත වියදම රු. මිලියන 2.00 වේ.)

භූගත ජල මූලාශ්‍ර මගින් ක්‍රියාත්මක වන අවදානම් මූලාශ්‍ර ලෙස හඳුනාගත් ජල සම්පාදන යෝජනා ක්‍රම තුළ භූගත ජලධරයේ ගුණාත්මකව සහ ප්‍රමාණාත්මකව වැඩිදියුණු කිරීම සහ කළමනාකරණය කිරීම සඳහා නිසි යාන්ත්‍රණයක් සහ කළමනාකරණ සැලැස්මක් හඳුනා ගැනීමේ අරමුණින් 2024 වර්ෂය තුල ව්‍යාපෘතියක් දියත් කරන ලද අතර මූලික අදියරහිදී එය අනුරාධපුර, පුත්තලම සහ මොණරාගල ප්‍රදේශ තුල ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. (2025 වර්ෂය තුල තව දුරටත් ක්‍රියාත්මක කිරීමට නියමිත අතර ඒ සඳහා ඇස්තමේන්තුගත මුදල රු.මි. 1.00 වේ.)

භූ ගත ජලය නිසි කළමනාකරණයකින් යුතුව භාවිතා කිරීම සහ සිතියම් ගත කිරීම සඳහා පවත්නා භූ ජල සම්පත් පිළිබඳව සංඛ්‍යාත දත්ත තිබීම ඉතාම වැදගත් වේ. ප්‍රාදේශීය වශයෙන් එම දත්ත ලබා ගැනීම සඳහා වැඩසටහනක් දියත් කරන ලද අතර බහුල ලෙස වාණිජ්‍යමය කටයුතු සඳහා භූගත ජලය උකහා ගන්නා ප්‍රදේශ වන බස්නාහිර සහ වයඹ පළාත් තුල මෙය ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. (2025 වර්ෂය තුලද මෙය තවදුරටත් ක්‍රියාත්මක කිරීමට නියමිත අතර ඒ සඳහා ඇස්තමේන්තුගත් මුදල රු.මි. 8.4 වේ.)

2024 වර්ෂයේදී ජල අංශයට අදාල හදිසි ආපදා තත්ත්ව සඳහා (නියඟ, ගංවතුර, භූ ගත ජලය දූෂණය වීම ආදී,) ක්‍රියාත්මක වීම වශයෙන්, හඳුනාගත් විපතට පත් ප්‍රදේශවල ප්‍රජාවගේ අවශ්‍යතා අනුව භූගත ජල ගවේෂණය, නළ ළිං ඉදිකිරීම සහ ජල ධාරිතා පරීක්ෂණ පැවැත්වීම සිදු කරන ලදී. 2024 දී මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ පානීය ජලය පිළිබඳව ගැටළු පවතින ස්ථාන 13ක් සඳහා විසඳුම් ලබා දී ඇත. තවද මෙම ව්‍යාපෘතියේ ජලයේ ගුණාත්මකභාවයන් අධ්‍යනය කර සංවේදී මූලාශ්‍රයන් හඳුනාගැනීම සඳහා අදියර වශයෙන් අධ්‍යන ව්‍යාපෘතියක් ලෙස තව දුරටත්2025 වර්ෂය තුල සිදුකිරීමට සැලසුම් කර ඇති අතර එමගින් ප්‍රාදේශීය ජනතාවගේ හා සංවර්ධන ක්‍රියාවලියේදී අවශ්‍යතාවය පරිදි සංවේදී මූලාශ්‍රයන් හඳුනාගැනීම සිදුකල හැකි අතර එමගින් අදාල ප්‍රදේශයන් සඳහා කළමනාකරණ සැලැස්මක් මගින් සංරක්ෂණ කිරීම සිදුකල හැකි වේ.(2025 සඳහා ඇස්තමේන්තුගත වියදම රු මිලියන 4.00)

රටෙහි පාරිසරික සහ සමාජීය ජල අවශ්‍යතා තුලය සඳහා ඉතාමත් වැදගත් මෙහෙවරක් සිදු වන ජල උල්පත් පිළිබඳව ප්‍රමාණවත් අධ්‍යයනයක් මේ වන තෙක් සිදු වී නොමැති අතර ඒවා ක්‍රමානුකූලව සිතියම්ගත කිරීමක්ද සිදු වී නොමැත. එම නිසා 2025 වර්ෂය තුල ශ්‍රී ලංකාවේ ස්වභාවික ජල

උල්පත් සිතියම්ගත කිරීම සඳහා රු. මි. 1.4 ක් වෙන් කර ඇති අතර එමගින් එම භූගත ජල මූලාශ්‍ර සංරක්ෂණය හා ආරක්ෂා කිරීම දිගු කාලීනව සැලසුම් කෙරේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ සියළුම ජල මූලාශ්‍ර අධ්‍යනය කිරීම යටතේ රටේ පවතින මතුපිට ජල මූලාශ්‍රවල (Surface Water body) ජලයේ ගුණාත්මකභාවයන් අධ්‍යනය කර සංවේදී මූලාශ්‍රයන් හඳුනාගැනීම සඳහා අදියර වශයෙන් අධ්‍යයන ව්‍යාපෘතියක් සිදුකිරීමට සැලසුම් කර ඇති අතර එමගින් ප්‍රාදේශීය ජනතාවගේ හා සංවර්ධන ක්‍රියාවලියේදී අවශ්‍යතාවය පරිදි අදාල ප්‍රදේශයන් සඳහා නිසි කළමනාකරණ සැලැස්මක් මගින් සංරක්ෂණ කිරීම සිදුකල හැකි සේම හදිසි තත්වයකදී ජල මූලශ්‍රයන්ට සිදුවන ගැටලුකාරී තත්වයකදී නිසි විසඳුම් සහ ක්‍රමෝපායන් සැලසුම් කරගැනීම වැදගත් වේ. (2025 සඳහා ඇස්තමේන්තුගත වියදම රු.මිලියන 4.00).

භූගත ජල නියාමන කටයුතු හා කළමනාකරණය සඳහා අවශ්‍ය තොරතුරු සම්පාදනය කරගැනීම මෙන්ම දිවයිනේ පානීය, කෘෂිකාර්මික, කාර්මික සහ සියලුම ජල අවශ්‍යතා සහ ජල හිඟයන් නිසා ඇති වන ආපදා අවස්ථාවන්ට අවශ්‍ය භූගත ජල ප්‍රභව හඳුන්වාදීම, ස්වභාවික උල්පත් පිළිබඳව තසේරුවක් සිදුකිරීම හා සිතියම්ගත කිරීම, භූගත ජලය උකහාගන්නා ස්ථාන ප්‍රතිආරෝපනය කිරීම (Groundwater Recharge), කැනීම් හා වෙනත් භූ ගත ජලයට බලපෑමක් ඇතිවිය හැකි ව්‍යාපෘති සඳහා නිර්දේශ ලබාදීම හා භූගත ජල සම්පත් කළමනාකරණ ක්‍රියාවලිය ශක්තිමත් කිරීම සඳහා පර්යේෂණ අධ්‍යනයන් සිදු කිරීම මගින් භූගත ජල සම්පත් උකහා ගැනීම නියාමනය, පාලනය සහ කළමනාකරණය කිරීම රටේ පරිසර සමතුලිතතාවය රැකගනිමින් භූගත ජලයේ තිරසාර සංවර්ධනය සඳහා අවශ්‍ය සැලසුම් සකස් කිරීම සඳහා 2025 වර්ෂය සඳහා ලෝක බැංකු අරමුදල් යටතේ ප්‍රතිපාදන රු.මිලියන 170 ක් (ක්ෂේත්‍ර ක්‍රියාකාරකම්, භූ විද්‍යාත්මක උපකරණ සහ ආයතනික යටිතල පහසුකම් ඉහළ නැංවීම සඳහා) වෙන් කර ඇත.

මීට අමතරව 2024 වර්ෂය තුලදී භූගත ජල නියාමන කටයුතු සහ ඒ සඳහා අවශ්‍ය සේවාවන් ලෙස භූ ජල විද්‍යා සමීක්ෂණ සිදු කිරීම, භූගත ජලයට ඇති විය හැකි බලපෑම් පිළිබඳ අධ්‍යයන වාර්තා ලබා දීම, ජල ධාරිතා පරීක්ෂණ සහ නළ ළිං ඉදි කිරීම ආදී කටයුතු සිදු කරන ලද අතර එමගින් රු.මි. 90 ක පමණ අදායමක් ලබා ගන්නා ලදී. 2025 වර්ෂයේදී මෙම කටයුතු මගින් උපයා ගැනීමට ඇස්තමේන්තු කර ඇති මුදල රු.මි. 90 පමණ වේ.

2024 වර්ෂය සඳහා භාණ්ඩාගාර අරමුදල්වලින් පර්යේෂණ අධ්‍යයන සඳහා වෙන්වූ අයවැය මූලා ප්‍රතිපාදනය මිලියන 15 ක් වූ අතර, එයින් මිලියන 12.97 ක් අපේක්ෂිත ක්‍රියාකාරකම් සඳහා වැය කරන ලදී. තෝරාගත් ගංගා ද්‍රෝණිවල භූගත ජල කළමනාකරණය සඳහා භූගත ජල සම්පත් නැවත ආරෝපණය කිරීමේ නියමු අධ්‍යයනය සහ සවිබල ගැන්වීමේ ක්‍රියාකාරකම් සඳහා යුනිසෙෆ් (ජල සම්පාදන අමාත්‍යාංශය හරහා) සහ ලෝක බැංකුව විසින් 2024 වර්ෂය සඳහා පිළිවෙලින් මිලියන 2.5 සහ මිලියන 60.21 ක අරමුදල් සපයන ලද අතර එහිදී මූල්‍යමය වශයෙන් 100% සහ 22.6%ක ප්‍රගතියක් ලහා කර ගන්නා ලදී. භූගත ජල කළමනාකරණය ට අදාළ රෙගුලාසි සහ රෙගුලාසි ආශ්‍රිත සේවා ක්‍රියාකාරකම් මගින් ජනනය කරන ලද වාර්ෂික ආදායම මිලියන 93.22 ක් වූ අතර එය 2024 වර්ෂය සඳහා ඇස්තමේන්තුගත ඉලක්කය වූ මිලියන 109.28 න් 85% ක ප්‍රගතියක් වේ.

ආදායම් උත්පාදන ප්‍රගතිය -2024

වාර්ෂික ආදායම් ඉලක්කය 2024 (රු.මි)	**2024.12.31** දිනට ප්‍රගතිය	
	ආදායම (රු.මි)	වාර්ෂික %
117.80	93.20	79%

2.7 වනජීවී හා වන සම්පත් සංරක්ෂණ අමාත්‍යාංශය යටතේ ක්‍රියාත්මක වූ ආයතන වල ප්‍රගතිය

2.7. 1 වනජීවී හා වන සම්පත් සංරක්ෂණ අංශය

2.7.2 වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව

2.7.3 වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව

2.7.4 ජාතික සත්වෝද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුව

2.7.5 රාජ්‍ය දැව සංස්ථාව

2.7.1 වනජීවී හා වන සම්පත් සංරක්ෂණ අංශය

1.1. හැඳින්වීම

2024.09.27 දිනැති අංක 2403/53 දරණ අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රය මගින් එවකට වනජීවී හා වන සම්පත් සංරක්ෂණ අමාත්‍යාංශය යටතේ පැවති වනජීවී සංරක්ෂණ, වන සංරක්ෂණ, ජාතික සත්වෝද්‍යාන යන දෙපාර්තමේන්තු ද රාජ්‍ය දැව සංස්ථාව ද පරිසර, වනජීවී, වන සම්පත්, ජල සම්පාදන, වැවිලි හා ප්‍රජා යටිතල පහසුකම් අමාත්‍යාංශය යටතට ඇතුලත් කරන ලදී.

ඉන්පසු 2024.11.25 දිනැති අංක 2412/08 දරණ අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රය මගින් විෂයයන් බෙදා වෙන් කිරීමේ දී වනජීවී සංරක්ෂණ, වන සංරක්ෂණ, ජාතික සත්වෝද්‍යාන යන දෙපාර්තමේන්තු ද රාජ්‍ය දැව සංස්ථාව ද පරිසර අමාත්‍යාංශය යටතට ඇතුලත් කරන ලදී. එවකට පැවති වනජීවී හා වන සම්පත් සංරක්ෂණ අමාත්‍යාංශය මගින් වනජීවී ආරක්ෂණ හා වන සංරක්ෂණය සඳහා අදාළ ප්‍රතිපත්ති, අණපනත් වලට අනුකූලව මිහිතලයට වඩාත් සංවේදී වන ගහකොළ සතා සිව්පාවා ආරක්ෂා කිරීමේ වගකීම ද ජෛව විවිධත්වය හා වන සම්පත රැක ගැනීමට අවශ්‍ය සම්බන්ධීකරණ කටයුතු හා වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවශ්‍ය මග පෙන්වීම ලබාදීම ද සිදුකරනු ලැබිණ. එසේම, රාජ්‍ය දැව සංස්ථාව මගින් ජාතියේ විශ්වසනීයත්වය දිනූ අනර්ඝතම දැව හා දැවමය භාණ්ඩ සැපයුම්කරු බවට පත්වීමට අවශ්‍ය නායකත්වය සැපයීමද සිදු කෙරිණි.

1.2 එක් එක් අංශ වල කාර්යභාරය හා ප්‍රගතිය

1.2.1 පාලන අංශය

	විෂයය	ප්‍රගතිය
01	පෞද්ගලික ලිපි ගොනු	• නිලධාරීන් 79 ක් සඳහා වැටුප් වර්ධක ගෙවීම • නිලධාරීන් 06 ක් විශ්‍රාම ගැන්වීම
02	නිවාඩු	• ස්ථානමාරු වී ගිය නිලධාරීන් 17 කුගේ පෞද්ගලික ලිපිගොනු හා නිවාඩු වාර්තා අදාළ දෙපාර්තමේන්තු වෙත යැවීම හා නිවාඩු ලේඛනය යාවත්කාලීන කිරීම
03	දුම්රිය වාර ප්‍රවේශ පත්‍ර, නිවාඩු දුම්රිය බලපත්‍ර	• නිලධාරීන් 07 ක් සඳහා ත්‍රෛමාසිකවද නිලධාරීන් 04 ක් සඳහා මාසිකව ද දුම්රිය වාර ප්‍රවේශපත්‍ර යවා ඇත. • නිවාඩු දුම්රිය බලපත්‍ර කට්ටල 48 ක් නිකුත් කිරීම
04	ප්‍රවාහන කටයුතු	• වාහන 24 කට ඉදිරි වර්ෂය සඳහා රක්ෂණ ආවරණ ලබාගැනීම. • වාහන 25 කට අදාලව සේවා 33 ක් සිදු කිරීම,වාහන 27 කට අලුත්වැඩියාවන් 57 ක් සිදු කිරීම
05	වැටුප් රහිත දේශීය/විදේශ නිවාඩු	• නිලධාරීන් 02 ක් සඳහා දේශීය නිවාඩු ද නිලධාරීන් 05 ක් සඳහා විදේශීය නිවාඩු ද අනුමත කර ඇත.
06	පාර්ලිමේන්තු ප්‍රශ්න හා අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශ	• පාර්ලිමේන්තු ප්‍රශ්න 05 ක් සඳහා පිළිතුරු ලබා දීම හා අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශ 16 ක් අමාත්‍ය මණ්ඩල කාර්යාලයට යොමු කිරීම
07	විගණන විමසුම් සඳහා පිළිතුරු ලබා දීම	• විගණන විමසුම් 04 ක් සඳහා පිළිතුරු ලබා දීම
08	තොරතුරු දැනගැනීමේ පනත	• ඉල්ලීම් 25 කට පිළිතුරු ලබා දී ඇත.
09	කාර්ය මණ්ඩල තොරතුරු හා බඳවා ගැනීම්	• රාජ්‍ය හා අර්ධ රාජ්‍ය සේවයේ සංගණන තොරතුරු අදාළ ආයතන වෙත යොමු කිරීම • කාර්ය මණ්ඩල තොරතුරු යාවත්කාලීන කිරීම • බදුකාර්ය සංවර්ධන සහායකයින් අමාත්‍යාංශයේ රියදුරු සහයකයින් ලෙස බඳවා ගැනීම
10	දේශීය විදේශීය පුහුණු	•නිලධාරීන් 114 ක් සඳහා දේශීය, අභ්‍යන්තර හා බැහැරගත පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීම •අමාත්‍යාංශයේ නිලධාරීන් 08 ක් සඳහා විදේශ පුහුණු ලබා දිම.

	විෂයය	ප්‍රගතිය
11	මහජන පැමිණිලි	●මහජනතාව, ජනාධිපති ලේකම් කාර්යාලය හා අග්‍රාමාත්‍ය ලේකම් කාර්යාලය වෙතින් අමාත්‍යාංශයට ලැබී ඇති පැමිණිලි දෙපාර්තමේන්තු වලට යොමු කිරීම. ●අමාත්‍ය කාර්යාලය, රා.සේ.කො., මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව හා අල්ලස් දූෂණ චෝදනා කොමිෂන් සභාව හරහා ලැබී ඇති පැමිණිලි දෙපාර්තමේන්තු වලට යොමු කිරීම.
12	දෙපාර්තමේන්තු වල කාර්ය සාධන වාර්තා	●ජාතික සත්වෝද්‍යාන, වනජීවී සංරක්ෂණ, වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ 2023 වර්ෂයේ කාර්ය සාධන වාර්තා පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කර ඇත.
13	නඩත්තු කටයුතු	●අමාත්‍යාංශ ගොඩනැගිල්ලේ නඩත්තු කටයුතු කඩිනමින් සිදු කිරීම ●වායු සමීකරණ යන්ත්‍ර 43ක් සඳහා වසර 02ට ගිවිසුම්ගත වීම හා යන්ත්‍ර 15 ක් නඩත්තු කිරීම
14	දෙපාර්තමේන්තුවල ආයතනික කටයුතු	●වනජීවී සංරක්ෂණ, වන සංරක්ෂණ, ජාතික සත්වෝද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුව හා රාජ්‍ය දැව සංස්ථාවේ ආයතන කටයුතු වලට අදාළ රාජකාරී ඉටුකර ඇත.

1.2.2 සංවර්ධන අංශය

- "තිරසර වනාන්තර කළමනාකරණය තුළින් ඉඩම් ගැටළු නිරාකරණය" වැඩසටහනට අදාළව වන ආඥා පනතේ 3(1) වගන්තිය යටතේ වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට අයත් හෙක්ටයාර් 9204.3ක ප්‍රමාණයක් රක්ෂිත වන ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කිරීම සහ වනජීවී රක්ෂිත තුළ ඉඩම් ගැටලු විසඳීමට අදාළව වන සත්ත්ව හා වෘක්ෂලතා ආඥා පනතේ ප්‍රතිපාදන අනුව පරිසර ඇගයුමක් සිදුකිරීමට තාක්ෂණික කමිටුවක් පත් කිරීම.

- 2022 අංක 7 දරණ වන සත්ත්ව හා වෘක්ෂලතා ආරක්ෂක (සංශෝධන) පනත මඟින් අවසන් වරට සංශෝධනය කරන ලද 1937 අංක 2 දරණ වන සත්ත්ව හා වෘක්ෂලතා ආරක්ෂක ආඥා පනතේ VIII වන උපලේඛනය සංශෝධනය කිරීම සඳහා කමිටුවක් පත් කිරීම.

- වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තු පාලනය යටතේ ඇති භූමිවල කලුගල් ඉවත් කිරීමේ දී ගාස්තු ගෙවන ලද ප්‍රමාණය ඉක්මවා කළුගල් කැණීමට බලපත්‍ර හිමියාට හැකියාව නො ලැබෙන පරිදි මින් පෙර අනුගමනය කරන ලද ක්‍රමවේදයට නව පියවරයන් එකතු කර නව ක්‍රමවේදයක් සකස් කිරීමට පියවර ගැනීම.

- ජාතික රතු දත්ත ලැයිස්තුවේ සඳහන් ජලජ පැළෑටි සහ පටක රෝපණය මඟින් නිපදවනු ලබන පැළෑටි අපනයනය සඳහා අවසර ලබා දීම සම්බන්ධව සාකච්ඡාවක් පවත්වා පටක රෝපණය මඟින් සිදුවන ඒකදේශීය ශාක අපනයනය සඳහා අවසර ලබා නො දීමටත්, ඒකදේශීය නොවන ශාක අපනයනය සඳහා බලපත්‍ර ලබාදීමටත්, බලපත්‍ර ලබා දීමේ ක්‍රියාවලිය කඩිනම් කිරීම සඳහා වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව වෙත උපදෙස් ලබා දීමටත්, ජලජ ශාක හඳුනාගැනීම සඳහා පුහුණු වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කිරීමටත් තීරණය කිරීම.

- වෙඩිතලතිව් ස්වභාවික රක්ෂිතයේ මායිම් සංශෝධනය කර රක්ෂිතභාවයෙන් නිදහස් කර නැවත ප්‍රකාශයට පත් කර ඇති අතර ඒ සම්බන්ධව මේ වනවිට අධිකරණ ක්‍රියාමාර්ග සිදු වෙමින් පවතියි.

- වන අලින්ගේ සංචරණය සීමා කිරීම සඳහා පවත්නා විදුලිවැටට සමාන්තරව ද්විතියික බාධකයක් ලෙස වන අලි සංචරණ බාධක අගල් කැපීම මැයෙන් අංක MWFRC/2024/09 හා 2024/06/03 දිනැතිව අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශයක් ඉදිරිපත් කරන ලද අතර ඒ සඳහා අංක අමප/24/1107/613/010 හා 2024/07/01 දිනැතිව අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය ලැබී ඇත. ඒ අනුව ඉදිරි කටයුතු සිදු කරමින් පවතියි.

1.2.3 සැලසුම් අංශය

- 2024 වර්ෂයේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සකස් කර ඇත.
- අමාත්‍යාංශය යටතේ ඇති දෙපාර්තමේන්තු හා ආයතනයන්හි කාර්තුමය ප්‍රගති සමාලෝචන රැස්වීම් 02 ක් පවත්වන ලදී.
- සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිවල ප්‍රගතිය මුදල් අමාත්‍යාංශයට යොමු කර ඇත.
- 2023 වර්ෂයේ කාර්ය සාධන වාර්තාව සකසා ශ්‍රී ලංකා පාර්ලිමේන්තුවට හා අදාල අනෙකුත් ආයතන වෙත ලබාදී ඇත.

- 2024.12.31 දිනට ප්‍රගතිය ඇතුලත් කර සකසන ලද ප්‍රගති වාර්තාව පාර්ලිමේන්තු අයවැය කාරක සභා අවස්ථාවට ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා සකස් කරමින් පවතී.
- ජනාධිපති ලේකම් කාර්යාලයට, මුදල් අමාත්‍යාංශයට, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවට, අනෙකුත් රේඛීය අමාත්‍යාංශ හා පාර්ලිමේන්තු උපදේශක කාරක සභාවට අවශ්‍ය තොරතුරු ලබාදී ඇත.
- සංවර්ධන ව්‍යාපෘති අධීක්ෂණය සඳහා ක්ෂේත්‍ර නිරීක්ෂණය සිදුකර ඇත.
- ප්‍රාග්ධන ව්‍යාපෘතීන්ට අදාල මාසික හා කාර්තුමය ප්‍රගති වාර්තා සැකසීමේ කටයුතු ඉටුකර ඇත.
- අමාත්‍යාංශයට අදාළ තිරසර සංවර්ධන අභිමතාර්ථ ළඟා කර ගැනීමේ ප්‍රගතිය තිරසර සංවර්ධන සභාව වෙත ඉදිරිපත් කර ඇත.
- අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්තුමාගේ කාර්ය සාධන ගිවිසුමට (KRA) අදාල කාර්තුමය ප්‍රගතිය ජනාධිපති ලේකම් කාර්යාලය වෙත යොමු කර ඇත.
- අමාත්‍යාංශයේ නිලවෙබ් අඩවිය සඳහා කාලීන තොරතුරු ඇතුලත් කිරීම හා පවත්නා තොරතුරු යාවත්කාලීන කිරීම සිදුකරමින් පවතී.

1.2.4 තාක්ෂණ අංශය

- Commonwealth Blue Charter Project Incubator ප්‍රදානයන් ශ්‍රී ලංකාව තුළ ක්‍රියාත්මක කිරීමට තෝරා ගෙන ඇති කඩොලාන සංරක්ෂණ ව්‍යාපෘති 02 වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව සහ වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ශ්‍රී ලංකා වයඹ විශ්ව විද්‍යාලයේ සහාය ඇතිව ක්‍රියාත්මක කිරීම සම්බන්ධයෙන් අවශ්‍ය මූලික සම්බන්ධීකරණ කටයුතු විදේශ කටයුතු අමාත්‍යාංශය ඇතුළු අනෙකුත් රාජ්‍ය ආයතන සමඟ සිදු කර කර **ඇති අතර අදාල ප්‍රදානයන් ලබා ගැනීමේ කටයුතු ක්‍රමාණුකූල කර ගැනීමට සහ ගිවිසුම් අත්සන් කිරීමට 2025 පෙබරවාරි දක්වා කාල දිගුවක් Commonwealth Blue Charter Project Incubator වෙතින් ලබා ගැනීම.**
- මිරිස්ස සමුද්‍රීය කලාපය ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතීන්ට අනුගත නිල් ධජ (Blue Flag) වෙරළ කලාපයක් හා සමුද්‍රීය වනජීවී අභයභූමියක් බවට පරිවර්තනය කරමින් දකුණු පළාත් සංචාරක ආර්ථිකය පස් ගුණයකින් වර්ධනය කිරීම ඉලක්ක කොට නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා පත්කළ අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුකමිටු වාර්තාවේ නිර්දේශ ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව ඇතුළු රාජ්‍ය ආයතන 16ක් සමඟ සම්බන්ධීකරණ කටයුතු සිදු කරමින් එම නිර්දේශ ක්‍රියාත්මක කිරීම පිළිබඳව ප්‍රගතිය අග්‍රාමාත්‍ය කාර්යාලය වෙත වාර්තා කිරීම.
- KOICA (Korea International Cooperation Agency) සංවිධානය මගින් ප්‍රදානයන් ලෙස ලබාදීමට යෝජිත ඇ.ඩො. මි. 10 ක මුදලින් ක්‍රියාත්මක කිරීමට යෝජිත ශ්‍රී ලංකාවේ උතුරු සහ වයඹ පළාතේ වෙරළ තීරයේ ඇති කඩොලාන පරිසර පද්ධතිය සංරක්ෂණය සහ කඩොලාන නැවත ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීමේ ව්‍යාපෘතියක් සඳහා වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව සහ වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව ඒකාබද්ධව සකස් කරන ලද ව්‍යාපෘති සංකල්ප පත්‍රිකාව ජාතික ක්‍රම සම්පාදන දෙපාර්තමේන්තුව වෙත අවශ්‍ය ඉදිරි කටයුතු සඳහා ඉදිරිපත් **කර ඇත. එම ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ශක්‍යතාවය පිළිබඳව විමසා බැලීම සඳහා KOICA නියෝජිත පිරිසක් පැමිණි අතර ඔවුන් විසින් අදාල ශක්‍යතා වාර්තාව (Feasibility report) ලබා දීමට නියමිතය.**

වෙනත් අමාත්‍යාංශ/දෙපාර්තමේන්තු සහ විවිධ දේශීය/විදේශීය සංවිධාන මඟින් ක්‍රියාත්මක ව්‍යාපෘති/වැඩසටහන් සඳහා අමාත්‍යාංශය නියෝජනය කරමින් සම්බන්ධීකරණ කටයුතු සිදු කිරීම. (Sri Lanka Coral Reef Initiative ව්‍යාපෘතිය / දේශගුණික විපර්යාස පිළිබඳ පැරිස් ගිවිසුම යටතේ යාවත්කාලීන කරන ලද ජාතිකව නිර්ණය කළ දායකත්ව වැඩසටහනට/GCF – Knuckles Project/National Adaptation Plan (NAP) Readiness Support ව්‍යාපෘතිය/3rd National Designated Authority (NDA) Readiness ව්‍යාපෘතිය/ BOBLME II ව්‍යාපෘතිය/AFOLU Sector ව්‍යාපෘතිය/**Green Book and NCVCHM Initiative in Sri Lanka** යනාදිය)

- වෙනත් අමාත්‍යාංශ/දෙපාර්තමේන්තු යටතේ ක්‍රියාත්මක මෙහෙයුම් කමිටු/උපදේශක කමිටු/ වෙනත් කමිටු සඳහා අමාත්‍යාංශය නියෝජනය කරමින් සම්බන්ධීකරණය සිදුකිරීම.
- අමාත්‍යාංශයේ විෂය පථයට අදාල තාක්ෂණික කටයුතු සම්බන්ධයෙන් ලෝක බැංකු නියෝජිතයන්, ආසියානු සංවර්ධන බැංකු නියෝජිතයන් සමඟ සම්බන්ධීකරණ කටයුතු සිදු කිරීම.

1.2.5. ව්‍යාපෘති අංශය

- දෛනිකව ජනමාධ්‍යවල පළවන අමාත්‍යාංශයට අයත් හා අමාත්‍යාංශයට අයත් ආයතන සම්බන්ධ තොරතුරු විශ්ලේෂණය හා අවශ්‍ය ප්‍රතිචාර දැක්වීම.

- නිලධාරින් මුහුණදුන් සිදුවීම් අලලා "අමතක නොවන වනගත මතක" නමැති කථාංගයක් තුලින් වනජීවී හා වන සම්පත් සංරක්ෂණ අමාත්‍යාංශය යටතේ ඇති වනෝද්‍යාන, අභයභූමි,රක්ෂිත හා අධිරක්ෂිත පිළිබඳ සංක්ෂිප්ත තොරතුරු භාෂා ත්‍රිත්වයෙන් සෑම මසකම එක් පරිච්ඡේදයක් බැගින් වෙබ් අඩවියේ පල කිරීම, එයට සහභාගිවන වනජීවී නිලධාරින් පිළිබඳ හැඳින්වීමක් ලබාදීම හා ඒ අනුසාරයෙන් අන්තර්ජාලය හරහා කියවිය හැකි ඊ-බුක් පොත නිර්මාණය කිරීම.
- ජනාධිපති කාර්යාලය විසින් අප අමාත්‍යාංශය වෙත ලැබෙන මාධ්‍ය සම්බන්ධ ලිපි පිළිබඳ කටයුතු කිරීම.

1.2.6 අභ්‍යන්තර විගණන අංශය

01) **විගණන පරීක්ෂණ**

- රජයේ නිලධාරින්ගේ ඇප තැන්පතු පරීක්ෂාව, සරප්, බැංකු සැසඳුම් කටයුතු හා චෙක්පත් පරීක්ෂාව 2023
- වවුචර පරීක්ෂාව , අතුරු අග්‍රිම හා සුළු මුදල් පරීක්ෂාව 2023
- වාහන අළුත්වැඩියා වාහන නඩත්තුව සහ ලොග් සටහන් පොත් පරීක්ෂාව
- පරිසර පද්ධති සංරක්ෂණ හා කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතිය අවසන් කිරීමේ දී ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ ඒකකය සතුව පැවති දේපල පිරියත උපකරණ පැවරීම හා ගිණුම් පියවීම සම්බන්ධයෙන් සිදුකරන ලද පරීක්ෂණයේ විශේෂ විගණන පරීක්ෂාව
- අභ්‍යන්තර විගණන පරීක්ෂාව - Payrole වැඩසටහන අදාළ ක්‍රියාකාරකම් වැටුප් ලේඛන නඩත්තු කිරීම , වැටුප් ගෙවීම් කිරීම හා අවකරණ ක්‍රියාවලිය 2022/2023
- දෙපාර්තමේන්තු කටයුතු සමාලෝචනය - ජාතික සත්ත්වෝද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුව - වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
- සුළු මුදල් ක්‍රියාකාරකම් , 2023 සැප්තැම්බර් සිට 2024 මාර්තු දක්වා වවුචර පරීක්ෂාව සහ අතුරු අග්‍රිම පිළිබඳ අභ්‍යන්තර විගණන පරීක්ෂාව
- වාහනවල ලියාපදිංචි අයිතිය, වාහන පැවරීම, වත්කම් වාර්තාගත කිරීම, වාහන අනතුරු හා පරීක්ෂණ පැවැත්වීම සහ අළුත්වැඩියා කටයුතු සඳහා යොමු කර ඇති වාහන පිළිබඳ විශේෂ විගණන පරීක්ෂාව.
- භාණ්ඩ සමීක්ෂණ කටයුතු පරීක්ෂාව - 2023
- ප්‍රසම්පාදන සැලැස්ම 2023/2024
- කොළඹින් බැහැර රාජකාරි කටයුතු සඳහා සංචිත වාහන වෙන්කිරීම, වාහන අපහරණය, ධාවන සටහන් පොත් පරීක්ෂාව පිළිබඳ විශේෂ විගණන පරීක්ෂාව

02) **ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ**

- වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට අයත් ගිරිතලේ රක්ෂිත කලාපය ආශ්‍රිතව නිමවා ඇති පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයට අදාලව ඉදිකරන ලද නිදන කාමර වලින් සමන්විත නව නේවාසිකාගාර සංකීර්ණය සම්බන්ධයෙන් සිදුකරන ලද ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණයේ විශේෂ විගණන පරීක්ෂාව.
- හුරුළු පාරිසරික වනෝද්‍යානය සම්බන්ධයෙන් සිදුකරන ලද විගණන පරීක්ෂාව.
- වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට අයත් ගිරිතලේ රක්ෂිත කලාපය ආශ්‍රිතව පවතින වනජීවී පර්යේෂණ හා පුහුණු කේන්ද්‍රයේ සම්පත්දායක නිවාස අංක 01 නව හා නිවාස අංක 02 (පැරණි) සම්බන්ධයෙන් සිදුකරන ලද විගණන පරීක්ෂාව.

03) **විශේෂ පරීක්ෂණ**

- ජාතික සත්ත්වෝද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුවට අනුබද්ධ රිදියගම සෆාරි උද්‍යානයේ අක්‍රමිකතාවයන්
- 2024 වර්ෂයට අදාළ පළමු , දෙවන හා තෙවන කාර්තුවලට අදාල විගණන හා කළමනාකරණ කමිටු රැස්වීම් පවත්වන ලදි.
- ජාතික සත්ත්වෝද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුවට අනුබද්ධ රිදියගම සෆාරි උද්‍යානයේ අක්‍රමිකතාවයන් පිළිබඳ විශේෂ විගණන පරීක්ෂාව.

1.2.7 ගිණුම් අංශය

මූල්‍ය ප්‍රගති සාරාංශය

ආයතනය/ ව්‍යාපෘතිය	මූලධන		පුනරාවර්තන	
	ප්‍රතිපාදන (රු.මි)	වියදම (රු.මි)	ප්‍රතිපාදන (රු.මි)	වියදම (රු.මි)
වනජීවී හා වන සම්පත් සංරක්ෂණ අමාත්‍යාංශය	78.00	10.77	317.00	163.45

පුනරාවර්තන හා ප්‍රාග්ධන වියදම

වැය විෂය	වැය විස්තරය	2024 ඇස්තමේන්තුව (රු)	අතිරේක ප්‍රතිපාදන (රු)	මු.රෙ. 66 මාරු කිරීම් (රු)	ප්‍රතිශෝධිත ඇස්තමේන්තුව (රු)	2024.12.31 දිනට වියදම (රු)	ප්‍රතිපාදන ඉතිරිවීම් (රු)	ප්‍රගතිය (%)
1001	වැටුප් හා වේතන	76,000,000	0	-4,260,000	71,740,000	51,105,894.14	20,634,105.86	71.25
1002	අතිකාල හා නිවාඩුදින වැටුප්	9,000,000	0	-80,000	8,920,000	4,354,464.77	4,565,535.23	48.82
1003	වෙනත් දීමනා	29,000,000	0	4,120,000	33,120,000	32,726,425.27	393,574.73	97.92
1101	ගමන් වියදම් (දේශීය)	2,000,000	0	1,240,000	3,240,000	2,668,361.00	571,639.00	82.36
1102	ගමන් වියදම් (විදේශීය)	2,500,000	0	80,000	2,580,000	1,077,138.97	1,502,861.03	41.75
1201	ලිපි ද්‍රව්‍ය	7,000,000	0	0	7,000,000	5,525,225.92	1,474,774.08	78.93
1202-10	ඉන්ධන වෙනත් අවශ්‍යතා	800,000	0	0	800,000	360,235.00	439,765.00	45.03
1202-2	ඉන්ධන දීමනා	23,000,000	0	0	23,000,000	16,528,322.30	6,471,677.70	71.86
1202-9	ඉන්ධන - සංචිත වාහන	9,500,000	0	0	9,500,000	4,761,850.00	4,738,150.00	50.12
1203	ආහාර පාන හා නිල ඇඳුම්	100,000	0	0	100,000	32,000.00	68,000.00	32.00
1205	වෙනත්	1,200,000	0	0	1,200,000	543,898.71	656,101.29	45.32
1301	වාහන	10,350,000	0	1,600,000	11,950,000	9,618,667.71	2,331,332.29	80.49
1302	යන්ත්‍ර හා යන්ත්‍රෝපකරණ	1,750,000	0	0	1,750,000	1,632,746.53	117,253.47	93.30
1303	ගොඩනැගිලි හා ඉදිකිරීම්	1,100,000	0	0	1,100,000	842,632.75	257,367.25	76.60
1304	මෘදුකාංග යාවත්කාලීන කිරීම	300,000	0	0	300,000	277,800.00	22,200.00	92.60
1401	ප්‍රවාහන	9,200,000	0	0	9,200,000	5,665,380.19	3,534,619.81	61.58
1402	තැපැල් හා සන්නිවේදන	4,500,000	0	0	4,500,000	2,644,610.34	1,855,389.66	58.77
1403	විදුලිය හා ජලය	13,000,000	0	-614,000	12,386,000	9,975,561.73	2,410,438.27	80.54
1404	කුලී හා දේශීය බදු	115,000,000	0	-17,100,000	97,900,000	502,180.00	97,397,820.00	0.51
1405	පිරිසිදු කිරීමේ සේවා	4,000,000	0	0	4,000,000	3,268,751.50	731,248.50	81.72
1407	ආරක්ෂක සේවා	4,000,000	0	0	4,000,000	3,547,378.31	452,621.69	88.68
1409-138	යන්ත්‍ර හා කාර්යාල උපකරණ	3,000,000	0	0	3,000,000	2,015,182.46	984,817.54	67.17
1409 - 139	වාහන රක්ෂණ	2,750,000	0	610,000	3,360,000	2,765,971.41	594,028.59	82.32
1409 - 140	වෙනත්	2,250,000	0	-596,000	1,654,000	1,057,274.15	596,725.85	63.92
1506	රජයේ නිලධාරීන්ගේ අත්තිකාරම් ගිණුම	400,000	0	0	400,000	138,876.77	261,123.23	34.72
1703	රාජ්‍ය භාෂා ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීම	300,000	0	0	300,000	105,007.00	194,993.00	35.00
	පුනරාවර්තන වියදම	332,000,000	0	-15,000,000	317,000,000	**163,741,836.93**	**153,258,163.07**	**51.65**

වැය විෂය	වැය විස්තරය	2024 ඇස්තමේන්තුව (රු)	අතිරේක ප්‍රතිපාදන (රු)	මු.රෙ. 66 මාරු කිරීම් (රු)	ප්‍රතිශෝධිත ඇස්තමේන්තුව (රු)	2024.12.31 දිනට වියදම (රු)	ප්‍රතිපාදන ඉතිරිවීම් (රු)	ප්‍රගතිය (%)
2001	ගොඩනැගිලි හා ඉදිකිරීම්	1,000,000	**0**	15,000,000	16,000,000	15,894,201.70	105,798.30	99.34
2002	යන්ත්‍ර හා යන්ත්‍රෝපකරණ	500,000	0	0	500,000	291,460.00	208,540.00	58.29
2003	වාහන	6,800,000	0	0	6,800,000	4,485,591.99	2,314,408.01	65.96
2102	ලී බඩු හා කාර්යාල උපකරණ	700,000	0	0	700,000	80,847.43	619,152.57	11.55
2105	ඉඩම් හා ඉඩම් සංවර්ධන	0	53,000,000	0	53,000,000	0.00	53,000,000.00	0.00
2401	කාර්ය මණ්ඩල පුහුණු	1,000,000	0	0	1,000,000	470,354.84	529,645.16	47.04
ප්‍රාග්ධන වියදම		**10,000,000**	**53,000,000**	**15,000,000**	**78,000,000**	**21,222,455.96**	**56,777,544.04**	**27.21**

2.7.2 වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව

1.1 හැඳින්වීම

ශ්‍රී ලංකාවේ දේශීය ශාක හා සත්ත්ව ප්‍රජාවන් සංරක්ෂණය කිරීම ජාතික වශයෙන් ප්‍රමුඛ අවශ්‍යතාවයකි. ඒ අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ සමුද්‍ර තීරය ඇතුළු දේශසීමාව තුළ වනජීවී සම්පත් දිගු කාලීනව ආරක්ෂා කිරීමේ හා සංරක්ෂණය කිරීමේ ප්‍රමුඛ කාර්යභාරය පැවරී ඇත්තේ වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවටය. ඒ සඳහා වනසත්ත්ව හා වෘක්ෂලතා ආරක්ෂක ආඥා පනත යටතේ ශ්‍රී ලංකාව තුළ වනජීවී රක්ෂිත ප්‍රදේශ ජාලයක් ස්ථාපිත කර කළමනාකරණය කිරීමේ නීතිමය වගකීම වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට පැවරී ඇති අතර එසේ ස්ථාපිත කරන ලද රක්ෂිත භූමි (සමුද්‍රීය සහ ගොඩබිම රක්ෂිත) ප්‍රමාණයේ මුළු එකතුව වර්ග කි.මී 12500ක් පමණ වේ. මේ දක්වා ශ්‍රී ලංකාව තුළ ජාතික රක්ෂිත 39ක් ද අභයභූමි 69ක් ද අලි කළමනාකරණ රක්ෂිත 01ක් ද ලෙස වනජීවී රක්ෂිත 109ක් ප්‍රකාශයට පත්කර ඇත.

1.2. මූල්‍ය ප්‍රගති සාරාංශය

1.2.1. සමස්ත මූල්‍ය ප්‍රගතිය සාරාංශය

අරමුදල් ප්‍රභවය	වෙන් කළ ප්‍රතිපාදන (රු.මි.)	සත්‍ය වියදම (රු.මි.)
ඒකාබද්ධ අරමුදල	4,930.00	3,507.60
වන සත්ත්ව සංරක්ෂණ අරමුදල	3,642.00	3,174.30
එකතුව	**8,572.00**	**6681.90**

1.2.2. ඒකාබද්ධ අරමුදල (මූලධන හා පුනරාවර්තන වියදම්)

වියදම් කාණ්ඩය	2024 ඇස්තමේන්තුගත මුදල (රු.මි.)	2024.12.31 දිනට වියදම (රු.මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය (%)
මූලධන වියදම්	292.00	253.86	86.93
පුනරාවර්තන වියදම්	4,638.00	3.253.74	70.15
එකතුව	**4,930.00**	**3,507.60**	**71.14**

1.2.3. වනසත්ත්ව සංරක්ෂණ අරමුදල (මූලධන හා පුනරාවර්තන වියදම්)

වියදම් කාණ්ඩය	2024 ඇස්තමේන්තුගත මුදල (රු.මි.)	2024.12.31 දිනට වියදම (රු.මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය (%)
මූලධන වියදම්	1,021.00	767.97	75.21
පුනරාවර්තන වියදම්	2,621.20	2,406.32	91.80
එකතුව	**3,642.20**	**3,174.30**	**87.15**

1.3. ප්‍රධාන සංවර්ධන වැඩසටහන් වල මූල්‍ය ප්‍රගතිය හා භෞතික ප්‍රගතිය

1.3.1. ඒකාබද්ධ අරමුදල

වැය විෂය අංකය	වැඩසටහන	ප්‍රතිපාදන (රු.මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය		භෞතික ප්‍රගතිය %
			(රු.මි.)	%	
මූලධන වත්කම් වැඩිදියුණු කිරීම සහ පුනරුත්ථාපනය කිරීම					
284-01-01-2001	ගොඩනැගිලි හා නිර්මිතයන් අළුත්වැඩියා කිරීම	10.00	8.78	87.84	90
284-01-01-2002	යන්ත්‍රෝපකරණ අළුත්වැඩියා කිරීම	4.00	2.92	73.15	75
284-01-01-2003	වාහන අළුත්වැඩියාව	10.00	8.53	85.37	90
මූලධන වත්කම් අත්පත් කරගැනීම					
284-01-01-2105	ඉඩම් හා ඉඩම් වැඩිදියුණු කිරීම (රක්ෂිත ප්‍රදේශ තුළ මායිම් සළකුණු කිරීම)	5.00	3.21	64.24	65
284-01-01-2401	මානව සම්පත් සංවර්ධනය කිරීම	8.00	6.19	77.42	80
284-01-01-2506	රක්ෂිත ප්‍රදේශවල යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීම	1.78	1.02	57.57	60
284-01-01-08-2105	විදුලි වැටවල් ඉදිකිරීම	150.00	123.51	82.35	85
284-01-01-09-2506	රක්ෂිත ප්‍රදේශවල වාසස්ථාන සුපෝෂණය කිරීම	80.00	76.61	95.77	95
284-01-01-10-2506	රක්ෂිත ප්‍රදේශවල මාර්ග ජාලය වැඩිදියුණු කිරීම හා නඩත්තු කිරීම	20.00	19.88	99.42	100
284-01-01-15-2509-17	විල්පත්තුප්‍රජා උත්ප්‍රේරක කලාපය කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතිය	3.21	3.21	100	100
	මුළු එකතුව	**292.00**	**253.86**	**86.93**	

1.3.2 වනසත්ත්ව සංරක්ෂණ අරමුදලේ වැඩසටහන්වල මූල්‍ය ප්‍රගතිය හා භෞතික ප්‍රගතිය සාරාංශය

1.3.2.1. පුනරාවර්තන වියදම්

වැය ශීර්ෂය	විස්තරය	ඇස්තමේන්තුව (රු.මි)	මුළු වියදම (රු.මි)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය %
3000	අලි ඇල්ලීම, අලි පළවාහැරීම් හා අනතුරට පත් අලින් මුදවා ගැනීම	10.00	8.68	86.80
3001	මියගිය වන අලි ඉවත් කිරීම/වළ දැමීම හා වෙනත් මියගිය සතුන් අපහරණය	7.00	5.43	77.68
3002	සතුන් සඳහා ආහාර	150.00	160.81	100
3003	මෙහෙයුම් ද්‍රව්‍ය හා උපාංග (වෛද්‍ය සැපයීම්)	40.00	19.38	48.46
3004	නිලධාරීන්ගේ රෝහල් හා වෛද්‍ය ගාස්තු	0.50	0.16	32.40

වැය ශීර්ෂය	විස්තරය	ඇස්තමේන්තුව (රු.මි)	මුළු වියදම (රු.මි)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය %
3005	නිලධාරීන්ගේ ජීවිත හා ශාරීරික හානි සඳහා වන්දි	2.00	0.56	28.25
3006	නීතිඥ ගාස්තු	0.30	0.57	100
3007	සේවා ගාස්තු	775.00	744.06	96.01
3008	යන්ත්‍ර උපකරණ, විදුලි උපකරණ ,ගොඩනැගිලි සුළු නඩත්තු	10.00	16.82	100
3009	විදුලි වැට නඩත්තු	75.00	39.01	52.02
3010	වාහන අලුත්වැඩියා සුළු නඩත්තු	100.00	133.71	100
3011	බංගලාවල රෙදි පිරිසිදු කිරීම	3.10	3.1	100
3012	විවිධ වියදම්	80.00	107.03	100
3013	විදුලිය,ජලය හා දුරකථන	50.00	33.80	67.62
3014	තුවක්කු බලපත්‍ර ගාස්තු	0.30	0.23	79.83
3015	ගුවන්විදුලි පණිවුඩ	5.00	2.83	56.60
3016	මහජනයාට, සතුන්ගෙන් වන හානි සඳහා වන්දි	275.00	148.07	53.85
3017	සම්මුති සම්මන්ත්‍රණ හා දයක මුදල්	10.00	5.03	50.38
3018	වනජීවී සංරක්ෂණය සම්බන්ධ අධ්‍යාපන සහ ව්‍යාප්ති කටයුතු	8.00	4.61	57.64
3019	සේවා ගිවිසුම්	30.00	20.81	69.40
3020	ස්වේච්ඡා මාර්ගෝපදේශක දීමනා	96.00	95.96	99.97
3021	ප්‍රසාද දීමනා (උසාවි දඩ මුදල් ලැබීම් වලින්)	25.00	70.50	100
3022	දිරි දීමනා	120.00	114.27	95.23
3023	නඩත්තු සේවක ආහාර දීමනා	75.00	44.71	59.63
3024	දේශීය ගමන් වියදම්	110.00	89.84	81.67
3025	විදේශීය ගමන් වියදම්	15.00	4.55	30.39
3026	ලිපි ද්‍රව්‍ය හා කාර්යාලීය වියදම්	18.00	8.63	47.95
3027	ඉන්ධන	150.00	157.52	100
3028	අලි වෙඩි මිලදී ගැනීම හා රබර් උණ්ඩ මිලදී ගැනීම	365.00	351.74	96.37
3029	උද්‍යාන හා සංචාරක නිවාස සඳහා අවශ්‍ය සුළු මිලදී ගැනීම	15.00	13.74	91.61
3030	නිල ඇඳුම් සහ උපාංග	1.00	0.006	0.62
එකතුව		**2,621.20**	**2,406.32**	**91.80**

1.3.2.2. මූලධන වියදම්

වැය ශීර්ෂය	විස්තරය	ඇස්තමේන්තුව (රු.මි)	මුළු වියදම (රු.මි)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය %
3500	යන්ත්‍ර උපකරණ, විදුලි උපකරණ , ගොඩනැගිලි නඩත්තුව	53.00	45.58	86.02
3501-1	උද්‍යානවල සංචාරකයින්ගේ පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීම	166.00	196.69	118.49
3501-2	සංචාරක නිවාස සඳහා අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය මිලදී ගැනීම	38.00	20.37	53.62
3501-3	සත්ව සුබසාධන හා සෞඛ්‍ය පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීම	35.00	49.78	100
3502	යන්ත්‍රෝපකරණ, වාහන , බෝට්ටු සහ ගිණිඅවි මිලදී ගැනීම	35.00	23.29	66.55
3503	වාහන නඩත්තු	60.00	6.36	10.61
3504	ප්‍රධාන කාර්යාලයේ අංශවල පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීම	20.00	19.53	97.68
3505	ජනවිඥාපනය	9.00	5.75	63.90
3506	සමුද්‍ර ජීවී සංරක්ෂණය	20.00	7.10	35.53
3507-1	වාසස්ථාන සුපෝෂණ කටයුතු	60.00	23.30	38.85
3507-2	උද්‍යාන මැනුම් සහ මායිම් සලකුණු කිරීම	10.00	18.98	100
3508-1	විදුලි වැට ඉදිකිරීම	200.00	62.66	31.33
3508-2	විදුලි වැට මුරකුටි ඉදිකිරීම	50.00	74.00	100

වැය ශීර්ෂය	විස්තරය	ඇස්තමේන්තුව (රු.මි)	මූළු වියදම (රු.මි)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය %
3509	කාර්යාල උපකරණ	70.00	62.60	89.44
3510	නඩත්තු කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය උපකරණ	8.00	2.05	25.74
3511	මෘදුකාංග පද්ධති නිර්මාණය කිරීම	15.00	0.30	2.04
3512	දේශීය පුහුණු හා වනජීවී සංරක්ෂණය සම්බන්ධ අධ්‍යයන	172.00	149.54	86.94
එකතුව		**1,021.00**	**767.97**	75.21

1.4. සංචාරක පැමිණීම හා ආදායම

1.4.1. සංචාරකයන්ගේ පැමිණිම (2024.11.30 දිනට)

ජාතික උද්‍යානය	සංචාරක පැමිණීම		
	දේශීය	විදේශීය	එකතුව
යාල	250,385	311,632	562,017
හෝර්ටන් තැන්න	252,054	47,422	299,476
උඩවලව	118,466	119,208	237,674
වස්ගමුව	10,634	2,449	13,083
මින්නේරිය	76,908	75,827	152,735
බූන්දල	6,281	6,237	12,518
හොරගොල්ල	10,582	42	10,624
කවුඩුල්ල	22,318	21,579	43,897
ගල්ඔය	6,458	6,272	12,730
කුමන	22,063	10,804	32,867
අංගම්මැඩිල්ල	607	5	612
ගැල්වේස්ලෑන්ඩ්	12,941	577	13,518
විල්පත්තු	66,923	49,430	116,353
මාදුරුඔය	1,674	324	1,998
ලාහුගල	570	40	610
පරෙවි දූපත්	56,438	12,475	68,913
හික්කඩුව	29,827	1,249	31,076
උඩවලව ඇත් අතුරු සෙවන	104,773	80,182	184,955
කලාවැව	2,315	77	2,392
වැලිපර අභයභූමිය	7,447	2,487	9,934
මිරිස්ස	25,140	73,803	98,943
ගිරිතලේ	7,941	68	8,009
එකතුව	**1,092,745**	**822,189**	**1,914,934**

1.4.2. සංචාරකයන්ගෙන් ලද ආදායම (2024.11.30 දිනට)

ජාතික උද්‍යානය	*ආදායම (රු.)	ජාතික උද්‍යානය	*ආදායම (රු.)
උඩවලව අලි රැඳවුම් මධ්‍යස්ථානය	169,222,714.80	මින්නේරිය	681,346,277.30
යාල	3,409,708,049.52	කවුඩුල්ල	216,816,228.31
බූන්දල	37,175,676.40	හොරගොල්ල	572,621.20
හෝර්ටන්තැන්න	567,562,140.42	මාදුරුඔය	2,546,325.88
උඩවලව	1,536,859,208.16	කුමන ඔකඳ	69,057,912.66
විල්පත්තු	547,142,096.87	ගල්ඔය	47,676,590.44
වස්ගමුව	19,359,522.22	මිරිස්ස	447,216,845.30
		අංගම්මැඩිල්ල	443,540.06

ජාතික උද්‍යානය	*ආදායම (රු.)	ජාතික උද්‍යානය	*ආදායම (රු.)
ගැල්වෙස්ලැන්ඩ්	3,236,807.26	කතරගම	61,129.00
ගිරිතලේ	415,100.52	කල්පිටිය -වැලිපර	7,251,643.28
රන්දෙණිගල	243,342.00	නල්ලතන්නිය	0.00
ලාහුගල	1,348,064.45	චුන්ඩිකුලම්	138,768.00
පරවි දූපත්	180,786,313.20	මහකනදරාව	153,400.00
හික්කඩුව	8,641,760.54	කලාවැව	172,037.72
මිහින්තලේ	70,070.00	**මුළු එකතුව**	**7,955,224,185.51**

* මෙහි උද්‍යාන පිවිසුම් ගාස්තු, බංගලා/ කඳවුරු බිම් වෙන්කිරීම් ගාස්තු ආදී සියලු සංචාරක කටයුතු වලින් ලද ආදායම් අන්තර්ගත වේ.

1.5. 2025 වසරේ ඉටු කිරීමට අපේක්ෂිත සංවර්ධන වැඩසටහන් සහ මූල්‍ය ඉලක්කය

අ/අ	ව්‍යාපෘතියේ නම	2025 වර්ෂයේ මූල්‍ය අවශ්‍යතාවය (රු.)
1	**ප්‍රාග්ධන වත්කම් ප්‍රතිස්ථාපනය හා වැඩිදියුණු කිරීම**	**44,000,000**
	• ගොඩනැගිලි හා නිර්මිතයන්	10,000,000
	• යන්ත්‍රෝපකරණ අළුත්වැඩියා කිරීම	4,000,000
	• වාහන	30,000,000
2	**ප්‍රාග්ධන වත්කම් අත්පත්කර ගැනීම**	**10,000,000**
	• කාර්යාල උපකරණ මිලදී ගැනීම	2,500,000
	• යන්ත්‍ර හා යන්ත්‍රෝපකරණ මිලදී ගැනීම	2,500,000
	• රක්ෂිත ප්‍රදේශ වල මායිම් සලකුණු කිරීම	5,000,000
3	**ධාරිතා සංවර්ධනය**	**12,000,000**
4	**වෙනත් මූලධන වියදම්**	**387,000,000**
	• රක්ෂිත ප්‍රදේශ වල යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය	12,000,000
	• විදුලි වැට ඉදිකිරීම	200,000,000
	• වාසස්ථාන සුපෝෂණය	125,000,000
	• රක්ෂිත ප්‍රදේශවල මාර්ග පද්ධතිය ප්‍රතිසංස්කරණය හා සංවර්ධනය කිරීම	50,000,000
	මුළු එකතුව	**453,000,000**

2.7.3 වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව

1.1. හැඳින්වීම

ජාතියේ සෞභාග්‍ය සහතික කිරීම උදෙසා ශ්‍රී ලංකාවේ වන සම්පත් සංරක්ෂණය හා සංවර්ධනය කිරීම, වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රධාන කාර්යභාරය වේ.

1.2. මූල්‍ය ප්‍රගති සාරාංශය

1.2.1. ඒකාබද්ධ අරමුදල

විස්තරය	2024 වාර්ෂික මුල් ප්‍රතිපාදන ප්‍රමාණය (රු.මි.)	2024 සංශෝධිත ප්‍රතිපාදන ප්‍රමාණය (රු.මි.)	2024.12.31 වියදම (රු.මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය %
ප්‍රාග්ධන වියදම්	703.00	728.00	716.55	98
පුනරාවර්තන වියදම්	1,962.00	2,182.70	2,058.73	94
එකතුව	**2,665.00**	**2,910.70**	**2,775.28**	**95**

1.2.2. දෙපාර්තමේන්තු ආදායම

ආදායම් සංරචකය	2024 වාර්ෂික ඇස්තමේන්තුව (රු.මි.)	2024.12.31 දිනට රැස්කළ ආදායම (රු.මි.)
රජයේ කැලෑ ආදායම්	1,600.00	745.01
පුද්ගලික දැව ප්‍රවාහනය	130.00	75.15
එකතුව	**1,730.00**	820.16

1.2.3. වෙනත් අමාත්‍යාංශ මඟින් ලැබෙන ප්‍රතිපාදන

විස්තරය	2024 වාර්ෂික මුදල් ප්‍රතිපාදන ප්‍රමාණය(රු.මි.)	2024.12.31 දිනට වියදම (රු.මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය %
රාජ්‍ය පරිපාලන අමාත්‍යාංශය මඟින් සංචාරක බංගලා/ නිවාඩු නිකේතන නවීකරණය සඳහා ප්‍රතිපාදන ලබාදීම	166.93	64.30	39
AFOLU ව්‍යාපෘතිය (පරිසර අමාත්‍යාංශයේ දේශගුණ විපර්යාස ලේකම් කාර්යාලය යටතේ ක්‍රියාත්මකවේ.) වනාන්තර සිතියම්ගතකරණය යාවත්කාලීන කිරීමට අදාලව උපකරණ මිලදී ගැනීම. 1. ලැප්ටොප් පරිගණක යන්ත්‍ර 10ක් මිලදී ගැනීම 2. අතින් ගෙනයාහැකි GPS උපකරණ 20 ක් මිලදී ගැනීම	6.82	5.90	87

1.3. ප්‍රධාන සංවර්ධන වැඩසටහන් වල මූල්‍ය ප්‍රගතිය හා භෞතික ප්‍රගතිය

1.3.1. ඒකාබද්ධ අරමුදල

	වැඩසටහන	ප්‍රතිපාදන ප්‍රමාණය (රු.මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය (රු.මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය %	භෞතික ප්‍රගතිය
01	**හරිත ආවරණය පුලුල් කිරීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම**	96.43	96.42	100	
	• ස්වභාවික පුනර්ජනනය වේගවත් කිරීම සඳහා වනාන්තර ප්‍රතිස්ථාපිත වනාන්තර නඩත්තු කිරීම				හෙක්ටයාර 3654.4 ක නඩත්තු අවසන් කර ඇත
	• ප්‍රතිස්ථාපිත වනාන්තර නඩත්තු කිරීම				හෙක්ටයාර 306.46ක නඩත්තු අවසන් කර ඇත
	• කඩොලාන නඩත්තු කිරීම				හෙක්ටයාර 326.6ක නඩත්තු අවසන් කර ඇත
	• වැව්තාවුළු සංරක්ෂණය සඳහා සිටුවන ලද පැළ නඩත්තුව				හෙක්ටයාර 156.6ක සිටුවන ලද පැළ නඩත්තු කර ඇත
	• රණවිරු රුක්රෝපණ නඩත්තු කිරීම				හෙක්ටයාර 47ක නඩත්තු අවසන් කර ඇත

	වැඩසටහන	ප්‍රතිපාදන ප්‍රමාණය (රු.මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය		භෞතික ප්‍රගතිය
			(රු.මි.)	%	
	• කටුපඳුරු සහිත ඉඩම් වනාන්තර බවට පත්කිරීම හා නඩත්තු කිරීම				හෙක්ටයාර 622.32ක නඩත්තු අවසන් කර ඇත
	• ආක්‍රමණශීලී ශාක ඉවත් කිරීම නඩත්තු කිරීම				හෙක්ටයාර 180ක නඩත්තු අවසන් කර ඇත
	• වනාන්තර බවට පත්කළ අතහැර දමන ලද ගෙවතු ඉඩම් නඩත්තු කිරීම				හෙක්ටයාර 130ක නඩත්තු අවසන් කර ඇත
	• මහමෙව්නා උයන රුක්රෝපණ නඩත්තු කිරීම				හෙක්ටයාර 4ක නඩත්තු අවසන් කර ඇත
02	**වන ආරක්ෂණ කටයුතු**	10.0	9.69	97	
	ගිනි පටි සකස් කිරීම				ගිනි පටි කි. මී 33.41ක සකස් කර අවසන්
	ගිනි පාලන උපකරණ කට්ටල මිලදී ගැනීම හා නඩත්තු කිරීම				උපකරණ කට්ටල 70ක් මිලදී ගෙන අවසන්
	ගිනි පාලන වැඩසටහන්				ගිනි පාලන වැඩසටහන් 253ක් අවසන් කර ඇත
03	වන ආරක්ෂණය සඳහා වන අපරාධ මැඩලීමේදී වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන්ට අවශ්‍ය වන වියදම් පියවීම.	30.0	30.09	100	ඩ්‍රෝන යන්ත්‍ර 06ක් මිලදී ගැනීම හා රක්ෂණය කිරීම, විශේෂ විමර්ශන රාජකාරි සඳහා ඉන්ධන සැපයීම, සිංහරාජ රක්ෂිතයේ හදිසි මෙහෙයුම් කටයුතු සඳහා වියදම්, අඩවි වන නිලධාරීන් සඳහා නිලධාරීන් 105ක් දින 04ක් සඳහා වන ආරක්ෂණ පුහුණුව
04	වන කළමනාකරණ සැලසුම් යාවත්කාලීන කිරීම, සකස් කිරීම සහ ක්‍රියාකාරකම් සම්බන්ධීකරණය	5.18	4.84	93	
	• වන කළමනාකරණ සැලසුම් සකස් කිරීම				ස්වභාවික වනාන්තර සඳහා නව වන කළමනාකරණ සැලසුම් 197ක් හා වනාන්තර සංකීර්ණ සඳහා සාර්ව වන කළමනාකරණ සැලසුම් 02ක් සකස් කර ඇත
	• වන කළමනාකරණ සැලසුම් සකස් කිරීම පිළිබඳව දැනුවත් කිරීමේ වැඩමුළු 5ක් පැවැත්වීම				වැඩමුළු 02ක් පවත්වා ඇත
	• ඉඩම් අත්පත් කරගැනීමට සම්බන්ධව ඒකාබද්ධ වැඩසටහන් 02ක් පැවැත්වීම				නක්ල්ස් ආශ්‍රිත වැඩසටහනින් 60%ක් හා සිංහරාජ ආශ්‍රිත වැඩසටහනින් 40%ක් අවසන් කර ඇත

	වැඩසටහන	ප්‍රතිපාදන ප්‍රමාණය (රු.මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය		භෞතික ප්‍රගතිය
			මූල්‍ය ප්‍රගතිය (රු.මි.)	%	
05	ස්ථිර වනාන්තර පද්ධතියක් ස්ථාපිත කිරීම මගින් දැනට ඇති වනාන්තර ආරක්ෂා කිරීම	87.05	86.60	99.5	
	• වනාන්තර මායිම් GPS මගින් මැනුම් කිරීම සිදු කිරීම				කි.මී.960ක වනාන්තර මායිම් GPS මගින් මැනුම් සිදු කර ඇත
	• වනාන්තර මායිම් වල මායිම් කණු සිටුවීම				කි.මී.310 ක වනාන්තර මායිම් වල මායිම් කණු සිටුවා ඇත
	• ජාතික වන සංගණන දත්ත රැස්කිරීම				නියැදි 777ක ජාතික වන සංගණන දත්ත රැස්කර ඇත
	• වනාන්තර මායිම් නිරවුල් කර ගැසට් කිරීම				දිස්ත්‍රික්ක 11ක කටයුතු අවසන් කර ඇත
06	**වන ව්‍යාප්තිය හා දැනුවත් කිරීම්**	60	56.69	94	
	• ගෙවතු සංවර්ධනය				ගෙවතු 11,360 ක් සංවර්ධනය කිරීම.
	• පැළ නිෂ්පාදනය				පැළ 405,500 ක් නිෂ්පාදනය
	• ගොවි/ කෘෂි වන වගා නඩත්තුව				2022 වර්ෂයේ ස්ථාපිත හෙක්.411.25ක් හා 2023 වර්ෂයේ ස්ථාපිත හෙක්.408.55ක් නඩත්තු කිරීම
	• කෘෂි වන වගා ස්ථාපනය				හෙක්. 107.4 ක කෘෂි වන වගා ස්ථාපනය කිරීම
	• නාගරික තුරු ගොමු ස්ථාපනය				නාගරික තුරු ගොමු 4ක් ස්ථාපනය
	• මාර්ග දෙපස රුක් රෝපණ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම				කි.මී. 20ක් මාර්ග දෙපස රුක් රෝපණ
	• බීජ පැළ, තවාන් නඩත්තු කිරීම				බීජ පැළ 900,000ක් හා තවාන් 5ක් නඩත්තු කටයුතු සිදු කර ඇත.
	• පාසල්, රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික අංශයේ වන ව්‍යාප්ති හා රුක් රෝපණ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම				වැඩසටහන් 1572ක් සිදුකර ඇත.
	• වනාන්තර වලින් පිටත රුක් රෝපණ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම				ප්‍රධාන වැඩසටහන් 23ට අදාලව වැඩසටහන් 465ක් සිදුකර ඇත.
	• පොලිතීන් බෑග්				පොලිතීන් බෑග් 900,000 මිලදී ගැනීම සිදුකර ඇත.

	වැඩසටහන	ප්‍රතිපාදන ප්‍රමාණය (රු.මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය		භෞතික ප්‍රගතිය
			මූල්‍ය ප්‍රගතිය (රු.මි.)	%	
07	වානිජ නිෂ්පාදන වන වගා ස්ථාපනය කිරීම හා කළමනාකරණය කිරීම.	264.4	263.35	99.6	හෙක්. 177.24 ක වානිජ වන වගා ස්ථාපනය කිරීම. හෙක්. 5179.67 ක වන වගා නඩත්තුව සිදු කිරීම (1/2/3/4/5/6 හා අතිරේකව හෙක්. 797.57)
08	පරිසර සංචාරක කටයුතු ක්‍රියාත්මක කිරීම	85.95	84.85	99	• පාරිසරික සංචාරක ගමනාන්ත 18 ක සංචාරක පහසුකම් වැඩි දියුණු කරමින් නඩත්තු කටයුතු සිදු කර ඇත. • සංචාරක බංගලා 04 ක පහසුකම් වැඩි දියුණු කර නඩත්තු කටයුතු සිදු කර ඇත. • ප්‍රවේශ පත්‍ර කවුළු 09 ක නඩත්තු කටයුතු සිදු කර ඇත.
09	වන විද්‍යා පර්යේෂණ	6.9	2.886	42	• රු.මි.4 ක් IUCN-AFAPRI-IUFRO සමාජිකත්ව හා දායකත්ව මුදල් සඳහා වෙන් කර තිබුනත් අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය ලබා ගැනීමට නොහැකි විය. එම නිසා එම ගෙවීම් සිදුනොවිනි. • වන විද්‍යා පර්යේෂණ යටතේ පවතින පර්යේෂණ අත්හදා බැලීමේ කටයුතු වල හෙක්ටයාර 40.4 ක නඩත්තු හා පොහොර යෙදවීම්, පැල සිටුවීම් ආදිය අවසන් කර ඇත. • නව පර්යේෂණ අත්හදා බැලීම් යටතේ පර්යේෂණ 5ක දත්ත රැස් කිරීම්, පැල සිටුවීම් හා විද්‍යාගාර පර්යේෂණ සිදුකර ඇත. • පර්යේෂණ වාර්තා සැකසීම • "Article of Growth dynamic of Gyrinops walla grown in moist monsoon forests in sri lanka: case study in Barigoda Natural Forest –Sri Lanka forester" ජර්නලය සඳහා යොමු කර ඇත. • බීජ එක් රැස් කිරීම - කෘමි හානියක් හේතුවෙන් බීජ එක් රැස්කිරීම සිදු කර නැත. • බීජ මූලාශ්‍ර කළමණාකරණය • තේක්ක බීජ වත්ත හොරකැලේ-කුරුණෑගල(හෙක්.13)- -ගස් 111 ක් ළකුණු කර ඇත

	වැඩසටහන	ප්‍රතිපාදන ප්‍රමාණය (රු.මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය		භෞතික ප්‍රගතිය
			මූල්‍ය ප්‍රගතිය (රු.මි.)	%	
					• තේක්ක බීජ වත්ත -බරිගොඩ- කුලියාපිටිය (හෙක්.16) -යටිකැළය කැපීම • නඩත්තු කටයුතු • කුඹල්පොල/ බදුල්ල • කම්කරු වැටුප් (සනීපාරක්ෂක සහ ආරක්ෂක) • කාර්යාල උපකරණ මිලදී ගැනීම් හා නඩත්තු කටයුතු • ගොඩනැගිලි නඩත්තු කටයුතු • සනීපාරක්ෂක ද්‍රව්‍ය මිලදී ගැනීම
10	වනවිද්‍යා අධ්‍යාපනය සහ පුහුණු	10.0	9.61	96	ධාරිතා සංවර්ධන යටතේ අත්‍යවශ්‍ය පුහුණු සිදුකර ඇත. ඒ අනුව, • රාජ්‍ය භාෂා දෙමළ පුහුණු පාඨමාලා පැය 150 පාඨමාලා 2ක් හා පැය 100 පුහුණු පාඨමාලා 1ක් නිලධාරීන් 343 ක් සඳහාද ද • 2023 වර්ෂයේදී දෙවන අදියර යටතේ බඳවාගත් නවක වන ක්ෂේත්‍ර සහකාර නිලධාරීන් සඳහා වූ පුහුණු පාඨමාලාව යටතේ නිලධාරීන් 36 දෙනෙකු සඳහා , ශාක විශේෂ වල කලමනාකරණ සැලසුම් සකස් කිරීමට අදාලව පුහුණු වැඩසටහන් 5ක් • 2024 වර්ෂයේ නවක සහකාර වන සංරක්ෂක නිලධාරීන් සඳහා වූ පුහුණු පාඨමාලාවක් හා තවත් අත්‍යවශ්‍ය පාඨමාලා 5ක නිලධාරීන් 75 ක් සඳහා පුහුණු ලබාදී ඇත.
					• Taxonomy & tree identification for EB Exams- අදාල පුහුණුව වෙනත් වැය විෂයකින් ප්‍රතිපාදන ගෙන සම්පූර්ණ කර ඇති නිසා ප්‍රතිපාදන අවලංගු කරන ලදී. • දෙමල පුහුණුවේ එක් පුහුණු පාඨමාලාවකට (පැය 100) ගෙවීම් වවුචර් ඉදිරිපත් නොවීම නිසා ප්‍රතිපාදන අවලංගු විය මෙම අවලංගු ප්‍රතිපාදන වීනයේ NAFGA ආයතනයේ නිලධාරීන්ගේ ශ්‍රී ලංකාවේ සිදුකල රාජ්‍ය තාන්ත්‍රික සංචාරය වෙනුවෙන් අවශ්‍ය වියදම් ලබාදීම සිදුවිය. • වන විද්‍යායතනයේ NVQ 5 2024 ඩිප්ලෝමා පාඨමාලාවේ සියළුම දේශන හා ප්‍රායෝගික පුහුණු සියල්ල අවසන් කර පළමු හා දෙවන අධ්‍යයන වාර විභාග 2 ක් පවත්වා ඇත. • ගොඩනැගිලි නඩත්තු හා ගොඩනැගිලි ද්‍රව්‍ය මිලදී ගැනීම් , ගෘහ භාණ්ඩ මිලදී ගැනීම් අවශ්‍යතාවය පරිදි සිදු කර ඇත.
11	ගොඩනැගිලි සහ ව්‍යුහයන් නඩත්තු කිරීම	20.0	20.0	100	ගොඩනැගිලි 31 ක නඩත්තු අවසන් කර ඇත.
12	කාර්යාල හා විද්‍යුත් උපකරණ නඩත්තු කිරීම	3.0	2.79	93	අවශ්‍යතාවය අනුව නඩත්තු සිදුකර ඇත.

	වැඩසටහන	ප්‍රතිපාදන ප්‍රමාණය (රු.මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය		භෞතික ප්‍රගතිය
			මූල්‍ය ප්‍රගතිය (රු.මි.)	%	
13	වාහන නඩත්තු කිරීම	40.0	39.58	99	වාහන 140 කට වැඩි සංඛ්‍යාවක අළුත්වැඩියා කටයුතු සිදු කර අවසන් කර ඇත.
14	උපකරණ හා යන්ත්‍ර මිලදී ගැනීම	6.1	6.07	100	අවශ්‍යතාවය අනුව උපකරණ හා යන්ත්‍ර මිලදී ගෙන ඇත.
15	උපකරණ හා යන්ත්‍ර නඩත්තු කිරීම	1.0	0.99	99	අවශ්‍යතාවය අනුව උපකරණ හා යන්ත්‍ර නඩත්තු සිදුකර ඇත.
16	මෘදුකාංග සංවර්ධනය	2.0	2.0	100	භූ විද්‍යා තොරතුරු පද්ධති හා මෘදුකාංග යාවත්කාලීන කිරීම සිදුකර ඇත.
එකතුව		**728.0**	**716.53**	**98**	

1.3.2. දෙපාර්තමේන්තු අරමුදලේ සංවර්ධන වැඩසටහන් වල මූල්‍ය ප්‍රගතිය

වැඩසටහන	ප්‍රතිපාදන (රු.මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය	
		මූල්‍ය ප්‍රගතිය(රු.මි.)	ප්‍රතිශතය %
කැලෑ දෙපාර්තමේන්තු අරමුදල	70	41.3	59

1.4. දෙපාර්තමේන්තුවේ සංචාරක පැමිණීම හා ආදායම

1.4.1. දෙපාර්තමේන්තුවේ සංචාරක පැමිණීම

සංචාරක පැමිණීම		
දේශීය	විදේශීය	මුළු එකතුව
515,990	239,934	755,924

1.4.2. දෙපාර්තමේන්තුවේ සමස්ථ ආදායම

ආදායම් ශීර්ෂය	ආදායම් විස්තරය	ආදායම (රු.)
රජයේ කැළෑ වලින් ලැබෙන ආදායම		
415	වනජ ද්‍රව්‍ය ඉවත් කර ගැනීමේ ගාස්තුව	178,926,662.46
420	පුද්ගලික වන වගා සඳහා රජයේ ඉඩම් බදු දීම	5,157,638.51
425	ඔලියෝ රෙසින් නිස්සාරණ ගාස්තු	7,828,375.95
435	රාජ්‍ය දැව සංස්ථාව අයකරන ස්කන්ධ භාගය	22,082,379.54
440	සංචාරක බංගලා හා රජයේ කැලෑ වලට ඇතුල්වීමේ ගාස්තු	389,638,963.65
445	ප්‍රකාශන අලෙවිය	559,316.71
450	පැළ විකිණීම	10,629,280.89
455	ඉහත ශිර්ෂවලට නොවැටෙන මෙම දෙපාර්තමේන්තුවේ වෙනත් ආදායම	23,270,076.75
480	ෆයිනස් දැව අපහරණය	40,056,683.68
485	දුරකථන සම්ප්‍රේෂණ කුළුණු සඳහා විවිධ අවසර පත්‍ර ගාස්තු	66,861,484.50
පුද්ගලික දැව ප්‍රවාහනයෙන් ලද ආදායම	පුද්ගලික දැව ප්‍රවාහනයෙන් ලද ආදායම	පුද්ගලික දැව ප්‍රවාහනයෙන් ලද ආදායම
400	සියළුම දැව ප්‍රවාහන බලපත්‍ර	17,719,782.51
405	දැව භාණ්ඩ වෙළඳසැල් හා ලී මෝල් බලපත්‍ර ගාස්තු	57,435,040.62
සමස්ත අදායම	සමස්ත අදායම	**820,165,685.77**

1.6. 2025 වර්ෂයේ සිදුකිරීමට අපේක්ෂිත වැඩසටහන්,ඉලක්ක හා ප්‍රතිපාදන

	වැඩසටහන	ප්‍රතිපාදන (රු. මි.)
1.	**භෞතික වත්කම් කලමනාකරණය**	**490.00**
2.	**පර්යේෂණ හා සංවර්ධන**	**12.00**
3.	**ධාරිතා සංවර්ධනය**	**19.30**
	නිලධාරින් පුහුණු කිරීම	11.00
	ශ්‍රී ලංකා වන විද්‍යායතනය	8.30
4	**වන ආවරණය පුළුල් කිරීම**	**1494.02**
	වාණිජ වන වගා ස්ථාපිත කිරීම	414.47
	වනාන්තර මායිම් නිරූපණය	432.09
	හායනයට පත් වනාන්තර නැවත ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීම	528.01
	වන ව්‍යාප්ති හා දැනුවත් කිරීම්	119.45
5	**පාරිසරික සංචාරක කටයුතු**	**130.00**
6	**පරිසර කළමනාකරණය**	**22.72**
7	**කැලෑ ගිනි පාලනය හා වන ආරක්ෂණ කටයුතු**	**60.00**
සමස්ත එකතුව		**2228.05**

2.7.4 ජාතික සත්වෝද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුව

1.1 හැඳින්වීම

ජාතික සත්වෝද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුව යටතේ ක්‍රියාත්මකවන දෙහිවල සත්වෝද්‍යානය, පින්නවල අලි අනාථාගාරය, පින්නවල සත්වෝද්‍යානය සහ හම්බන්තොට සෆාරි උද්‍යානය යන ප්‍රධාන මෙහෙයුම් ඒකක 04 ක් මගින් සත්ත්ව ප්‍රදර්ශන කටයුතු සිදු කරනු ලබයි. ගෝනපොල, කහපොළ සහ දියගම පිහිටි සත්වෝද්‍යාන ගොවිපළවල් ද දෙපාර්තමේන්තුව යටතේ පාලනය වන අතර ඒ සියලු උප ආයතන එක්ව දෙපාර්තමේන්තුවේ අපේක්ෂාවන් ළඟා කරගැනීමට කටයුතු කරයි.

1.2 මූල්‍ය ප්‍රගති සාරාංශය

1.2.1. ඒකාබද්ධ අරමුදල

වියදම් කාණ්ඩය	2024 ඇස්තමේන්තු මුදල (රු.මි.)	2024.12.31 දිනට වියදම (රු.මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය %
මූලධන වියදම්	130.00	96.15	74
පුනරාවර්තන වියදම්	703.14	670.12	95
එකතුව	**833.14**	**766.27**	**92**

1.2.2. සත්වෝද්‍යාන සංවර්ධන සහ සුබසාධක අරමුදල

වියදම් කාණ්ඩය	2024 ඇස්තමේන්තු මුදල (රු.මි.)	2024.12.31 දිනට වියදම (රු.මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය %
මූලධන වියදම්	243.50	69.39	28
පුනරාවර්තන වියදම්	1,413.50	1295.21	92
එකතුව	**1,657.00**	**1364.60**	**82**

1.3. ප්‍රධාන සංවර්ධන වැඩසටහන් වල මූල්‍ය ප්‍රගතිය හා භෞතික ප්‍රගතිය

1.3.1 ඒකාබද්ධ අරමුදල

අනු අංකය	වැඩසටහන	ප්‍රතිපාදන	මූල්‍ය ප්‍රගතිය		භෞතික ප්‍රගතිය %
		(රු.මි.)	(රු.මි.)	%	
1	ප්‍රාග්ධන වත්කම් අලුත්වැඩියාව සහ වැඩිදියුණු කිරීම	10.00	9.11	91	87
2	ප්‍රාග්ධන වත්කම් අත්පත් කර ගැනීම	5.00	4.65	93	93
3	මානව සම්පත් සංවර්ධනය	2.00	1.76	88	90
4	දෙහිවල සත්වෝද්‍යානය සංවර්ධනය (1)	34.00	27.53	81	64
5	පින්නවල අලි අනාථාගාරය සංවර්ධනය (2)	31.00	23.23	75	69
6	පින්නවල සත්වෝද්‍යානය සංවර්ධනය (3)	22.00	14.51	66	71
7	හම්බන්තොට සෆාරි උද්‍යානය සංවර්ධනය (4)	26.00	15.37	59	73
එකතුව		130.00	96.15	74	73

1.3.2. සත්වෝද්‍යාන සංවර්ධන සහ සුබසාධක අරමුදල

අනු අංකය	වැඩසටහන	ප්‍රතිපාදන	මූල්‍ය ප්‍රගතිය		භෞතික ප්‍රගතිය %
		(රු.මි.)	(රු.මි.)	%	
1	දෙහිවල සත්වෝද්‍යානය සංවර්ධනය	60.00	24.15	40	42
2	හම්බන්තොට සෆාරි උද්‍යානය සංවර්ධනය	40.50	2.99	7	27
3	පින්නවල නව සත්වෝද්‍යානය	46.00	10.30	22	53
4	පින්නවල අලි අනාථාගාරය සංවර්ධනය	61.00	7.49	12	48
5	නව ඉදිකිරීම් සඳහා උපකරණ අත්පත් කර ගැනීම	11.00	8.62	78	52
6	වෛද්‍ය උපකරණ මිලදීගැනීම	15.00	14.90	99	100
7	සතුන් මිල දී ගැනීම	5.00	-	-	-
8	සතුන් අත්පත්කර ගැනීමට අදාළ වියදම්	5.00	0.95	19	52
	එකතුව	**243.50**	**69.39**	**28**	**47**

කහපොල ගොවිබිම් සංවර්ධනය හා අනෙකුත් සංවර්ධන කටයුතු

හම්බන්තොට සත්ත්ව ආහාර නිෂ්පාදන ගොවිපොළ

දියගම සත්ත්ව ආහාර ගොවිපළ සංවර්ධන කටයුතු

1.4. සංචාරක පැමිණීම හා ආදායම

ආයතනය/ජාතික උද්‍යානය	සංචාරක පැමිණීම			ආදායම (රු.මි.)			
	දේශීය	විදේශීය	එකතුව	දේශීය	විදේශීය	වෙනත්	එකතුව
දෙහිවල සත්වෝද්‍යානය	1,008,669	14,422	1,023,091	230.85	57.38	50.36	**338.59**
පින්නවල අලි අනාථාගාරය	477,137	172,876	650,013	104.39	770.51	46.75	**921.65**
පින්නවල සත්වෝද්‍යානය	276,962	25,665	302,627	62.09	38.71	14.32	**115.12**
හම්බන්තොට සෆාරි උද්‍යානය	204,509	4,991	209,500	92.11	23.10	22.26	**137.47**
එකතුව	**1,967,277**	**217,954**	**2,185,231**	**489.44**	**889.70**	**133.69**	**1,512.83**

1.5. 2025 වර්ෂයේ සිදුකිරීමට අපේක්ෂිත වැඩසටහන් හා ඉලක්ක

1.5.1. ඒකාබද්ධ අරමුදල

වැයඅංකය 294-2-1-	වර්ගීකරණය / වැයශීර්ෂය	ඇස්තමේන්තුව (රු.මි.)
	ප්‍රාග්ධන වත්කම් අලුත්වැඩියාව සහ වැඩිදියුණු කිරීම	**27.50**
0-2002	යන්ත්‍රෝපකරණ, යන්ත්‍ර සූත්‍ර සහ උපකරණ	9.50
0-2003	වාහන	18.00
	ප්‍රාග්ධන වත්කම් අත්පත් කර ගැනීම	**14.50**
0-2102	ගෘහ භාණ්ඩ සහ කාර්යාලීය උපකරණ	8.50
0-2103	යන්ත්‍රෝපකරණ, යන්ත්‍ර සූත්‍ර සහ උපකරණ	6.00
	මානව සම්පත් සංවර්ධනය	**5.00**
0-2401	කාර්යය මණ්ඩල පුහුණුව	5.00
	දෙහිවල සත්වෝද්‍යානය සංවර්ධනය (1)	**70.00**
1-2001	**ගොඩනැගිලි සහ ඉදිකිරීම් (අලුත්වැඩියාව සහ වැඩිදියුණු කිරීම)**	**15.00**
1.1	සත්ත්ව අරණ අලුත්වැඩියා කිරීම	10.00
1.2	කුඩා පරිමාණ අළුත්වැඩියා හා නඩත්තු කටයුතු	5.00
1-2014	**ගොඩනැගිලි සහ ඉදිකිරීම්**	**35.00**
1.3	ගබඩා අලුත්වැඩියා	10.00
1.4	වැසිකිළි සංකීර්ණය ඉදිකිරීම	10.00
1.5	නිල නිවාස අලුත්වැඩියා කිරීම	10.00
1.6	කුඩා පරිමාණ සංවර්ධනය 2025	5.00
1-2105	**ඉඩම් සහ ඉඩම් සංවර්ධනය**	**10.00**
1.7	ගෝනපොල ගොවිබිම් සංවර්ධනය	10.00
1-2506	**යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය**	**10.00**
1.8	අභ්‍යන්තර මාර්ග පද්ධතියේ සංවර්ධනය	10.00
	පින්නවල අලි අනාථාගාරය සංවර්ධනය (2)	**60.00**
2-2001	**ගොඩනැගිලි සහ ඉදිකිරීම් (අලුත්වැඩියාව සහ වැඩිදියුණු කිරීම)**	**20.00**
2.1	පවතින අලි මඩු ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම (බිම කොන්ක්‍රීට්/ වහල අලුත්වැඩියා කිරීම)	10.00
2.2	නව අලි මඩු ප්‍රදේශයෙහි දැනට පවතින අලි මඩු ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම. (බිම කොන්ක්‍රීට්/ වහල අලුත්වැඩියා කිරීම)	10.00
2-2103	**යන්ත්‍රෝපකරණ, යන්ත්‍ර සූත්‍ර සහ උපකරණ අත්පත්කර ගැනීම**	**2.00**

2.3	යන්ත්‍රෝපකරණ, යන්ත්‍ර සූත්‍ර සහ උපකරණ	2.00
2-2104	**ගොඩනැගිලි සහ ඉදිකිරීම්**	**34.00**
2.4	හස්තියෙකුගේ අස්ථි පද්ධතියක් නැවත ගොඩනැංවීම	4.00
2.5	කාර්යාලයේ ගොඩනැගිල්ල අලුත්වැඩියා කටයුතු සම්පූර්ණ කිරීම	10.00
2.6	අලිමඩු පහක් සංවර්ධනය (එක් අලි මඩුවක් සඳහා රු.මි. 4.0 ක් වැයවේ)	20.00
2-2105	**ඉඩම් සහ ඉඩම් සංවර්ධනය**	**2.00**
2.7	දියගම ගොවිපොලේ සංවර්ධනය කිරීම	2.00
2-2506	**යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය**	**2.00**
2.8	නාරම්බැද්ද මාර්ග සංවර්ධනය	2.00
	පින්නවල සත්වෝද්‍යානය සංවර්ධනය (3)	**22.35**
3-2001	**ගොඩනැගිලි සහ ඉදිකිරීම් (අලුත්වැඩියාව සහ වැඩිදියුණු කිරීම)**	**12.00**
3.1	සෙල්ලම්පිටියේ පැරණි ගොඩනැගිල්ල අංක 1 ප්‍රතිසංස්කරණය-අදියර 2	5.00
3.2	කුඩා පරිමාණ සංවර්ධන/ අලුත්වැඩියා සහ අනෙකුත් නඩත්තු කටයුතු (නඩත්තු කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය තොග ලබා ගැනීම.)	1.00
	වැසිකිළි අලුත්වැඩියා කිරීම, නැරඹුම් මැදිරි සහ පින්තාරු කිරීම.	6.00
3-2103	**යන්ත්‍රෝපකරණ, යන්ත්‍රසූත්‍ර සහ උපකරණ**	**4.35**
3.3	යන්ත්‍රෝපකරණ, යන්ත්‍ර සූත්‍ර සහ උපකරණ	4.35
3-2104	**ගොඩනැගිලි සහ ඉදිකිරීම්**	**6.00**
3.4	සුරතල් සතුන් සඳහා කූඩු	2.00
3.5	මුවන් කලාපය වැඩිදියුණු කිරීම	3.00
3.6	පානීය ජල බෙදාහැරීමේ මාර්ගය වැඩිදියුණු කිරීම	1.00
	හම්බන්තොට සෆාරි උද්‍යානය සංවර්ධනය (4)	**36.50**
4-2001	**ගොඩනැගිලි සහ ඉදිකිරීම් (අලුත්වැඩියාව සහ වැඩිදියුණු කිරීම)**	**1.00**
4.1	විදුලි වැටවල් අලුත්වැඩියා කටයුතු	0.50
	සූර්ය බලශක්ති උත්පාදන පද්ධතියේ අලුත්වැඩියා කටයුතු	0.25
	ගේට්ටු සහ නල මාර්ග අලුත්වැඩියා කිරීම	0.25
4-2014	**ගොඩනැගිලි සහ ඉදිකිරීම්**	**14.25**
4.2	සත්ව සංරක්ෂණ සහ අභිජනන මධ්‍යස්ථානය සඳහා සූර්ය බලශක්තිය සැපයීම සහ සවි කිරීම	5.00
4.3	සිංහ අරණේ ගේට්ටුව සැපයීම සහ සවි කිරීම	0.75
4.4	දැනට පවතින ඉදිරිපස චේන් ලින්ක් වැට ගඩොල් බිත්තියකින් ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීම	5.00
4.5	ඇතුල්වීමේ දොරටුව සහ ආරක්ෂක කුටි පද්ධතිය වැඩිදියුණු කිරීම	3.50
4-2105	**ඉඩම් සහ ඉඩම් සංවර්ධනය**	**10.25**
4.6	රිදියගම ගොවිපල සංවර්ධනය කිරීම.	0.25
	උපස්ථ ජල සැපයුම (Backup Water Supply)	10.00
4-2506	**යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය**	**11.00**
4.7	මාර්ග ප්‍රතිසංස්කරණය	1.00
4.8.	දිවියා අරණෙහි ගුහා සහ එළිමහන් කොටස (Den & Pen)	10.00
5	**කහපොල සත්ත්ව ආහාර ගොවිපොළ**	**4.00**
5-2014	**ගොඩනැගිලි සහ ඉදිකිරීම්**	**2.00**
	ගොඩනැගිලි සහ ඉදිකිරීම්	2.00
5-2105	**ඉඩම් සහ ඉඩම් සංවර්ධනය**	**2.00**
	සත්ත්ව ආහාර ගොවිබිම් සංවර්ධනය හා වැඩි දියුණු කිරීම	2.00
	අපේක්ෂිත වියදම	**239.85**

1.5.2. සත්වෝද්‍යාන සංවර්ධන සහ සුබසාධක අරමුදල

වැය අංකය	වර්ගීකරණය / වැයශීර්ෂය	ඇස්තමේන්තුව (රු.මි.)
6/26/25	**දෙහිවල සත්වෝද්‍යාන සංවර්ධනය**	**139.00**
1	මින්මැදුර සංවර්ධනය	10.00
2	වඳුරු දූපත - අදියර02	22.00
3	සත්ත්ව අරණ අළුත්වැඩියාව/වැඩි දියුණු කිරීම	5.00
4	අන්තරායකර වයර් ඉවත් කිරීම	90.00
5	පැරණි පිවිසුම අලුත්වැඩියා කිරීම	7.00
6	සුළු පරිමාණ සංවර්ධන කටයුතු 2024	5.00
6/26/26	**හම්බන්තොට සෆාරි උද්‍යානය සංවර්ධනය**	**118.00**
1	දිවියා කලාපයේ ගේට්ටුවේ සහ වැටේ ඉතිරි වැඩ	65.00
2	වීටා කලාපයේ ගුහාව සහ අරණ	31.00
3	දිවියන් කලාපයේ විදුලිවැට	12.00
4	සුළු පරිමාණ සංවර්ධන කටයුතු 2024	2.00
5	CCTV පද්ධතිය	5.00
6	සන්නිවේදන පද්ධතිය	3.00
6/26/27	**පින්නවල සත්වෝද්‍යානය සංවර්ධනය**	**95.50**
1	බළල් පවුලේ කුඩා සතුන් සඳහා අරණක් ඉදිකිරීම - අදියර 02	25.00
2	සිංහ ප්‍රදර්ශන අරණ - අදියර02	55.00
3	උරග උයන - අදියර01	10.00
4	සුළු පරිමාණ සංවර්ධන කටයුතු 2024	5.50
6/26/28	**පින්නවල අලි අනාථාගාරය**	**135.00**
1	නව අලි මඩු ප්‍රදේශයෙහි අදියර II හි පවතින අලිමඩුව (බිම කොන්ක්‍රීට්/ වහල අලුත්වැඩියා කිරීම) ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම	22.00
2	අභ්‍යන්තර මාර්ග පද්ධතිය ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම	24.00
3	කාර්යාල ගොඩනැගිල්ල වැඩිදියුණු කිරීම අවසන් කිරීම	25.00
4	භූමි අලංකරණය සහ භූමි වැඩිදියුණු කිරීම	8.00
5	මඳ කිපුණු අලි ඇතුන් සඳහා අලි ගාල ඉදිකිරීම - අඛණ්ඩව සිදු කිරීම	50.00
6	වැසිකිලි සංකීර්ණය ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම	4.00
7	සුළු පරිමාණ සංවර්ධන කටයුතු 2024	2.00
6/26/29	**නව ඉදිකිරීම් සඳහා උපකරණ අත්පත් කරගැනීම**	**20.00**
6/26/31	**වෛද්‍ය උපකරණ මිලදී ගැනීම**	**4.00**
6/26/32	**සතුන් මිලදී ගැනීම**	**5.00**
6/26/33	**සතුන් අත්පත් කරගැනීමට අදාල වියදම්**	**5.00**
	අපේක්ෂිත වියදම	**521.50**

2.7.5 රාජ්‍ය දැව සංස්ථාව

1.1. හැඳින්වීම

රාජ්‍ය දැව සංස්ථාව රජය සතු ව්‍යාපාරයකි. ඒය 1968.04.04 දිනැති හා අංක 14796 දරණ ගැසට් පත්‍රය මගින් 1957 අංක 49 දරණ රජයේ කාර්මික සංස්ථා පනතේ බලතල ප්‍රකාරව පිහිටුවන ලද අතර වර්ෂ 55කට වැඩි අත්දැකීම් හා පළපුරුද්ද ඇති ආයතනක් ලෙස රාජ්‍ය දැව සංස්ථාව ඉහල ප්‍රමිතියෙන් යුතු ගෘහ භාණ්ඩ අවශ්‍යතා ඇති හෝටල් හිමිකරුවන්ගේ, රජයේ ආයතන වල සහ ගෘහ නිර්මාණ ශිල්පීන්ගේ ඇතුළු පෞද්ගලික ගැණුම්කරුවන්ගේ ප්‍රමුඛ තේරීමක් බවට පත්ව ඇත.

1.2. මූල්‍ය ප්‍රගති සාරාංශය

(රු.මි.)

අනු අංකය	ක්‍රියාකාරකම	ඇස්තමේන්තුගත මුදල (රු.මි)	වියදම (රු.මි)	භෞතික ප්‍රගතිය (%)
1	ස්ථාවර ගොඩනැගිලි	181.50	0.35	40
2	අර්ධ ස්ථාවර ගොඩනැගිලි	131.00	-	-
3	ඉඩම් සංවර්ධනය	43.80	5.69	35
4	මහාමාර්ග හා දුම්රිය මාර්ග (ඩිපෝවලට යාම සඳහා මාර්ග ඉදිකිරීම)	-	-	-
5	වාහන මිලදීගැනීම	165.80	-	-
6	යන්ත්‍රෝපකරණ මිලදී ගැනීම	352.43	0.09	20
7	විදුලි උපකරණ මිලදී ගැනීම	8.42	1.14	25
8	පරිගණක උපාංග මිලදී ගැනීම	23.86	20.41	86
9	වෙනත් වත්කම් මිලදී ගැනීම	113.64	3.190	5
10	උපකරණ මිලදී ගැනීම	1.93	0.57	35
11	ගෘහ භාණ්ඩ මිලදී ගැනීම	6.73	1.89	35
12	කාර්යාලීය උපකරණ මිලදී ගැනීම	0.94	0.31	35
13	අස්පෘශ්‍ය වත්කම් මිලදී ගැනීම	19.00	-	-
	එකතුව	**1049.05**	**33.64**	

1.2.1. මූල්‍ය ප්‍රගති සාරාංශය

ප්‍රාග්ධන			පුනරාවර්තන		මුළු එකතුව	
ප්‍රතිපාදන	ඉලක්කය	සත්‍ය වියදම	ප්‍රතිපාදන	ඉලක්කය	ප්‍රතිපාදන	සත්‍ය වියදම
1049.05	1049.05	33.64	5310.00	3789.00	6359.05	3822.64

1.3. අලෙවි හා නිෂ්පාදන ප්‍රගතිය

1.3.1. අලෙවි ප්‍රගතිය

අයිතමය	ඉලක්කය (රු.මි.)	ප්‍රගතිය (රු.මි.)	%
කඳන්	4,496.00	3,092.00	69
ඉරුදැව	616.00	228.00	37
සිල්පර	575.00	778.00	133
විදුලි කණු	164.00	92.00	56
දර	20.00	90.00	436
වට කණු	24.00	13.00	57
කම්බි කණු	24.00	18.00	75

1.3.2. නිෂ්පාදන ප්‍රගතිය

අයිතමය	ඉලක්කය	ප්‍රගතිය	%
කඳන් (ඝ.මී.)	129753	87176	67%
ඉරු දැව (ඝ.මී.)	4319	2456	57%
සිල්පර (ඒකක)	25000	27840	111%
විදුලි කණු (ඒකක)	6000	1637	27%
දර (ඝ.මී.)	20713	51249	247%
වට කණු (ඒකක)	120290	55731	46%
කම්බි කණු (ඒකක)	92115	35742	39%

1.3.3 පැල තවාන් වල ප්‍රගතිය

රාජ්‍ය දැව සංස්ථාවෙහි ප්‍රාදේශික 12 කින් සහ සංකීර්ණ 03 කින් කළමනාකරණය වන තවාන් 25 ක් මඟින් මෙම ඉලක්කය සපුරා ගැනීමට රාජ්‍ය දැව සංස්ථාව අපේක්ෂා කරයි.

පැල නිෂ්පාදනය සහ බෙදාහැරීම

- 2024 වසර සඳහා ඉලක්කය පැළ - 40 000
- නිෂ්පාදනය කරන ලද මුළු පැල සංඛ්‍යාව - 21,000
- බෙදාහරින ලද මුළු පැළ සංඛ්‍යාව - 19,300

1.4. දැව සහතික/වාර්තා නිකුත් කිරීමේ ප්‍රගතිය

විවිධ පාර්ශව වෙතින් දැව පිළිබඳ තත්ත්ව වාර්තා ඉල්ලුම් කරන අතර රාජ්‍ය දැව සංස්ථාව මඟින් එම වාර්තා නිකුත්කිරීම මඟින් දැව සම්බන්ධ තාක්ෂණික හා නීතිමය කටයුතු සඳහා සහය ලබාදෙන අතර ඉන් ආදායමක් ද උත්පාදනය කරනු ලැබේ.

- දැව හඳුනාගැනීම (පරීක්ෂා කරන ලද සාම්පල ගණන) – 204
- 2024 වර්ෂයේ පරීක්ෂා කරන ලද දැව සාම්පල මගින් ඉපයූ ආදයම = රු.1,132,012.32/-

දැව සහතික/වාර්තා	නිකුත් කළ සහතික/වාර්තා
දැව හඳුනාගැනීම (නිකුත්කළ සහතික/වාර්තා)	123
තෙතමන පරික්ෂාව	21
දැව ඝනත්ව පරික්ෂාව	03
බෝරෝන් පරිරක්ෂක පරික්ෂාව	14
වෙනත් දැව වාර්තා (බාහිර පාර්ශ්වයන් විසින් ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ සඳහා ඉල්ලන ලද හෝ සාමාන්‍ය දැව තත්ත්ව වාර්තා)	38
මුළු සංඛ්‍යාව	**203**

1.5. 2025 වර්ෂයේ සිදුකිරීමට අපේක්ෂිත වැඩසටහන් හා ඉලක්ක

- දේශීය දැව අවශ්‍යතාවයට සරිලන පරිදි අවශ්‍ය කඳන් හා ඉරුදැව වෙළඳපොලට ලබාදිම.
- දේශීය වෙළඳපොලට අවශ්‍ය දැව ලබාදීමේ දී පහත වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම.

I. වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තු වාර්ෂික හෙලීම් හා නැවත වනවගා සැලසුම් අනුව නිදහස් වන දැව වර්ෂය පුරාම සැලැස්මකට අනුව වෙළඳපොලට නිකුත් කිරීම.

II. වනජීවී දෙපාර්තමේන්තුව, මහවැලි සංවර්ධන අධිකාරිය, ලංකා දුම්රිය දෙපාර්තමේන්තුව වැනි රජයට අයත් ඉඩම් වල ඇති දැවමය වටිනාකමක් සහිත කල් පිරුණු දැවවල කාලයත් සමඟ වටිනාකම හීනවීගෙන යන බැවින්, එම දැව ලබාගෙන ඒ සඳහා නැවත වනවගා ඇතිකර දීම සඳහා වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කිරීම.

III. පුද්ගලික ඉඩම් වලින් හා වතු සමාගම් වල දැව මිලදී ගැනීම.

- ප්‍රජා වනවගා සහ රාජ්‍ය ආයතන වලට අවශ්‍ය දැවමය වටිනාකමක් සහිත පැල ලබාදීම හා ඒ සඳහා අවශ්‍ය පැල තවාන් දීප ව්‍යාප්තව පවත්වාගෙන යාම. වනවගා පිහිටුවීම හා දැව රෝපණය පිළිබඳව ප්‍රජාව දැනුවත් කිරීම් වැඩ සටහන් පැවැත්වීම.
- පුද්ගලික අංශය හා ඒකාබද්ධව ව්‍යාපාර අවස්ථා පුළුල් කිරීම.
- ඉහළ ඉල්ලුමක් ඇති ගුණාත්මක ගෘහ භාණ්ඩ නිෂ්පාදන පුළුල් කර, පදම් කරන ලද හා පරිරක්ෂණය කරන ලද දැව දේශීය හා විදේශීය වෙළඳ පොලට යොමු කිරීම. ඒ තුළින් ආදායම ඉහළ නංවා ගැනීම හා විදේශ විනිමය උපයා ගැනීම හා විදේශ විනිමය ඉතිරි කර ගැනීම.
- ගබඩා හා නිෂ්පාදනාගාර වල තොග පාලනය හා ආරක්ෂාව සඳහා විධිමත් කාර්යක්ෂම ආරක්ෂණ පද්ධතියක් සකස් කර ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- රාජ්‍ය දැව සංස්ථාවේ සියළුම ක්‍රියාකාරීත්වයන් පරිගණක පද්ධතියක් සමඟ සම්බන්ධ කර ERP පද්ධතියක් ස්ථාපිත කිරීම තුළින් ඩිජිටල්කරණය.
- දේශීය වශයෙන් ඉදිකිරීම් කර්මාන්තය සඳහා අවශ්‍ය දැව සම්බන්ධ තාක්ෂණ තොරතුරු වාර්තා ලබාදීම හා යෝග්‍ය සහතික නිකුත් කිරීම හා එහි වැදගත්කම පිළිබඳ ව්‍යවසායකයින් දැනුවත් කර ප්‍රවර්ධනය කිරීම.
- තේක්ක, පයිනස්, යුකැලිප්ටස් වර්ග වල හිටිගස් හෙළීමට පෙර ගස් වල අපේක්ෂිත කඳන් වල දිග හා වට අනුව පරිමාව හා මිල ගණනය කිරීමේ ක්‍රමවේදය හඳුන්වාදීම.
- වන වගා සංගණනය හා දැව අස්වැන්න විද්‍යාත්මකව හෙළීම් කිරීම, ඉරුදැව පරිවර්තනය පිළිබඳ NVQ සහතික ලබාදීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- දේශීය වෙළඳපොලට රාජ්‍ය දැව සංස්ථාවට අනන්‍ය වූ නිෂ්පාදනයන් සකස් කර ඉදිරිපත් කිරීම.

ආදායම් උත්පාදන ප්‍රගතිය -2024

ආයතන	වාර්ෂික ආදායම් ඉලක්කය 2024 (රු.මි)	2024.12.31 දිනට ප්‍රගතිය	
		ආදායම (රු.මි)	වාර්ෂික %
වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව	8,070.80	7,955.22	98.56%
වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව	1,730.00	820.16	47%
ජාතික සත්වෝද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුව	1,124.20	1,512.83	135%
රාජ්‍ය දැව සංස්ථාව	5,919.00	4,311.00	73%

3 පරිච්ඡේදය

ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම 2025

ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම - 2025			රු. (000)
පරිසර අමාත්‍යාංශය			1,273,341
අමාත්‍යාංශයේ පවතින වාෂර්ක වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම			47,415
118	වායු සම්පත් අංශය	උපදේශනය, පාලනය සහ පාර්ශවකරුවන්ගේ සහභාගිත්වය පෝෂණය කරන අතරම , ඒකාබද්ධ AQM සඳහා හොඳ ආයතනික රාමුවක් ක්‍රියාත්මක කිරීම (NEAP 1)	7,000
		ජංගම මූලාශ්‍රවලින් සිදුවන වායු දූෂණය කළමනාකරණය කිරීම (NEAP 2)	
		ස්ථාවර මූලාශ්‍රවලින් සිදුවන වායු දූෂණය කළමනාකරණය කිරීම (NEAP 3)	
		ගෘහස්ථ වායු දූෂණ ගැටළු කළමනාකරණය කිරීම (NEAP 4)	
		වඩා හොඳ වාතයේ ගුණාත්මකභාවය සඳහා පුරවැසි විද්‍යාව ඇතුළු තොරතුරු සහ දැනුම කළමනාකරණය දිරිමත් කිරීම (NEAP 8)	
		AQM වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා ගෝලීය සහභාගිත්වය සහ සහයෝගීතාව වැඩි දියුණු කිරීම (NEAP 10)	
	ජෛවවිවිධත්ව අංශය	ජීවී විශේෂ හා පරිසර පද්ධති සංරක්ෂණය	5,000
		ජෛවවිවිධත්ව සහ පරිසර පද්ධති සේවාවන් ජාතික සංවර්ධනයට අනුප්‍රවාහගත කිරීම	
	දේශගුණ විපර්යාස අංශය	ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතිකව නිර්ණය කල දායකත්ව ක්‍රියාත්මක කිරීමේ සැලැස්ම ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ආංශික ප්‍රවේශය සහ ධාරිතා වර්ධනය	4,000
		ජාතික පාරිසරික ක්‍රියාත්මක සැලැස්ම 3 සහ 8 තේමාවන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සම්බන්ධීකරණය	
		දේශගුණ විපර්යාස පළාත් සංවර්ධන සැලසුම් සඳහා අන්තර්ග්‍රහණය කිරීම සඳහා පළාත් දේශගුණ මණ්ඩලය සහ පළාත් දේශගුණ ඒකකය සූදානම් කරවීමේ කාරයන් සම්බන්ධීකරණය	
		ශ්‍රී ලංකාවේ 2050 කාබන් ශුද්ධ ශුන්‍ය මාර්ග සිතියම සහ උපායමාර්ගික සැලසුම ක්‍රියාත්මක කිරීම	
		ජාතික අනුහුරු වීම පිළිබඳ විශේෂඥ කමිටුව , අන්තර් ආයතනික විශේෂඥ කමිටුව සහ ජාතික හරිතාගාර වායු අවම කිරීමේ පිළිබඳ විශේෂඥ කමිටු සම්බන්ධීකරණය	
		COPs,SBSTAs,SBIs පසු විපරම් සහ සැලසුම්, දේශගුණ විපර්යාස පාලන ඒකගතා සඳහා ධාරිතා සංවර්ධනය සහ UNFCCC සම්මුතිය සඳහා රාජ්‍ය වගවීම	
		දේශගුණ විපර්යාස ලේකම් කාර්යාලයේ අන්තර්ජාල වෙබ් පිටු හා සමාජීය මාධ්‍ය යාවත්කාලීන කිරීම	
		දේශගුණ විපර්යාස පිළිබඳ සගරාව	
		දේශගුණ තාක්ෂණික හුවමාරු ජාලය සඳහා ව්‍යාපෘති සැකසීම සඳහා දැනුවත් කිරීම් වැඩසටහන්	
		දේශගුණ විපර්යාස සඳහා ජාතික දත්ත හුවමාරු ජාලකරණ පද්ධතිය	
		දේශගුණ විපර්යාස අනුහුරු ගම්මාන වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම	
118	පරිසර සැලසුම් හා ආර්ථික අංශය	හරිත ප්‍රසම්පාදන වැඩසටහන	2,290
		ජාතික පාරිසරික ලේබලකරණය පිළිබඳ ජාතික රාමුව ක්‍රියාත්මක කිරීම	
		තිරසර පරිභෝජනය සහ නිෂ්පාදනය පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය	
		හරිත නිෂ්පාදන හා හරිත රැකියා ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන	
		හරිත ගිණුම්කරණය වැඩසටහන	
		පරිසර සංවේදී ප්‍රදේශ වල ජෛවවිවිධත්ව සංරක්ෂණය සහ පරිසර පද්ධති සේවා නඩත්තුව වැඩිදියුණු කිරීමේ වැඩසටහන	
		ශ්‍රී ලංකාවේ කාබන් හර කිරීමේ යාන්ත්‍රණය පිළිබඳ ඒකාබද්ධ කමිටුව	
		ඒකාබද්ධ ජල සම්පත් කළමනාකරණය	
118	පරිසර දූෂණ පාලන හා රසායනික ද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ අංශය	සාකල්‍ය අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සහ කර්මාන්ත හරිතකරණය ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම්	200
		පරිසර දූෂණ පාලන හා රසායනික ද්‍රව්‍ය කළමනාකරණයට අදාළ රැස්වීම් /වැඩමුළු	
		පොත්/දැනුවත් කිරීමේ පත්‍රිකා හා අනෙකුත් ද්‍රව්‍ය මුද්‍රණය කිරීම සහ ප්‍රකාශනය කිරීම	
		බාසල්, රොටර්ඩෑම්, ස්ටොක්හෝම් සහ මිනමාටා පිළිබඳ ජාතික සම්බන්ධීකරණ කමිටු රැස්වීම්	
	ස්වභාවික සම්පත් අංශය	ඉඩම්/පරිසර අධ්‍යාපනය/ ජනාවාස සහ නගර	3,000
	අධ්‍යාපන පුහුණු හා පර්යේෂණ අංශය	ජගත් පරිසර දින සැමරුම පිළිබඳ ජාතික වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම	24,525
		පරිසර දිනයට සමගාමීව "සොබා වලන සිතුවම්" කෙටි චිත්‍රපට තරඟාවලිය සහ "සොබා සේයා" පාරිසරික ඡායාරූප තරඟාවලිය සංවිධානය	
		ජගත් පරිසර දිනයට සමගාමීව"සොබා" පාරිසරික සඟරාව පලකිරීම.	
		පරිසර අධ්‍යාපනය සම්බන්ධයෙන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීම හා මාධ්‍ය ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන්	
		පරිසර විෂය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම සහ පරිසර සංරක්ෂණය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම හා පුස්තකාලය සඳහා	

118	නීති අංශය	දිවයිනේ තෝරාගත් ප්‍රදේශවල පොලිස් නිලධාරීන් සඳහා පාරිසරික නීතිය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩමුළු සංවිධානය කිරීම	400
	ප්‍රතිපත්ති හා සැලසුම් අංශය	2024 කාර්යසාධන වාර්තාව හා ගිණුම පිළියෙල කිරීම	1,000
		2024 ප්‍රගති වාර්තාව සහ 2025 ක්‍රියාකාරී සැලසුම	
මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය			**532,150**
110	**පරිසර අධ්‍යාපන, දැනුවත් කිරීම හා පරිසර ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන**		**50,000**
	පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීම	පරිසර නියමු ගුරුවරුන් සඳහා මාර්ගෝපදේශයන්, පරිසර ළමා සමාජ මාර්ගෝපදේශයන් හා දිස්ත්‍රික් පරිසර පුවත්පත් මුද්‍රණය	7,000
		පුහුණු වැඩසටහන් (දෙමාපියන්, කොමසාරිස්වරුන්, විදුහල්පතිවරුන්, ගුරුවරුන්, පරිසර නියමුවන් සහ ජාතික අධ්‍යාපන විද්‍යාපීඨ හරිත	8,000
		පරිසර නියමු, හරිත, රිදී, රන් සහ ජනාධිපති පදක්කම් සඳහා පරීක්ෂණ පැවැත්වීම හා පදක්කම් ප්‍රදානෝත්සවය පැවැත්වීම.	5,000
		වැඩසටහන ශක්තිමත් කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම් (හොඳම කාර්ය සාධන සහිත ගුරුවරු සඳහා පුහුණු වැඩසටහන, හරිත යෞවන සමාජය,	3,000
		පරිසර නියමු ජාතික ක්‍රියාකාරී කමිටුව සහ පළාත් මට්ටමේ ප්‍රගති සමාලෝචන වැඩසටහන්.	2,000
		අභිප්‍රේරණය සහ බලගැන්වීමේ ක්‍රියාකාරකම්	24,000
		පරිපාලන සහ පොදු කාර්ය පිරිවැය	1,000
	පරිසර ප්‍රවර්ධන		**42,000**
		අධ්‍යාපනික ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය සහ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීම	5,000
		ලෝක පරිසර දින සැමරුම් වැඩසටහන්, ජාතික රුක්රෝපණ වැඩසටහන් සහ අනෙකුත් විශේෂ දින සැමරුම් වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක	5,000
		ජනමාධ්‍ය භාවිතයෙන් ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම	12,000
		ජනාධිපති පරිසර සම්මාන වැඩසටහන.	20,000
145	**සුරැකිමු ගංගා ජාතික**	(නැවත ක්‍රියාත්මක කිරීම)	**100,000**
137	**කායර්ාල ගොඩනැගිල්ල**	මධ්‍යම පළාත් ගොඩනැගිල්ලේ පළමු මහල නිම කිරීම	**50,000**
ප්‍රාග්ධන වියදම් (මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය)		ප්‍රාග්ධන අයවැය(ඉදිකිරීම් සහ මිලදී ගැනීම් සඳහා)	**259,150**
මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය- දේශීය ව්‍යාපෘති (නව)			**31,000**
153	**ISO/IEC:17025 ජාත්‍යන්තර රසායනාගාර ප්‍රතීතනය ලබා ගැනීම සඳහා රසායනාගාර සංවර්ධනය කිරීම**		**21,000**
	සංරචක	රසායනාගාර උපකරණ ප්‍රසම්පාදනය කිරීම.	13,000
		පළාත් රසායනාගාරයේ යටිතල පහසුකම් ස්ථාපනය කිරීම	5,000
		තත්ත්ව කළමනාකරණ පද්ධති පළාත් මට්ටමින් ක්‍රියාත්මක කිරීම.	1,000
		සියලුම මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ රසායනාගාර සඳහා අවශ්‍ය රසායනාගාර ගෘහ භාණ්ඩ, කාර්යාල උපකරණ ප්‍රසම්පාදනය කිරීම.	2,000
152	**ජාතික උපාය මාගර්ික පාරිසරික ඇගයීම**		**10,000**
	සංරචක	රැස්වීම්, වැඩමුළු, පාර්ශවකරුවන්/තාක්ෂණික උපදේශන	2,000
		දත්ත/ සිතියම් ලබා ගැනීම	2,000
		ප්‍රවාහන පිරිවැය (දත්ත එකතු කිරීම, පරීක්ෂා කිරීම සඳහා ක්ෂේත්‍ර චාරිකා)	2,000
		විශේෂඥතාව සඳහා ගෙවීම්	3,000
		ලිපි ද්‍රව්‍ය, ලැප්ටොප් පරිගණකයක් සහ උපාංග	600
		ජාතික උපාය මාර්ගික පාරිසරික ඇගයීම (SEA) වාර්තාව සහ මාර්ගෝපදේශ සැකසීම	400
පරිසර සංරක්ෂණය ජාතික වැඩසටහන			**34,000**
124	**ගඟේවාඩිය පාරිසරික සංචාරක කලාපය**	**ගඟේවාඩිය පරිසර හිතකාමී තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය ඉදි කිරීම - -** සැලසුම් හා ඇස්තමේන්තු පිළියෙල කිරීම ,කාලරාමුව සමග නිර්මාණ සැලසුම් හා අවසන් ඇස්තමේන්තුව ලබාගැනීම ,ගිවිසුම් සකස් කර අදාළ පාර්ශවය සමග ගිවිසුම් අත්සන් කිරීම , තොරතුරු මධ්‍යස්ථාන ඉදිකිරීමේ කටයුතු ආරම්භ කිරීම ,- අධීක්ෂණ කටයුතු සිදු කරමින් ප්‍රගතිය විමසා බැලීම හා තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය ඉදි කිරීමේ කටයුතු නිම කිරීම,	**20,000**
	තිරසර භූමි කළමනාකරණය	තිරසර භූමි ආදර්ශ ස්ථානයක් පිහිටුවීම	**14,000**
		තොරතුරු තාක්ෂණ කළමනාකරණ චක්‍රලේක අංක 01/2024 (26.08.2024) අනුව දත්ත පද්ධති යාවත්කාලීන කිරීම	
විදේශීය අරමුදල් ව්‍යාපෘති			**659,776**
"07	**ශ්‍රී ලංකා තුළ මොන්ට්‍රියල් සන්ධානයේ විවිධාන ක්‍රියාත්මක කිරීම.**		**50,000**
	සංරචක	හයිඩ්‍රොක්ලෝරෝෆ්ලෝරෝකාබන් ඉවත් කිරීමේ කළමනාකරණ සැලැස්ම (HPMP)	
		ආයතනික ශක්තිමත් කිරීම (IS) - අදියර XIV/XV	
		ශීතකරණ සේවා අංශයේ බලශක්ති කාර්යක්ෂමතාව පවත්වා ගැනීමට අමතර ක්‍රියාකාරකම් (තීරණය 89/6)	

141	**මිනමාටා සම්මුතියට අයත් විශේෂිත ජාත්‍යන්තර වැඩසටහන යටතේ ක්‍රියාත්මක රසදිය අඩංගු හා රසදිය මිශ්‍ර වූ අපද්‍රව්‍ය අවම කිරීම සඳහා ජාතික ධාරිතා වර්ධන ව්‍යාපෘතිය**		**10,420**
	සංරචක	රජයේ රෝහල් වල ඇති භාවිතයෙන් ඉවත් කල CFL / TFL බල්බ පරිසර හිතකාමීව බැහැර කිරීම/ ප්‍රතිචක්‍රීකරණය සඳහා යොමු කිරීම	9,500
		පරිසර දූෂණ පාලන හා රසායනික ද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ අංශයට අවශ්‍ය උපාංග මිලදී ගැනීම	920
144	**ප්‍රජා පාදක පරිසර පද්ධති ප්‍රවේශය තුලින් වනාන්තර, කෘෂිකමර් හා සංචාරක ක්ෂේත්‍ර ඒකාබද්ධව කළමණාකරණය කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය.**		**60,000**
	සංරචක	මල්වතු ඔය ද්‍රෝණියේ තුල තෝරාගත් භූමි දර්ශයන්හි නිෂ්පාදන ක්ෂේත්‍රයන් තුල ස්වාභාවික සම්පත් කළමණාකරණය සඳහා ඒකාබද්ධ ප්‍රවේශයක් ඇති කිරීම.	
		විවිධ ආයතන යටතේ කළමණාකරණය වන භූ දර්ශවල ජෛවවිවිධත්වය සංරක්ෂණය හා තිරසර ජීවනෝපායන් ඇති කිරීම සඳහා ස්වාභාවික සම්පත් කළමණාකරණය කරමින් සංචාරක කර්මාන්තය හා ඉඩම් භාවිතය සිදු කිරීමට අවශ්‍ය වන උපායමාර්ගික සැලසුම් සැකසීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම.	
		තෝරාගත් භූමිදර්ශ තුනෙහි ගම්මාන කාණ්ඩ 6ක් තුල ස්වාභාවික සම්පත් කළමනාකරණය හා සංචාරක කර්මාන්තය තුලින් තිරසර ජීවනෝපායන් ඇති කිරීම හා එමගින් ජෛවවිවිධත්ව සංරක්ෂණය කිරීම.	
		කෘෂි,වන හා සංචාරක ක්ෂේත්‍රවල සැළසුම් සමග ජෛවවිවිධත්ව සංරක්ෂණය ඒකාබද්ධ කිරීම සඳහා අදාල පාර්ශවකරුවන් පුහුණු කිරීමට අවශ්‍ය මෙවලම් සකස් කිරීම හා භාවිතය	
		පාර්ශවකරුවන්ගේ ධාරිතා වර්ධනය හා පුහුණු කිරීම.	
		ව්‍යාපෘතිය තුලින් ලැබුණු ප්‍රතිඵල පුළුල් ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අවශ්‍ය දැනුම අනෙකුත් භූමි දර්ශ සමග හුවමාරු කිරීම.	
148	**කෘෂිකමර්, වනාන්තර හා වෙනත් ඉඩම් භාවිතය අංශ සඳහා වැඩිදියුණු කළ විනිවිදභාවය යුත් රාමුවක් සකස් කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය**		**100,000**
	සංරචක	1.කෘෂිකර්ම, වනාන්තර හා වෙනත් ඉඩම් පරිහරන ක්ෂේත්‍රය සඳහා විනිවිධ භාවය වැඩිදියුනු කිරීමේ වාර්තා සකස් කිරීම සම්බන්ධිකරණය සඳහා ආයතනික ව්‍යුහය සැකසීම	14,150
		2. හරිතාගාර වායු විමෝචන සහ ඉඩම් පරිහරණ අංශවලින් ඉවත් කිරීම් , තක්සේරු කිරීම සහ වාර්තා කිරීමේ ධාරිතාව සහ අදාළ විමෝචන අවම කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම් සැලසුම් කිරීම	48,000
		3. කෘෂිකාර්මාන්ත, වනාන්තර හා ඉඩම් පරිහරණ ක්ෂේත්‍රවල අනුහුරු කරවීමේ ක්‍රියාකාරකම් අධීක්ෂණය හා වාර්තා කිරීමේ ධාරිතාව ශක්තිමත් කිරීම	250
		4.උපදේශක සේවා ගාස්තු	30,600
		5.ජාත්‍යන්තර උපදේශක ගාස්තු	5,000
		6.වෙනත් සේවාවන් හා ගෙවීම්	2,000
149	**එක්සත් ජාතීන්ගේ කාන්තාරකරණය වැළැක්වීමේ සම්මුතියේ අධීක්ෂණය හා වාතර්‍යකරණය වැඩිදියුණු කිරීමට යොමු කිරීම සඳහා පාශර්වකාර ආයතන හා වෘත්තිකයන්ගේ ධාරිතා සංවධර්නය සඳහා වූ ව්‍යාපෘතිය - ගෝලීය පරිසර පහසුකම - 7 -Umbellar IV**		**4,300**
	සංරචක	**යාවත්කාලීන සහ වැඩිදියුණු කරන ලද මෙවලම් සහ ජාතික ධාරිතා වධර්නය හරහා ජාතික මට්ටමින් UNCCD වාතර්‍යකරණය සඳහා පහසුකම් සැපයීම**	
		උපදේශන සේවා(භූමිය පාදක තොරතුරු පද්ධතිය යාවත්කාලීන කිරීම/වාර්තා කිරීමේ ක්‍රියාවලිය සඳහා අවශ්‍ය දත්ත රැස් කිරීම)	
		ධාරිතා වර්ධනය කිරීම (පරිසර අමාත්‍යාංශයේ සහ පාර්ශව ආයතනවල)	
		රැස්වීම්/පුහුණු/වැඩමුළු/දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් හා සම්මන්ත්‍රණ	
		රාජකාරි නිල ගමන් කටයුතු	
		සාමාන්‍ය මෙහෙයුම් සහ අනෙකුත් ඍජු පිරිවැය/වක්‍ර පිරිවැය	
150	**හවුල්කාරිත්ව හා නව මුල්‍යකරණ ක්‍රමවේද තුලින් ශ්‍රී ලංකාවේ තෙත් කලාපයේ ජෛවවිවිධත්වය සංරක්ෂණය සහ තිරසර ඉඩම් කළමණාකරණය පිළිබඳවූ ව්‍යාපෘතිය**		**60,000**
	සංරචක	ජාතික මෙහෙයුම් කමිටු රැස්වීම් පැවැත්වීම.	
		ව්‍යාපෘතියේ ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ජෛවවිවිධත්ව සම්බන්ධ වාසස්ථාන වැඩිදියුණු කිරීම හා ප්‍රතිෂ්ඨාපනය යන කරුණු පිළිබඳ සලකා බලමින් ප්‍රමුඛතාගත කිරීම සඳහා ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂා සිදු කිරීම.	
		දැනුවත් කිරීම සහ සන්නිවේදන ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සංවර්ධනය කිරීම.	
		පරිසර අමාත්‍යාංශය හා වැවිලි කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශය එක්ව ජෛවවිවිධත්වය හා කෘෂි වන වගාව සම්බන්ධයෙන් පාර්ශවකරුවන් දැනුවත් කිරීම සඳහා පුහුණු මොඩියුල සකස් කිරීම.	
		ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක දිස්ත්‍රික්ක 6හි හා අතරමැදි කළාපයට අයත් දිස්ත්‍රික්ක 5ක ඉඩම් පරිහරණ දෙපාර්තමේන්තුවේ සහාය ඇතිව ප්‍රාදේශීය වන සමාගම්වලට අයත් වනාන්තර සිතියම්ගත කිරීම.	
		පරිසර අමාත්‍යාංශය, වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව හා එක්ව කෘෂි වන වගාව සඳහා ප්‍රජාව සම්බන්ධ කරගනිමින් පැල තවාන් ඇතිකිරීම.	
		තොරතුරු එකතු කිරීම හා දත්ත පද්ධති සංවර්ධනය කිරීම.	

151 (නව)	**ශ්‍රී ලංකාවේ පළමු හා දෙවන ද්විවාර්ෂික විනිවිදභාවය පිළිබඳ වාතර්‍ා හා හතරවන ජාතික සන්නිවේදන වාතර්‍ාව දේශගුණික විපයර්‍ාස පිළිබඳ එක්සත් ජාතීන්ගේ රාමුගත සම්මුතියට සකස් කිරීම**		**34,754**
	සංරචක	1.දෙවන ද්විවාර්ෂික විනිවිදභාවය පිළිබඳ වාර්තා (BTR2) හා හතරවන ජාතික සන්නිවේදන වාර්තාව (NC4) දේශගුණික විපර්යාස පිළිබඳ එක්සත් ජාතීන්ගේ රාමුගත සම්මුතියට ඉදිරිපත් කිරීම	33,230
		2.අධීක්ෂණය හා නියාමනය	900
		3.ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ	600
152	**දේශගුණික විපයර්‍ාස වල තීව්‍ර වන බලපෑම් මගින් අවදානමට ලක්විය හැකි ශ්‍රී ලංකාවේ සහ ඉන්දියාවේ ප්‍රජාවගේ ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව ශක්තිමත් කිරීම" (ADAPT4R) සඳහා වන කලාපීය ව්‍යාපෘතිය**		**100,000**
	සංරචක	1.අවදානමට ලක්විය හැකි ප්‍රජාවන්ට දේශගුණික විචල්‍යතා සහ වෙනස්වීම් කළමනාකරණය කිරීමට සහ ඒවාට අනුහුරුවීමට හැකි වන පරිදි අවසන් ග්‍රාහකයා දක්වා දේශගුණ සේවා (Last Mile Climate Services-LMCS) වල කාර්යක්ෂමතාව වැඩි දියුණු කිරීම	
		2. අවසාන ග්‍රාහකයා තෙක් දේශගුණික සේවාවන්ට ගැලපෙන තිරසාර සම-සංවර්ධනය සහ බෙදා හැරීම සඳහා උපාය මාර්ග සහ ප්‍රතිපෝෂණ ජාලයක් ප්‍රජා සහභාගිත්වය හරහා වලංගු වන පරිදි සකස් කිරීම	
		3. දේශගුණික තොරතුරු වෙත ප්‍රවේශ වීමට, අවබෝධ කර ගැනීමට සහ භාවිතා කිරීමට පළාත් පාලන, සේවා සපයන්නන් සහ ප්‍රාදේශීය ප්‍රජාවන් සඳහා දැනුවත් කිරීමේ සැසි සහ තාක්ෂණික පුහුණුව ලබා දීම	
		4. ඵලදායී බව සහතික කිරීම සඳහා ප්‍රතිපෝෂණ යාන්ත්‍රණයක් සමඟ අවසානග්‍රාහකයා තෙක් දේශගුණික සේවාවන් හඳුනාගත්, ගැලපෙන සහ අඛණ්ඩ සන්නිවේදන මාර්ග හරහා බෙදාහැරීම	
		5. ශ්‍රී ලංකාවේ සහ ඉන්දියාවේ අවසාන සැතපුම් දේශගුණික සේවා සම-නිෂ්පාදනය ආයතන ගතකිරීම සඳහා උපදේශක සැසි සහ තාක්ෂණික සහාය ලබාදීම	
		6. කලාපීය දැනුම බෙදා ගැනීමේ වේදිකා වල අවසාන ග්‍රාහක දේශගුණික සේවාවන්ට ගැලපෙන පරිදි සියළුම ක්ෂේත්‍ර වල දැනුම හුවමාරු කර ගැනීම සහ පරිමාණය කිරීම සඳහා උත්තේලනය කිරීම	
	සංරචක	කෙටි කාලීන සිට දිගු කාලීන අනුවර්තන උපාය මාර්ග හඳුනා ගැනීම සඳහා සහභාගීත්ව ප්‍රවේශයන් හරහා ප්‍රජා අනුවර්තන සැලසුම් සකස් කිරීම.	
		අනුවර්තන සැලසුම්වල දිගුකාලීන තිරසාරත්වය උදෙසා ප්‍රජා සාමාජිකයින් සහ මූල්‍ය සේවා සහ පවතින යෝජනා ක්‍රම අතර සම්බන්ධතා සඳහා පහසුකම් සැලසීම	
		ප්‍රජාවන්ට සහ කුටුම්භයන්ට අනුවර්තන ක්‍රියා මාර්ග ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා තාක්ෂණික සහාය සහ සම්පත් සපයා දීම	
		විවිධාංගීකරණය වූ ගොවිපල සහ ගොවිපලෙන් බැහැර ජීවනෝපාය විකල්ප සංවර්ධනය කිරීමට සහ ක්‍රියාත්මක කිරීමට ගොවීන් පුහුණු කිරීම.	
154	**ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකාමරික අංශයේ භාවිතා වන දිගුකල් පවතින කාබනික දූෂක සහ සෞඛ්‍ය සේවා අංශවල භාවිතා වන රසදිය හා අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සහ ඒවා පරිසර හිතකාමී ලෙස බැහැර කිරීම**		**57,000**
	සංරචක	1. දිගුකල් පවතින කාබනික දූෂක අඩංගු පළිබෝධනාශක, රසදිය සහ වෙනත් රසායනික නිෂ්පාදන සම්බන්ධයෙන් රසායනික කළමනාකරණ ප්‍රතිපත්ති, නීති හා ආයතනික රාමුව වැඩිදියුණු කිරීම	16,560
		2. කෘෂිකාර්මික අංශයේ දිගුකල් පවතින කාබනික දූෂක සහ රසදිය හා ඒවා අඩංගු අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සහ ඒවා පරිසර හිතකාමී ලෙස බැහැර කිරීම	35,460
		3..අනපේක්ෂිත දිගුකල් පවතින කාබනික දූෂක විමෝචනය වැළැක්වීම සඳහා සෞඛ්‍ය අංශයේ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ පද්ධතියක් ඵලදායී ලෙස ස්ථාපිත කිරීම හා ජාතික COVID-19 වැළැක්වීමේ කාර්යයට සමපාත වන ලෙස සෞඛ්‍ය සේවයේ අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම සඳහා ව්‍යාපාර ආකෘතියක් වැඩිදියුණු කිරීම	3,900
		4. දැනුම බෙදාගැනීම, කළමනාකරණය සහ ඇගයීම	1,950

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය-විදේශීය අරමුදල් ව්‍යාපෘති (නව)			
158	**ශ්‍රී ලංකාව තුළ රොටඩ්රෑම් සම්මුතිය සහ කාර්මික රසායනික කළමනාකරණය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ හැකියාව ශක්තිමත් කිරීම**		**10,710**
	සංරචක	ශ්‍රී ලංකාවේ දැනට පවතින නීතිමය සහ ආයතනික රාමුව සමාලෝචනය කර එය යාවත්කාලීන කිරීම සඳහා නිර්දේශ සහ/හෝ කෙටුම්පත් නීති/අණ පනත් සකස් කිරීම.	1,680
		ආනයනය කරන ලද කාර්මික රසායනික ද්‍රව්‍ය සඳහා මධ්‍යගත දත්ත ගබඩාවක් සකස් කිරීම.	9,030
විදේශීය අරමුදල් ව්‍යාපෘති - සෘජුව ක්‍රියාත්මක			**172,592**
155(නව)	**USAID දේශගුණ අනුහුරු වීමේ ව්‍යාපෘතිය**		**25,000**
156 (නව)	**USAID සමුද්‍රීය ප්ලාස්ටික් අවම කිරීමේ වැඩසටහන**		**90,000**
157 (නව)	**EU හරිත ප්‍රතිපත්තිමය කතිකාවත පහසු කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය**		**57,592**

අමාත්‍යාංශයට අයත් ආයතන වල ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම 2025

දෙපාර්තමේන්තුව :	**වෙරළ සංරක්ෂණ සහ වෙරළ සම්පත් කළමනාකරණ දෙපාතර්මේන්තුව**		
සංරචකය	**ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම්**	**උප ක්‍රියාකාරකම්**	**මූල්‍ය ඉලක්කය (රු.'000)**
වෙරළ සංරක්ෂණ සහ වෙරළ සම්පත් කළමනාකරණ	**වෙරළ ඛාදනය හේතුවෙන් බලපෑමට ලක් වූ වෙරළ තීරයන් සඳහා වෙරළ ආරක්ෂණ උපාය මාගර් ක්‍රියාත්මක කිරීම**	2024 වර්ෂයේ සිට ක්‍රියාත්මක ව්‍යාපෘති (මිරිස්ස, උතුරු උඩප්පුව, මඩිහ)	20,000
		1 වෙරළ ඉංජිනේරු නිර්මාණ හා අධ්‍යයනයන්	12,500
		2. වෙරළ ආරක්ෂක ව්‍යුහ ඉදිකිරීම.	432,500
		3. හදිසි වෙරළ ආරක්ෂක කටයුතු	61,000
		4.වෙරළ ආරක්ෂක ව්‍යුහ නඩත්තුව	150,000
	ඒකාබද්ධ වෙරළ කලාප කළමනාකරණ යාන්ත්‍රණය සංවධර්නය කිරීම	5. වෙරළ සම්පත් කළමනාකරණ	34,000
එකතුව			**710,000**
	ප්‍රාග්ධන වත්කම් පුනරුත්තාපනය සහ වැඩිදියුණු කිරීම		50,000
	ප්‍රාග්ධන වත්කම් අත්පත් කර ගැනීම		155,000
	පුද්ගල හැකියා වැඩිදියුණු කිරීම		2,000
එකතුව			**917,000**

දෙපාර්තමේන්තුව/ආයතනය :	**සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය**			
සංරචකය	**ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම්**	**අනු ක්‍රියාකාරකම්**	**භෞතික ඉලක්කය**	**මූල්‍ය ඉලක්ක (රු.'000')**
1.නැව් මගින් සිදුවන සාගර දූෂණය අවම කිරීම සඳහා යාන්ත්‍රනය වැඩි දියුණු කිරීම	නැව් වලින් සිදුවන පරිසර දූෂණය අවම කිරීම	අපද්‍රව්‍ය ප්‍රතිග්‍රහණ පද්ධතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම , බංකර් බලපත්‍ර ක්‍රියා පටිපාටිය ක්‍රියාත්මක කිරීම, අපද්‍රව්‍ය ප්‍රතිග්‍රහණ පද්ධතියේ මාර්ගගත පද්ධතිය වැඩිදියුණු කිරීම	සංශෝධිත රෙගුලාසියට අනුව නව අපද්‍රව්‍ය ප්‍රතිග්‍රහණ ඔන්ලයින් පද්ධතිය සංවර්ධනය කිරීම, අපද්‍රව්‍ය ප්‍රතිග්‍රහණ බලපත්‍ර 2200 නිකුත් කිරීම	5,000.00
	තත්‍ය කාලීන දූෂණ අධීක්ෂණ මෙහෙයුම් පද්ධතිය හඳුන්වාදීම සහ ස්ථාපිත කිරීම	මෙහෙයුම් මධ්‍යස්ථානය පිහිටුවීම/ වැඩිදියුණු කිරීම, මෘදුකාංග මිලදී ගැනීම	මෘදුකාංග මිලදී ගැනීම	2,400.00
	ජාත්‍යන්තර MARPOL සම්මුතියට අදාළ සමුද්‍ර දූෂණ වැළැක්වීමේ පනතේ නීතිමය ප්‍රතිපාදන ක්‍රියාත්මක කිරීම	ශ්‍රී ලංකා වරායට පැමිණෙන නැව්වල තෙල් හා කසළ වාර් ථා සහ දූෂණ වැළැක්වීමේ උපකරණ පරීක්ෂා කිරීම, ශ්‍රී ලංකා වරායට සහ පර්යන්තයට තෙල් ටැංකි පැමිණීමේදී CළLC සහතිකය පරීක්ෂා කිරීම	අපද්‍රව්‍ය ප්‍රතිග්‍රහණ පද්ධතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමට අදාල රෙගුලාසි සංශෝධනය කිරීම, බංකර් රෙගුලාසිය සංශෝධනය කිරීම	500.00
	GloFouling, GloLitter, RegLitter යන ගෝලීය ව්‍යාපෘති තුන සඳහා අනුගත වීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම	GloFouling, GloLitter, RegLitter යන ගෝලීය ව්‍යාපෘති තුන සඳහා අනුගත වීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම	GloFouling, GloLitter, RegLitter ව්‍යාපෘති සඳහා වැඩසටහන් 3ක් පැවැත්වීම	650.00

	ධීවර යාත්‍රා ක්‍රියාකාරකම් ආශ්‍රිත සමුද්‍ර දූෂණය වැළැක්වීම, අවම කිරීම සහ කළමනාකරණය කිරීම	ධීවර යාත්‍රාවලින් සිදුවන පරිසර දූෂණය වැළැක්වීම සඳහා ක්‍රියාමාර් ග ස්ථාපිත කිරීම	බහුදින ධීවර යාත්‍රාවලින් සිදුවන අපද්‍රව්‍ය ජනනය සඳහා සමීක්ෂණයක් පැවැත්වීම, දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් පැවැත්වීම	500.00
2. කාර්යක්ෂම හා සඵලදායිව ජාතික තෙල් හා රසායනික විසිරීමේ දී ක්‍රියාත්මක හදිසි සැලැස්ම ක්‍රියාත්මක කිරීම	කාර්යක්ෂම හා සඵලදායිව ජාතික තෙල් හා රසායනික විසිරීමේ දී ක්‍රියාත්මක හදිසි සැලැස්ම ක්‍රියාත්මක කිරීම	හදිසි තෙල් විසිරුම් පාලනය පිළිබඳ පාර්ශවකරුවන්ගේ සිද්ධි කලමණාකරණ රැස්වීමක් හා ජාතික පෙරහුරුවක් (Spillex) පැවැත්වීම	සිද්ධි කලමණාකරණ රැස්වීම් 2ක් පැවැත්වීම, තෙල් හා රසායන ද්‍රව්‍ය විසිරීම් පිළිබඳ ජාතික අභ්‍යාසයක් පැවැත්වීම හා පෙරහුරුවක් (Spillex) පැවැත්වීම, Spillex වාර්තාව මුද්‍රණය කිරීම	4,465.00
		ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ කණ්ඩායම පිහිටුවීම සඳහා උපකරණ සංවර්ධනය කිරීම/ මිලදී ගැනීම	ICS වැඩමුළුවක් පැවැත්වීම, MEPA නිලධාරීන් පුහුණු කිරීමේ වැඩසටහනක් පැවැත්වීම , ජාතික SCAT කණ්ඩායමක් පිහිටුවා එහි ධාරිතාව වැඩි දියුණු	700.00
		තෙල් විසිරීම අවස්ථා කලමනාකරණය	හදිසි තෙල් හෝ රසායනික විසිරීමකදී ක්ෂණික ප්‍රතිචාර දැක්වීම	500.00
		තෙල් හසුරුවන්නන්ගේ තෙල් විසිරීම අවස්ථා කලමනාකරණ සැලසුම් සඳහා අනුමැතිය ලබාදීම	කොළඹ, ගාල්ල, ත්‍රිකුණාමලය සහ යාපනය යන ස්ථානවල තෙල් හැසිරවීමේ කර්මාන්ත අධීක්ෂණය කිරීම, තෙල් විසිරීම් පාලන උපකරණ යෙදවීම සම්බන්ද - හම්බන්තොට OSCPවැඩමුළුව	300.00
3.ගොඩබිම ආශ්‍රිත කටයුතු මගින් සිදුවන සාගර දූෂණය අවම කිරීම සඳහා යාන්ත්‍රනය වැඩි දියුණු කිරීම	සමුද්‍ර නාන තොටුපල වල සහ සමුද්‍ර ජලයේ ගුණාත්මකභාවය වැඩි දියුණු කිරීම	නිල ධජ වෙරළ ව්‍යාපෘතිය	බෙන්තර, උණවටුන, අම්පාර දිස්ත්‍රික්ක වල නිල් ධජ වෙරළ කළමනාකරණ කමිටු රැස්වීම් පැවැත්වීම, අම්පාර පාසිකුඩා හි දී දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් 3 ක් පැවැත්වීම, පාසිකුඩාහි කොරල් සහ ජෛව විවිධත්ව සමීක්ෂණය, තෝරාගත් නාන ස්ථාන වෙත නිල් ධජ සහතිකය ලබා ගැනීම සඳහා වැඩි දියුණු කිරීම	2,048.00
		ජලයේ ගුණාත්මකභාවය පරික්ෂා කිරීම.	කොළඹ, ගම්පහ, ත්‍රිකුණාමලය, මඩකලපුව, අම්පාර, හම්බන්තොට, මාතර, ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කවල නාන තොටුපල ස්ථාන 22ක ජලයේ ගුණාත්මකභාවය පරික්ෂා කිරීම	1,400.00
		දිගු දුර නළ මගින් මුහුදට පිටවන ජලයේ තත්ත්ව පරික්ෂා කිරීම	මූලික සූදානම් වීම සහ අන්ඩ දිගු දුර නළ මගින් මුහුදට පිටවන ජලයේ තත්ත්ව පරික්ෂා කිරීම- වැල්ලවත්ත, වාර්තාව සැකසීම	750.00
		ජාතික ඒකාබද්ධ වෙරළබඩ සහ සාගර ජල තත්ත්ව (ජලය, අවසාදිත, ජෛව) අධීක්ෂණ වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම	ඒකාබද්ධ අධීක්ෂණ රාමුව ක්‍රියාත්මක කිරීම	500.00
	ධීවර අංශය ආශ්‍රිතව සිදුවන දූෂණය වැළැක්වීම	ධීවර අංශය ආශ්‍රිතව සිදුවන දූෂණය වැළැක්වීම	ධීවර වරායන් 21 ක අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ පද්ධතිය වැඩිදියුණු කිරීම, බෝට්ටු ගාල්කිරීමේ ස්ථාන සහ බෝට්ටු නැංගුරම් පොළවල් සඳහා අපද්‍රව්‍ය එකතු කිරීම සහ කළමනාකරණ පද්ධතිය සකස් කිරීම	695.00
	වෙරළ සහ සමුද්‍ර ඝන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය	ඝන අපද්‍රව්‍ය සමීක්ෂණ - (ක්ෂුද්‍ර ප්ලාස්ටික් සහ වෙනත්), පුත්තලම වෙරළ තීරයේ තාර කැබලි තැන්පත් වීම පිළිබඳ සමීක්ෂණය	වෙරළබඩ දිස්ත්‍රික්ක 13 ක සමීක්ෂණ පැවැත්වීම සහ දත්ත රැස් කිරීම, විශ්ලේෂණ ක්‍රියාවලිය සම්පූර් ණ කිරීම	1,962.00
		ධම්පින් බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම	ධම්පින් බලපත්‍ර 493 නිකුත් කිරීම	2,152.00
		පවිත්‍ර වෙරළ ව්‍යාපෘතිය (ක්ලීන් ශ්‍රී ලංකා වැඩසටහන/ වෙරල රැකබලා ගන්නන්ගේ වැඩසටහන්)	වෙරළබඩ දිස්ත්‍රික්ක 14ම ආවරණය වන පරිදි මහා පරිමාණ වෙරළ පිරිසිදු කිරීමේ ව්‍යාපාරයක් සංවිධානය කිරීම, පුද්ගලික අංශයේ සහය ඇතිව වෙරල රැකබලා ගන්නන් 100ක් යෙදවීම	2,695.00
			තෝරාගත් වෙරළ තීර 200 ක වෙරළ තීරයේ හෝටල් හිමියන්ගේ වෙරල රැකබලා ගන්නන් පිහිටුවීම, වෙරළ පිරිසිදු කිරීමේ යන්ත්‍ර බෙදා හැරීම සහ තෝරාගත් වෙරළබඩ ප්‍රදේශවල ඒවායේ භාවිතය සඳහා යාන්ත්‍රණ ස්ථාපිත කිරීම	-
		ජංගම යෙදුම හරහා වෙරළට සහ සාගර පරිසරයට අපද්‍රව්‍ය ඇතුළු වීම වැළැක්වීම	පළාත් පාලන ආයතනවල සහාය ඇතිව වෙරළබඩ ප්‍රදේශවල කසළ එකතු කිරීම	4,973.00
		බලාත්මක කිරීමේ ඒකක ක්‍රියාත්මක කිරීම	දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ බලාත්මක කිරීමේ ඒකක පිහිටුවීම (රැස්වීම් 48/පරික්ෂණ 50/ පිරිසිදු කිරීම් 2ක් ආදිය)	1,335.00

4. වෙරළ සහ සමුද්‍ර පරිසර පද්ධති ප්‍රතිස්ථාපනය කර සංරක්ෂණය කිරීම	සාගර පරිසර පද්ධති සහ සංරක්ෂණය පිළිබඳ අධ්‍යයනය	සමුද්‍ර පරිසර පද්ධති තක්සේරුව (ESI ව්‍යාපෘතිය)	මන්නාරම, අම්පාරේ තෝරාගත් වෙරළ තීරයන්හි පාරිසරික සංවේදීතා දර්ශකය සකස් කිරීම	365.00
	සමුද්‍ර පරිසර පද්ධති ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීම	සමුද්‍ර පරිසර පද්ධති ප්‍රතිස්ථාපනය (කොරල්)	ත්‍රිකුණාමලය, මඩකලපුව සහ ගාල්ල යන ප්‍රදේශවල කොරල්පර ප්‍රතිස්ථාපනය වැඩසටහන් පැවැත්වීම	600.00
		සමුද්‍ර පරිසර පද්ධති ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීම (කඩොලාන/වෙරළාශ්‍රිත ශාක)	කළුතර, පුත්තලම, මන්නාරම, ත්‍රිකුණාමලය, මඩකලපුව, හම්බන්තොට යන ප්‍රදේශවල කඩොලාන ප්‍රතිස්ථාපනය වැඩසටහන් පැවැත්වීම.	710.00
		සංරක්ෂිත ප්‍රදේශ ඇති කිරීම- සිලාවතුර/කායන්කානි	මූලික රූස්වීම, ස්ථාන පරීක්ෂාව සහ සමීක්ෂණ පැවැත්වීම	430.00
5.නව අභියෝගයන්ට මුහුණ දීම සඳහා ජාත්‍යන්තර නීතිමය මෙවලම් පිළිපැදීම සඳහා නීති රාමුවක් ස්ථාපිත කිරීම සහ ශක්තිමත් කිරීම.	රෙගුලාසි, ජාත්‍යන්තර සම්මුතීන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ පනත සංශෝධනය කිරීම	පනත සංශෝධනය කිරීම සහ රෙගුලාසි සකස් කිරීම	පනත් සංශෝධනය, පරිවර්තන ගාස්තු සහ පාර්ලිමේන්තුව සඳහා පිටපත්	500.00
		සමුද්‍ර දූෂණය කරන්නන්/නීති උල්ලංඝනය කරන්නන්ට එරෙහිව නීතිමය පියවර ගැනීම	නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග ගන්න - අවශ්‍යතාවයට අනුව වියදම් කරන්න	500.00
6. මහජනතාව දැනුවත් කිරීම තුළින් පරිසරය සංවේදී ප්‍රජාවක් ඇති කිරීම	දැනුවත් කිරීමේ කටයුතු	මහජනතාව දැනුවත් කිරීම	මහජනතාව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් 14ක් පැවැත්වීම	425.00
		සමාජ මාධ්‍ය ව්‍යාපාරය	සමුද්‍ර පරිසර ආරක්ෂණය පිළිබඳ දැනුම වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා සමාජ මාධ්‍ය ප්‍රචාරණයක් පැවැත්වීම	800.00
		පාසල් ළමුන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන	පාසල් සිසුන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් 30ක් පැවැත්වීම	695.00
	ජාතික උත්සව සංවිධානය කිරීම සහ පැවැත්වීම	ලෝක සාගර දිනය	ලෝක සාගර දිනය සඳහා පිරිසිදු කිරීමේ වැඩසටහන් සහ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් පැවැත්වීම	1,070.00
		ජාත්‍යන්තර වෙරළ පිරිසිදු කිරීමේ දිනය	ජාත්‍යන්තර වෙරළ පිරිසිදු කිරීමේ දිනය සඳහා පිරිසිදු කිරීමේ වැඩසටහන් සහ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීම	2,115.00
7. නිල ආර්ථිකය සහ සමුද්‍ර සම්පත් කළමනාකරණයේ කේන්ද්‍රස්ථානය වීම	රසායනාගාර පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම සහ වාණිජ සේවා සැපයීම	වාණිජ සේවා සැපයීම සඳහා රසායනාගාර පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම (පරිභෝජන භාණ්ඩ සහ වීදුරු භාණ්ඩ මිලදී ගැනීම, රසායනික ද්‍රව්‍ය, රසායනාගාර උපකරණ සහ වීදුරු භාණ්ඩ ක්‍රමාංකනය කිරීම, සුළු උපකරණ සහ උපාංග මිලදී ගැනීම)	රසායනාගාර උපකරණ සහ වීදුරු භාණ්ඩ ක්‍රමාංකනය කිරීම, පරිභෝජන භාණ්ඩ සහ වීදුරු භාණ්ඩ සහ රසායනික ද්‍රව්‍ය මිලදී ගැනීම, සුළු උපකරණ සහ උපාංග මිලදී ගැනීම	2,800.00
		ISO-QMS ලබා ගන්න	ISO (PT, ILC, අයදුම් ගාස්තු සහ QC සාම්පල මිලදී ගැනීම)	500.00
	MEPA ඇකඩමිය	MEPA ඇකඩමිය - පුහුණු පාඨමාලා හඳුන්වා දීම සහ පැවැත්වීම	පුහුණු වැඩසටහන් 2ක් පැවැත්වීම	300.00
8. සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියේ ධාරිතාව වර්ධනය කිරීම	ප්‍රාග්ධන වත්කම් අලුත්වැඩියා කිරීම	ප්‍රධාන කාර්යාලය සහ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය අලුත්වැඩියා කිරීම	ප්‍රධාන කාර්යාලය සහ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය අලුත්වැඩියා කිරීම	3,200.00
		තොරතුරු තාක්ෂණ / ජල තත්ත්ව අධීක්ෂණ උපකරණ සහ කාර්යාල උපකරණ අලුත්වැඩියා කිරීම	තොරතුරු තාක්ෂණ / ජල තත්ත්ව අධීක්ෂණ උපකරණ සහ කාර්යාල උපකරණ අලුත්වැඩියා කිරීම	1,000.00
		වාහන අලුත්වැඩියා කිරීම	වාහන අලුත්වැඩියා කිරීම	5,000.00
	ප්‍රාග්ධන වත්කම් අත්පත් කර ගැනීම	තොරතුරු තාක්ෂණ උපකරණ මිලදී ගැනීම	තොරතුරු තාක්ෂණ උපකරණ මිලදී ගැනීම	7,500.00
		කාර්යාල උපකරණ මිලදී ගැනීම	කාර්යාල උපකරණ මිලදී ගැනීම	2,000.00
		ජල තත්ත්ව අධීක්ෂණ උපකරණ මිලදී ගැනීම	ජල තත්ත්ව අධීක්ෂණ උපකරණ මිලදී ගැනීම	3,000.00
	මානව සම්පත් සංවර්ධනය	කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා පුහුණුව ලබා දීම (දේශීය)	කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා (දේශීය) පුහුණු වැඩසටහන් 20 ක් ලබා දීම.	2,000.00
		එකතුව		**69,035.00**

දෙපාතර්මේන්තුව :	ජාතික උද්භිද උද්‍යාන දෙපාතර්මේන්තුව			
සංරචකය	ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම්	අනු ක්‍රියාකාරකම්	භෞතික ඉලක්කය	මූල්‍ය ඉලක්ක (රු.'000')
ප්‍රාග්ධන වත්කම් පුනරුත්ථාපනය කිරීම සහ වැඩිදියුණු කිරීම	**ගොඩනැගිලි ප්‍රතිසංස්කරණය සහ නවීකරණය කිරීම**	නිලධාරීන්ගේ නිල නිවාස ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම		
		ජාතික උද්භිද උද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තු ප්‍රධාන කාර්යාලීය පරිශ්‍රයේ හි මාර්ගය ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම	ප්‍රතිසංස්කරණය කටයුතු අවසන් කිරීම	
		ගම්පහ උද්භිද උද්‍යානයේ හි ඕකිඩ් නිවස, ගිම්හාන කුටි, නිල නිවාස (අංක 02) සහ බෝට්ටු අංගනයේ සුළු ප්‍රතිසංස්කරණ සහ තීන්ත		
		පේරාදෙනිය මල්වගා සංවර්ධන සහ පර්යේෂණ අංශයේ හි ජල ටැංකි ස්ථාපිත කිරීමට නිසි ව්‍යුහයක් ඉදිකිරීම (ලීටර් 2000*7)		121,700
		පේරාදෙනිය මල්වගා සංවර්ධන සහ පර්යේෂණ අංශයේ හි ඇන්තූරියම් /ජල ශාක අංශයේ (අඩි 121*65) සෙවන ගෘහය ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම		

ප්‍රාග්ධන වත්කම් පුනරුත්ථාපනය කිරීම සහ වැඩිදියුණු කිරීම	ගොඩනැගිලි ප්‍රතිසංස්කරණය සහ නවීකරණය කිරීම	පේරාදෙනිය මල්වගා සංවර්ධන සහ පර්යේෂණ අංශයේ හි පහළ රසායනාගාරයේ කාමරය පටක රෝපණ කටයුතු සඳහා වෙනස් කිරීම .		
		මිරිජ්ජවිල වියළි කලාපීය උද්භිද උද්‍යානයේ මල් වගා ඒකකයේ ශුවණාගාරය අලුත්වැඩියා කිරීම		
		මිරිජ්ජවිල වියළි කලාපීය උද්භිද උද්‍යානයේ මායිම් වැටෙහි තීන්ත ආලේප කිරීම සහ අනෙකුත් සුළු ප්‍රතිසංස්කරණ කටයුතු		
		මිරිජ්ජවිල වියළි කලාපීය උද්භිද උද්‍යානයේ හි ප්‍රධාන දොරටුවේ ගොඩනැගිලි සංකීර්ණය , ටිකට්පත් කවුන්ටර, ගේට්ටු සහ මායිම් වැට සහ		
		සීතාවක තෙත් කලාපීය උද්භිද උද්‍යානයේ පවතින ගොඩනැගිල්ලක් නිල නිවාසයක් බවට පරිවර්තනය කිරීම		
		රාජකීය උද්භිද උද්‍යානයේ හි කම්කරු නිවාස ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම		
		රාජකීය උද්භිද උද්‍යානයේ හි වාර්ෂිකව කුලියට ලබාදෙන ගොඩනැගිලි , නිල නිවාස සහ අනෙකුත් ඒකක සඳහා වෙනම සෘජු විදුලි		
		රාජකීය උද්භිද උද්‍යානයේ හි වාර්ෂිකව කුලියට ලබාදෙන ගොඩනැගිලි , නිල නිවාස සහ අනෙකුත් ඒකක සඳහා වෙනම සෘජු ජල		
		රාජකීය උද්භිද උද්‍යානයේ හි එල්ලෙන පාලම ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම		
		හක්ගල උද්භිද උද්‍යානයේ වැසිකිළි අලුත්වැඩියා කිරීම		
		හක්ගල උද්භිද උද්‍යානයේ වාහන නැවතුම් ගේට්ටුව ඉදිකිරීම		
	යන්ත්‍රෝපකරණ සහ උපකරණ අලුත්වැඩියාව	ජාතික උද්භිද උද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තු ප්‍රධාන කාර්යාලය ඇතුලු සියලුම උද්‍යාන සහ ඒකක වල කාර්යාලීය සහ උද්‍යාන උපකරණ අලුත්වැඩියා කිරීම	සැලසුම් කරන ලද අලුත්වැඩියා කටයුතු අවසන් කිරීම	8,400
	වාහන අලුත්වැඩියාව	ජාතික උද්භිද උද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තු ප්‍රධාන කාර්යාලය ඇතුලු සියලුම උද්‍යාන සහ ඒකක වල වාහන අලුත්වැඩියා කිරීම	සැලසුම් කරන ලද අලුත්වැඩියා කටයුතු අවසන් කිරීම	4,550
ප්‍රාග්ධන වත්කම් අත්පත් කර ගැනීම	ගෘහ භාණ්ඩ සහ කාර්යාල උපකරණ මිලදී ගැනීම	ජාතික උද්භිද උද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තු ප්‍රධාන කාර්යාලය ඇතුලු සියලුම උද්‍යාන සහ ඒකක සඳහා වානේ කබඩ් (09), අගුල් සහිත කුඩා කබඩ් (02), ඡායා පිටපත් යන්ත්‍රයක් (03) ඩෙස්ක්ටොප් පරිගණක (14), ලැප්ටොප් පරිගණක (01), බීජ ප්‍රදර්ශන අල්මාරි (01), ස්ටෑන්ඩ් ෆෑන් (01), වර්ණ මුද්‍රණ යන්ත්‍ර (02) , මුද්‍රණ යන්ත්‍ර (6), ඩුප්ලෙක්ස් මුද්‍රණ යන්ත්‍ර (01), පරිගණක මේස (02) , පරිගණක පුටු (5), ලොකර් 4 වානේ කබඩ් (1), ප්ලාස්ටික් ස්ටූල් (20) , යකඩ රාක්ක, මුදල් ලේඛනය (01), CCTV කැමරා (04), කාර්යාල මේස සහ පුටු (05), බිත්ති විදුලි පංකා (1), පරිගණක මේස සහ පුටු (2), මල්ටි මීඩියා යන්ත්‍ර (01) මිලදී ගැනීම. ගම්පහ සහ හක්ගල උද්භිද උද්‍යාන සඳහා ඊ-ටිකට්පත් පද්ධතිය ස්ථාපිත කිරීම සඳහා පරිගණක සහ මුද්‍රණ යන්ත්‍ර 05 ක් මිලදී ගැනීම	මිලදී ගැනීම් අවසන් කිරීම	11,830
ප්‍රාග්ධන වත්කම් අත්පත් කර ගැනීම	යන්ත්‍රෝපකරණ සහ උපකරණ මිලදී ගැනීම	ජාතික උද්භිද උද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තු ප්‍රධාන කාර්යාලය ඇතුලු සියලුම උද්‍යාන සහ ඒකක සඳහා පානීය ජල රඳවන (01), පඳුරු කපන යන්ත්‍ර (10), තණකොළ කපන යන්ත්‍රය (2), වෙල්ඩින් යන්ත්‍ර (01), රෝද 4 ට්‍රැක්ටරය සඳහා ට්‍රේලර (01), රෝද 2 ට්‍රැක්ටරය සඳහා ස්ලෑෂර (01), වායු සම්පීඩකයක (01), මයික්‍රෆෝන (01), වීල්බැරෝ (01), අධි පීඩන ජල විදින (01), ජෙනරේටර (01), රසායනාගාර උපකරණ, දාම කියත් (06) , නැප්සැක් යන්ත්‍ර (02), මල්ටි මීඩියා යන්ත්‍ර (01), GPS මීටර (01), දුරදක්න (01) වීඩියෝ කැමරා (01), කැමරා කාච (01), ඇලුමිනියම් වීඩියෝ ට්‍රයිපොඩ් (01), රැහැන් රහිත මයික්‍රෝෆෝන(01), ඩුප්ලෝ යන්ත්‍රය සඳහා ස්ටෙන්සිල් සහ තීන්ත මිලදී ගැනීම.	මිලදී ගැනීම් අවසන් කිරීම	15,960

		මිරිජ්ජවිල වියළි කලාපීය උ.උ. යේ පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය, පොම්පාගාරය, කාර්යාලය සහ බැටරි කාර් ආරෝපණ සඳහා සූර්ය විදුලි පද්ධතියක් ඉදිකිරීම	ඉදිකිරීම් අවසන් කිරීම	10,000
		රාජකීය උද්භිද උද්‍යානයේ ප්‍රවේශපත්‍ර නිකුත් කිරීම සඳහා විදුලි ගේට්ටුවක් ස්ථාපිත කිරීම	ස්ථාපිත කිරීම් අවසන් කිරීම	7,000
		රාජකීය උද්භිද උද්‍යානය, හක්ගල උද්භිද උද්‍යානය, සීතාවක තෙත් කලාපීය උද්භිද උද්‍යානය, මිරිජ්ජවිල වියළි කලාපීය උ.උ සඳහා ගොල්ෆ් කාර්ට් මිලදී ගැනීම	මිලදී ගැනීම් අවසන් කිරීම	25,700
	ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම	ගම්පහ උද්භිද උද්‍යානය සහ සීතාවක තෙත් කලාපීය උද්භිද උද්‍යානය පැඩල් බෝට්ටු මිලදී ගැනීම	මිලදී ගැනීම් අවසන් කිරීම	6,400
		ගම්පහ උද්භිද උද්‍යානයෙ හි අලුතින් ස්ථාපිත පිවිසුමේ ටිකට් කවුන්ටරයක් සහ ආරක්ෂක කුටියක් ඉදිකිරීම	ඉදිකිරීම් අවසන් කිරීම	67,300
		මිරිජ්ජවිල වියළි කළාපීය උද්භිද උද්‍යානයේ මල් වගා ඒකකයෙ හි ඕකිඩ් පැල සඳහා බද්ධන් ගෘහයක් ඉදිකිරීම		
		සීතාවක තෙත් කලාපීය උද්භිද උද්‍යානයේ විසිතුරු ශාකවල විවිධත්වය පිළිබඳව නරඹන්නන් අතර දැනුවත්භාවය ඇති කිරීම සඳහා ශාක ප්‍රදර්ශනාගාරයක් ඉදිකිරීම සැලසුම් කිරීම		
		මීගලෑව හරිත පියස පුහුණු මධ්‍යස්ථානයේ බද්ධන් ගෘහයක් ඉදිකිරීම සහ බෝගන්විලා සහ ඇඩීනියම් ශාක සඳහා පොලිතීන් ගෘහයක් ඉදිකිරීම		
		රාජකීය උද්භිද උද්‍යානයේ කාර්යාල වාහන සංකීර්ණය සහ කාර්යාල ගොඩනැගිල්ල සම්පූර්ණ කිරීම - දෙවන අදියර		
	ඉඩම් සහ ඉඩම් සංවර්ධන කටයුතු	ගනේවත්ත වන ඖෂධ උද්‍යානයේ, රාජකීය උද්භිද උද්‍යානයේ සහ මිරිජ්ජවිල වියළි කලාපීය උ.උ., සීතාවක තෙත් කලාපීය උද්භිද උද්‍යානයන් හි අඩිපාරවල් වැඩිදියුණු කිරීම.	ඉඩම් සංවර්ධන කටයුතු අවසන් කිරීම	25,550
		ගනේවත්ත වන ඖෂධ උද්‍යානයේ හි මානව කටයුතු සඳහා උපයෝගී වන උද්භිද විද්‍යාව පිළිබඳ මහජනතාව දැනුවත් කිරීම සම්බන්ධ උද්‍යානයක් ඇතිකිරීම.		
		මිරිජ්ජවිල වියළි කලාපීය උ.උ. යේ නිලධාරී නිල නිවාස සඳහා වැටක් සහ ගේට්ටුවක් ස්ථාපිත කිරීම.		
		මීගලෑව හරිත පියස පුහුණු මධ්‍යස්ථානයේ පවතින පැරණි ගේට්ටුව ඉවත් කර නව ගේට්ටුවක් සැකසීම සහ මල් වැල් සඳහා රදවන සැකසීම.		
		රාජකීය උද්භිද උද්‍යානයේ පානීය ජල පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම සහ මිනින්දෝරු දෙපාර්තමේන්තුව විසින් උද්‍යානයේ සමෝච්ඡ සිතියම සකස් කිරීම.		
		හක්ගල උද්භිද උද්‍යානයේ මායිම් චේන් ලින්ක් වැට සම්පූර්ණ කිරීම		

අනෙකුත් ප්‍රාග්ධන වියදම්	නිලධාරීන්ගේ ධාරිතා වර්ධනය සහ පුහුණුව	ධාරිතා වර්ධන සහ පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීම	ධාරිතා වර්ධන සහ පුහුණු වැඩසටහන් 25 ක් පැවැත්වීම	1,000
	මල්වගා සංවර්ධන සහ පර්යේෂණ කටයුතු	නව ශාක වර්ග (දේශීය සහ විදේශීය) මිලදී ගෙන එකතුන් වැඩි දියුණු කිරීම	කටයුතු අවසන් කිරීම	39,350
		රසායනාගාර සහ ක්ෂේත්‍ර පර්යේෂණ වැඩසටහන් , ශාක ප්‍රචාරණ කටයුතු සහ රසායනාගාර නඩත්තු කිරීම		
		පුහුණු වැඩසටහන්, වැඩමුළු, සම්මන්ත්‍රණ පැවැත්වීම සහ ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂා කිරීම් කටයුතු		
		මල්වගා ප්‍රදර්ශන සහ ප්‍රවර්ධන කටයුතු (දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ ප්‍රදර්ශන 12 ක් සහ කුඩා පරිමාණ ප්‍රදර්ශන 100 ක්) සිදුකිරීම		
		අලෙවි කිරීම සඳහා අගය එකතු කල ශාක සෑදීම සඳහා ද්‍රව්‍ය මිලදී ගැනීම		
		"සුවහස් මල්" සංවිධානවල මල් වගාකරුවන්ට ද්‍රව්‍ය බෙදා හැරීම සඳහා ඒවා මිලදී ගැනීම		
	උද්භිද උද්‍යානය අරමුදල හරහා උද්භිද උද්‍යාන පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම සහ උද්‍යාන ප්‍රවර්ධනය	උද්‍යාන ටිකට්පත් මුද්‍රණය කිරීම සහ උද්‍යානය සිහිවටන සෑදීම	කටයුතු අවසන් කිරීම	69,690
		බැටරි කාර්රථ සහ බෝට්ටු අලුත්වැඩියා කිරීම		
		ශාක සම්බන්ධ පර්යේෂණ සිදුකිරීම		
		උද්‍යානයන් හි තොරතුරු ව්‍යාප්ති ද්‍රව්‍ය ස්ථාපනය කිරීම සහ මුද්‍රණය කිරීම (ශාක ලේබල් කිරීම, විස්තරාත්මක පුවරු, සංඥා පුවරුව)		
		උද්‍යානයන් හි තවාන් සංවර්ධනය		
		උද්භිද විද්‍යාත්මක සමීක්ෂණය පැවැත්වීම		
		ජාතික ශාකාගාරයේ සංවර්ධන කටයුතු		
		මල් වගා හා භූමි අලංකරණ පුහුණු පාසලේ සංවර්ධන කටයුතු		
		අක්මීමන කඩොලාන උද්භිද උද්‍යානයේ වාස්තු විද්‍යාත්මක සැලැස්ම, මායිම් බිත්තිය (අදියර 11) සහ ගේට්ටුව ඉදිකිරීම සඳහා ව්‍යුහාත්මක සැලැස්ම සකස් කිරීම		
එකතුව				**414,430**

දෙපාතර්මේන්තුව/ ආයතනය:	ජල සම්පත් මණ්ඩලය		
සංරචකය	ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම්	භෞතික ඉලක්කය	මූල්‍ය ඉලක්ක (රු.'000')
භාණ්ඩාගාර ප්‍රතිපාදන යටතේ ඇති ව්‍යාපෘති සහ වැඩසටහන්			
1. දීර්ඝ කාලීන භූගත ජල නියාමන ව්‍යාපෘතිය (LTGM): කොළඹ-මීගමුව, අම්පාර , මන්නාරම,වවුනියාව,කිලිනොච්චි, යාපනය, අනුරාධපුර, පොළොන්නරුව,මාතලේ, පුත්තලම	භූගත ජලය සම්බන්ධව අධි සංවේදී කලාප තුල භූගත ජල මට්ටම් සහ ජලයේ ගුණාත්මක භාවය නිමානය කිරීම (වසරකට දෙවරක්)	952	6,000.00
2. භූගත ජල සම්පත් කෙරෙහි දේශගුණ විපර්යාස වල ඍජු හා වක්‍ර බලපෑම් පිළිබඳව අධ්‍යයනය	රටේ වෙරළබඩ ප්‍රදේශවල දේශගුණික විපර්යාස හේතුවෙන් භූගත ජලයෙහි සිදුවන වෙනස්කම් තක්සේරු කිරීම සහ ඇගයීම	100	2,000.00
3. භූගත ජල සම්බන්ධ පාරිසරික ගැටළු සඳහා සිදු කරන ඒකාබද්ධ ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ	ප්‍රජාව තුළ භූගත භාවිතය පිළිබඳ ගැටළු විසඳීම සහ ගැටුම් නිරාකරණය සඳහා ආමන්ත්‍රණය කිරීම	300	1,500.00
4. ජල සම්පාදන යෝජනා ව්‍යාපෘති ආශ්‍රිත භූගත ජල සම්පත් සංවර්ධනය හා කළමනාකරණය	ජල සම්පාදන යෝජනා ක්‍රම ආශ්‍රිතව භූගත ජල සම්පත් සංවර්ධනය හා කළමනාකරණය	2	1,000.00
5. හදිසි ආපදා අවස්ථා වල අවශ්‍යතා සඳහා භූගත ජලය සංවර්ධනය (නියඟ, ගංවතුර, භූගත ජල සම්පත් දූෂණය වීම)	ජාතික මට්ටමේ ජල ආශ්‍රිත ආපදා සිදුවීම් අවම කිරීමේ ක්‍රියාවලින් ක්‍රියාත්මක කිරීම	අවස්ථා 15	4,000.00
6. ශ්‍රී ලංකාවේ පවතින ස්වභාවික උල්පත් සහ උණු දිය උල්පත් පිළිබඳව අධ්‍යනය	රටේ පවතින ස්වභාවික උල්පත් සහ උණු දිය උල්පත් හඳුනා ගැනීම	ශ්‍රී ලංකාවේ සියලුම පළාත්	1,500.00
7. ශ්‍රී ලංකාව තුල පවතින සියලුම ජල ප්‍රභව (මතුපිට ජල ප්‍රභව) වල ජලයේ ගුණාත්මක භාවය පිලිබඳ අධ්‍යයනය - අදියර I	ශ්‍රී ලංකාවේ මතුපිට ජල ප්‍රභව වල ජලයේ ගුණාත්මක භාවය පරික්ෂා කිරීම	වයඹ පළාත	4,000.00
8. ශ්‍රී ලංකාවේ වාණිජ්‍යමය වශයෙන් භාවිතා කරන භූගත ජල ප්‍රභව පිලිබඳ සංඛ්‍යානමය දත්ත ලබා ගැනීම .	භූගත ජල නියාමන කටයුතු සඳහා වාණිජ්‍යමය වශයෙන් භූ ගත ජලය භාවිතා කරන්නන් පිලිබඳ තොරතුරු එක්රැස් කිරීම	වයඹ, මධ්‍යම සහ බස්නාහිර පළාත්	8,400.00
උප එකතුව			**28,400.00**
සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් (උත්පාදිත අරමුදල්)			
1. සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් සඳහා භූගත ජලය භාවිතය	1. නළ ළිං ඉදි කිරීම	20	92,000.00
	2. ජල ධාරිතා පරීක්ෂණ	200	
	3. ජල සාම්පල විශ්ලේෂණය	300	
	4. භූ ජල විද්‍යාත්මක සමීක්ෂණ	300	
2. භූගත ජල නියාමන කටයුතු	1. නළ ළිං විදුම් ආයතන ලියාපදිංචි කිරීම	136	9,050.00
	2. බාහිර භූ ජල විද්‍යාඥයින් ලියාපදිංචි කිරීම	16	
	3. භූ ජල විද්‍යා සමීක්ෂණ වාර්තා අනුමත කිරීම	400	
උප එකතුව			**101,050.00**
විදේශ ආධාර යටතේ සිදු කිරීමට නියමිත ව්‍යාපෘති			
1. භූගත ජල සම්පත් කළමණාකරන සහ සවිබල ගැන්වීමේ ව්‍යාපෘතිය (ලෝක බැංකු ආධාර යටතේ)	1. ශ්‍රී ලංකාවේ තෝරා ගන්නා ලද ගංගා ද්‍රෝණි කිහිපයක් සඳහා භූගත ජල කළමනාකරණ සැලැස්මක් සකස් කිරීම		27,000.00
	2. තෝරා ගන්නා ලද ගංගා ද්‍රෝණි කිහිපයක් සඳහා භූගත ජල ධර සිතියම් සකස් කිරීම		
	3. නව ගංගා ද්‍රෝණි කිහිපයක් සඳහා භූගත ජල නිමාන පද්ධතියක් සකස් කිරීම		
උප එකතුව			**27,000.00**
මුළු එකතුව			**156,450.00**

දෙපාර්තමේන්තුව :	වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව			
සංරචකය	ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම්	අනු ක්‍රියාකාරකම්	භෞතික ඉලක්කය	මූල්‍ය ඉලක්කය (රු.'000')
ප්‍රාග්ධන වත්කම් ප්‍රතිස්ථාපනය හා වැඩිදියුණු කිරීම				**44,000.00**
	ගොඩනැගිලි හා නිර්මිතයන්			10,000.00
	යන්ත්‍රෝපකරණ අළුත්වැඩියා කිරීම			4,000.00
	වාහන			30,000.00
ප්‍රාග්ධන වත්කම් අත්පත්කර ගැනීම				**10,000.00**
	කාර්යාල උපකරණ මිලදී ගැනීම			2,500.00
	යන්ත්‍ර හා යන්ත්‍රෝපකරණ මිලදී ගැනීම			2,500.00
	රක්ෂිත ප්‍රදේශ වල මායිම් සලකුණු කිරීම			5,000.00
ධාරිතා සංවර්ධනය				**12,000.00**
වෙනත් මූලධන වියදම්				**387,000.00**
	රක්ෂිත ප්‍රදේශ වල යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය			12,000.00
	විදුලි වැට ඉදිකිරීම			200,000.00
	වාසස්ථාන සුපෝෂණය			125,000.00
	රක්ෂිත ප්‍රදේශවල මාර්ග පද්ධතිය ප්‍රතිසංස්කරණය හා සංවර්ධනය කිරීම			50,000.00
එකතුව				**453,000.00**

දෙපාර්තමේන්තුව :	වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව			
සංරචකය	ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම්	අනු ක්‍රියාකාරකම්	භෞතික ඉලක්කය	මූල්‍ය ඉලක්කය (රු.'000')
භෞතික වත්කම් කලමනාකරණය				**490,000.00**
පර්යේෂණ හා සංවර්ධන				**12,000.00**
ධාරිතා සංවර්ධනය				**19,300.00**
	නිලධාරීන් පුහුණු කිරීම			11,000.00
	ශ්‍රී ලංකා වන විද්‍යායතනය			8,300.00
වන ආවරණය පුළුල් කිරීම				**1,494,020.00**
	වාණිජ වන වගා ස්ථාපිත කිරීම			414,470.00
	වනාන්තර මායිම් නිරූපණය			432,090.00
	හායනයට පත් වනාන්තර නැවත ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීම			528,010.00
	වන ව්‍යාප්ති හා දැනුවත් කිරීම්			119,450.00
පාරිසරික සංචාරක කටයුතු				**130,000.00**
පරිසර කළමනාකරණය				**22,720.00**
කැලෑ ගිනි පාලනය හා වන ආරක්ෂණ කටයුතු				**60,000.00**
එකතුව				**2,228,040.00**

දෙපාර්තමේන්තුව :	ජාතික සත්වෝද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුව			
සංරචකය	ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම්	අනු ක්‍රියාකාරකම්	භෞතික ඉලක්කය	මූල්‍ය ඉලක්කය (රු.'000')
ප්‍රාග්ධන වත්කම් අලුත්වැඩියාව සහ වැඩිදියුණු කිරීම				**27,500.00**
	යන්ත්‍රෝපකරණ, යන්ත්‍ර සූත්‍ර සහ උපකරණ			9,500.00
	වාහන			18,000.00
ප්‍රාග්ධන වත්කම් අත්පත් කර ගැනීම				**14,500.00**
	ගෘහ භාණ්ඩ සහ කාර්යාලීය උපකරණ			8,500.00
	යන්ත්‍රෝපකරණ, යන්ත්‍ර සූත්‍ර සහ උපකරණ			6,000.00
මානව සම්පත් සංවර්ධනය				**5,000.00**
	කාර්යය මණ්ඩල පුහුණුව			**5,000.00**

දෙහිවල සත්වෝද්‍යානය සංවර්ධනය (1)			**70,000.00**
ගොඩනැගිලි සහ ඉදිකිරීම් (අලුත්වැඩියාව සහ වැඩිදියුණු කිරීම)			**15,000.00**
	සත්ත්ව අරණ අලුත්වැඩියා කිරීම		10,000.00
	කුඩා පරිමාණ අළුත්වැඩියා හා නඩත්තු කටයුතු		5,000.00
ගොඩනැගිලි සහ ඉදිකිරීම්			**35,000.00**
	ගබඩා අලුත්වැඩියා		10,000.00
	වැසිකිලි සංකීර්ණය ඉදිකිරීම		10,000.00
	නිල නිවාස අලුත්වැඩියා කිරීම		10,000.00
	කුඩා පරිමාණ සංවර්ධනය 2025		5,000.00
ඉඩම් සහ ඉඩම් සංවර්ධනය			**10,000.00**
	ගෝනපොල ගොවිබිම් සංවර්ධනය		10,000.00
යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය			**10,000.00**
	අභ්‍යන්තර මාර්ග පද්ධතියේ සංවර්ධනය		10,000.00
පින්නවල අලි අනාථාගාරය සංවර්ධනය (2)			**60,000.00**
ගොඩනැගිලි සහ ඉදිකිරීම් (අලුත්වැඩියාව සහ වැඩිදියුණු කිරීම)			**20,000.00**
	පවතින අලි මඩු ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම (බිම කොන්ක්‍රීට්/ වහල අලුත්වැඩියා කිරීම)		10,000.00
	නව අලි මඩු ප්‍රදේශයෙහි දැනට පවතින අලි මඩු ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම . (බිම කොන්ක්‍රීට්/ වහල අලුත්වැඩියා කිරීම)		10,000.00
යන්ත්‍රෝපකරණ, යන්ත්‍ර සූත්‍ර සහ උපකරණ			**2,000.00**
ගොඩනැගිලි සහ ඉදිකිරීම්			**34,000.00**
	හස්තියෙකුගේ අස්ථි පද්ධතියක් නැවත ගොඩනැංවීම		4,000.00
	කාර්යාලයේ ගොඩනැගිල්ල අලුත්වැඩියා කටයුතු සම්පූර්ණ කිරීම		10,000.00
	අලිමඩු පහක් සංවර්ධනය (එක් අලි මඩුවක් සඳහා රු.මි. 4.0 ක් වැයවේ)		20,000.00
ඉඩම් සහ ඉඩම් සංවර්ධනය			**2,000.00**
	දියගම ගොවිපොලේ සංවර්ධනය කිරීම		2,000.00
යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය			**2,000.00**
	නාරම්බැද්ද මාර්ග සංවර්ධනය		2,000.00
පින්නවල සත්වෝද්‍යානය සංවර්ධනය (3)			**22,350.00**
ගොඩනැගිලි සහ ඉදිකිරීම් (අලුත්වැඩියාව සහ වැඩිදියුණු කිරීම)			**12,000.00**
	සෙල්ලම්පිටියේ පැරණි ගොඩනැගිල්ල අංක 1 ප්‍රතිසංස්කරණය-අදියර 2		5,000.00
	කුඩා පරිමාණ සංවර්ධන/ අලුත්වැඩියා සහ අනෙකුත් නඩත්තු කටයුතු (නඩත්තු කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය තොග ලබා ගැනීම .)		1,000.00
	වැසිකිළි අලුත්වැඩියා කිරීම, නැරඹුම් මැදිරි සහ පින්තාරු කිරීම.		6,000.00
යන්ත්‍රෝපකරණ, යන්ත්‍රසූත්‍ර සහ උපකරණ			**4,350.00**
	යන්ත්‍රෝපකරණ, යන්ත්‍ර සූත්‍ර සහ උපකරණ		4,350.00
ගොඩනැගිලි සහ ඉදිකිරීම්			**6,000.00**
	සුරතල් සතුන් සඳහා කුඩු		2,000.00
	මුවන් කලාපය වැඩිදියුණු කිරීම		3,000.00
	පානීය ජල බෙදාහැරීමේ මාර්ගය වැඩිදියුණු කිරීම		1,000.00

හම්බන්තොට සෆාරි උද්‍යානය සංවර්ධනය (4)			**36,500.00**
ගොඩනැගිලි සහ ඉදිකිරීම් (අලුත්වැඩියාව සහ වැඩිදියුණු කිරීම)			**1,000.00**
	විදුලි වැටවල් අලුත්වැඩියා කටයුතු		500.00
	සූර්ය බලශක්ති උත්පාදන පද්ධතියේ අලුත්වැඩියා කටයුතු		250.00
	ගේට්ටු සහ නල මාර්ග අලුත්වැඩියා කිරීම		250.00
ගොඩනැගිලි සහ ඉදිකිරීම්			**14,250.00**
	සත්ව සංරක්ෂණ සහ අභිජනන මධ්‍යස්ථානය සඳහා සූර්ය බලශක්තිය සැපයීම සහ සවි කිරීම		5,000.00
	සිංහ අරණේ ගේට්ටුව සැපයීම සහ සවි කිරීම		750.00
	දැනට පවතින ඉදිරිපස චේන් ලින්ක් වැට ගඩොල් බිත්තියකින් ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීම		5,000.00
	ඇතුල්වීමේ දොරටුව සහ ආරක්ෂක කුටි පද්ධතිය වැඩිදියුණු කිරීම		3,500.00
ඉඩම් සහ ඉඩම් සංවර්ධනය			**10,250.00**
	රිදියගම ගොවිපල සංවර්ධනය කිරීම .		250.00
	උපස්ථ ජල සැපයුම (Backup Water Supply)		10,000.00
යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය			**11,000.00**
	මාර්ග ප්‍රතිසංස්කරණය		1,000.00
	දිවියා අරණෙහි ගුහා සහ එළිමහන් කොටස (Den & Pen)		10,000.00
කහපොල සත්ත්ව ආහාර ගොවිපොළ			**4,000.00**
ගොඩනැගිලි සහ ඉදිකිරීම්			**2,000.00**
	ගොඩනැගිලි සහ ඉදිකිරීම්		2,000.00
ඉඩම් සහ ඉඩම් සංවර්ධනය			**2,000.00**
	සත්ත්ව ආහාර ගොවිබිම් සංවර්ධනය හා වැඩි දියුණු කිරීම		2,000.00
එකතුව			**239,850.00**

ප්‍රතිපත්ති සැලසුම් හා නියාමන අංශය

පරිසර අමාත්‍යාංශය

'සොබාදම් පියස'

416/සී/1, රොබට් ගුණවර්ධන මාවත, බත්තරමුල්ල.

දුරකථනය: +94-11-2034100

கொள்கை திட்டமிடல் மற்றும் கண்காணித்தல் பிரிவு

சுற்றாடல் அமைச்சு

"சொபாதம் பியச"

416/சீ/1, ரொபர்ட் குணவர்தன மாவத்தை, பத்தரமுல்லை.

தொலைபேசி : +94-11-2034100

POLICY PLANNING AND MONITORING DIVISION

MINISTRY OF ENVIRONMENT

'Sobadam Piyasa'

416/C/1, Robert Gunawardane Mawatha, Battaramulla.

Tel: +94-11-2034100

---

web: www.env.gov.lk

email: sec@env.gov.lk